

Dokument nr. 15:2

(2007–2008)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 173 - 299

7. - 28. november 2007

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Dokument nr. 15:2

(2007-2008)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 173 - 299

7. - 28. november 2007

Innhold

Spørsmål	Side
173. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. fri rettshjelp, besvart av justisministeren	11
174. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. støtteordninger som finnes lokalt for ME-pasienter, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	11
175. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. aksjonær-registeret, besvart av finansministeren	13
176. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. våpen med sluttstykke på tog, besvart av samferdselsministeren	14
177. Fra stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen, vedr. seinskadar hos tannhelsepersonell som følge av kvikksølveksponering, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	15
178. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. struktur-politikk for fiskeriflåten, besvart av fiskeri- og kystministeren	16
179. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. feilkoding i helseforetakene, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	17
180. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. dagtilbudene ved Sørlandet Sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	18
181. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. Utenriksdepartementets tåkelegging av Marokkos okkupasjon av Vest-Sahara, besvart av utenriksministeren.....	19
182. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. funksjons-hemmede og faget praktisk kroppsøving, besvart av kunnskapsministeren	20
183. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. NO _x -avgiften, besvart av finansministeren	21
184. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. stiftelsen Solliakollektivet, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	22
185. Fra stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad, vedr. nytt museumsbygg ved Dalsfjord fyrmuseum, besvart av fiskeri- og kystministeren.....	23
186. Fra stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg, vedr. mangfold og inkludering, besvart av helse- og omsorgsministeren	24
187. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. E39 Kvivsvegen, besvart av samferdselsministeren	26

	Side
188. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. satsar for kilometergodtgjersle, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren	27
189. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. stortingsmelding om rikets energitilstand, besvart av olje- og energiministeren	27
190. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. NOx-avgiften, besvart av finansministeren	28
191. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. avvisning av å ta imot PUD fra Troll-Utvikling, besvart av olje- og energiministeren	29
192. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. anbudsrueten Oslo-Røros, besvart av samferdselsministeren	29
193. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. handlingsplanen for kraftforsyningen i Midt-Norge, besvart av olje- og energiministeren	30
194. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. diskriminering av melkeprodusenter, besvart av landbruks- og matministeren	31
195. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. kroppsskanning av passasjerer, besvart av samferdselsministeren	32
196. Fra stortingsrepresentant May Hansen, vedr. fødeavdelingen på sykehuset Østfold - Fredrikstad, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	32
197. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. kapasitetskrise i ferjesambandet over Romsdalsfjorden og Festøy-Solavågen, besvart av samferdselsministeren	33
198. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. bemannings-situasjonen mht. flygeledere i Norge, besvart av samferdselsministeren	34
199. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. evaluering av de regionale MultifunC-institusjonene, besvart av barne- og likestillingsministeren	36
200. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. gasskraftverk på Nyhavna i Møre og Romsdal, besvart av olje- og energiministeren	37
201. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. offentlig støtte til ferie for personer med store bistandsbehov, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	38
202. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. statsborgerskap for norske barn født i utlandet, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	39
203. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. størrelsen på oljefondet i 2030, besvart av finansministeren.....	40
204. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. styrking av kvensk kultur, besvart av kultur- og kirkeministeren	41

	Side
205. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. eiendomsskatten, besvart av finansministeren	42
206. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. at ufrivillig deltid er stor innen offentlig forvaltning, besvart av helse- og omsorgsministeren	43
207. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. CO ₂ -basert engangsavgift, besvart av finansministeren	43
208. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. kontrollutvalget i Halden kommune, besvart av kommunal- og regionalministeren	44
209. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. diabetes, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	45
210. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. kjøretøy i Afghanistan, besvart av forsvarsministeren	46
211. Fra stortingsrepresentant Trine Noodt, vedr. sotutslippene fra fakkelen til StatoilHydros anlegg på Melkøya, besvart av miljøvern- og utviklingsministeren	47
212. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. at veier kan bli satt på vent som følge av prisvekst, besvart av samferdselsministeren	48
213. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. "fallskjerm" til ordførere, besvart av kommunal- og regionalministeren	49
214. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. Luteland, besvart av olje- og energiministeren	50
215. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. gasskraft Tyskland vs. Norge, besvart av olje- og energiministeren	50
216. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. klimavoter, besvart av utenriksministeren.....	51
217. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. offentlighet rundt landbruksoverføringene i Norge, besvart av landbruks- og matministeren	52
218. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. soningskø, besvart av justisministeren	53
219. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. en barnemishandlingssak fra Troms, besvart av justisministeren.....	53
220. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. spørsmål om anskaffelser i private barenvernstiltak gjennom anbud, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	54
221. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. retur av utenlandske borgere, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	55
222. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. snøskuterkjøring i vernede områder i Nordland., besvart av miljøvern- og utviklingsministeren	56

	Side
223. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. høyskolenes styremøter, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	57
224. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. DPS ved Kongsvinger, besvart av helse- og omsorgsministeren	58
225. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. prosjekt- og kostnadsstyring for Bybanen, besvart av samferdselsministeren	59
226. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. skattereglene knyttet til velferdsarrangementer/turer, besvart av finansministeren	60
227. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. godt-gjørelsen for meddommere, besvart av justisministeren	62
228. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim, vedr. å reservere seg mot å motta telefonkatalogen, besvart av samferdselsministeren	63
229. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. KS1-prosessen for Rogfast, besvart av samferdselsministeren	64
230. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. opphugging av skip, besvart av miljøvern- og utviklingsministeren	65
231. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. allokering-splanen for vederlagsfrie klimavoter, besvart av miljøvern- og utviklingsministeren	66
232. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. revisjonstjenestene til kommunene, besvart av kommunal- og regionalministeren .	67
233. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. det nye KRL-faget, besvart av kunnskapsministeren.....	68
234. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. gjenopp-rettning av Statens vegvesens kontrollstasjon i Larvik, besvart av samferdselsministeren	68
235. Fra stortingsrepresentant Heikki Holmås, vedr. Høyres alterna-tive statsbudsjett, besvart av finansministeren	69
236. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. fremtidige rammevilkår for viktige næringer i Norge, besvart av nærings- og handelsministeren	71
237. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. nytt industrikraftregime, besvart av nærings- og handelsministeren	72
238. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. kontrollen med fisk - EFTAs overvåkningsorgan ESA, besvart av landbruks- og matministeren	72
239. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. mulighet for å reservere seg mot LAR -behandling, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	73
240. Fra stortingsrepresentant Arild Stokkan-Grande, vedr. retur av Najmuddin Faraj Ahmad (Mullah Krekar), besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	74

	Side
241. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. brudd på regelverket for offentlige anskaffelser hos Fiskeri og kystdepartementet, besvart av fiskeri- og kystministeren.....	78
242. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. kutt i ortopedisk døgnberedskap ved Kirkenes sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	78
243. Fra stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug, vedr. den psykiatriske sikkerhetstjenesten i Møre og Romsdal, besvart av helse- og omsorgsministeren	79
244. Fra stortingsrepresentant Morten Høglund, vedr. nedleggelsen av ambassaden i Tunis, besvart av utenriksministeren.....	80
245. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. definisjon av bredbånd, besvart av samferdselsministeren.....	81
246. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. forholdet Norge og Estland, besvart av utenriksministeren.....	82
247. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. økt handel med Israel, besvart av utenriksministeren	84
248. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. deling av elever i grupper etter kjønn eller faglig nivå, besvart av kunnskapsministeren	85
249. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. strekningen Bommestad - Sky (E18), besvart av samferdselsministeren	86
250. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. rederi-beskatningen, besvart av finansministeren.....	87
251. Fra stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen, vedr. nærsjukehuset i Florø, besvart av helse- og omsorgsministeren	88
252. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. usunn jukseost, besvart av finansministeren.....	89
253. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. utenlandsstudenter, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	90
254. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. desentralisert og differensiert fødselsomsorg, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	90
255. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. et nytt nasjonalt råd for fødselsomsorgen, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	91
256. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. ordningen "raskere tilbake til arbeid", besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	92
257. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. statsrådets lovnad om å fremme tiltak slik at barn skulle få rett til bistandsadvokat, besvart av justisministeren	93
258. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. kontroll med tilskudd, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	95

	Side
259. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. skjuling av ulovlige innvandrere, besvart av justisministeren	96
260. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. bilder av norske fengslers bygningsmasse og beliggenhet, besvart av justisministeren	97
261. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. tippe-direktør Reidar Nordby jr., besvart av kultur- og kirke-ministeren	97
262. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. sykehjemmet i Sykkylven, besvart av helse- og omsorgsministeren	98
263. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. slektningene til Thuan Nguyen, besvart av utenriksministeren	99
264. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. manglande helgeberedskap ved regionale flyplassar, besvart av samferdselsministeren	100
265. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. sparing/investering i aksjer, besvart av finansministeren.....	101
266. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. systemfeil i Aksjonærregisteret, besvart av finansministeren.....	102
267. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. sikkerheten til flyselskapet SAS, besvart av samferdselsministeren	103
268. Fra stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen, vedr. Drammen bys største miljøproblem, besvart av samferdselsministeren	105
269. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. ny avdeling ved politihøgskolen, besvart av justisministeren.....	106
270. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. Welltug Shipping, besvart av fiskeri- og kystministeren.....	106
271. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. sterkare satsing på barnevern i kommunane, besvart av barne- og likestillingsministeren	107
272. Fra stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen, vedr. departementets anbefaling av www.blikk.no og www.gaysir.no som ressurser for skoleelever, besvart av barne- og likestillingsministeren	109
273. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. kildeskatt på pensjon, besvart av finansministeren.....	109
274. Fra stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad, vedr. erstatning til barn som har vert utsett for overgrep, besvart av barne- og likestillingsministeren	110
275. Fra stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad, vedr. manglande innrapportering av frynsegoder i Norsk Tipping, besvart av kultur- og kirkeministeren.....	111
276. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. støtteordningen for fornybar energi, besvart av olje- og energiministeren	112
277. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. Høgskolen i Østfold, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	112

	Side
278. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. omorganiseringen i Follo politidistrikt, besvart av justisministeren	113
279. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. store beløp i amerikanske verdipapirfond forvaltet av Citibank, besvart av kommunal- og regionalministeren.....	114
280. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. regelverket (lov og forskrift) for verdipapirhandel, besvart av finansministeren	115
281. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. å styrke kontrollmulighetene med domstolers feilaktige avgjørelser også i sivile saker, besvart av justisministeren.....	117
282. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Drammen havn, besvart av samferdselsministeren.....	118
283. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. nedleggelser av fødeavdelinger og kirurgiske avdelinger ved sykehusene i Telemark, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	119
284. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. å reservere gass, besvart av olje- og energiministeren.....	120
285. Fra stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn, vedr. forskningsavtale med Israel, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren.....	120
286. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. eierskapet til Opplysningsvesenets fond, besvart av kultur- og kirkeministeren	121
287. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. skolebuss-transport, besvart av kunnskapsministeren.....	122
288. Fra stortingsrepresentant Ola T. Lånke, vedr. distribusjonsavtalen mellom TV 2 og Canal Digital, besvart av kultur- og kirkeministeren	124
289. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Sundsbø, vedr. endringer av arbeidsmiljøloven, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	124
290. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. jernbane-forskuttering, besvart av finansministeren	125
291. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. motorferdsel på egen utmark, besvart av miljøvern- og utviklingsministeren.....	127
292. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. utskrivningsfrist for eiendomsskatt, besvart av finansministeren	127
293. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. innkreving av bompenger fra utenlandske feriegjester i Norge, besvart av samferdselsministeren	129
294. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. fullprofilboring i forbindelse med tunnelene som skal bygges i Vest-regionen, besvart av samferdselsministeren.....	130

	Side
295. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. fri bolig, besvart av finansministeren	131
296. Fra stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund, vedr. antidiskrimineringsloven og funksjonshemmedes rettigheter, besvart av barne- og likestillingsministeren	132
297. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. utdyping og forbedringen av Værøy havn, besvart av fiskeri- og kyst- ministeren	133
298. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. frakt av farlig gods, besvart av samferdselsministeren	133
299. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. konflikter ved politihuset i Kristiansand, besvart av justis- ministeren	134

Dokument nr. 15:2

(2007-2008)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 173

Innlevert 7. november 2007 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 15. november 2007 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«I en artikkel i Trønder-avisa den 26.05 2007 står det at NN-søstrene får fri rettshjelp. Ved henvendelse til fylkesmannen, som administrerer fri rettshjelp, blir det opplyst at det ikke var kommet slik beskjed fra departementet.

Medfører det riktighet at barna til NN fortsatt ikke har fått innvilget fri rettshjelp?»

BEGRUNNELSE:

9.03 2007 stilte jeg et spørsmål til statsråden vedrørende fri rettshjelp til NN sine barn. (Spørsmål nr 720, av 9.03 2007) Statsråden svarer blant annet at en klagesak skal få en betryggende behandling, der alle sider av denne saken blir fullstendig opplyst og vur-

dert. Den 26.05 2007 er det en stor artikkel i Trønder-avisa med overskriften NN-søstrene får fri rettshjelp. Denne beskjeden om fri rettshjelp ble overbrakt familien av to stortingsrepresentanter, hjemme hos familien.

Svar:

I denne saken avslo fylkesmannen den 21. desember 2006 søknad om 20 timer fritt rettsråd fra barna til NN. Dette vedtaket ble påklaget til Justissekretariatene, som i sitt omgjøringsvedtak av 30. mai 2007 innvilget de 20 timene med fri rettsråd. Barna til NN har således fått rettsråd i samsvar med det de har søkt om.

SPØRSMÅL NR. 174

Innlevert 7. november 2007 av stortingsrepresentant Laila Dævøy

Besvart 15. november 2007 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Jeg viser til mitt skriftlige spørsmål om ME daterert 5.9.07 og til statsrådens svar 14.9.07, der statsråden bla lister opp diverse støtteordninger som finnes lokalt for ME-pasienter. Poenget i mitt spørsmål var

og er fortsatt at de sykeste ME-pasienter idag ikke får den hjelpen de trenger. Disse pasientenes spesielle behov for tilrettelegging av bolig, støyskjerming, økonomiske støtteordninger, kompetanse hos pleiepersonell, verdighet mm. fungerer ikke.

Hva kan statsråden gjøre for disse umiddelbart?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden ville i sitt forrige svar ikke bidra til at kommuner og NAV-kontor (selvsagt via ansvarlig minister), blir gitt nødvendig straks-informasjon (gjennom rundskriv), om at de sykeste ME-pasienter har særlige behov for tilrettelegging og at de offentlige støtteordninger også gjelder for dem. ME er en diagnose som for mange helsearbeidere og NAV-kontor er ukjent, ikke minst fordi den i ulik grad aksepteres av legestanden i Norge. Mange fagfolk mener fortsatt at det dreier seg om en psykisk lidelse, og at kognitiv atferdsterapi og fysisk trening er det som skal til. En slik tilnærming til de sykeste pasientene har i mange tilfeller vist seg å være antiterapeutisk. Jeg har flere eksempler på at pasienter etter slike "forsøk", har blitt dårligere, og enda mer pleietrengende enn før. Dette skjer altså nå, i 2007. Andre får avslag på søknader om hjelpetiltak, eller får svært lite hjelp. Felles for mange av de svært syke pasientene er at de ligger hjemme, i mørke rom, isolert så godt det lar seg gjøre. Ett eller flere familiemedlemmer har ansvar natt og dag, pleiebehovet er til stede 24 timer i døgnet. Mange pasienter orker ikke hjelp fra kanskje et titalls ulike helsearbeidere, som verken kjenner sykdommen eller pleiebehovene. Noe må gjøres umiddelbart. Disse pasientene og deres familier kan ikke vente på det nye kompetansenettverkets arbeid, som selvsagt er svært viktig at gjøres parallelt. Noen få eksempler:

- 1) En ME-pasient kan ikke snu seg selv i sengen, har innlagt sonde, totalt pleietrengende. Har måttet flytte hjem til foreldrene, har hjemmesykepleie. Rådgivende lege i NAV vil ikke anbefale midlertidig uførepensjon før pasienten oppsøker psykiater og starter behandling i psykiatrien. Pasienten vil være uten midler til eget livsopphold.
- 2) En ME-pasient, sengeliggende, fikk hjemmesykepleie. De ville prøve å få pasienten "ut av mørket", rommet ble opplyst, "terapeutisk" prat igangsatt, pasienten ble forsøkt tatt opp av sengen. Pasienten opplevde det som "tortur og overgrep".
- 3) En meget syk ME-pasient opplevde under et sykehusopphold at kognitiv atferdsterapi og gradert fysisk trening ble igangsatt, med enorme anstrengelser fra pasientens side. Pasienten ble meget dårlig, som vedvarer, er totalt hjelpetrengende og uten førlighet.
- 4) Pasienter klarer ikke å bo i institusjoner pga. manglende tilrettelegging av støyskjerming. Der er et eksempel på at klage til lokalt helsetilsyn heller ikke fører fram.
- 5) Store forskjeller i kommunale tiltak. Kommuner og lokale NAV-kontor har forskjellige tolkninger av regelverk og nivå på økonomiske støtteordninger, f.eks:

NAV-kontor sier en ikke kan få omsorgslønn når en mottar pleiepenger, Andre NAV-kontor sier det motsatte og sier det er bare å søke kommunen.

Noen kommuner gir ikke omsorgslønn med mindre man først mottar forhøyet hjelpestønad. Andre kommuner tolker det ikke slik, og gir omsorgslønn uavhengig av andre ytelser.

Noen kommuner betaler omsorgslønn tilsvarende 37 1/2 timer ukentlig, andre kommuner har satt et eget "tak" på omsorgslønn, f.eks 15 timer ukentlig, ingen får mer, til tross for at stipulert omsorgsmengde kan være mer enn 100 timer ukentlig.

Noe må gjøres med dette nå. Mange av pasientene er unge mennesker som opplever å miste mange år av sitt liv. Familier er i ferd med å bryte sammen. Mange i kommunenes hjelpeapparat og mange ansatte i NAV-kontorene kjenner verken sykdommen eller disse pasientenes rettigheter.

Svar:

Denne regjeringen har, som representanten Laila Dāvøy er kjent med, engasjert seg sterkt i arbeidet med å tilrette helse-, velferds-, rehabiliterings- og utdanningstiltak for en pasientgruppe som til dels har vært usynlig og mistrodd i samfunnet gjennom mange år. Ved åpningen av det nasjonale kompetansenettverket for ME 18. oktober i år, understreket jeg at det er nødvendig at vi anerkjenner tilstanden som en alvorlig kronisk sykdom. Ut fra denne erkjennelsen er det avgjørende viktig at det raskt igangsettes et systematisk arbeid som inkluderer bearbeiding og utvikling av kunnskap, holdninger og kompetanse hos helsepersonell, og at det også utvikles og etableres tiltak som kan svare på behovene for de sykeste ME-pasientene. Dette er ledetråden for departementets arbeid.

Flere av forholdene som tas opp gjelder forhold innenfor Arbeids- og inkluderingsdepartementets ansvarsområde. Jeg er kjent med at Sosial- og helsedirektoratet nå arbeider aktivt med informasjon både til pasienter og helsepersonell. I samarbeid med Arbeids- og velferdsetaten vil det bli utarbeidet informasjon om aktuelle kommunale og statlige helse-, omsorgs- og velferdsytelser som ivaretar de særskilte utfordringene som ME-pasienter møter.

Når det gjelder ansvar og tiltak som ligger innenfor Helse- og omsorgsdepartementets område, er det et viktig utgangspunkt at pasientene har rett til den behandling og oppfølging som følger av rettighets- og prioriteringslovgivningen. I tillegg setter departementet nå inn en rekke tiltak som skal bidra til å bedre oppfølgingen av de sykeste ME-pasientene.

Ifølge opplysninger fra ME-foreningen finnes det trolig ca 70 pasienter som er alvorlig syke og langvarig sengeliggende, med behov for skjermede omgivelser og spesialkompetanse på pleie og behand-

lingsopplegg. I statsbudsjettet for 2008 som nå er til behandling i Stortinget, har jeg foreslått at Helse Sør-Øst RHF gis i oppdrag å etablere et nasjonalt tilbud til de aller sykeste med en størrelsesorden på 10 døgnplasser. Tilbudet forutsettes lagt til skjermede omgivelser, med tilgang fra de sentrale fagmiljøene i kompetansenettverket. I tillegg har jeg bedt Sosial- og helsedirektoratet om å sette i gang utprøving av modell med ambulant team, som vil være en hensiktsmessig modell for de aller sykeste CSF/ME-pasientene og som vil sikre god diagnostikk, riktig behandling og kontinuitet i oppfølging.

Sosial- og helsedirektoratet leder og organiserer kompetansenettverket. Det skal bl.a. iverksettes informasjonstiltak for å styrke både pasientenes og helsepersonellens kunnskap om sykdommen, og om behandling og pleie. Det er av stor betydning at det satses på å øke kunnskapen hos de som daglig jobber med disse pasientene. Sosial- og helsedirektoratet skal utarbeide nødvendig informasjonsmateriell til pasienter og pårørende i samarbeid med kompetansenettverket og sørge for at faglig oppdatert informasjon legges ut på internett. Kompetansenettverket skal vurdere behovet for kurs om diagnostikk og behandling av ME for helsepersonell.

Ifølge Sosial- og helsedirektoratet kan publikasjoner, sykejournaler og attester med betegnelsen

kronisk tretthetssyndrom, Postviralt utmattelsessyndrom, CFS/ME osv., omhandle forskjellige pasientkategorier og ulike tilstander, avhengig av hvilke diagnostiske kriterier som er lagt til grunn. Diagnosepraksis kan påvirkes av hvilke diagnoser som gir rett til velferdsytelser, og hvilke tilstander som ikke gir det. Dette kan gi varierende ytelser til pasienter med samme tilstand. Å få til konsensus i forhold til diagnostikk, og gjennom det rett til ytelser og krav til lik, om enn individuelt tilpasset behandling, vil være en hovedoppgave å få løst gjennom det nyopprettede kompetansenettverket i 2008.

Rapporten fra Sosial- og helsedirektoratet fra mars 2007, "Sosial- og helsetjenester til pasienter med kronisk utmattelsessyndrom/myalgisk encefalopati (CSF/ME)", er tilgjengelig både for pasienter/pårørende og ulike grupper av fagpersonell på direktoratets hjemmeside. Dette er en bredt utformet rapport som representerer en gjennomarbeidet status på området. Her omtales også grundig effekt av behandling.

Jeg la fram tiltak i Revidert nasjonalbudsjett for 2007, og har i høst lagt fram forslag til Stortinget i statsbudsjettet for 2008 om viktige tiltak for denne pasientgruppen. Med et systematisk arbeid håper jeg vi skal få på plass et godt tilbud for alle ME-pasientene, også dem som er hardest rammet.

SPØRSMÅL NR. 175

Innlevert 7. november 2007 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 15. november 2007 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Viser til spørsmål nr 1366 (2006-2007), om aksjonærregisteret. I sitt svar 17. september 2007 innrømmer finansministeren at man sliter med en rekke feil og at aksjonærregisteret foreløpig ikke har vist seg å fungere tilfredsstillende. Statsråden skriver også det er utarbeidet en liste over kjente feil.

Blir alle kjente feil systematisert og publisert internt, i så fall, hvilke feil er det snakk om, og vil finansministeren ta initiativ til å foreta en evaluering av hele aksjonærregisteret?»

BEGRUNNELSE:

Viser også til oppslag i Dagens Næringsliv 1. november 2007, der Jon Stordrange i Skattebetalerforeningen og professor Ole Gjems-Onstad mener aksjonærregisteret ikke fungerer.

Svar:

Alle feil i Aksjonærregisteret logges i et elektronisk arkivsystem, hvor feilene kategoriseres etter type feil og alvorlighetsgrad. Det skilles mellom innrapporteringsfeil fra selskap eller aksjonær, systemfeil, saksbehandlingsfeil og feil ved kobling mot andre registre. Oversikt over kjente feil og mangler i Aksjonærregisteret legges ut på skatteetatens intranett, slik at saksbehandlerne kan gjøre seg kjent med mulige feilkilder i forbindelse med saksbehandlingen.

Brev med fastsetting av kostpris ble sendt ut til skattepliktige aksjonærer i oktober. Jeg har fått opplyst at det var en klar forbedring i datakvaliteten nå, sammenlignet med den forhåndsutfylte oppgaven over aksjer og grunnfondsbevis som ble sendt ut i mars. Det ble ved produksjonen av disse brevene også registrert vesentlig færre systemfeil.

Det har vært et omfattende utviklingsarbeid knyttet til Aksjonærregisteret i forbindelse med innføringen av Skattereformen 2006, og det er ikke uvanlig at det ved endringer i et slikt system forekommer feil. Skatteetaten arbeider kontinuerlig med forbedringer i datakvaliteten og for å redusere feilkildene. Skatteetaten foretar også en fortløpende vurdering av Aksjonærregisteret, herunder en vurdering av erfaringen med registeret så lang.

Aksjonærregisteret fungerer godt i det store flertallet av sakene. Feilene som har medført at enkelte skattepliktige aksjonærer har fått fastsatt uriktige verdier, er enten utbedret eller under utbedring. Jeg synes derfor ikke det er hensiktsmessig å ta initiativ til en full evaluering av Aksjonærregisteret nå, men vil avvente dette til systemet har vært i drift noe lenger og er blitt mer stabilt.

SPØRSMÅL NR. 176

Innlevert 8. november 2007 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 13. november 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil samferdselsministeren iverksette en ordning som gjør det mulig å ha med våpen med sluttstykke på tog?»

BEGRUNNELSE:

Det er bra at det gjeninnføres tillatelse til å ha med våpen om bord på tog, på strekningene Røros- og Nordlandsbanen. Det er likevel ikke holdbart at sluttstykker til disse våpnene bare hentes ut av de lokførerne som selv ønsker det. Et våpen uten sluttstykke er et ubrukelig våpen. Skal dette ha noen hensikt, må våpen med sluttstykke være med på toget, forsvarlig sikret, slik at lokfører kan avlive påkjørte dyr så raskt som mulig. Dette er viktig for å forhindre at dyrene skal lide for mye.

Svar:

NSB har ikke rettslig adgang til å pålegge lokførerne å medbringe våpen eller avlive påkjørte dyr, og

ordningen med at lokførerne kan kvittere ut sluttstykke for å bruke våpenet må derfor baseres på frivillighet. Togsettene er ikke konstruert for permanent oppbevaring av våpen jf. Våpenforskriften § 22-2, slik at våpen må oppbevares uten sluttstykke for å oppfylle kravene til forsvarlig oppbevaring.

Jeg har fulgt opp denne problematikken tett siden forrige vinter og forvisset meg om at denne frivillige ordningen skulle bli videreført. I tillegg har jeg forsikret meg om at Jernbaneverket og NSB AS i tiden fremover sammen tilbyr kurs for personell som skal ferdes ved Jernbaneverkets infrastruktur, slik at kommunenes fallviltgrupper ikke behøver å vente på sikkerhetsmann fra Jernbaneverket for å bevege seg ved og over spor for å foreta avliving. Dette vil forhåpentligvis redusere tiden det tar før avliving finner sted.

Departementet vil selvfølgelig også ha fokus på forebyggende tiltak i møter med NSB AS og Jernbaneverket i tiden fremover.

SPØRSMÅL NR. 177**Innlevert 8. november 2007 av stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen****Besvart 21. november 2007 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Kor mange av det aktuelle tannhelsepersonellet, i absolutte tal, kan, etter Arbeids- og inkluderingsdepartementet sine berekningar, ha fått kognitive seinskadar som følgje av kvikksølveksponering?»

GRUNNGJEVING:

Det er nyleg lagt fram ein rapport, på oppdrag frå Arbeids- og inkluderingsdepartementet, om eksponering for kvikksølv hos tannhelsepersonell og førekomst av moglege seineffektar. I rapporten (ss. 20 og 21) er det opplyst at ein stad mellom 0,5% og 3% av tidlegare tannhelsepersonell kan ha fått kognitive seinskadar som følgje av kvikksølveksponering. Kva desse prosentane utgjer i absolutte tal er ikkje kvantifisert. Å få ei kvantifisering, i absolutte tal, er naudsynt for at ein skal få ei realistisk oppfatning av det faktiske omfanget av kor mange som kan ha fått alvorlege seinskadar.

Svar:

Det er svært vanskeleg å vurdere kor mange personar som har jobba som tannhelsepersonell som kan ha fått kognitive seinskadar som følgje av kvikksølveksponering. Arbeids- og inkluderingsdepartementet har såleis i utgangspunktet ikkje gjort nokon berekning over kor mange som kan vere ramma av slike helseplager. Det eg har påpeikt er at det er særskild viktig at tannhelsepersonell som meiner dei har helseskadar pga. kvikksølveksponering får ei individuell behandling på dei arbeidsmedisinske avdelingane for å avklare om det kan påvisast ein mogleg årsakssamanheng.

I denne samanhengen er det også viktig å vere klar over at resultat frå forskingsprosjekt ikkje utan vidare kan brukast til å vurdere helseeffektar på individnivå. Det er derfor viktig å skilje mellom kognitive effektar som er påvist på gruppenivå i forskingsprosjekt og individuelle arbeidsmedisinske pasientutgreiingar. På gruppenivå, som til dømes i det nyleg avslutta forskingsprosjektet frå St.Olavs Hospital, kan ein lettare påvise nevropsykologiske effektar på såkalla subklinisk nivå enn det ein kan i enkeltutgreiingar. Med subklinisk nivå meiner ein effektar som vanlegvis ikkje kan påvisast i enkeltutgreiingar og som normalt ikkje vil vere tungt utslagsgivande i forhold til dømes ein yrkesskadeutgreiing.

På bakgrunn av delrapport I i forskingsrapporten frå St.Olavs Hospital, der ein ved hjelp av spørjeskje-

ma har spurt tannhelsepersonell om deira eigen vurdering av eksponering og helse, blei det likevel vurdert at omlag 0,5 - 3% kan ha fått kognitive seinskadar. Dette byggjer på at dei spurte har oppgitt at dei er plaga ofte eller meir (score 3 eller meir på ein skala frå 1-4) på minst tre av sju nevropsykologiske symptom som det blei spurt om. Det er ikkje angitt om desse forventane funna er på eit nivå som vil kunne gje rett til yrkesskadeerstatning. Forskarane ved St.Olavs Hospital skriv også i sin delrapport at funna i delrapport I er usikre fordi dei bare byggjer på sjølvrapporterte data. I tillegg var talet respondentar på spørjeskjemaundersøkinga lågt, noko som kan gje ei skeivfordeling. Tilsvarende tal frå ein nyleg avlevert dansk rapport var at om lag 1% av tannhelsepersonellet kan vere ramma.

Viss ein likevel vil prøve å vurdere kor mange tannhelsepersonell som kan tenkjast å vere ramma av ei skade på eit nivå som vil kunne gje rett til yrkesskadeerstatning, er det fleire forhold som spelar inn. Ein må m.a. ha vore høgt nok eksponert over lang nok tid til at det kan ventast at dette skal kunne gje utslag i helseskade. Kunnskapen i dag tyder på at den mest aktuelle eksponeringsperioden i så måte er frå 1950-tallet og litt inn på 1980-tallet, med klart høgst eksponering tidleg i denne perioden. Såleis spelar det ikkje så stor rolle kor mange som har jobba som tannhelsepersonell i alt, men det avgjerande er kor mange som har jobba tilstrekkeleg lang tid innafor dette tidsrommet. I tillegg er det slik at vi alle har ulik følelse i forhold til å få helseplager etter eksponering.

Vi har nokre tal vi kan leggje til grunn for ein berekning av kor mange tannhelsepersonell som har vore yrkesaktive i den aktuelle perioden. I ein forskingsrapport frå Haukeland universitetssjukehus og Medisinsk fødselsregister frå 1997 blei det gjort eit forsøk på å estimere kor mange tannlegeassistentar som var i aktivt arbeid i 1970, 1980 og 1990 ved hjelp av folke- og bustadsteljingane som blei gjennomført på desse tidspunkta, kor det blei registrert barn av mødrer registrert i forskjellige yrkeskategoriar. Viss ein legg til grunn at tannlegeassistentane i snitt har fått like mange barn som kvinner elles, og mykje tyder på det, er det i denne undersøkinga berekna at det var ca. 2.200 personar som var registrert som tannlegeassistent i minst ein av disse folketeljingane. Vi veit også at det på Statens arbeidsmiljøinstitutt i perioden 1970-1990 er analysert kvikksølv i urinen hos omlag 2.000 kvinnelege tannhelsepersonell. Vidare veit vi frå undersøkinga frå St.Olav Hospital at deira materiale om-

fatta i overkant av 800 tannlegesekretærer fra midt-Noreg med minst 5 års yrkespraksis fra 1960 til i dag. Viss ein som eit tenkt regneeksempel legg til grunn at 4.000 tannlegeassistentar har jobba lenge nok innafor den aktuelle tidsperiode, vil ein, viss man også baserer seg på at anslaget i den sjølvrapporterte delen av forskingsprosjektet fra St.Olavs Hospital er realistisk, kome til at mellom 20 og 120 tannlegeassistentar kan ha fått kognitive skadar som følge av kvikksølveksponering. Basert på den danske vurderinga om 1 pst. vil talet bli omlag 40. I media er tal oppimot 10.000 tannlegesekretærer blitt nemnt, dette byggjer på tal oppgitt fra fagforeiningane. Det må da sjølv sagt leggast til grunn at dei enkelte må ha jobba i den mest aktuelle perioden i ein tilstrekkelig lang nok periode, slik at talet på 10.000 nok er for høgt.

Kor mange som kan ha kognitive seinskadar på eit nivå som vil kunne gje rett til yrkesskadeerstatning, er umogleg å vite. Ein må også leggje til grunn at dette bare er usikre regneeksempel. Derfor er det viktig at alle som meiner dei har slike helseskadar etter kvikksølveksponering blir vurdert ved ei arbeidsmedisinsk avdeling, og at ein ikkje er fastlåst i noko tal om forventa resultat av desse utgreiingane.

Til nå har i alt 250 tannlegeassistentar det siste året vore vist til dei arbeidsmedisinske avdelingane. Av desse står 80 framleis på venteliste, og ein del har vore vurdert utan innkalling. Det er for tidleg å seie noe om utfallet av desse utreiingane. Dei arbeidsmedisinske avdelingane samarbeider om felles utreiingsrutinar, for å kvalitetssikre utgreiingane.

SPØRSMÅL NR. 178

Innlevert 8. november 2007 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 15. november 2007 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Med behandlingen av strukturpolitikk for fiskeflåten (St.meld. 21 2006-2007) så har Regjeringen fått gjennomslag for strukturering for fiskeflåten mellom 11 og 15 meter. Struktureringen for denne fartøygruppen medfører stor problemer for svært mange innenfor denne lengdegruppen.

Siden konsekvensen av struktureringen ikke ble godt nok ivaretatt og belyst under behandlingen i regjering og storting, vil da statsråden sørge for å utsette struktureringen eller finne andre løsninger for fartøygruppen mellom 11 og 15 meter?»

Svar:

Både Regjeringen og stortingsflertallet har vært opptatt av å fastlegge en strukturpolitikk som viderefører den balanserte og fornuftige linjen det var tverrpolitisk enighet om fram til 2003. Dette innebærer at ulike synspunkter må avveies, samtidig som vi ivaretar både bedriftsøkonomiske og samfunnspolitiske hensyn.

Strukturpolitikken for fiskeflåten har nå blitt grundig behandlet, både gjennom et offentlig utvalg, i regjeringen, i Stortinget og i en offentlig debatt. Det var et bredt flertall i Strukturutvalget som stod bak forslaget om å innføre en strukturvoteordning for fartøy med hjemmelslengde under 15 meter, men begrenset nedad til 11 meters hjemmelslengde. Det var

også en rekke høringsinstanser som støttet flertallets forslag.

Regjeringens politikk på dette området er altså godt forankret.

En del av den etterfølgende debatten om konsekvensene for den fartøygruppen det vises til i spørsmålet, har vært knyttet til noen fartøyeieres ensidige bruk av en midlertidig driftsordning. Det var imidlertid et enstemmig Strukturutvalg som foreslo å oppheve denne ordningen, og det var også et flertall i næringskomiteen (alle unntatt representanten for KrF) som støttet regjeringens beslutning om å oppheve denne.

Det gjenstår nå enkelte problemstillinger i forhold til reguleringen av kystflåten sine fiske etter torsk nord for 62°N, som vil finne sin avklaring i forbindelse med reguleringen av fisket for 2008. For å sikre et best mulig beslutningsunderlag har Fiskeridirektoratet hatt på høring ulike forslag til reguleringene, og disse skal videre behandles i reguleringsmøtet mot slutten av november før vi tar endelig stilling.

Jeg vil poengtere at beslutningene har ligget fast, siden regjeringen presenterte sine forslag til fremtidig strukturpolitikk og Stortinget behandlet meldingen. Jeg har ingen intensjoner om å utsette iverksettelsen av Stortingets vedtak. Det er tvert i mot grunn til å understreke behovet for at rammebetingelsene nå ligger fast, slik at næringsaktørene innenfor disse selv kan finne gode og stabile løsninger.

SPØRSMÅL NR. 179**Innlevert 8. november 2007 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy****Besvart 16. november 2007 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«De siste årene har avkorting til helseforetakene som følge av feilutbetalinger i innsatsstyrt finansiering økt dramatisk fra 6,5 mill kr i 2004, til 15 mill kr i 2005 og 88 mill kr i 2006. I 2006 har dette særlig rammet dagrehabilitering, der blant annet gruppebehandling har blitt kodet som individuell behandling, og poliklinisk behandling har blitt kodet som dagbehandling.

Hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å hindre feilkoding og dermed sikre at regelverket overholdes?»

BEGRUNNELSE:

Det er avgjørende viktig for pasienten og for samfunnets tillit til den offentlige helsetjenesten at koding av diagnoser og behandling foregår korrekt. Helseforetakene forvalter betydelige summer av samfunnets fellesmidler. Ifølge Avregningsutvalget har mange sykehus og institusjoner ikke fylt kravene som regelverket stiller for refusjonsutbetaling. Journaler viser mangelfull dokumentasjon av pasienters sykehusopphold, både når det gjelder aktivitet og oppfyllelse av faglige krav. Feil koding kan ha uheldige innvirkninger på forskningsgrunnlaget om helsetjenestene, for planleggingen av aktivitetene og finansieringen. For befolkningen kan dette i verste fall medføre at det ikke gis det behandlingstilbudet som det er gjort vedtak om, og at heller ikke statistikker viser den faktiske behandlingen.

Svar:

Innsatsstyrt finansiering utgjør en betydelig andel av sykehusenes inntektsgrunnlag. Det er derfor viktig at man i både regionale helseforetak og helseforetak setter seg inn i de kravene som stilles for å kunne registrere aktivitet som ISF-aktivitet. Det er etablert rutiner for å sikre at det fastsatte regelverket er fulgt opp. Endringer i forbindelse med årsavregninger, bl.a. basert på anbefalinger fra Avregningsutvalget, skjer rutinemessig når all informasjon foreligger for hele året, dvs. oktober/november året etter.

Endelig avregning og eventuelt avkorting på bakgrunn av Avregningsutvalgets anbefaling er derfor en del av det etablerte oppfølgingssystemet for innsatsstyrt finansiering. Det er også tidligere foretatt avkortinger, varierende fra 7,9 mill. kroner ifm. avregningen for 2004 til 65 mill. kroner ifm avregningen for 2002, jf St.prp.nr.21 (2003-2004).

Korrekte medisinske registreringer i sykehusenes pasientadministrative system er viktig når disse registreringene skal brukes i forskning, i statistikk og som styringsinformasjon, og dermed som grunnlag for finansiering fra staten til regionale helseforetak og innad i de regionale helseforetakene. Jeg vil for ordens skyld understreke at feil koder ikke skal påvirke behandlingen av den enkelte pasient, og at selve finansieringssystemet er innrettet slik at endret koding ikke skal ha konsekvenser for samlede utbetalinger fra staten til de regionale helseforetakene. Men det kan ikke utelukkes at enkelte sykehus kan få kortvarig økonomisk gevinst ved å endre kodingen.

Innføring av innsatsstyrt finansiering i 1997 førte til betydelig bedre kodekvalitet ved sykehus, og helseforetakene har de siste årene gjennomført tiltak for å få en mer fullstendig koding, både av diagnoser og av prosedyrer. Det er imidlertid fremdeles potensial for forbedring. Sentrale myndigheter, herunder Sosial- og helsedirektoratet, arbeider fortløpende med flere tiltak for å sikre god kodekvalitet i norske sykehus. Sosial- og helsedirektoratet har forsterket samarbeidet med de regionale helseforetakene for å bedre kodekvaliteten, blant annet ved å etablere en arbeidsgruppe som har som mandat å utarbeide et nasjonalt opplæringsprogram, utvikle opplæringsverktøy og foreslå tiltak for kjennskap til regelverket og tiltak for å sikre at regelverket holdes. Arbeidsgruppen skal også komme med forslag til kvalitetsindikatorer for kodekvalitet og komme med forslag til hvordan medisinsk koding bedre kan integreres i den løpende driften av helseforetakene. Det videre arbeidet skal bygge på allerede etablert samarbeid med viktige interessenter, bl.a. Legeforeningen.

Det er fremdeles behov for stor oppmerksomhet på dette området.

SPØRSMÅL NR. 180**Innlevert 8. november 2007 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen****Besvart 16. november 2007 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Dagtilbudene ved Sørlandet Sykehus trues av nedleggelse, da Helsedirektoratet og det såkalte avregningsutvalget har funnet at deler av den statlige finansieringen ikke er brukt etter regelverket og trekker pengestøtten. Store pasientgrupper vil miste et tilbud der livskvalitet og mestring er viktig for deres framtid.

Kan helse- og omsorgsministeren revurdere tolkningen av regelverket, og videre hindre en rasering av livsviktige dagtilbud/rehabiliteringsplasser for nesten tusen pasienter på Sørlandet?»

BEGRUNNELSE:

Sosial- og helsedirektoratet foreslår full avkorting av all inntektsstyrt finansiering (ISF) av rehabilitering ved Sørlandet Sykehus. Det såkalte avregningsutvalget har funnet at deler av den statlige finansieringen ikke er brukt etter regelverket, skjærer alle over en kam og trekker pengestøtten fra neste år, samt at penger for 2006 og 2007 også må tilbakebetales. For Sørlandet Sykehus betyr dette at ca. 18 millioner kr. i årlig støtte forsvinner fra neste år.

(Spesialsykehuset for Rehabilitering (SSR) på Kongsgård vil f.eks. få et driftstap på 25 millioner, eller ca. 25% av budsjettet.) Både direktører og ansatte (36 årsverk) ved Sørlandet Sykehus reagerer med vantro på en akutt fare for nedlegging av dagtilbud for nesten tusen pasienter.

Disse dagtilbudene gir pasienter økt livskvalitet gjennom lærings- og mestringstilbud for mange mennesker med kroniske lidelser som revmatisme, syke funksjonshemmede barn, lungerehabilitering, mennesker med fedmeproblemer og rygg-/nakke-/skulderproblemer. Mange av disse pasientene vil få behov for innleggelse ved avdeling dersom dagtilbudene legges ned, og dette gir økte kostnader og ventetid.

Spesielt alvorlig er situasjonen for dagtilbudene i Mandal og Arendal. Antall rehabiliteringsplasser må ikke reduseres ytterligere.

Avregningsutvalget har funnet at mange dagtilbud ikke har brukt statlige midler etter regelverket, men når ca. 29 dagtilbud har tolket dette regelverket på samme måten, må en kanskje revurdere forståelsen av regelverket.

En nedleggelse av dagtilbudene ved Sørlandet Sykehus vil medføre store framtidige konsekvenser for mange ulike pasientgrupper og enkeltmennesker.

Derfor må denne saken gis høy prioritet og bred dialog med alle berørte parter - også pasientene.

Svar:

Innsatsstyrt finansiering utgjør en betydelig andel av sykehusenes inntektsgrunnlag. Det er derfor viktig at man i både regionale helseforetak og helseforetak setter seg inn i de kravene som stilles for å kunne registrere aktivitet som ISF-aktivitet. Under behandlingen av St. prp. nr. 47 (1999-2000) sluttet Stortinget seg til et forslag fra regjeringen om å opprette et rådgivende medisinsk utvalg som skal bistå departementet (Sosial- og helsedirektoratet etter 2006) i medisinsk faglige spørsmål knyttet til registrering og kvalitetskontroll av medisinske data. Det er videre etablert rutiner for å sikre at det fastsatte regelverket følges opp. Endringer i forbindelse med årsavregninger, bl.a. basert på anbefalinger fra Avregningsutvalget, skjer rutinemessig når all informasjon foreligger for hele året, dvs. oktober/november året etter.

Endelig avregning og eventuelt avkorting på bakgrunn av Avregningsutvalgets anbefaling er derfor en del av det etablerte oppfølgingssystemet for innsatsstyrt finansiering. Det er også tidligere foretatt avkortinger, varierende fra 7,9 mill. kroner ifm avregningen for 2004 til 65 mill. kroner ifm avregningen for 2002, jf St.prp.nr.21 (2003-2004).

I forbindelse med årsavregningen for 2006 har Sosial- og helsedirektoratet tilrådd at utbetalingene til de regionale helseforetakene reduseres med netto om lag 88 mill. kroner i ISF-avregningen for 2006, hovedsakelig knyttet til feilregistrering av dagrehabilitering. Anbefalingen støtter seg på avregningsutvalgets vurderinger og anbefaling.

Sosial- og helsedirektoratet forvalter regelverket for innsatsstyrt finansiering. Regelverket for ISF regulerer hvordan utbetalingene gjennom ISF-ordningen blir fordelt til de regionale helseforetakene. Direktoratet har etablert rutiner for å sikre at regelverket blir fulgt.

Bakgrunnen for direktoratets anbefaling er en større gjennomgang av registrering av dagbehandling innen rehabilitering i 2006. Gjennomgangen er foretatt i regi av Avregningsutvalget og viser at mange sykehus og institusjoner ikke har oppfylt de krav som regelverket setter for refusjonsutbetaling for dette spesielle fagområdet. Tjenester som skulle vært finansiert gjennom poliklinisk takst, som er lavere enn ISF-refusjon, er feilaktig kommet inn i utbetalings-

grunnlaget som dagbehandling. Saken var første gang behandlet i Avregningsutvalget ifm 2005-oppgjøret. Det ble da ikke foretatt en avkorting fordi utvalget fant at tilgjengelig dokumentasjon ikke var tilstrekkelig grunnlag for å avklare om kravene til registrering av oppfylt. Utvalget gjennomførte derfor en revisjon av journaler ført ved dagbehandling innen rehabilitering på 2006-aktivitet i 2007. I 2006 og 2007 er det gjort en ytterligere presisering av regelverket..

Det er stor variasjon i registreringspraksis mellom regionale helseforetak på dette området. Rehabilitering er et viktig område, og det er svært viktig

med likeverdig finansiering av rehabiliteringstjenester over hele landet. Det er ikke stilt spørsmål ved kvaliteten på tilbudet. De regionale helseforetakene har ansvar for å sikre at gode rehabiliteringstilbud opprettholdes, i tråd med krav om å prioritere rehabilitering i oppdragsdokumentene for 2007.

Denne regjeringen er opptatt av at feltet rehabilitering fortsatt har behov for prioritet og oppmerksomhet. Det er viktig med et likeverdig rehabiliteringstilbud til hele befolkningen over hele landet. Dette må imidlertid skje som en styrt prioritering og ikke gjennom en utilsiktet bruk av ISF-ordningen.

SPØRSMÅL NR. 181

Innlevert 8. november 2007 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 15. november 2007 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«I NRK på onsdag understreket statssekretæren i Utenriksdepartementet helt riktig at Vest-Sahara er annektert av Marokko. Han sier samtidig at UD ikke ønsker å bruke ordet okkupasjon siden "det er et uavklart juridisk spørsmål" i konflikten. Siden flere FN-resolusjoner, uttalelser fra tidligere regjeringer, samt SV og Ap understreker at Vest-Sahara er okkupert, bes utenriksministeren om følgende avklaring:

Hvorfor velger UD å tåkelegge det faktum at Vest-Sahara er ulovlig okkupert av Marokko?»

BEGRUNNELSE:

Vest-Saharas endelige status er ennå ikke blitt avgjort, ettersom Marokko avslår å samarbeide med FN om en folkeavstemning for saharawiene. Samtidig er det en folkerettslig enighet om at Vest-Sahara i dag både er et ulovlig okkupert og et såkalt ikke-selvstyrt område. Vest-Sahara behandles i FN som et uløst kolonispørsmål. Flere FN-resolusjoner henviser til Vest-Sahara som okkupert, for eksempel resolusjon 34/37 fra 79. Avsnitt 5 lyder: "Beklager sterkt forverringen av situasjonen okkupasjonen resulterende fra den fortsatte okkupasjonen...", mens avsnitt 6 oppfordrer Marokko til å terminere okkupasjonen av Vest-Saharas territorium. At Vest-Sahara er okkupert har også vært understreket av norske myndigheter flere ganger opp gjennom årene, blant annet av Finansdepartementet i 2005. Senest i september uttrykte Sveriges utenriksminister i den svenske Riksdagen at Vest-Sahara er okkupert.

Svar:

Vest-Sahara er et ikke-selvstyrt område som lenge har vært på FNs dagsorden. Norge ønsker ikke ensidig å påvirke eller forskuttede utfallet av de fredsbe strebelser og den selvbestemmelsesprosess som er igangsatt i FNs regi. Derfor velger regjeringen å omtale sakskomplekset som situasjonen i Vest-Sahara, i samsvar med den ordbruk som benyttes av FNs sikkerhetsråd og FNs generalforsamling, se bl.a Sikkerhetsrådets resolusjon 1783 av 31. oktober 2007 og Generalforsamlingens resolusjon 61/125 av 15 januar 2007. Situasjonen er kompleks og vil ikke kunne løses ved å gå inn på eller tolke rettslige begreper som okkupasjon eller anneksjon. Men det skal ikke herske noen tvil om at Sikkerhetsrådet ikke har godkjent noen anneksjon, og forutsetter en selvbestemmelsesprosess i samsvar med FN-pakten.

Territoriet Vest-Sahara var underlagt spansk kolonivelde i tidsrommet 1884-1975. Fra 1966 ga Spania til kjenne at de tok sikte på avkolonisering etter først å ha organisert en folkeavstemning. Marokko og Mauretania motsatte seg dette, og viste til at de hadde gjort suverenitetskrav gjeldende over området. Etter marokkansk initiativ ble saken brakt inn for FNs generalforsamling, med anmodning om å be Den internasjonale domstol i Haag om en rådgivende uttalelse om territoriets status. Ved femten stemmer mot én kom domstolen i en uttalelse av 16. oktober 1975 til at det selv under den spanske kolonitiden var rettslige bånd mellom Sultanen i Marokko og enkelte stammer i området. Tilsvarende gjaldt for Maureta-

nia, der enkelte nomadiske stammer hadde beholdt landrettigheter i området. Imidlertid fant domstolen at området verken var undergitt Marokkos eller Mauretania suverenitet. I denne situasjonen henviste domstolen derfor til den grunnleggende kolonierklæringen vedtatt av FNs generalforsamling (resolusjon 1514 av 1960).

Siktemålet for avkoloniseringsprosessen, her som ellers, måtte være å sikre at denne skjedde på grunnlag av prinsippet om selvbestemmelsesrett ved å la viljen til folkene i territoriet fritt komme til uttrykk. Fra den tiden har Vest-Sahara spørsmålet blitt behandlet av FNs generalforsamling og Sikkerhetsråd som et ikke-selvstyrt område, i lys bl.a. av prinsippene i artikkel 73 i FN-pakten.

Dagen etter domstolens uttalelse kunngjorde kong Hassan av Marokko sin "grønne marsj", en ubevæpnet folkemarsj inn i territoriet med sikte på å forhindre avholdelse av en folkeavstemning. Dette skjedde mot Sikkerhetsrådets klare krav, og ble fordømt i resolusjon 380 (1975).

Frigjøringsbevegelsen Polisario proklamerte 27. februar 1976 Den arabiske saharavittiske demokra-

tiske republikk (SADR), som senere ble anerkjent av en rekke afrikanske og andre utviklingsland. Mauretania inngikk en fredsavtale med SADR i 1979, og ga herunder avkall på sine territorielle krav over Vest-Sahara.

Norges konsekvente utenrikspolitiske linje har vært å støtte FNs Sikkerhetsråds krav om å muliggjøre vilkårene for selvbestemmelsesrett, uten å forskutere utfallet av en folkeavstemning, og entydig vektlegge behovet for respekt for menneskerettighetene i området. Hva angår kommersielt engasjement, er Norge blant de land som har gått lengst i å vektlegge at områdets naturressurser, bl.a. til havs, ikke må utnyttes på en måte som ikke kommer det ikke-selvstyrte territoriets befolkning til gode. FNs seneste krav i tilknytning til situasjonen i området fremgår blant annet resolusjon 1783 av 31. oktober 2007, med sikte på å opprettholde våpenhvilen bistått av fredsoperasjonen MINURSO, tillitskapende tiltak gjennom familiegjenforening under FNs oppsyn og fredsbevelser i regi av Generalsekretærens spesielle representant.

SPØRSMÅL NR. 182

Innlevert 8. november 2007 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 19. november 2007 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«Enkelte funksjonshemmede på videregående skole i Norge får beskjed fra sin skole om at de ikke har rett til tilrettelagt undervisning i faget praktisk kroppsøving. Karakter i faget kan settes på grunnlag av teoretisk kunnskap.

Er dette riktig lovtolkning, og vil kunnskapsministeren i så fall gjøre noe for at også denne elevgruppen skal få rett til tilrettelagt kroppsøving?»

BEGRUNNELSE:

Kroppsøving og fysisk aktivitet er viktig, og bevisstheten rundt hva det kan bety for ro og orden og evnen til læring er stigende. Det gjelder for alle.

Det er eksempler på at elever med funksjonshemming i den videregående skole verken får tilrettelagt for praktisk eller teoretisk kunnskap og erfaring med kroppsøvingsfaget. Skolen kan ikke eller vil ikke betale for et tilrettelagt tilbud, og eleven får beskjed om at all fysisk aktivitet eleven skal delta i, må foregå på

fritiden og utenfor skolens areal og ansvar for organisering.

Det er interessant å få avklart om dette er en praksis som er i tråd med lovverket. En stor gruppe mennesker fratas da noe som de funksjonsfriske tar som en selvfølge, og som også er en viktig del av livskvalitet og mestring for de fleste.

Svar:

Alle elever skal ha muligheten til å delta i ulike former for fysisk aktivitet, og det er viktig at aktivitetene blir tilpasset den enkelte elevs forutsetninger og evner. Det følger av formålsbestemmelsen i opplæringsloven § 1-2 at opplæringen skal tilpasses den enkelte elevs, lærings og lærekandidats evner og forutsetninger.

Når det gjelder den praktiske delen av kompetansemålene i kroppsøvingsfaget i videregående opplæring er retten til tilrettelagt opplæring presisert i forskrift til opplæringsloven § 4-12. Elever som ikke

kan følge den ordinære opplæringen i den praktiske delen av kompetansemålene i kroppsøvfaget, skal få tilrettelagt opplæring så langt dette er mulig i forhold til elevens forutsetninger.

Elever skal i henhold til forskriften § 4-12 få fritak fra vurdering av den praktiske delen av faget når den tilrettelagte opplæringen ikke kan vurderes med karakter. Det blir ikke gitt fritak fra vurdering av den teoretiske delen av kompetansemålene. Vurderingen

vil i slike tilfeller bli gjort på grunnlag av teoretisk kunnskap.

Er slik tilrettelagt opplæring ikke mulig for eleven kan rektor gi fritak fra opplæringen i den praktiske delen, jfr. forskrift til opplæringsloven § 1-12.

Fordi det følger av dagens regelverk at elever har krav på tilrettelagt opplæring i kroppsøving er det etter min vurdering ikke behov for endringer på dette punkt.

SPØRSMÅL NR. 183

Innlevert 9. november 2007 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve

Besvart 20. november 2007 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte sitt klare budskap fra talerstolen på landsmøtet til Fiskarlaget; at NO_x-avgiften ikke skal være en fiskalavgift til saldering av budsjettet, og at allerede innbetalt NO_x-avgift vil bli en del av et fremtidig miljøfond for næringen?»

BEGRUNNELSE:

Under påskudd av miljøhensyn blir fiskerne pålagt NO_x-avgift, en ekstra kostnad på milliarder som fiskerne opplever som urettferdig og meningsløst. Regjeringen lovet i fjor høst å komme med en miljøfondsdordning som sikrer at pengene går til utslippsreduksjoner. Ett år senere er fremdeles ingenting skjedd, og fiskerne er fortsatt en tung salderingspost i budsjettet. På Fiskarlaget sitt landsmøte i Trondheim fredag 2. november viste fiskerne klart sin frustrasjon over Regjeringen sin somling i saken, og etterlyste handling. Statsråden som innledet til debatt, var svært klar i sin tale vedrørende NO_x-avgiften. Statsråden slo der fast, at NO_x-avgiften var aldri ment å skulle være en fiskalavgift som skulle bidra til saldering av budsjettet. I sin tale viste statsråden til at det nå er nedsatt et utvalg som skal se på saken. Undertegnede registrerte at statsråden unngikk å svare på Reidar Nilsen sin utfordring vedrørende en eventuell tilbakevirkende kraft for allerede innbetalt NO_x-avgift, den dagen en miljøfondsløsning foreligger. En slik unnvikelse tyder på at NO_x-avgiften til tross for statsråden sine forsikringer fra talerstolen, allikevel er en fiskalavgift til saldering av Regjeringen sitt budsjett for 2007 og 2008.

Svar:

Stortinget vedtok å innføre en avgift på utslipp av NO_x fra 1. januar 2007. Avgiftens formål er å bidra til kostnadseffektive reduksjoner i utslipp av NO_x og sammen med andre virkemidler bidra til å oppfylle Norges utslippsforpliktelse etter Gøteborgprotokollen. Norge er i henhold til Gøteborgprotokollen av 1999 forpliktet til bl.a. å redusere de årlige utslippene av NO_x til maksimalt 156 000 tonn fra og med 2010. Et enstemmig storting samtykket den 18. desember 2000 i at Norge ratifiserte Gøteborgprotokollen.

Etter Stortingets vedtak om avgift på utslipp av NO_x § 2 bokstav d gis det avgiftsfritak for utslippskilder omfattet av miljøavtale med staten om gjennomføring av NO_x-reduserende tiltak i samsvar med et fastsatt miljømål. Avgiftsplikten eksisterer så lenge det ikke er inngått noen miljøavtale. Det er i Stortingets vedtak om avgift på utslipp av NO_x ikke gitt avgiftsfritak for utslipp som utløste avgiftsplikt før inngåelse av en miljøavtale.

I Budsjett-innst. S. nr. 1 (2006-2007) understreker finanskomiteens flertall at det kun er gitt en hjemmel som åpner for muligheten til å inngå miljøavtaler om gjennomføring av NO_x-reduserende tiltak på et senere tidspunkt. Unntaket innebærer ingen forpliktelse for staten til faktisk å inngå slike avtaler.

Det er foreløpig ikke inngått noen miljøavtaler mellom myndighetene og de avgiftspliktige, men Miljøverndepartementet er nå i forhandlinger med Næringslivets Hovedorganisasjon og andre næringsorganisasjoner om en mulig miljøavtale med staten som grunnlag for midlertidig fritak for avgift på utslipp av NO_x.

Næringsorganisasjonene planlegger å etablere et

fond for finansiering av utslippsreduserende tiltak. Finanskomiteens flertall fremholder at et slikt fond må etableres utenfor avgiftssystemet for å sikre at utbetalingene ikke blir å anse som statsmidler i relasjon

til EØS-regelverket om offentlig støtte. Staten vil derfor ikke ha noen særskilt rolle i forbindelse med etablering og drift av et slikt fond.

SPØRSMÅL NR. 184

Innlevert 9. november 2007 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 15. november 2007 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Stiftelsen Solliakollektivet har reagert på kravspesifikasjonene i anbudsdokumentet de har mottatt fra Helse Sør-Øst, da kravene vil føre til et redusert behandlingstilbud og mangfoldet vil forsvinne. Det fryktes at begrensingene vil føre til at mange får avbrutt behandlingen for tidlig.

Hva mener statsråden om kravspesifikasjonene i anbudet i forhold til opprettholdelse av mangfoldet, og fortsatt mulighet for LAR-frie tilbud og hensynet til individuell behandlingstid?»

BEGRUNNELSE:

Det er viktig å opprettholde et variert behandlingstilbud, og for dem som velger et LAR-fritt alternativ kan det være viktig at de får denne typen behandling på et sted som ikke tilbyr LAR. Det er slik jeg ser det også viktig at behandlingstiden og lengden på oppholdet blir fastsatt på bakgrunn av den enkeltes behov og ikke basert på standardiserte avtaler.

Svar:

Som kjent har Regjeringen i St.prp. nr. 1 (2007 - 2008) lagt frem en Opptrappingsplan på rusfeltet for 2008-2010. I denne planen legges det opp til å styrke både den behandlingsmessige kapasiteten generelt, styrke kvaliteten på tjenestene i alle ledd og at rusmiddelavhengige skal få behandlingstilbud som i mest mulig grad er tilpasset de individuelle behandlingsbehov den enkelte rusmiddelavhengige måtte ha. Det er videre lagt vekt på å ivareta særegenheten ved de differensierte tiltakene tverrfaglig spesialisert behandling i dag består av.

Denne Opptrappingsplanen vil kunne bli et viktig løft for hele rusfeltet og gi den nødvendige oppmerksomhet som må til for å oppnå bedre tjenester for de som har behov for dette.

Jeg er enig med representanten Giltun i at alle rusmiddelavhengige som har behov for tverrfaglig spesialisert behandling i spesialisthelsetjenesten skal få et behandlingstilbud som er tilpasset det behandlingsbehov disse har. Dette er også nedfelt i pasientrettighetsloven. Samtidig vet vi, slik det også fremgår av evalueringen av rusreformen, at vi ennå ikke er kommet så langt, at vi kan si at alle rusmiddelavhengige som har behov for tverrfaglig spesialisert behandling får et individuelt tilpasset behandlingsopplegg. Som helse- og omsorgsminister med ansvar for alle behandlingstjenestene for rusmiddelavhengige, er det en prioritert oppgave at vi skal nå dit som jeg beskrev ovenfor.

Generelt er det slik at det er de regionale helseforetakene ved sitt "sørge-for" ansvar som skal sikre at befolkningen får de spesialisthelsetjenestene de har behov for - i dette tilfellet tverrfaglig spesialisert behandling. I dette ligger at det vil være opp til de regionale helseforetakene å tilby de tjenester innefor tverrfaglig spesialisert behandling som de mener vil være forsvarlig.

Jeg er blitt orientert av Helse Sør-Øst RHF om at avtalene med de private tilbydere av tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige i tidligere Helse Øst løper ut. I den forbindelsen utlyste Helse Sør-Øst RHF 26. oktober d.å. en anbudskonkurranse - konkurranse med forhandlinger. De private tilbyderne av tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige i denne helseregionen utgjør en betydelig andel av det totale behandlingstilbudet til denne pasientgruppen. En slik betydelig rolle skal de fortsatt ha. Helse Sør-Øst RHF har overfor meg videre lagt vekt på at de fortsatt ønsker å opprettholde de differensierte og sammensatte behandlingstiltakene som de private representerer.

I sin orientering til meg har Helse Sør-Øst RHF understreket viktigheten av å ha en god dialog med

brugerorganisasjonene i anskaffelsesprosessen. I tråd med dette er jeg gjort kjent med at det har vært avholdt et telefonmøte mellom ledelsen i Brukerutvalget i regionen ved leder Alf Magne Bårdslett, lederen for RIO Jon Storaas og ledelsen i Helse Sør-Øst RHF. Møtet ble avholdt for å avklare de faktiske forholdene vedrørende anbudskonkurransen, samt vurdere mulighetene for å gjøre presiseringer i konkurransegrunnlaget. En slik mulighet for presiseringer er også særlig omtalt i dokumentet som konkurransegrunnlaget består av. På dette møtet ble blant annet de forholdene tatt opp som representanten Giltun omtaler i sitt spørsmål. I referatet fra dette møtet heter det:

Partene var enige om at Helse Sør-Øst RHF og representanter fra Brukerutvalget skal avholde et møte i løpet av høsten for å evaluere prosessen som lå til grunn for utarbeidelsen av konkurransegrunnlaget.

Partene var videre enige om at Helse Sør-Øst RHF lager et forslag til presiseringer i konkurransegrunnlaget som omhandler følgende forhold:

- Det gjøres en omformulering av punktet som omhandler institusjonenes mulighet for å reservere seg mot LAR-behandling med sikte på å myke opp referansen til alder (23 år)
- Det klargjøres viktigheten av at det legges til rette for skolegang og arbeidstrening som en del av behandlingsoppholde
- Det gjøres en presisering om at noen pasienter vil ha behov for langvarig døgntil behandling

I følge Helse Sør-Øst RHF er det siste punktet i referatet relatert til den enigheten og felles erkjennelsen det var mellom partene om at mange pasienter fortsatt vil være innlagt til behandling mer enn ett år. Det legges derfor opp til at det skal gjøres en felles vurdering etter ett år i de tilfellene hvor pasienten fortsatt har behov for og ønsker døgntil behandling. I denne vurderingen vil både henvisende instans i kommunen, relevant instans i spesialisthelsetjenesten samt den private avtaleparten deltar og pasienten selv trekkes inn.

SPØRSMÅL NR. 185

Innlevert 9. november 2007 av stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad

Besvart 20. november 2007 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Det er søkt om investeringsmidlar til nytt museumsbygg ved Dalsfjord Fyrmuseum. Korleis vurderer departementet høve til å gje investeringsmidlar til dette?»

GRUNNGJEVING:

Fiskeri- og kystdepartementet sende ut ei pressemelding 5. oktober med følgjande budskap: "I løpet av våren 2008 vil det starte et arbeid for å opprette et etatsmuseum for Kystverket etter en nettverksmodell. I budsjettforslaget blir bevilgningen til kystkultur styrket med 3 millioner kroner til dette formålet [...]"

Fyrmuseet i Dalsfjord, som er ein av fire aktørar i dagens fyrmuseumsnettverk, har ikkje tenleg museumsbygg. Gjennom nettverkssamarbeidet, og med fagleg bistand frå Sunnmøre Museum, har ein fått i gang ei systematisk registrering av samlingane slik at dei kan danne grunnlag for vidare forskning og formidling knytt til denne viktige delen av den nasjonale kystkulturen. Imidlertid risikerer ein at mykje av det-

te arbeidet vil vere til liten nytte, dersom ikkje samlinga vert sikra forsvarlege oppbevaringstilhøve. Trongen for å investere i eit nytt bygg er såleis svært stort ved Dalsfjord Fyrmuseum.

Svar:

I St.prp. nr. 1 (2005-2006) for Fiskeri- og kystdepartementet har departementet beskrive den rapporten om etatsmuseum for Kystverket som vart lagt fram av ei arbeidsgruppe i 2005. Arbeidsgruppa hadde mellom anna vurdert kva for roller lokale og regionale aktørar kan spille i arbeidet med å etablere eit nasjonalt etatsmuseum for Kystverket. I proposisjonen skreiv departementet at:

"Fiskeri- og kystdepartementet er enig i hovudpunktene i arbeidsgruppens konklusjoner. Lindesnes bør ha en sterk stilling som koordinator for Kystverkets etatsmuseum. Det forutsettes at lokal og regional delfinansiering kommer på plass slik at også de tre andre enhetene i nettverket kan utvikles videre. Dette kan for eksempel skje ved at disse enhetene organisatorisk innpasses i sine respektive fylkers museumsplaner, slik tilfellet er med Lofotmuseet. Samtidig vil

etatsmuseet gjennom nettverkssamarbeidet få en langt bedre geografisk utbredelse og bedre muligheter for formidling av etatsens historie enn om virksomheten skulle begrenses til ett sted. Enheten på Lindesnes bør være en koordinator for at Tungenes fyr, samlingene i Dalsfjorden og Lofotmuseet etablerer det nødvendige samarbeid med regionale aktører slik at midlene som bevilges til fyrmuseumsnettverket også kan utløse regionale og lokale bidrag. Spesielt vil det være en utfordring for enheten i Dalsfjorden å koble seg opp til andre museumsaktiviteter i kommunen og fylket slik at man kan nyttiggjøre seg samlingen også i ulike samarbeidsprosjekter.

Denne løsningen tar hensyn til Stortingets uttrykte ønske om en nettverksmodell. Den tar også hensyn til det sterke og forpliktende engasjementet som er etablert på Lindesnes som en følge av tusenårsprosjektet, samtidig som den åpner for at også andre museer (for eksempel lenger nord enn Lofotmuseet) kan knyttes til nettverket på et senere tidspunkt. Det forutsettes at et etatsmuseum for Kystverket etter hvert vil omfatte

hele Kystverkets historie og virkeområde. Kystdirektoratet skal spille en aktiv rolle i dette arbeidet.

Forslaget innebærer at det ikke avsettes egne investeringsmidler til museumsbygg over Fiskeri- og kystdepartementets budsjett."

I St.prp. nr. 1 (2007-2008) for Fiskeri- og kystdepartementet er det lagt fram forslag om å styrke løyvinga til kystkultur med 3 mill. kroner, slik at ein kan starte arbeidet med å etablere eit etatsmuseum for Kystverket våren 2008. I dette arbeidet vil departementet i stor grad bygge på dei anbefalingane som arbeidsgruppa la fram i 2005. Anbefalingane tyder mellom anna at eininga i Dalsfjord må arbeide tett saman med dei andre museumsaktivitetane i både Volda kommune og i Møre og Romsdal fylke. Saman med Kystverket og fyrmuseumsnettverket vil eg fylgje dette arbeidet vidare.

SPØRSMÅL NR. 186

Innlevert 9. november 2007 av stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg

Besvart 21. november 2007 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«I stortingsmelding nr. 49 (2003-2004) om mangfold og inkludering ble det varslet om kartlegging av flyktningers psykiske helse. Et iverksatt forsøksprosjekt med kartlegging av nyankomne flyktningers psykiske helse skulle avsluttes i 2006 og evalueres. I Helse- og omsorgsdepartementets budsjettproposisjon for 2007 fremgikk det at pilotprosjektet var forsinket. I budsjettproposisjonen for 2008 synes temaet å være utelatt.

Hva er status for prosjektet, og når og hvordan vil statsråden informere Stortinget om saken?»

BEGRUNNELSE:

Mennesker som søker beskyttelse i Norge har ofte vært gjennom psykisk belastende opplevelser. Mennesker reagerer forskjellig, og behovet for hjelp varierer. Dessverre har det vært flere tragiske eksempler på at psykisk syke innvandrere begår alvorlige kriminelle handlinger. Det er derfor all mulig grunn til å iverksette de tiltak som lar seg gjennomføre. Bondevik 11-regjeringen iverksatte et forsøk med å kartlegge den psykiske helsen til asylsøkere som kom til landet. Dette forsøket skulle avsluttes i 2006 og evalueres. Jeg viser til stortingsmelding nr. 49 (2003-2004) der det står:

"En del av prosjektet vil være å finne egnede tiltak for oppfølging av de som har opplevd traumatiserende hendelser og har psykiske problemer. Ansvarlig er Helsedepartementet i samarbeid med Kommunal- og regionaldepartementet".

I budsjettproposisjonen for 2007 (HOD) står følgende:

"Et pilotprosjekt med kartlegging av psykisk helse hos nyankomne asylsøkere er forsinket da datainnsamlingsperioden måtte forlenges fordi det var nedgang i antall asylsøkere siste halvåret 2005. Kartleggingen avsluttes i 2006 og resultatene skal vurderes med sikte på eventuell bruk av kartleggingsinstrumentene ved ordinære helseundersøkelser."

I budsjettproposisjonen for 2008 (HOD) kan jeg ikke se at temaet overhodet er nevnt.

I stortingsmelding nr. 37 (2007-2008) står det at

"alle asylsøkere gjennomgår i dag en førstegangs helseundersøkelse. Det vil bli vurdert å utvide denne undersøkelsen til også å gjelde en kartlegging av psykisk helse"

På denne bakgrunn ber jeg om en redegjørelse for statusen på pilotprosjektet som omtales i HODs budsjettproposisjon for 2007.

Svar:

Sosial- og helsedirektoratet fikk i 2004 i oppdrag fra departementet å utarbeide forslag til et prøveprosjekt med systematisk kartlegging av psykisk helse hos nyankomne asylsøkere. Oppgaven ble først vurdert av Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten, som frarådet screening. Det var imidlertid viktig å få mer kunnskap om metoder som kan bidra til tidlig identifisering av asylsøkere med alvorlige psykiske problemer. Direktoratet ga derfor våren 2005 Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) i oppdrag å gjennomføre et pilotprosjekt for utprøving og vurdering av instrumenter/metoder for kartlegging av psykopatologi/psykososiale problemer hos nyankomne asylsøkere med sikte på raske og adekvate intervensjonstiltak.

Pilotprosjektet skulle vært avsluttet i 2006, men ble først avsluttet sommeren 2007. Bakgrunnen for forsinkelsen skyldes flere forhold:

- Det kom andre nasjonaliteter enn forventet slik at de spørreskjemaer og instrumenter som var forberedt og skulle brukes, måtte oversettes og tilrettelegges på nytt
- antall asylsøkere gikk ned utover høsten 2005. Datainnsamlingen tok derfor lengre tid enn antatt, og datainnsamlingsperioden måtte følgelig forlenges betydelig for å få et tilstrekkelig antall (målet var 100 voksne og 50 barn nyankomne asylsøkere) for å kunne konkludere om instrumentenes egnethet til å fange opp psykiske problemer
- det var i utgangspunktet tatt sikte på asylsøkere på mottak i Østlandsområdet. Pga. redusert antall nyankomne måtte asylmottak i andre deler av landet inkluderes, nytt personell rekrutteres og trenes, og nye avtaler med behandlingstilstander inngås
- det viste å være praktiske problemer knyttet til selve gjennomføringen i det enkelte asylmottak.

Rapport fra pilotprosjektet "Psykisk helse i mottak: Utprøving av instrumenter for kartlegging av psykisk helse hos nyankomne asylsøkere" - Rapport nr. 4/2007 fra NKVTS, ble mottatt i direktoratet 6. november 2007.

For å identifisere psykiske hjelpebehov hos nyankomne asylsøkere, er det i prosjektet prøvd ut ulike kartleggingsinstrumenter som måler psykisk helse. Kartleggingsinstrumentene er basert på selvutfylling. Instrumentene er oversatt til de aktuelle språk, men enkelte av deltakerne måtte likevel ha tolk pga. manglende lese- og skriveferdigheter. Det foreligger resultater fra 85 personer som har fylt ut slike skjemaer. Resultatene fra kartleggingsskjemaene er validert gjennom klinisk diagnostiske intervjuer (CIDI) med 65 personer av de 85. Intervjuene er gjennomført med tolk. Det var to store grupper med i undersøkelsen; den ene fra Somalia og den andre fra land i Midtøsten og Nord-Afrika (MENA).

På bakgrunn av resultatene fra undersøkelsen, blir det i rapporten konkludert med at oversatte kartleggingsinstrumenter basert på selvutfylling til en viss grad er anvendelige overfor asylsøkere med noe skolebakgrunn, dvs. at de har god skrive- og lesedyktighet på sitt eget morsmål. Skjemaene er egnet til å identifisere personer som trenger videre utredning. For personer med liten eller ingen skolegang - og med behov for bistand fra tolk i utfyllingen - fanger skjemaene i liten grad opp psykiske lidelser. For en av gruppene i undersøkelsen har ca. 60 % liten eller ingen formell skolebakgrunn.

Direktoratet skal nå gjennomgå resultatene og vurdere om noen av kartleggingsverktøyene bør justeres. Direktoratet vil videre vurdere om, og eventuelt hvordan, instrumentene mest hensiktsmessig kan benyttes ved helseundersøkelser av asylsøkere så tidlig som mulig etter ankomst til landet.

Departementet vil vurdere saken når anbefalinger fra direktoratet foreligger. Stortinget vil bli informert om oppfølgingen av saken senest i neste års statsbudsjett.

SPØRSMÅL NR. 187**Innlevert 9. november 2007 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 19. november 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Regjeringa har på ein god måte følgt opp tidlegare vedtak om framskunding av E39 Kvivsvegen, ved å tilrå oppstart i budsjettforslaget for 2008. Alle lokale vedtak om tilslutnad til delvis bompengefinansiering er for lengst på plass, men det kan sjå ut for at saka har stansa opp i Vegdirektoratet.

Kan statsråden love å legge bompengeproposisjonen fram for Stortinget i år?»

GRUNNGJEVING:

I over 130 år har det vore arbeidd med eit betre vegsamband mellom Sunnmøre og Nordfjord. E39 Kvivsvegen vil saman med Eiksundsambandet, som skal opne 23. februar 2008, utløyse ein ny og komplementær bu- og arbeidsmarknadsregion i denne viktige delen av landet. Også av omsyn til brukarane av Eiksundsambandet som skal austover, og kobling mot togtilbod for passasjerar og gods på Otta, er det viktig med god framdrift for prosjektet.

Vidare vil E39 Kvivsvegen oppfylle Stortinget sitt vedtak om nytt ferjefritt samband på E39 Bergen-Ålesund, jamfør innstilling S. nr. 273 (1996-1997). Miljøverndepartementet ved statsråd Guro Fjellanger godkjende fylkesdelplanen for sambandet 20. august 1999. Alle reguleringsplanane for dette låglandsambandet er godkjende og juridisk bindande. I handlingsprogrammet for NTP 2006-2009 er E39 Kvivsvegen sett opp med startløyving av statsmidlar på 20 millionar i 2008.

Ved Stortinget si handsaming av NTP 2006-2015, innstilling S. nr 240 (2003-2004) framgår:

"Flertallet er fornøyd med at Regjeringen tar sikte på å framskynde oppstart av prosjektet Kvivsvegen. Flertallet forutsetter at Kvivsvegen mellom Grodås i Hornindal kommune og Geitvika i Volda kommune får startbevilgninger i slutten av første planperiode."

Stortinget slutta seg då til Vegdirektoratet sitt framlegg om lokalt bidrag på 100 millionar, ved at ein overfører trafikantane sine utlegg til dagens ferjebilett til ein tidsavgrensa "bompengeperiode" i svar med dei retningslinjene Stortinget vedtek.

Dette "ferjeavløysingsprosjektet" for stamvegtrafikken er lokalt initiert, og for å spare brukarane for unødige rentekostnader har ti kommunar, to fylkeskommunar, næringsliv og private alt betalt inn over 45 millionar i aksjekapital for å redusere behovet for låneopptak. Sjeldan ser ein ei slik samling bak eit delvis bompengefinansiert prosjekt.

Svar:

I handlingsprogrammet for perioden 2006-2009 er det lagt til grunn 100 mill. kr i bompengar og 70 mill. kr i statlege midlar til finansiering av E39 Kvivsvegen. Det er lagt opp til oppstart med førebunde arbeid i 2008 og full drift av anlegget i løpet av 2009. I planleggingsprogrammet for perioden 2010-2015 er det lagt til grunn 630 mill. kr i statlege midlar til fullfinansiering av prosjektet.

Sommaren 2007 innførte Statens vegvesen nye retningslinjer for bygging av tunnelar. Med utgangspunkt i desse nye krava har Statens vegvesen gjort ei ny vurdering av kostnadene på Kvivsvegprosjektet. Det reviderte kostnadsoverslaget er no på 920 mill. kr. Dette er om lag 120 mill. kr meir enn det som er lagt til grunn i handlingsprogrammet/planleggingsprogrammet for perioden 2006-2015. Bompengane er føresett å finansiere om lag 11 pst. av dei totale kostnadane.

I dette kostnadsoverslaget er det ikkje tatt høgde for det aukande prisnivået i anleggsmarknaden som det er vist til i St.prp. nr. 1 (2007-2008) side 39. Statens vegvesen har derfor sett det som naudsynt med ei ekstra kvalitetssikring av kostnadsoverslag og ei vurdering av kontraktsstrategi som grunnlag for ekstern kvalitetssikring (KS2).

Statens vegvesen har lagt opp til at den interne kvalitetssikringa av prosjektet med reviderte kostnadsoverslag skal vere gjennomført før jul, slik at ekstern kvalitetssikring kan gjennomførast vinteren 2008. Med dette opplegget kan ei bompengesak leggjast fram for Stortinget i vårsesjonen 2008.

SPØRSMÅL NR. 188**Innlevert 9. november 2007 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 14. november 2007 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys****Spørsmål:**

«Staten sine satsar for kilometergodtgjersle har stått uendra i lang tid. Dette til tross for at kostnadane ved bilhold har auka den seinare tid, både fordi avgifter, drivstoff og renta har stege merkbart.

Vil statsråden vurdere om det ikkje no er på tide å justere opp desse satsane i tråd med at bilrelaterte kostnader har stege?»

Svar:

Departementet har innleidd forhandlingar med tenestemennenes hovudsamanslutningar om særavtale for reiser innanlands for statens rekning. I desse forhandlingane inngår ei justering av satsane for kilometergodtgjersle. Mellom partane er det sett ned ei arbeidsgruppe som har som mandat å leggje fram forslag til forhandlingspartane om endringar i dagens særavtale. Arbeidet har kome godt i gang, men eg kan ikkje svare på når ein kan vente at forhandlingane er ferdige.

SPØRSMÅL NR. 189**Innlevert 9. november 2007 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 20. november 2007 av olje- og energiminister Åslaug Haga****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til at det utarbeides en stortingsmelding om rikets energitilstand slik det annethvert år gjøres for rikets miljøtilstand?»

BEGRUNNELSE:

Det er for tiden en lang rekke uavklarte forhold rundt norsk kraftsituasjon både på kort og lang sikt. Eksempelene er mange, for eksempel har regjeringskilder gitt uttrykk for at det ikke er noen automatikk i at det vil bli gitt utslippstillatelse til de midlertidige gasskraftverkene på Nordmøre. Disse vil uansett ikke bli startet før prismekanismen har fått virke. Samtidig foreligger det en lang rekke prosjekter for fornybar-energi og gasskraftutbygging som kan medføre at Norge nok en gang kan bli storeksportør av fornybar energi.

Svar:

Regjeringen presenterte hovedtrekkene i sin energipolitiske handlingsplan i Soria Moria-erklæringen. Som det går frem av erklæringen er det et overordnet mål å legge til rette for sikker og effektiv energiforsyning med akseptable priser til husholdninger og industri.

En sikker tilgang på energi er viktig både for folk flest i hverdagen, for verdiskapingen og for arbeids-

plassene. Regjeringen har derfor gitt høy prioritet til arbeidet med å redusere sårbarheten i den norske kraftforsyningen.

Regjeringen vil legge til rette for økt kraftproduksjon ved en aktiv satsing på miljøvennlige energiformer.

Det innebærer for det første å utnytte potensialet som ligger i opprusting av eksisterende vannkraftverk. Videre vil Regjeringen stimulere til økt utbygging av små-, mini- og mikrokraftverk.

Fornybarsatsingen spiller en viktig rolle i de utfordringene vi ser knyttet til ny produksjonskapasitet. Gjennom en satsing på energieffektivisering og nye fornybare energikilder, kan Norge få et variert og miljøvennlig energisystem. Enova har en rekke tiltak for satsing på energisparing, økt produksjon av fornybar energi og informasjonstiltak. En fordobling av rammene til Enova gir mulighet for en betydelig økt satsing på dette arbeidet. En ny støtteordning til fornybar elektrisitet gjennom Enova for å realisere vind-, vann- og biokraftprosjekter i området er initiert. Videre vil fjern- og nærvarmeprosjekter kunne bidra til å avlaste etterspørselen av elektrisitet.

Det foreligger i dag flere planer for bygging av gasskraftverk i Norge. Fram til i dag er det gitt 5 energikonsesjoner for gasskraftverk; på Kårstø, Kollsnes, Skogn, Tjeldbergodden og Melkøya. Energikonsesjon og utslippstillatelse er en nødvendig, men ikke

tilstrekkelig forutsetning for at det blir investert i ny gasskraftproduksjon. Selskapenes vurderinger av lønnsomheten vil avgjøre om investeringene blir gjennomført.

Det gjøres samtidig et betydelig innsats på teknologiutvikling for CO₂-håndtering på gasskraftverk. På Testsenteret på Mongstad vil vi gjennom uttesting av teknologi søke å bidra til å redusere teknisk risiko og redusere kostnadene forbundet med fangst og lag-

ring av CO₂. På Kårstø vil eksisterende teknologi bli oppskalert med en faktor på ti. Begge disse prosjektene er pionerprosjekter, og vil være viktige bidrag til at fangst og lagring av CO₂ kan bli kommersielt tilgjengelig også utenfor Norge.

Regjeringen vil følge opp politikken for en sikker og miljøvennlig energiforsyning med ytterligere tiltak og vil komme tilbake Stortinget på vanlig måte knyttet til aktuelle saker.

SPØRSMÅL NR. 190

Innlevert 9. november 2007 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 19. november 2007 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden hindre at norske arbeidsplasser i fiskemel og forindustrien går tapt som følge av NO_x-avgiften?»

BEGRUNNELSE:

En undersøkelse fra ECON viser at kostnader til frakt utgjør en viktig bestanddel i sluttprisen som oppdrettsnæringen betaler for fiskefôr og at innføring av NO_x-avgiften har medført at kostnadene for frakt av fôr innad i Norge har økt, mens kostnadene for frakt av fôr fra utlandet ligger stabilt. Dette medfører at utenlandske fôrprodusenter har styrket sin konkurransekraft vis-a-vis norske produsenter. Dette vil skape negative næringsmessige og miljømessige konsekvenser.

Svar:

Stortinget vedtok å innføre en avgift på utslipp av NO_x fra 1. januar 2007. Avgiftens formål er å bidra til kostnadseffektive reduksjoner i utslipp av NO_x og sammen med andre virkemidler bidra til å oppfylle Norges utslippsforpliktelse etter Gøteborgprotokollen. Norge er i henhold til Gøteborgprotokollen av 1999 forpliktet til bl.a. å redusere de årlige utlippene av NO_x til maksimalt 156 000 tonn fra og med 2010. Et enstemmig Storting samtykket den 18. desember 2000 i at Norge ratifiserte Gøteborgprotokollen.

Avgiften på utslipp av NO_x setter en pris på utslipp av NO_x. Den avgiftspliktige får dermed et incentiv til å redusere utlippene, f.eks. ved investeringer i renseteknologi eller ved driftsomlegginger. Slike tilpasninger til avgiften vil kunne få virkninger også for virksomheter som ikke er omfattet av avgiften. Avgiften vil f.eks. øke etterspørselen etter rens-

teknologi og dermed kunne føre til positive næringsmessige konsekvenser for tilbydere av slik teknologi. På den andre siden vil næringer som kjøper varer eller tjenester fra avgiftspliktige virksomheter, kunne oppleve økte priser på slike varer eller tjenester. Dette vil kunne innebære negative næringsmessige konsekvenser for disse virksomhetene. Generelt vil slike næringsmessige virkninger være en nødvendig følge av at det settes en riktig pris på miljøkostnaden for samfunnet.

ECON har i rapporten "Næringsmessige konsekvenser av økt avgift på NO_x" pekt på at avgiften på utslipp av NO_x har ført til at utenlandske forprodusenter har styrket sin konkurransekraft vis-a-vis norske produsenter. I bransjer med sterk konkurranse mener ECON at det er grunn til å tro at dette medfører at norske produsenter vil tape markedsandeler, og at dette i så fall vil skape enkelte negative næringsmessige konsekvenser. Disse konsekvensene blir imidlertid ikke nærmere konkretisert eller kvantifisert av ECON.

I likhet med Norge har en rekke andre land utslippsforpliktelser i henhold til Gøteborgprotokollen, og enkelte av disse vil bli nødt til å iverksette ytterligere virkemidler for å nå sine utslippsforpliktelser. Det er bl.a. fremmet forslag om å innføre en NO_x-avgift i Danmark. Andre land må også forventes å tilpasse sine virkemidler til sine utslippsforpliktelser og utslippskilder.

Regjeringen følger nøye med på både de miljømessige og de næringsmessige konsekvensene av avgiften på utslipp av NO_x. Dersom avgiften ikke skulle gi de ønskede utslippsreduksjoner eller dersom utformingen av avgiften viser seg å gi urimelige næringskonsekvenser, vil endringer i avgiften bli vurdert.

SPØRSMÅL NR. 191**Innlevert 9. november 2007 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 20. november 2007 av olje- og energiminister Åslaug Haga****Spørsmål:**

«Vil statsråden i lys av de uklarheten avvisning av å ta imot PUD fra Troll-Utvikling komme til Stortinget og orientere om denne beslutningen?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til svar på mitt spørsmål nr 141 om Troll-Utvikling. Svaret som gis går ikke inn på en rekke av de spørsmålsstillinger jeg tok opp i mitt svar. For eksempel gis det ikke noen forklaring på hvorfor estimatene for tapt olje er så forskjellige fra OD til lisenshaverne. Det er jo også kjent at gamle Hydro og Statoil hver for seg var uenige om Troll-Utvikling.

Svar:

Jeg har varslet rettighetshaverne i Troll at jeg ikke vil kunne godkjenne en plan for utbygging og drift for Troll videreutvikling som er tuftet på en for-

utsetning om akselerert gassuttak. Bakgrunnen for beslutningen er en tilråding fra Oljedirektoratet som sier at akselerert gassuttak på Trollfeltet vil gi oljetapseffekter på lang sikt. Dette er det redegjort nærmere for i svar på spørsmål nr. 140 og nr. 141 henholdsvis fra representantene Kvassheim og Solvik-Olsen i mine brev til Stortinget 5. november 2007.

Jeg har understreket overfor rettighetshaverne at det er forutsetningen om akselerert gassuttak som gjør at planen ikke vil kunne godkjennes. Jeg har en forventning om at rettighetshaverne i Troll vil fremme en plan for utbygging og drift om andre tiltak knyttet til Troll videreutvikling, for eksempel på oljesiden.

På bakgrunn av at jeg allerede har redegjort skriftlig for disse spørsmålene, kan jeg ikke se at det er behov for noen nærmere redegjørelse om saken, men skulle det være Stortingets ønske, stiller jeg selvsagt.

SPØRSMÅL NR. 192**Innlevert 9. november 2007 av stortingsrepresentant Børge Brende****Besvart 19. november 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Utformingen av anbudsvilkårene for anbudsru-ten Oslo-Røros er nå under utarbeidelse i Samferdselsdepartementet. Denne flyruten er livsnerven for fjellregionen og Røros som reiselivsdestinasjon og næringslivet for øvrig.

Vil samferdselsministeren sørge for at fjellregionen nå får et flytilbud som sikrer distriktets utvikling fremover, arbeidsplasser og reiselivet gjennom at det er vilkår i anbudsdocumentet om at en stiller med minimum 48 seters fly, formiddags- og kveldsruter fem dager i uken?»

Svar:

Som det er slått fast i Soria Moria-erklæringen, vil regjeringen sikre et godt tilbud på kortbanenettet. Samferdselsdepartementet har startet arbeidet med å utforme forpliktelser til offentlig tjenesteytelse som skal ligge til grunn for nytt anbud på regionale flyru-

ter fra 1.4.2009. I den forbindelse har departementet bl.a. gjennomført en høringsrunde med de berørte fylkeskommunene der det har kommet inn mange gode innspill til arbeidet med å utforme anbudskriteriene. Jeg har merket meg de kravene som Sør-Trøndelag fylkeskommune har kommet med i den forbindelse for anbudsru-ten Oslo-Røros.

I tråd med vanlig praksis for statens flyrutekjøp vil Samferdselsdepartementet vurdere hvilke krav som skal settes i forpliktelsene som skal gjelde for hvert enkelt ruteområde som er omfattet av anbud. Det er flere ønsker om forbindelser og økt frekvens som må vurderes, og det er mange hensyn å ta. I og med at anbudet ikke er endelig utformet ennå, kan jeg dessverre ikke på nåværende tidspunkt si noe om hvilke krav som skal gjelde for flyruten Oslo-Røros. Dette vil først bli endelig fastsatt på tidspunktet forpliktelsene blir publisert i forbindelse med anbudsutlysningen, som jeg venter vil være på plass i løpet av første halvår 2008.

SPØRSMÅL NR. 193**Innlevert 9. november 2007 av stortingsrepresentant Børge Brende****Besvart 20. november 2007 av olje- og energiminister Åslaug Haga****Spørsmål:**

«Når vil statsråden legge frem den lenge lovede handlingsplanen for kraftforsyningen i Midt-Norge?»

BEGRUNNELSE:

Tidligere olje- og energiminister Odd Roger Enoksen uttalte følgende i Stortingets møte 1. juni 2006, under debatten om Dokument 8:52 (2006-2007) "Forslag fra stortingsrepresentantene Børge Brende, Ivar Kristiansen og Petter Løvik om en handlingsplan for å hindre forsyningskrise i kraftforsyningen til Trøndelag og Møre og Romsdal": "Jeg arbeider nå med en handlingsplan slik det blir bedt om, for å møte kraftsituasjonen i Midt-Norge - med sikte på å legge handlingsplanen fram tidlig på høsten. En viktig del av det arbeidet som nå gjøres, er å få utført grundige analyser av situasjonen i regionen framover, som kan gi et best mulig grunnlag for å vurdere nødvendigheten og omfanget av de tiltak som må settes inn. Olje- og energidepartementet har gitt NVE og Statnett i oppdrag å arbeide med dette, og en del andre analyser som er utført, vil bli vurdert i denne sammenheng.

Det har nå gått om lag ett år fra det tidspunktet tidligere olje- og energiminister lovte Stortinget at slik plan ville bli presentert, og ennå har ikke Stortinget fått fremlagt den.

Svar:

Regjeringen tar sårbarheten i den norske kraftforsyningen alvorlig, og har siden den tiltrådte arbeidet aktivt på dette området. Før jul i fjor ble hovedtrekk i handlingsplanen for Midt-Norge lagt fram. Regjeringens plan for å styrke kraftsituasjonen i regionen er basert på tiltak for økt overføringskapasitet, økt satsing på energiomlegging og ny produksjon, samt andre tiltak som skal sikre forsyningssikkerheten i Midt-Norge.

Mye arbeid har blitt gjort. Det har blitt gitt flere konsesjoner både til gasskraft- og vannkraftprosjekter. Flere større nettinvesteringer, konkret knyttet til

utvidelsen av Norsk Hydros aluminiumsverk på Sunndalsøra og Ormen Lange utbyggingen, er utført. Statnett har investert i spenningsstøtte i nettet som vil bedre overføringsmulighetene i og inn i Midt-Norge fra i høst. Statnett har også besluttet å investere i økt overføringskapasitet mellom Midt-Norge og Sverige som skal være på plass i 2009. Videre har Statnett oversendt konsesjonssøknad for ny overføringsforbindelse mellom Sogn og Møre til NVE.

Å legge til rette for ulike typer ny kraftproduksjon og satse på energieffektivisering er viktig for å bedre kraftsituasjonen i Midt-Norge. I Statsbudsjettet for 2008 er det lagt opp til en betydelig økning i satsingen på energiomleggingstiltak i regi av Enova. Den samlede rammen utgjør om lag 1 450 millioner kroner for 2008. Dette er en økning på ca 660 millioner kroner fra 2007. Samtidig styrker NVE saksbehandlerkapasiteten og prioriterer konsesjonssaker for vann- og vindkraft i Midt-Norge. NVE har videre stort fokus på effektiv konsesjonsbehandling av produksjons- og overføringsanlegg i regionen.

Norge har et godt grunnlag for å kunne øke den miljøvennlige energiproduksjonen betydelig, og vi må bruke energien mer effektivt enn vi gjør i dag. Økningene i budsjettet for 2008 til energieffektivisering, varme og elektrisitet fra fornybare energikilder vil være et viktig bidrag for å oppnå dette.

Det har blitt presentert planer for flere gasskraftprosjekter i Midt-Norge. Regjeringen arbeider for å legge forholdene best mulig til rette for realisering av nye gasskraftprosjekter med CO₂-håndtering. Jeg har nå gjennomført møter med aktuelle utbyggere i Midt-Norge. Dette har gitt meg en bedre innsikt i de forskjellige prosjektene. Målsettingen er å få til en løsning så raskt som mulig.

Det gjøres en betydelig innsats for å bedre kraftsituasjonen i Midt-Norge. Det iverksettes et bredt spekter av tiltak, som økt overføringskapasitet, økt satsing på energiomlegging og ulike typer ny produksjon, samt andre tiltak som skal sikre forsyningssikkerheten i regionen. Jeg vil følge situasjonen nøye, og arbeidet med å bedre kraftsituasjonen i Midt-Norge vil ha svært høy prioritet framover.

SPØRSMÅL NR. 194**Innlevert 12. november 2007 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen****Besvart 16. november 2007 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Grunnet for lite kumelk i markedet har Landbruksdepartementet, Bondelaget og Bonde- og Småbrukarlaget bestemt at enkelte kumelkkvoter skal økes umiddelbart, slik at det gis anledning til å produsere 10 prosent mer. Økningen gjelder imidlertid ikke for enkeltbruk som passerer et volum på 408000 liter eller samdrifter som passerer 750000 liter.

Hva er bakgrunnen for at Regjeringen diskriminerer en viktig gruppe melkeprodusenter, og hvorfor benyttes ikke alle produsentene i arbeidet med å øke produksjonen?»

BEGRUNNELSE:

Næringsmiddelbedriftenes Landsforening gir i brev av 10. oktober uttrykk for undring over at Regjeringen ikke gir økte kvoter til de bønder og samdrifter som faktisk raskt har mulighet til å produsere mer. Regjeringen gir dermed avkall på nesten 1,6 millioner liter som man med stor sikkerhet kunne fått.

Vedtaket kan lett sees i sammenheng med en politisk linje som motarbeider samdriftsbruk og større enkeltbruk gjennom unødvendige inngrep og reguleringer. Regjeringen stikker på denne måten kjepper i hjulene på aktører innen jordbruket som representerer fremtiden for denne næringen.

Svar:

For å sikre at det blir tilstrekkelig melk i markedet, er det iverksatt tiltak for å øke produksjonen med anslagsvis 45 mill liter melk som tilsvarer 3 % av den totale melkeproduksjonen. Jeg vil først presisere at vedtaket ikke dreier seg om en økning i kvotene slik det vises til i spørsmålet, men et fritak for overproduksjonsavgift for produksjon på inntil 10 % utover tildelte kvoter.

Jeg vil videre presisere at avgiftsfritaket kun gjelder for inneværende kvoteår, som strekker seg fra 1. mars 2007 til 29. februar 2008. Produksjonsrammen for neste kvoteår fastsettes med utgangspunkt i tildelt kvote for inneværende kvoteår, tillagt eventuelt kjøpt kvote, og eventuelt justert med en gitt prosent fastsatt i forkant av kvoteårets begynnelse (forholdstall). Til-

delt fritak fra overproduksjonsavgift gir altså ingen rettigheter for senere kvoteår.

Med bakgrunn i små lagre av ost og økning i etterspørselen ble det i juni i år vedtatt å gi fritak fra overproduksjonsavgift for produksjon på 2 % utover kvote. Dette fritaket ble gitt til alle melkeprodusenter. På grunn av at dette tiltaket ikke ga tilstrekkelig respons i form av økt melkeproduksjon, er det altså vedtatt økning i kvantumet fritatt fra overproduksjonsavgift på ytterligere 8 % -poeng utover tildelt kvote.

Tine har anslått at endringen i kvantum fritatt fra overproduksjonsavgift på 10 % utover kvote vil gi en økning i produksjonen på 3 %, eller 45 mill liter, i forhold til prognoser fra årets begynnelse. Tines anslag er blant annet basert på erfaringer fra vedtaket i juni om å gi avgiftsfritak for produksjon på 2 % utover kvote. Videre tilsier melkeproduksjonens karakter og at vi allerede er over halvveis i kvoteåret som vedtaket gjelder for, at det for mange vil være vanskelig å øke produksjonen med hele 10 %.

Økningen i fritakskvantumet fra 2 % til 10 % gjelder likevel ikke slik at en landbrukseiendoms kvote pluss kvantum fritatt fra overproduksjonsavgift kan overstige 408 000 liter, eller en samdriftskvote pluss kvantum fritatt fra overproduksjonsavgift kan overstige 765 000 liter (ikke 750 000 som Hansen skriver i sitt spørsmål). Nivået på kvotetaken i kvoteordningen fastsettes i jordbruksforhandlingene, og Stortinget har sluttet seg til dette nivået. En økning i produksjonsrammene på 10 % utover disse kvotetaken ville utgjøre en betydelig økning for de aller største brukene utover de fastsatte takene. Å legge inn slike begrensninger er også i tråd med mine prioriteringer av familiejordbruket.

Jeg vil påpeke at det kun er et fåtall foretak som ikke får noen økning i produksjonsrammene som følge av vedtaket om økt fritak for overproduksjonsavgift på ytterligere 8 %-poeng. Min vurdering er at det å øke fritaket for overproduksjonsavgift til 10 %, inkludert begrensningene for de aller største brukene, vil være tilstrekkelig til å dekke det ekstra behovet for melk som har oppstått i inneværende kvoteår.

SPØRSMÅL NR. 195**Innlevert 12. november 2007 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 19. november 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Hva er begrunnelsen for at det planlegges å sette i gang forsøk med kroppsskanning av passasjerer ved enkelte flyplasser i Norge?»

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten har vi kunnet lese at Avinor arbeider med planer om å sette i gang forsøk med kroppsskanning. Flere steder er det referert til at Schiphol flyplass i Amsterdam har slik skanning av passasjerene. Men i media har det ikke kommet fram noen god begrunnelse på hvorfor vi i Norge også skal ta i bruk denne metoden.

Sikkerhetskontroller av reisende og ansatte er åpenbart et viktig virkemiddel for å sikre sikkerhet innen luftfarten. Det er imidlertid allerede i dag deler av kontrollen som oppleves som meningsløs og krenkende. Det er viktig at nye tiltak ikke settes i gang kun fordi teknologien er til stede, men fordi det faktisk er et reelt behov for å øke overvåkingen og kontrollen.

Svar:

Avinor arbeider kontinuerlig med tiltak for å bedre situasjonen for passasjerer og ansatte på lufthavnene og i flyselskapene i forbindelse med nødvendig sikkerhetskontroll. Avinor har opplyst at en eventuell utprøving av kroppsskanner er motivert ut fra ønsket om å gjøre kontrollen optimalt effektiv og minst mulig belastende for de reisende og ansatte. Mange av de reisende reagerer på den manuelle etterkontrollen som blir foretatt i dag og føler at den er et overgrep

mot deres personlige integritet. Et eventuelt testprosjekt med kroppsskanning vil både være motivert ut fra ønsket om å redusere stresseffekten for den reisende og for å øke gjennomstrømningen i sikkerhetsslusene. Avinor opplyser at det er antatt at kroppsskanning også gir en økt sikkerhetseffekt, men at prosjektet ikke er motivert ut ifra dette. Avinor oppfyller i dag alle regulatoriske sikkerhetskrav.

Avinor er vel kjent med at bruk av kroppsskanning kan sees på som et inngrep i den enkeltes personlige integritet, men opplyser at de har vært i dialog med Datatilsynet for å få en vurdering av prosjektet, før det blir foretatt en eventuell uttesting.

Avinor har vurdert å sette i gang et testprosjekt knyttet til bruken av kroppsskanner på Stavanger lufthavn, Sola, i første omgang blant de ansatte. Selskapet har opplyst at reaksjoner fra ansatte og tilbakemeldinger fra Datatilsynet tilsier at denne uttestingen ikke vil bli gjennomført nå. Videre ønsker de, før endelig beslutning om eventuell uttesting av utstyret tas, å innhente ytterligere informasjon om erfaringer, blant annet fra utprøving av utstyret i andre land. Datatilsynets vurderinger vil også bli tillagt betydelig vekt. Før uttesting kan finne sted må Avinor også innhente tillatelse fra Luftfartstilsynet.

Dersom uttesting av kroppsskanning deretter blir gjennomført blant ansatte eller passasjerer, opplyser Avinor at det er en forutsetning at det er basert på frivillighet.

Dersom Avinor i fremtiden skulle vurdere det som aktuelt å innføre kroppsskanning som et permanent tiltak, forutsetter jeg at spørsmålet forelegges departementet først.

SPØRSMÅL NR. 196**Innlevert 12. november 2007 av stortingsrepresentant May Hansen****Besvart 19. november 2007 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Helse Øst vedtok i juni 2003 at alle Kvinneklinikker og fødeavdelinger i det regionale helseforetaket skulle organisere driften inn i enheter for høyrisiko og lavrisiko. Fødeavdelingen i sykehuset Østfold

- Fredrikstad ble delt i tre ulike seksjoner. Avdelingen gjør nå et forskningsprosjekt, "Kan et differensiert fødselstilbud gjøre fødselshjelpen bedre?", støttet av Nasjonalt råd for fødselsomsorg. Den ene avdelingen trues nå med nedleggelse.

Hva kan statsråden gjøre for å hindre dette?»

BEGRUNNELSE:

Våren 2001 behandlet Stortinget "Akuttmeldingen" der også fødselsomsorgen ble vurdert. Der ble det understreket at man skulle kvalitetssikre og evaluere driften i forbindelse med organiseringen av desentralisert og differensiert fødselsomsorg. Det ble også understreket et behov for å utprøve og evaluere et differensiert tilbud når det gjelder svangerskap og fødselsomsorg, også på de store fødeavdelingene. Til grunn for dette vedtaket lå blant annet konklusjonen fra "Legekvinnekonferansen" (1999) der det fremgikk at kvinner vektlegger begreper som kontinuitet, valgfrihet og differensiert tilbud som svært viktig i fødselsomsorgen. Fødeavdelingen i Østfold er inndelt i tre avdelinger etter grad av risiko hos kvinnene. Avdelingen gjennomfører nå forskningsprosjektet Kan et differensiert fødetilbud gjøre fødselshjelpen bedre?" Studien er en stor randomisert studie og den vil kunne være med på å klargjøre om denne type organisering er riktig. Resultatet av studien vil kunne gi oss gode kunnskaper om hvordan vi skal organisere fødetilbudet på nasjonalt plan.

Helse Øst truer nå med nedleggelse av lavrisikoavdelingen. Studien er planlagt ferdig 3. kvartal 2008. Dette er et viktig prosjekt for fødselsomsorgen i Norge. Det er viktig med mer kunnskap på feltet. Helse Øst truer nå med nedleggelse av lavrisikoavdelingen for å spare penger. Jeg kan ikke se at dette er i tråd med det som er vedtatt av Stortinget og heller ikke i tråd med Regjeringens politikk. Dette vil bety at studien ikke blir ferdig og ikke minst at kvinnene i Østfold får et dårligere fødselstilbud.

Svar:

De regionale helseforetakene har ansvar for tjenestetilbudet til sine innbyggere. Når det gjelder fødselsomsorgen, er det i Oppdragsdokumentet for 2007 presisert at det regionale helseforetaket skal utvikle lavrisikotilbud til kvinner med normale svangerskap og fødsler.

Som representanten viser til i sitt spørsmål har Helse Sør-Øst RHF bekreftet at tidligere Helse Øst RHF ved gjennomgang av fødevirksomheten i 2002/2003 la til grunn at alle helseforetak med fødevirksomhet skulle legge til rette for et tilbud for lavrisikofødsler. Alle helseforetakene må tilpasse sin kapasitet til den faktiske søkningen og de gravides rett til selv å velge hvor de ønsker å føde, men føringen fra Helse Sør-Øst til helseforetakene er at de skal opprettholde spekteret av tilbud, herunder å kunne håndtere normalfødsler i jordmorstyrte enheter.

Helse Sør-Øst RHF har informert om at Sykehuset Østfold HF for tiden vurderer en rekke tiltak for å bedre den økonomiske situasjonen og oppnå økonomisk balanse. Dagens organisering av fødselsomsorgen er et av flere områder som vurderes i samarbeid med ledelsen og de ansatte. Når utredningen er ferdig vil dette bli forelagt styret i helseforetaket. Jeg har forsikret meg om at det aktuelle forskningsprosjektet vil bli vurdert i denne sammenheng. Helse Sør-Øst RHF opplyser at helseforetaksledelsen ved sykehuset Østfold HF så langt ikke har konkludert.

SPØRSMÅL NR. 197

Innlevert 12. november 2007 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve

Besvart 19. november 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I ferjesambandet over Romsdalsfjorden og Festøy-Solavågen er det oppstått en presserende kapasitetskrise som daglig rammer trafikken og spesielt næringslivets transporter i regionen. Krisen kommer som følge av flere års statlig sulteforing av riksvegferjedriften, kombinert med stor trafikkvekst.

Hva vil samferdselsministeren gjøre for å løse den uholdbare situasjonen?»

BEGRUNNELSE:

En artikkel i Sunnmørsposten mandag 12. november viser til fergekøer på E-39, der Molde - Vest-

nes frem til 30. oktober hadde 20 817 gjenstående biler. Ved fergesambandet Solavågen - Festøya hadde 12 097 biler blitt stående igjen ved utgangen av oktober. Det viser seg at tungbiltrafikken har økt mer enn venta, samtidig som Fjord 1 slit med gammelt fergemateriell. Gamle ferger med hengedekk har liten kapasitet til å ta større vogntog, noe som gir seg utslag i at de aller fleste bilene som står igjen, er biler på over 12 meter.

De to nevnte sambanda utgjør alvorlige flaskehalser for yrkessjåførene og næringslivet, som daglig taper store beløp. Som eksempel kan nevnes at Waagan Transport i Ålesund har rekna ut at de taper

450 000 kroner i året på grunn av venting i ferjekø. Det er en kjent sak at det over mange år har vært en sulteforing av riksvegferjedriften. Det er en svært alvorlig svekking av rammebetingelsene for næringslivet i Møre og Romsdal, når gammelt og nedslitt ferjemateriell bidrar til store forsinkelser i varetransporten, svekka omdøme og ekstrakostnader for bedriftene.

Svar:

I ferjesambandet Molde - Vestnes (E39) over Romsdalsfjorden vil de krav som er stilt i anbudet sikre at det fra 1. januar 2010 vil bli tre nye store gassferjer. Kapasiteten vil da bli tilfredsstillende. I tillegg er det stilt krav om en større reserveferje.

Festøy - Solavågen (E39) vil bli anbudsutsatt før årsskiftet. Anbudsperioden vil bli fra 1. januar 2011. Kravene i anbudet vil bli satt slik at det blir en tilfredsstillende kapasitet også i dette sambandet.

Fram til anbudsoppstart vil ferjetilbudet være avhengig av de årlige bevilgningene til ferjedriften og

Statens vegvesen sine forhandlinger med ferjeselskapene.

Ferjesambandene Molde - Vestnes og Festøy - Solavågen oppfylte i 2006 standardkravene til ferjedrifta som er satt i NTP 2006-2015. Kravet til maksimal gjensitting måles som et gjennomsnitt over ett kalenderår. Det har imidlertid vært en uforutsett sterk vekst i tallet på store biler i stamvegsambandene hitil i 2007. I tillegg har det vært mangel på større ferjer til å avløse de ordinære ferjene ved verkstedopphold.

For å løse problemene på Romsdalsfjorden og Festøya - Solavågen vil Statens vegvesen være avhengig av å leie inn materiell fra ferjeselskap som har fristilte ferjer. Dette vil være en del av de årlige rammetilskuddsforhandlingene mellom Statens vegvesen og ferjeselskapene. Det vil i disse forhandlingene påligge partene et stort ansvar til å finne løsninger slik at fristilte ferjer kan innleies.

Det kan for øvrig opplyses at Statens vegvesen nå har leid inn ekstramateriell ut året i sambandet Molde - Vestnes. Kapasiteten blir da også økt i sambandet Festøya - Solavågen.

SPØRSMÅL NR. 198

Innlevert 12. november 2007 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 20. november 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Konsekvensene av den tidligere Avinorledelsens feilslåtte strategi Take-Off- 05 var akutt mangel på flygeledere med tilhørende store forsinkelser. Ny ledelse og langt bedre samarbeid mellom ledelse og flygeledere i Avinor har midlertidig gitt klar forbedring i situasjonen for de reisende. Situasjonen er i stor grad basert på omfattende bruk av overtid blant flygeledere.

Hva er status på kort og på lang sikt for å bedre bemanningssituasjonen vedr. flygeledere i Norge slik at flytrafikken kan baseres på normal bemanning?»

BEGRUNNELSE:

Situasjonen er lik i hele Norden; flygeleiderne jobber mye overtid for å sikre avvikling av flytrafikk uten for store forsinkelser som skyldes bemanning i flysikringstjenesten. En vedvarende situasjon med mye overtid er svært bekymringsfull i et yrke der sikkerheten må og skal stå i fokus 24 timer i døgnet. Si-

tuasjonen i Norge er fortsatt særlig bekymringsfull fordi det tar tid å rette opp strategi og tilhørende tiltak som har satt bemanningssituasjonen mange år tilbake. Det er viktig at statsråden i nært samarbeid med Avinors nye ledelse har full fokus på dette; slik at tiltak både på kort og lang sikt kan sikre snarlig gjenopprettelse av en normal bemanningssituasjon i norsk flysikringstjeneste.

Jeg viser videre til Dokument nr. 1. 2007-2008 Riksrevisjonens rapport om den årlige revisjon og kontroll for budsjettåret 2006. På side 170 omtales departementets oppfølging av sentrale selskapers måloppnåelse; herunder Avinor. Riksrevisjonen omtaler bemanningsunderskudd når det gjelder flygeledere og peker på at selskapet Avinor først vil ha en tilnærmet dekning av behovet for flygeledere i 2011.

En situasjon med underbemanning kan i lengden ikke dekkes med omfattende overtidsbruk. Det er viktig at statsråden aktivt følger selskapet Avinors arbeid for å skaffe flere flygeledere.

Svar:

Jeg er enig i at enkelte beslutninger tatt under kostnadsreduksjonsprogrammet Take-off-05, blant annet beslutningen om kansellering av planlagte kull i flygelederutdanningen samtidig som vi har hatt en sterk vekst i trafikken, medførte et gap mellom behovet for flygeledere og faktisk tilgjengelige ressurser. Avinor har overfor meg presisert at det tar tid å tette et slikt gap fordi det tar 3-4 år fra det besluttes/planlegges opptak av nye elever til disse er ferdig utdannet og klare for tjeneste som flygeledere.

Avinor rapporterer at det er gjenopprettet normale samarbeidsforhold mellom ledelse og ansatterepresentanter, og at tilliten til den øverste ledelsen er forbedret. Dette er gledelig. De ansatte i Avinor viser stor vilje til å påta seg merarbeid, noe også Avinor er avhengig av. Behovet for merarbeid vil imidlertid i følge Avinor være størst gjennom 2008, men situasjonen vil bedre seg fra starten av 2009. Det er også presisert fra Avinors side at virksomheten har stort fokus på helse, miljø og sikkerhet for de ansatte, og at sykefraværet overvåkes kontinuerlig. Avinor er fullt ut inneforstått med at merarbeid ikke er heldig for de ansatte over tid, og gjør det som er mulig for å begrense merarbeidet ved blant annet å prioritere driftsstabilitet.

I forbindelse med uroen i Avinor under Take-off-05 valgte en del av flygeleiderne å forlate Avinor for å arbeide hos utenlandske tjenesteleverandører eller i annet yrke i Norge. Noen av flygeleiderne er imidlertid allerede rekruttert tilbake igjen i stillinger hos Avinor, som regner med at praktisk talt alle vil være tilbake i løpet av 2009. Avinor har også inneværende år rekruttert et titall nordiske flygeledere til noen av de mest utsatte enhetene. Nødvendige språkkrav gjør det i utgangspunktet vanskelig å rekruttere utenlandske flygeledere utenfor de nordiske landene, men Avinor vil her sette inn tiltak i form av å tilby norskopplæring.

Avinor leier imidlertid inn engelsktalende flygeledere fra utenlandske organisasjoner for å avhjelpe mangelen på flygelederkompetanse i prosjekter og i den institusjonelle delen av flygelederutdanningen ved Entry Point North (EPN).

De første elevene fra EPN er i ferd med å avslutte den praktiske delen av utdanningen, og vil bli sertifisert som flygeledere ved hhv. Bodø og Oslo kontrollsentral i perioden november 2007 - februar 2008. Avinor har for tiden 76 elever under utdanning, og i løpet av 2008 - 2009 forventes 46 nye flygeledere sertifisert og satt i operativ tjeneste - samtidig som 12 tidligere ansatte gjeninntre. I samme periode vil 17 flygeledere nå operativ aldersgrense (60 år). I tillegg tilsier erfaring og statistikk et uforutsett frafall på anslagsvis 16, slik at netto reell vekst i antall flygeledere i perioden forventes å bli ca 25.

Avinor vil fremover rekruttere og utdanne så mange nye flygeledere som optimal utnyttelse av utdanningskapasiteten tillater. Den største flaskehalsen i flygelederutdanningen er kapasitetsbegrensingen i gjennomføring av den praktiske delen av utdanningen ved enhetene (kontrollsentraler og -tårn) i Norge. I tillegg har behovet for norske instruktører ved EPN vært en utfordring, men det arbeides nå med å få dette effektivisert. EPN har imidlertid til nå innfridd alle Avinors bestillinger.

Ut fra sine prognoser forventer Avinor at flytrafikken i Norge kan baseres på normal bemanning av flygeledere i 2011. Avinor understreker imidlertid at dette forutsetter at ønsket utdanningstakt opprettholdes.

Jeg følger utviklingen nøye, og viser videre til at tidligere i år ble Avinor utpekt som leverandør av lufttrafikkjenester iht. regelverket om et felles europeisk luftrom: "Single European Sky". Avinor får som utpekt leverandør av slike tjenester som overordnet oppgave å sørge for at Norge har en lufttrafikkjeneste med tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å møte etterspørselen av lufttrafikkjenester. Det stilles krav om en årlig kapasitets- og kompetanseplan. Det blir også stilt krav om at Avinor binder seg til en tjenestestandard, etter å ha konferert med flyselskapene. Dersom Avinor ikke følger opp forpliktelsen i utpekingsvedtaket, kan Luftfartstilsynet gi konkrete pålegg.

SPØRSMÅL NR. 199**Innlevert 12. november 2007 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen****Besvart 21. november 2007 av barne- og likestillingsminister Manuela Ramin-Osmundsen****Spørsmål:**

«Det er ved flere anledninger varslset at det skal gjennomføres en evaluering av de regionale MultifunC--institusjonene. Evalueringen skal gjøres av en uavhengig forsker i Tromsø.

Foreligger denne evaluering, og hvis ikke, når kan det forventes at denne evaluering foreligger og hva vil den omhandle?»

BEGRUNNELSE:

Vi ser at det private institusjonstilbud benyttes i mindre grad. Dette gjelder også tiltak for ungdom med alvorlige atferdsproblemer. Denne gruppen ungdom er ment å få et tilbud i de statlige MultifunC-institusjonene fremfor å få tilbud hos private aktører. Når vi nå ser at flere private aktører legger om sin virksomhet eller avvikler denne, er det avgjørende å vite at denne gruppen unge får et godt tilbud i statlig regi. En nedbygging før vi har et akseptabelt statlig tilbud til erstatning, vil svekke denne gruppens mulighet for et adekvat tilbud. Vi forventer derfor at statsråden har gjort en grundig evaluering av de ny-opprettede institusjonene hvor det fremgår om tilbudet er egnet for denne gruppen av ungdom, om oppholdet gir forventet effekt og hva som er den relle kostnaden ved slik plassering. Vi forventer også at en slik evaluering tar for seg beleggspresenten og stabiliteten på personalet fra oppstart og frem til i dag og det må redegjøres for investeringskostnader og driftskostnader knyttet til den enkelte institusjon. Siden det fra departementets side har kommet ulike svar på hvem som skal forestå en slik evaluering, regner vi med at en slik evaluering også vil ta for seg evaluators uavhengighet til de som har utviklet og implementert dette nye metodiske konseptet.

Svar:

Prosjektet MultifunC - ny modell for institusjonsbehandling av ungdom med alvorlige atferds-

vansker - er et samarbeid mellom Sverige og Norge. Forskingen, som omfatter både implementeringsstudie og behandlingseffektstudie, gjennomføres i begge land av eksterne forskere.

Hensikten med implementeringsstudiet, som nettopp har startet og gjennomføres av Universitetet i Tromsø, er å sjekke om MultifunCs behandlingsprinsipper og behandlingsmodellen gjennomføres i praksis. Først når denne studien kan vise at modellen gjennomføres i praksis, kan behandlingseffektstudiet starte. Det Sverige og Norge til slutt ønsker å få kunnskap om er behandlingseffekten av MultifunC og hvorvidt denne modellen lykkes bedre enn andre institusjonstiltak.

De to første norske MultifunC-institusjonene startet opp i november 2005 og de to neste i februar 2006. De to siste institusjonene tok inn sin første ungdom i oktober 2006. Tre av institusjonene startet med å åpne en avdeling, men er nå i gang med en gradvis etablering av avdeling to. Sverige har startet en avdeling på to institusjoner og er i ferd med å opprette en avdeling på den tredje institusjonen. Implementeringsstudiet har derfor kommet ulikt i gang på de ulike institusjonene, og det foregår fortsatt en prosess for å samordne forskningen mellom de to landene. Både Sverige og Norge tar sikte på å starte behandlingseffektstudiet i løpet av 2008. Effektstudiet vil i utgangspunktet løpe i to år.

Stortingsrepresentant Thommessen viser til at det private institusjonstilbudet for ungdom med alvorlige atferdsvansker benyttes i mindre grad. Jeg vil i denne forbindelse vise til at det er et mål, både faglig og økonomisk, å redusere bruken av institusjonsplasser til fordel for hjemmebaserte tiltak og fosterhjem, også for unge med alvorlige atferdsvansker. Klientveksten skjer i dag i hjemmebaserte tiltak og i fosterhjem, mens bruken av institusjoner går ned. Dreiningen i barnevernet mot mer bruk av hjemmebaserte tiltak og fosterhjem vil gjelde uansett eksistensen av MultifunC-institusjonene.

SPØRSMÅL NR. 200**Innlevert 12. november 2007 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 20. november 2007 av olje- og energiminister Åslaug Haga****Spørsmål:**

«Er statsråden enig i at et gasskraftverk på inntil 450 MW i tilknytning til Hustad Marmor sin virksomhet i Elnesvågen i Fræna kommune, slik Industrikraft Møre AS (IKM) har søkt konsesjon for, er en bedre løsning for å sikre kraftforsyningen i Midt-Norge, fremfor å bygge nok et mobilt gasskraftverk på Nyhavna i Møre og Romsdal?»

BEGRUNNELSE:

Industrikraft Møre AS (IKM) har konsesjonssøkt et gasskraftverk på inntil 450 MW i tilknytning til Hustadmarmor sin virksomhet i Elnesvågen i Fræna kommune. Søknaden ble sendt inn i desember 2006. OED lovet rask saksbehandling pga. den anstrengte kraftsituasjonen i Møre og Romsdal og ga signal om at konsesjonssøknaden skulle ferdigbehandles før sommerferien 2007. Søknaden er fortsatt til behandling.

I mellomtida er det igangsatt bygging av såkalte mobile gasskraftverk, til 1,6 milliarder kroner. Det første av to mobile gasskraftverk bygges nå på Tjeldbergodden og vil være operativt fra nyttår. Mobilt gasskraftverk nummer to skal etter planen være i drift først neste vinter, og skal bygges på Nyhamna. Det hevdes at de to gasskraftverkene vil bli utslippsbomber av en størrelse vi aldri har sett maken til på norsk fastland, mens statsråden og Regjeringen forsvarer det med at de skal brukes kun i en absolutt krisesituasjon.

I et intervju med Sunnmørsposten mandag 29. oktober 2007 skylder statsråden på politiske unnlatelsessynder over mange år, for på den måten å forsvare behovet for de to mobile kraftverkene. Statsråden hevder at hun vil gjøre alt som står i hennes makt for å forhindre at de mobile gasskraftverkene som bygges i Møre og Romsdal, blir tatt i bruk.

Når statsråden er så klar i sin tale vedrørende det å unngå å ta i bruk de svært kostbare og forurensende mobile gasskraftverkene, er det svært betenkelig dersom IKM sin langt mer miljøvennlige løsning som er lansert under begrepet "kortreist kraft", ikke blir seriøst vurdert som en erstatning for i alle fall det mobile kraftverket som er planlagt på Nyhamna. IKM sin løsning ivaretar både miljømessige og økonomiske gevinster, ved at kraften produseres der den brukes.

IKM sin løsning gir lave overføringstap, redusert linjebygging og gir økt forsyningssikkerhet.

Svar:

Industrikraft Møre søkte 1. desember 2006 om anleggskonsesjon i henhold til energiloven for bygging og drift av et gasskraftverk på opptil 450 MW med en virkningsgrad på 58-59% i Elnesvågen i Fræna kommune.

Søknaden er nå til behandling hos Norges vassdrags og energidirektorat. I konsesjonsbehandlingen vil de relevante samfunnsøkonomiske aspektene ved prosjektet bli vurdert. Industrikraft Møre har også søkt SFT om utslippstillatelse.

Når det gjelder Statnetts investeringer i reservekraftverk, er dette knyttet til behovet for å ha en ekstra sikkerhet i det norske kraftmarkedet i svært anstrengte kraftsituasjoner, for å unngå rasjoneringsinngrep fra myndighetene. Kraftverkene skal være tilpasset for å kunne bli tatt i bruk på kort varsel i svært anstrengte kraftsituasjoner, dvs når all ordinær produksjon må forutsettes å være tatt i bruk. Videre er reservekraftverkene mobile og kan flyttes til andre steder dersom det skulle bli nødvendig.

Regjeringens politikk for å sikre kraftforsyningen i Midt-Norge er basert på både kortsiktige og langsiktige tiltak. En viktig del av de langsiktige tiltakene er knyttet til å få på plass ny stabil produksjonskapasitet i regionen. Jeg har nå hatt samtaler med de aktuelle gasskraftutbyggerne i regionen, og arbeidet videre med dette spørsmålet. Det kan imidlertid ikke legges til grunn at reservekraft ikke er nødvendig dersom det hadde blitt bygd gasskraftverk i Midt-Norge. I denne forbindelse viser jeg til St.meld nr. 18 (2003-2004) Om forsyningssikkerheten for strøm mv. der det er gjort rede for generelle behovet for reservekraftverk i vårt vannkraftdominerte system, blant annet knyttet til faren for betydelig tilsigssvikt.

Jeg forutsetter at Statnett har vurdert de mulige alternativene for etablering av reservekraft i Norge. Innenfor den tidsplanen Statnett har for etablering av reservekraftverk har foretaket konkludert med at reservekraftverk basert på gass på Nyhamna og Tjeldbergodden er den mest hensiktsmessige løsningen. Det vil imidlertid bli vurdert hvorvidt biodiesel kan anvendes på lengre sikt.

SPØRSMÅL NR. 201**Innlevert 12. november 2007 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 19. november 2007 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Undertegnede er gjort kjent med at det fortsatt er svært problematisk for en rekke mennesker med funksjonshemming å få dekket utgifter til eller ved feriereiser og helsereiser, blant annet på grunn av bortfall av inntekter som en følge av automatforbudet. Undertegnede ønsker å vise til St. meld. nr. 40 (2002-2003) og arbeidet gjort i sosial- og helsedirektoratet i etterkant av meldingen.

Vil statsråden sørge for at personer med funksjonshemming får utgiftene dekt ved feriereiser og helsereiser?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til at det gjennom enkelte pasient- og brukerorganisasjoner er gitt tilskudd ved feriereiser og/eller helsereiser. Denne muligheten er for øvrig svekket etter at de økonomiske rammevilkårene til en rekke organisasjoner er endret etter forbudet mot spilleautomater.

Undertegnede viser til St. meld. nr. 40 (2002-2003) Nedbygging av funksjonshemmende barrierer. Strategier, mål og tiltak i politikken for personer med nedsatt funksjonsevne. Hvor det står å lese følgende punkt: "Det iverksettes en kartlegging for å se nærmere på tiltak og modeller som gjør det mulig for personer med store bistandsbehov å dra på ferie til en overkommelig kostnad".

Undertegnede er videre kjent med at sosial- og helsedirektoratet i etterkant har levert en rapport "Behov for offentlig støtte til ferie for personer med store bistandsbehov".

Undertegnede ønsker derfor å etterspørre statsrådets vurderinger av situasjonen, og eventuelt hvilke tiltak man kan forvente seg fra Regjeringens side.

Svar:

Kommunene har etter sosialtjenesteloven ansvar for å yte nødvendig helsehjelp og bistand til mennesker med store bistandsbehov.

ECON har på oppdrag fra Sosial- og helsedirektoratet gjennomført en undersøkelse om behovet for offentlig støtteordning til ferie for mennesker med bistandsbehov

Jeg er kjent med at Sosial- og helsedirektoratet på bakgrunn av rapporten fastslår at personer med store bistandsbehov reiser mindre på ferie enn den øvrige befolkningen, og at dette synes å skyldes dårlig øko-

nomi framfor at det ikke finnes tilrettelagte ferietilbud. Sosial- og helsedirektoratet mener imidlertid at det vil være vanskelig å etablere feriestøtteordninger begrunnet i denne gruppens dårlige økonomi, fordi det også er andre økonomisk vanskeligstilte grupper i samfunnet som reiser mindre på ferie.

Regjeringen slutter seg til den vurderingen at kommunens ansvar bør ligge fast og tilrår på denne bakgrunn ikke å etablere en egen tilskuddsordning for ferieformål.

Jeg viser videre til Arbeids- og inkluderingsdepartementets Tilskudd til ferie- og velferdstilbud for personer med nedsatt funksjonsevne, jf Kap. 621, post 71 Tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner mv. Formålet med ordningen er å styrke organisasjoners mulighet til å gjennomføre gode velferds-, fritids- og ferietiltak for personer med nedsatt funksjonsevne. Fra 2008 vil tilskuddsordningen bli lagt om for å oppnå en større målretting mot barn med særskilt store hjelpebehov. I tillegg vil det for 2008 bli utarbeidet retningslinjer for tilskudd til ferie og velferdstilbud for personer med nedsatt funksjonsevne i regi av frivillige organisasjoner og tilskuddet til sommerleir for barn i regi av funksjonshemmedes organisasjoner.

I den samlede vurderingen er det tatt flere hensyn. For det første er det tatt hensyn til at personer med store bistandsbehov ikke er en homogen gruppe. Den omfatter for eksempel personer med ulike psykiske lidelser, evt. med rusproblemer, psykisk utviklingshemmede, fysisk funksjonshemmede, personer med hjerte-karsykdommer, lungesykdommer, kreft, nyresykdommer eller sansetap. Personene vil ha svært ulike behov, familiesituasjon og økonomi.

For det andre har de som ferierer i Norge og har behov for bistand ut fra sosialtjenesteloven § 4-3, rett til nødvendig bistand i den kommunen de oppholder seg. Det forutsetter at de planlegger i god tid på forhånd og sender søknad til den kommunen de skal være. For noen av de som ferierer i Norge, vil ordningen med honnørbillett og ledsagerbevis bidra til å redusere merkostnader.

Det er også slik at de som har behov for assistanse som regel vil ha rett til hjelpestønad, eventuelt forhøyet hjelpestønad til barn.

I tillegg viser jeg til den statlige ordningen med behandlingsreiser til utlandet som forvaltes av Helse Sør-Øst RHF v/Rikshospitalet-Radiumhospitalet HF. Ordningen omfatter årlig om lag 3 000 pasienter med revmatiske lidelser, pasienter med psoriasis, pasien-

ter med senskader etter poliomyelitt, barn og unge med astma, lungesykdommer, samt barn med atopisk eksem.

Det sentrale formålet med behandlingsreiser til utlandet er dokumentert nytte av behandlingstiltak i varmt og solrikt klima under forsvarlige medisinske

forhold etter norske kvalitetskrav. Disse reisene er et supplement til tilbudene i Norge. Ordningens målsetting er å gi dokumenterbar bedring av symptomer, funksjoner, sykdomsforløp og livskvalitet som varer minst tre måneder etter endt behandling (jf. NOU 2000:2 - Behandlingsreiser til utlandet).

SPØRSMÅL NR. 202

Innlevert 12. november 2007 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 27. november 2007 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«TV2 hadde 10. november en sak om en gutt på 4 mnd. som har norske foreldre, men gutten ble født i Finland 13. juli 2007. Foreldrene returnerte til Norge uten å ta kontakt med tollene og har nå møtt veggen i det norske byråkratiet. Etter fire måneder har barnet fortsatt ikke fått sitt norske statsborgerskap i orden.

Kan statsråden bidra til at nødvendige myndigheter "snakker" sammen slik at gutten snarlig kan få bekräftet sitt norske statsborgerskap?»

BEGRUNNELSE:

Gutten ble født mens hans norske foreldre oppholdt seg i Finland. Manglende kontakt med tollene ved retur til Norge har skapt store problemer, og fire måneder etter fødselen er barnet fortsatt uten statsborgerskap. Foreldrene er blitt kasteballer mellom ulike myndigheter og ingen myndighet ser ut til å ville ta ansvar for å få en ende på denne saken. Barnets manglende statsborgerskap medfører ulike hverdagsproblemer for foreldrene som naturlig nok er utålmodige, og vil ha en løsning på den merkelige situasjonen familien er havnet i.

Svar:

Verken jeg eller mitt departement kan gripe inn i avgjørelsen av enkeltsaker når det gjelder statsborgerskap med mindre saken berører hensynet til rikets sikkerhet eller utenrikspolitiske hensyn, jf. lov av 10. juni 2005 nr. 51 om norsk statsborgerskap (statsborgerloven) § 28. Jeg kan ikke uttale meg om den spe-

sielle saken det her er snakk om, men jeg vil redegjøre for regelverket når det gjelder erverv av norsk statsborgerskap. Statsborgerloven trådte i kraft 1. september 2006. Etter denne loven blir et barn automatisk norsk statsborger ved fødselen dersom faren eller moren er norsk statsborger, jf. statsborgerloven § 4 første ledd. Dette gjelder uavhengig av om barnet fødes i Norge eller i utlandet.

Statsborgerloven regulerer hvem som er å anse som norsk statsborger, dvs. at loven inneholder regler om erverv og tap av norsk statsborgerskap. Rettsvirkningene, dvs. rettigheter og plikter knyttet til statsborgerskapet finnes i annet regelverk. Et barn som fødes av foreldre med norsk statsborgerskap i utlandet vil som tidligere nevnt automatisk bli norsk statsborger ved fødselen. Barnet vil ikke få noen bekreftelse på statsborgerskapet fra norske myndigheter eller lignende. I kraft av barnets norske statsborgerskap vil foreldrene for eksempel kunne søke om norsk pass til barnet. For å få pass kreves et fødselsnummer (fødselsdato med tillegg av personnummer). For barn født i utlandet er det bare passmyndighet som kan fremsette krav om tildeling av fødselsnummer.

Det framgår av spørsmålet at foreldrene til barnet det er snakk om i denne saken, har støtt på problemer av ulik art i møte med norske myndigheter. Ut fra de opplysninger jeg har hatt tilgang til i denne saken, framgår det ikke klart hvilke problem og situasjoner dette dreier seg om, men det kan se ut som problemet har knyttet seg til utstedelse av fødselsattest og ikke til statsborgerskap. Etter hva jeg kjenner til har familien nå fått utstedt fødselsattest til gutten.

SPØRSMÅL NR. 203**Innlevert 13. november 2007 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 20. november 2007 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Oljeprisen ligger i dag på ca. 500 kroner pr. fat. De ulike aktører er usikre på om oljeprisen skal stige ytterligere eller falle de neste årene. Finansdepartementet legger til grunn at oljeprisen skal falle til 220 kroner pr. fat om noen år. Til tross for et slikt negativt prisanslag har Finansdepartementet tidligere anslått at Statens pensjonsfond - utland i 2030 vil utgjøre 10200 milliarder kroner.

Kan finansministeren gi et anslag over hvor stort oljefondet vil være i 2030 dersom oljeprisen holder seg på dagens nivå?»

Svar:

Bruken av oljepenger over statsbudsjettet styres av handlingsregelen for budsjettpolitikken. Regelen legger opp til en gradvis økning i bruken av oljeinntekter til et nivå som kan opprettholdes på lang sikt. Over tid skal bruken av oljeinntekter tilsvare forventet realavkastning av fondskapitalen (beregnet ved inngangen til budsjettåret). Bruken av oljeinntekter er således knyttet til den delen av oljeformuen som allerede er plassert i Statens pensjonsfond - Utland, og avhenger ikke av usikre anslag på framtidige oljeinntekter.

Sparingen i Statens pensjonsfond - Utland bedrer statens evne til å møte framtidige utgifter til bl.a. helse, omsorg og pensjoner. Som følge av høye petroleumsinntekter øker kapitalen i Statens pensjonsfond for tiden raskere enn folketrygdens forpliktelser til alderspensjon, jf. figur 3.3 og tabell 3.5 i Nasjonalbudsjettet for 2008. De opparbeidede rettighetene til alderspensjoner er likevel fortsatt langt større enn kapitalen i Statens pensjonsfond. Inntektene fra petroleumsvirksomheten vil etter hvert avta, og dette vil bremse veksten i fondskapitalen. Statens pensjonsutgifter vil derimot fortsette å øke i årene framover, selv med en pensjonsreform i tråd med pensjonsforliket. Aldringen av befolkningen trekker også i retning av økte utgifter til helse og omsorg. Generasjonsregnskapsberegninger i Nasjonalbudsjettet 2008 viste et langsiktig inndekningsbehov i offentlige finanser på 4-6 pst. av fastlands-BNP, tilsvarende 70-110 mrd. kroner.

Beregningene i Nasjonalbudsjettet 2008 er basert på en oljepris på 400 kroner pr. fat i 2007 og 360 kroner pr. fat i 2008. Nivået på oljeprisen i 2008 har først betydning for budsjettet for 2009. For årene etter 2008 er det lagt til grunn en gradvis nedgang i oljeprisen til et langsiktig nivå på 230 2008-kroner fra og med 2014. Dette er klart lavere enn dagens oljepris, men er ikke spesielt lavt i et historisk perspektiv, jf. figur 2.12B i Nasjonalbudsjettet 2008.

En oljepris på rundt 500 kroner pr. fat på lang sikt vil gi et vesentlig bidrag til å styrke offentlige finanser. Beregninger i Nasjonalbudsjettet 2008 viser at en varig økning i oljeprisen med 100 kroner pr. fat vil styrke offentlige budsjetter i 2060 tilsvarende 2½ pst. av BNP Fastlands-Norge. Det er da lagt til grunn at produsentprisen på gass følger oljeprisen. Markedet for gass er imidlertid forskjellig fra oljemarkedet. Gass benyttes i langt større grad i stasjonær forbrenning, og konkurrerer således med flere energikilder enn oljeprodukter. Dersom oljeprisen skulle holde seg på et svært høyt nivå over tid, kan en ikke uten videre legge til grunn samme forhold mellom gasspris og oljepris som vi til nå har observert med langt lavere oljepriser. Siden innslaget av gass i Norges samlede petroleumsproduksjon vil øke betydelig framover, blir utviklingen i gassmarkedet stadig viktigere for statens samlede inntekter fra petroleumsvirksomheten. Ved vurdering av den framtidige utviklingen i prisene på olje og gass må en også ta hensyn til at innsatsen for å finne fram til alternativer til olje og gass som energikilder vil øke med nivået på oljeprisen. På lang sikt kan ikke prisen på olje og gass ligge over prisen på alternativ energi.

Dersom en beregningsteknisk forutsetter at oljeprisen holder seg på dagens nivå i årene framover (i underkant av 500 2008-kroner pr. fat) vil Statens pensjonsfond - Utland kunne utgjøre i underkant av 14 000 mrd. kroner i 2030, målt i løpende priser, tilsvarende om lag 300 pst. av fastlands-BNP i 2030. Basert på vurderingene ovenfor er det da lagt til grunn en prosentvis mindre økning i gassprisen enn i oljeprisen, samt at bruken av oljepenger følger forventet realavkastning av Statens pensjonsfond - Utland.

SPØRSMÅL NR. 204**Innlevert 13. november 2007 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 22. november 2007 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Hvilke satsinger vil statsråden ta initiativ til for å styrke kvensk kultur?»

BEGRUNNELSE:

Kvensk kultur har, blant annet som en følge av fornorskingspolitikken, blitt kraftig svekket. I dag er den en gang så rike kvenske kulturen i ferd med å dø ut. I den senere tid har det imidlertid vært en økende grad av bevisstgjøring vedrørende kvensk kultur og historie, både nasjonalt og internasjonalt. Det er likevel behov for et nasjonalt løft for kvenene, som har vært anerkjent som nasjonal minoritet siden 1999.

Svar:

Det er tatt flere initiativ for å styrke kvensk språk og kultur, og dette er et område departementet arbeider med kontinuerlig. Jeg vil særlig trekke fram etableringen av Kvensk Institutt, som ble åpnet sommeren 2007. Instituttet arbeider med å bevare og utvikle kvensk språk og kultur, samt å drive både språklig og kulturelt opplysningsarbeid. Kultur- og kirkedepartementet har bidratt med 12 mill. kroner til finansieringen av nybygget, og driftsbevilgningen til instituttet er styrket med nær 2 mill. kroner, bl.a. for å opprette en språknemnd for kvensk. Kvensk institutt har også fått bevilget kr 150 000 fra Norsk kulturråd til å lage en lydinstallasjon i festsalen i administrasjonsbygningen.

Kvensk språk ble ved kgl.res. av 24. juni 2004 anerkjent som eget språk med fortsatt vern etter del II i Europeisk Charter for regions- eller minoritetsspråk (Minoritetsspråkpakten). Gjennom lov om stedsnavn styrkes det kvenske språket ved å sikre bruk av kven-

ske stedsnavn der disse eksisterer. Departementet har videre oppnevnt en navnekonsulent for kvensk, som finansieres gjennom Språkrådet.

Jeg vil også nevne at regjeringen i 2006 gav et tilskudd på kr 220 000 til utgivelse av en kvensk romanserie av forfatteren Alf Nilsen-Børsskog.

Den kvenske avisen Ruijan Kaiku har mottatt kr 750 000 fra Norsk kulturråd i 2007. Avisen har mottatt statsstøtte siden den ble etablert i 1995.

NRKs vedtekter § 3-4 slår i dag fast at "NRKs samlede riksdekkende tilbud skal både i radio og fjernsyn i det minste inneholde daglige sendinger for den samiske befolkningen, jevnlig programmer for barn og unge på samisk og programmer for nasjonale og språklige minoriteter." Av programmer for nasjonale minoriteter kan vi nevne "Finskesendinga", med fast sendetid onsdager kl. 12.48 til 13.00 på NRK P2 i Nord-Norge. "Finskesendinga" har sendinger på finsk og kvensk, og er også tilgjengelig i NRKs nettradio.

I St.meld. nr. 6 (2007-2008) har departementet lagt fram forslag om en "allmennkringkastingsplakat" for NRK AS. Under pkt. 3.5.3 drøftes NRKs forpliktelser i forhold til minoriteter. Der går det fram at Norge har et særskilt ansvar for nasjonale minoriteter. Det skal synliggjøres ved at NRK skal ha et tilbud for minoriteter.

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om å sende programmer for nasjonale språklige minoriteter både i radio og fjernsyn. Likevel peker de på at programtilbudet til NRK i større grad bør vise mangfoldet av nasjonale minoriteter i Norge. Jeg har som NRKs generalforsamling stilt krav om at NRK følger opp dette.

SPØRSMÅL NR. 205**Innlevert 13. november 2007 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 20. november 2007 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Etter eiendomsskatteloven § 10 skal kommunestyret hvert år i sammenheng med budsjettet fastsette satser og regler som skal brukes ved utskrivning av eiendomsskatt for det kommende skatteåret.

Kommunestyret kan selv bestemme om det skal være bunnfradrag og/eller redusert prosentsats, men har kommunestyret mulighet til på generelt grunnlag å fritta huseiere fra å betale eiendomsskatt i forhold til bruttoinntektsnivået?»

BEGRUNNELSE:

Enkelte kommuner har tolket § 28 i eiendomsskatteloven slik at de med lav inntekt kan bli fritatt for å betale eiendomsskatt. I hvilken utstrekning det kan benyttes, og hvor inntektsgrensen kan settes, er uklart. Ved nedtrapping av eiendomsskattenivået i en kommune kan bunnfradraget og promillesatsen reduseres, da dette er en ren objektsbeskatning. Økning i bunnfradraget har en sosial profil, og den er forutsigbar og lett å administrere.

Eiendomsskatten kan være en tung belastning for de med lav inntekt, noe som fører til at enkelte kommuner ønsker å fritta en del innbyggere i forhold til inntektsnivået. Dette vil samtidig føre til at en del selvstendig næringsdrivende, studenter med egne boliger, bønder, uregistrete samboere, de med store inntektsendringer og de som eier boliger de ikke selv bor i, kommer under den gjeldende inntektsgrensen kommunestyret har valgt. Inntektsbasert eiendomsskatt kan virke som en mer sosial ordning, men det åpner også for mange uklare grensetilfeller. Slik jeg tolker loven i dag skal eiendomsskattenivået beregnes etter objektets verdi, og det er vanskelig å finne en helt klar formulering om, og i tilfelle hvordan fritak eller regulering av skattenivået kan reguleres basert på inntekt.

Svar:

Eiendomsskatten er en objektskatt. Dette betyr at det er eiendommen som skattlegges, i motsetning til subjektskattene (eksempelvis skatt på arbeidsinntekt) som pålegges en fysisk eller juridisk person. Eiendomsskatten er derfor ingen skatt på nettoinntekt eller nettoformue. Det vil imidlertid normalt være sammenheng mellom eiendomsskatteverdier og skatteevne. En eiendom vil også innebære skatteevne i seg selv.

Bestemmelsene om skattesatser i eie-

domsskattelova § 28 gir en regel om at eiendomsskatten kan settes ned eller frafalles helt dersom det vil "være særs urimeleg om heile eieendomsskatten vart innkravd". Disse sakene behandles i den enkelte kommune, og det er ikke fastsatt sentrale forskrifter eller andre regler for utøvelsen av det skjønnnet som må foretas. Flere kommuner har imidlertid selv opprettet retningslinjer for praktiseringen av ettergivelse eller frafall. Jeg ser positivt på slike regler når dette medfører økt likebehandling i denne typen saker.

Eieendomsskattelova § 28 gir en regel om at eiendomsskatten kan settes ned eller frafalles helt dersom det vil "være særs urimeleg om heile eieendomsskatten vart innkravd". Disse sakene behandles i den enkelte kommune, og det er ikke fastsatt sentrale forskrifter eller andre regler for utøvelsen av det skjønnnet som må foretas. Flere kommuner har imidlertid selv opprettet retningslinjer for praktiseringen av ettergivelse eller frafall. Jeg ser positivt på slike regler når dette medfører økt likebehandling i denne typen saker.

Enkelte kommuner synes å benytte nærmere fastsatte beløpsgrenser knyttet til inntektsforhold ved avgjørelser i henhold til eieendomsskattelova § 28. Inntekt vil kunne være et viktig og relevant moment ved avgjørelsen. Å hensynta slike forhold vil derfor være i samsvar med formålet med bestemmelsen om frafall og ettergivelse.

En inntektsgrense for ettergivelse/fracfall vil innebære en differensiering. Etter mitt syn vil det imidlertid være i strid med eieendomsskattelova dersom ordningen med ettergivelse/fracfall praktiseres slik at eiendomsskatten generelt i kommunen blir avhengig av inntektsforholdene hos de eiendomsskattepliktige. Jeg minner her om at eieendomsskattelova § 28 er en særregel om ettergivelse/fracfall hvor det foreligger spesielle forhold. Bestemmelsen oppstiller svært strenge vilkår for at eiendomsskatt skal kunne nedsettes eller ettergis. Det heter i Ot.prp. nr. 44 (1974-1975) at "nedsetjing eller fråfalling av skatten av rettferdsgrunnar berre bør koma på tale som reine unntak." Departementet har blant annet lagt til grunn i fortolkningsuttalelser at bestemmelsen ikke åpner for at kommunene skal kunne foreta en generell nedsetting eller frafallelse av eiendomsskatten for pensjonister, eventuelt minstepensjonister. Spørsmålet om nedsettelse eller frafallelse av eiendomsskatt må derfor avgjøres konkret i hvert enkelt tilfelle.

SPØRSMÅL NR. 206**Innlevert 13. november 2007 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark****Besvart 16. november 2007 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Bruken av ufrivillig deltid er stor innen offentlig forvaltning og spesielt i de regionale helseforetakene. Ufrivillig deltid har mange negative konsekvenser, og det hindrer likestilling.

Hva vil statsråden gjøre for å bli kvitt den utstrakte bruken av ufrivillig deltid i de regionale helseforetakene?»

Svar:

Som representanten påpeker i sitt brev er bruken av deltidsstillinger stor innenfor helseforetakene. Jeg ba derfor de regionale helseforetakene i foretaksmøtet 2007 om å kartlegge omfanget, og tallmaterialet viser at det varierer fra 33,1 % og opp til 45,8 % mellom regionene. Det understrekes at tallmaterialet

ikke spesifiserer bruk av "ufrivillig" deltid, men kun omhandler det totale antall deltidsstillinger.

Som følge av føringene fra foretaksmøtet 2007 har flere av helseregionene, herunder Helse Vest RHF, gjennomført undersøkelser for å avklare hvor stor andel av deltidsstillingene som er ufrivillig. Tallmaterialet fra Helse Vest RHF viser at nærmere 30 % av de deltidsansatte ønsker større stillingsbrøk, og foretaket har som følge av dette startet en prosess for å øke stillingsbrøkene der de ansatte ønsker dette.

Jeg er helt enig med representanten i at ufrivillig deltid har negative konsekvenser for de ansatte og at det kan hindre likestilling. Jeg vil derfor i foretaksmøtet for 2008 følge opp føringene fra 2007 og sikre at de regionale helseforetakene arbeider målrettet for å redusere bruk av ufrivillig deltid.

SPØRSMÅL NR. 207**Innlevert 13. november 2007 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 20. november 2007 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Beregninger for kjøretøygruppen varebiler viser at omlegging til CO₂-basert engangsavgift fører til en utilsiktet avgiftsøkning for disse bilene. Dette medfører økte transportkostnader for næringslivet.

Vil finansministeren redusere engangsavgiften for varebiler i tråd med Regjeringens forutsetninger om provenynøytralitet for å hindre en avgiftsøkning som rammer næringslivet?»

BEGRUNNELSE:

Innføring av CO₂-komponent i beregningsgrunnlaget for engangsavgiften fra 1. januar 2008 for varebiler vil medføre en betydelig økning i avgiften for de fleste varebilene. Dette dokumenteres av beregninger utført av Bilforlaget i samarbeid med Opplysningsrådet for veitrafikken (OFV). Konklusjonen er at kun de aller minste varebilmodellene vil komme noe gunstigere ut av avgiftsomleggingen. For alle andre varebiler blir avgiftsøkningen betydelig, eksempelvis

rundt 10 000,- kroner for en ordinær modell. Dette betyr merkostnader for alle som bruker varebiler.

Svar:

Med virkning fra 1. januar 2007 ble engangsavgiften for førstegangsregistrering av kjøretøy i Norge lagt om, ved at CO₂-utslipp som hovedregel erstattet slagvolum som avgiftskomponent. De fleste varebiler var ikke omfattet av plikten til å dokumentere CO₂-utslipp, og beholdt derfor slagvolum som beregningsgrunnlag for engangsavgiften.

Totalt ble det lagt til grunn at omleggingen av engangsavgiften ville være om lag provenynøytral i 2007. Dette forhindret imidlertid ikke at enkelte kjøretøygrupper kom bedre ut enn tidligere, mens andre kom dårligere ut. Det var altså ikke slik at Regjeringen forutsatte at omleggingen skulle være provenynøytral for hver enkelt kjøretøygruppe.

Plikten til å dokumentere CO₂-utslipp følger av kjøretøyforskriften og inntreffer suksessivt for de ulike kjøretøygruppene. Lette varebiler kom inn 1. januar

2006, og fra 1. januar 2008 utvidesplikten til også å omfatte tyngre varebiler. Utvidelsen av dokumentasjonsplikten fremgikk for øvrig av kjøretøysforskriften allerede da engangsavgiften ble lagt om. Fra nyttår skal følgelig tyngre varebiler avgiftsbelegges etter sitt dokumenterte CO₂-utslipp. Mange varebiler har relativt høye utslipp av CO₂, og kommer dårligere ut når beregning av engangsavgiften skal baseres på

CO₂-utslipp og ikke slagvolum. Jeg vil imidlertid vise til at hensikten med å ha en CO₂-komponent i engangsavgiften er å stimulere til kjøp av mer miljøvennlige kjøretøy. Skulle de kjøretøy som kommer dårlig ut, få en særskilt avgiftslemping, ville det undergravd effekten av avgiftsomleggingen.

På bakgrunn av dette vil jeg derfor ikke gå inn for å redusere engangsavgiften for disse kjøretøyene.

SPØRSMÅL NR. 208

Innlevert 13. november 2007 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn

Besvart 26. november 2007 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Halden kommune valgte 8.d.m kontrollutvalg. Ved valget av leder brøt partiet Rødt det valgtekniske samarbeidet de hadde hatt med de øvrige opposisjonspartiene og gikk i valgteknisk samarbeid med posisjonspartiene, noe som ga dem lederen av utvalget og videre førte til at posisjonen får flertall i kontrollutvalget.

Hvordan ser ministeren på dette sett i lys av uttalelsene hun kom med på Forum for etikk i kommunesektoren den 5. juni i år?»

BEGRUNNELSE:

På det fjerde møtet i forum for etikk i kommunesektoren den 5. juni 2007 understreket ministeren viktigheten av at kommunene har en høy etisk standard. Statsråden viste til at kommunene bør være spesielt opptatt av kontrollutvalgets sammensetning når de nye kommunestyrene konstitueres og at kommunene burde unngå dobbeltroller og uheldige rollekombinasjoner når de tildeler verv. Statsråden understreket at det bør settes dyktige og erfarne folk i kontrollutvalget.

I Haldens tilfelle ønsket ikke posisjonspartiene at en tidligere ordfører og stortingsrepresentant skulle få ledervervet i kontrollutvalget. For å kunne unngå det fant de det opportunt å inngå valgteknisk samarbeid med partiet Rødt som har en representant i kommunestyret og som i valg til andre kommunale utvalg har hatt valgteknisk samarbeid med de andre opposisjonspartiene. Valget var også i strid med kommunens eget reglement. Resultatet var at de øvrige opposisjonspartiene trakk sine listeforslag siden posisjonen uansett ville få flertall i utvalget. Undertegnede går ut fra at ministeren ser det uheldige i at det nå

kan sies at i Halden kommune kontrollerer posisjonen seg selv.

Posisjonen kan jo i et forholdstallsvalg uansett blokkere for en person fra opposisjonen som de ikke ønsker skal settes til å "kikke dem i kortene".

Det spiller altså ingen rolle hvilken erfaring og kompetanse vedkommende måtte ha. Etter undertegnede oppfatning kan dette føre til etisk uheldige konsekvenser.

Svar:

Jeg vil innledningsvis få gi uttrykk for at det å inngå et valgteknisk samarbeid etter min mening ikke kan karakteriseres som uetisk.

Når det gjelder sammensetningen av kontrollutvalget, herunder om posisjon eller opposisjon skal ha flertall i utvalget eller leder av utvalget, er det nok ulike oppfatninger både blant politikere og folk generelt om hvordan dette best bør organiseres. Det overordnede målet må uansett være å få satt sammen et velfungerende organ.

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan og skal utøve kontroll og tilsyn med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret. Det er derfor viktig at det er god kontakt mellom kommunestyret og kontrollutvalget. Fra og med denne kommunestyreperioden følger det derfor av kommuneloven § 77 nr. 1 at minst ett medlem av kontrollutvalget skal velges blant kommunestyrets medlemmer. Kommuneloven legger for øvrig ingen føringer på sammensetningen av kontrollutvalget eller på hvem som bør/skal velges til leder av utvalget.

Jeg er kjent med at noen kommunestyrer velger en representant for opposisjonen i kommunestyret til leder av kontrollutvalget. Enkelte kommuner prakti-

serer dessuten en ordning der opposisjonen har flertall i kontrollutvalget. Dette kan styrke kontrollutvalgets legitimitet. På den annen side blir det fremholdt at det i enkeltsaker kan gi grunnlag for mistanke om "politisk omkamp" forkledd som en kontroll- og tilsynssak.

I Ot.prp. nr. 70 (2002-2003) om kommunal revisjon uttaler departementet at det ikke ser grunn til å gå nærmere inn på en vurdering av hvorvidt utvalgets flertall bør komme fra opposisjonen i kommunestyret, slik enkelte høringsinstanser hadde fremhevet som en fordelaktig ordning. Begrunnelsen for dette var at en slik ordning ville legge for sterke bindinger på kommunestyrets valgmyndighet.

Det kan anføres argumenter for begge løsningene. Jeg kan således ikke se at det er grunnlag for generelt å fastslå at det er uheldig at posisjonen i kommunestyret også har flertallet i kontrollutvalget.

Noen av de samme problemstillingene omtales i departementets høringsnotat om forslag til regler som skal bidra til økt åpenhet og rolleklarhet i kommuner og fylkeskommuner. Notatet er nå på høring med høringsfrist 31. desember 2007. Her drøftes blant annet om det bør lovfestes bestemte rettigheter for mindretallet i kontrollutvalget. I notatet konkluderer departementet med at det ikke synes å være grunnlag for å lovfeste noen slike rettigheter. Det er lagt vekt på at det i praksis ikke synes å være et problem at et flertall motsetter seg berettigede granskinger.

Når det gjelder anførselen om at posisjonen ved forholdsvalg kan blokkere for en person fra opposisjonen som de ikke ønsker skal "kikke dem i kortene", antar jeg dette dreier seg om en misforståelse. Dersom opposisjonen har så mange representanter i kommunestyret at de kan få valgt inn en eller flere representanter i kontrollutvalget, kan jeg ikke se hvordan posisjonen i praksis kan hindre opposisjonen å få valgt inn vedkommende i kontrollutvalget. En annen sak er at flertallet i kommunestyret kan velge en annen person til leder av kontrollutvalget enn det opposisjonen ønsker. Dette fordi valg av leder og nestleder foregår som flertallsvalg etter kommuneloven § 38, jf. § 35 nr. 3.

Som den forrige kommunal- og regionalministeren, er også jeg opptatt av at det velges dyktige og erfarne folk til kontrollutvalget. Jeg har tiltro til det lokale selvstyret og at kommunestyrene klarer å velge kompetente personer til kontrollutvalgene.

SPØRSMÅL NR. 209

Innlevert 13. november 2007 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 21. november 2007 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Det vises til de store utfordringer vedrørende diagnoser, behandling, informasjon og rammevilkår knyttet til diabetesproblematikken. Undertegnede er av den oppfatning at diabetes er en av vår tids største utfordringer innenfor folkehelseproblematikken, og at det derfor er svært viktig at diabetesplanen følges opp, både hva gjelder økonomi og politisk handlekraft.

Hva vil statsråden konkret gjøre for å sikre en god oppfølging av diabetesplanen, samt sørge for at det settes sterkt fokus på problematikken?»

BEGRUNNELSE:

Diabetes blir av mange betegnet som den største og mest alvorlige folkesykdommen i vår tid, også i Norge. Helse- og omsorgsministeren skriver selv i

sitt forord i "Nasjonal strategi for diabetesområdet" følgende: "Diabetes er en av vår tids store folkesykdommer (...) Med Nasjonal strategi for diabetesområdet (2006-2010) ønsker regjeringa å møte de fremtidige utfordringene på diabetesområdet på en offensiv og helhetlig måte".

Det er videre grunn til å tro at det er store mørketall hva gjelder udiagnostiserte tilfeller av diabetes 2 i Norge. Det er etter undertegneds syn svært beklagelig at den vedtatte diabetesplanen som ble behandlet i Budsj.innst. S. Nr.1 (2004-2005) og fremlagt i St.prp Nr.1 (2005-2006) ikke følges opp med økonomiske rammebetingelser i budsjettet for 2008.

Undertegnede er av den klare oppfatning at det er på høy tid med et krafttak hva gjelder satsning på diabetesområdet, og det er derfor svært interessant å få vite hva statsråden ønsker å gjøre av konkrete målrettede tiltak.

Svar:

Jeg er enig med representanten at diabetes er en stor samfunnsmessig utfordring. Vi er inne i en dramatisk utvikling, med kraftig økning både av antall diabetespasienter og i antall personer med fedme, som disponerer for utvikling av diabetes type 2. Noe av det viktigste vi kan gjøre innen diabetesområdet er derfor det forebyggende arbeidet. Endring av livsstil er også en viktig del av behandlingsopplegget for personer med diabetes type 2 for å hindre utvikling av senkomplikasjoner.

Nasjonal strategi for diabetesområdet ble lansert i juni i 2006 og har en tidsramme til 2010. Mange tiltak er i gang. Særlig gjelder det på det forebyggende området, der handlingsplanene for fysisk aktivitet og kosthold inngår i strategiens del om diabetesforebyggende arbeid. Ett av tiltakene innenfor kostholdsarbeidet er den nye ordningen med skolefrukt. Det er fra høsten 2007 innført en ordning med gratis frukt og grønnsaker for alle skoler med ungdomstrinn, som utgjør 46 pst. av elevmassen. I tillegg satser regjeringen bredt for å legge til rette for større fysisk aktivitet.

Et annet viktig tiltak i diabetesstrategien er arbeidet med å standardisere behandlingsopplegget for å sikre at alle pasienter i hele landet får en god og helhetlig oppfølging i helsetjenesten. Dette arbeidet er godt i gang i regi av Sosial- og helsedirektoratet og strategidirektøren på diabetesområdet. Disse retningslinjene skal etter planen bli ferdige i løpet av neste år. Utvikling av diabetesteam ved sykehusene

og tilbudene til diabetespasienter ved lærings- og mestringssentrene er også i gang, og vil bli fulgt opp i det videre arbeidet. Bedre samhandling mellom tjenestenivåene er videre et viktig tiltak i diabetesstrategien. I juni i år undertegnet jeg en rammeavtale for samhandling med KS for å styrke det systematiske samarbeidet mellom sykehusene og primærhelsetjenesten.

Alle de regionale helseforetakene er i gang med arbeidet med egne tiltak for kronisk syke, herunder pasienter med diabetes. For eksempel har Helse Nord RHF utviklet en regional diabetesplan, og de satser også på å utdanne nye diabetessykepleiere.

Fordi diabetes representerer en stor pasientgruppe, som er avhengig av at alle nivå i tjenesten fungerer godt - fra forebygging, fastlege, spesialisthelsetjeneste til rehabiliteringstilbud, har vi på ressursiden lagt vekt på å øke de helhetlige rammene til både sykehusene og til kommunene. Jeg viser til Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2008 der det er foreslått store økninger i budsjettene både til sykehusene og til kommunene. Dette kommer i tillegg til å standardisere og koordinere arbeidet på diabetesområdet gjennom strategidirektørens og Sosial- og helsedirektoratets arbeid

Arbeidet med diabetesstrategien har pågått i vel ett år nå, og er godt i gang. Jeg kommer i fortsettelsen til å legge trykk på dette arbeidet og arbeide med å iverksette strategien innenfor den tidsrammen som er lagt.

SPØRSMÅL NR. 210

Innlevert 13. november 2007 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 28. november 2007 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Med en telefonsamtale i dag 13. november kunne jeg få opplyst at på 1 ukes leveringstid kunne vi få kjøpe 25. stk. pansrede klasse B-6 Toyota Landcruiser/Hilux til en rimelig pris levert Afghanistan.

På grunnlag av den siste tids hendelser og vår fortsatte tilstedeværelse i lang tid fremover, vil dette, eventuelt andre tilsvarende tilbud kunne være noe statsråden vil se nærmere på i påvente av de biler som kommer i slutten av 2008?»

BEGRUNNELSE:

I Stortingets spørretime 24. oktober 2007 stilte jeg spørsmål om standarden og sikkerheten på de hjulgående kjøretøyer våre soldater bruker i Afghanistan. Jeg mener fortsatt at disse ikke er gode nok både når det gjelder standard og ikke minst sikkerhet. På svar fra statsråden fikk jeg høre at det er et prosjekt for innkjøp av inntil 110 nye pansrede kjøretøyer av typen Iveco, men at disse ikke kan leveres før i siste halvdel av 2008.

Svar:

Forsvarsdepartementet er svært opptatt av sikkerheten til våre soldater og offiserer i Afghanistan. Den tragiske hendelsen i Meymaneh nylig der en soldat ble drept viser hvor viktig dette spørsmålet er.

Det er ikke alle av Forsvarets kjøretøy i Afghanistan som er pansrede, og det benyttes derfor en blanding av både "sivile" og militære kjøretøy, bl.a. Toyota Landcruiser og Iveco. Av sistnevnte type er det allerede 16 kjøretøy på plass i Afghanistan. For å øke dette antallet har Forsvarsdepartementet godkjent et prosjekt for anskaffelse av inntil 110 nye Iveco-kjøretøy av samme type. Leveringstiden for disse kjøretøyene er imidlertid lang, og det kan ikke påregnes leveranser før i siste halvdel av 2008. Forsvarsde-

partementet undersøker derfor mulighetene for å "kjøpe seg inn" i andre lands produksjonslinjer hos leverandører av pansrede kjøretøy. Det konkrete tilbudet, som det vises til i spørsmålet, er bl.a. en del av de vurderingene som akkurat nå gjøres i departementet.

Undersøkelsene så langt tyder på at et mindre antall kjøretøy muligens kan leveres innen mai 2008. Dette er da kjøretøy som vil ha samme beskyttelsesnivå som de Iveco-ene som allerede er tatt i bruk, dvs. de er både håndvåpen- og minebeskyttet.

Forsvarsdepartementet vil ta stilling til ytterligere anskaffelser av pansrede kjøretøy svært raskt. Hvorvidt dette blir kjøretøy av typen Iveco og/eller Toyota er blant de alternativer som vurderes.

SPØRSMÅL NR. 211

Innlevert 13. november 2007 av stortingsrepresentant Trine Noodt

Besvart 19. november 2007 av miljøvern- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Hvilke konkrete tiltak vil miljøvernministeren iverksette for å stanse de helsefarlige og høye sotutslippene fra fakkelen til StatoilHydros anlegg på Melkøya rett utenfor Hammerfest?»

BEGRUNNELSE:

Det er stor uro i befolkningen i Hammerfest-området, knyttet til de store utslippene av sot fra gassfakkelen på StatoilHydros anlegg på Melkøya. Fakkelen ble tent den 21. august i år. I en rapport fra SFT går det fram at det er funnet kreftfremkallende stoffer i røyken fra anlegget. Den 25.10.07 kunne helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad i sitt svar på spørsmål fra meg, bekrefte at soten fra fakkelen kan inneholde kreftfremkallende stoffer.

Svar:

Statens forurensningstilsyn ble den 27. august 2007 kjent med at faklingen på LNG-anlegget på Melkøya medførte kraftig og vedvarende røykutvikling. SFT kontaktet straks StatoilHydro for å få informasjon om situasjonen, årsak til røykutviklingen og tiltak for å redusere forurensningen. Fordi StatoilHydro ikke hadde varslet SFT om situasjonen og på grunn av uklarheter knyttet til StatoilHydros tilbake-

melding, besluttet SFT å foreta en utrykningskontroll ved anlegget. Tilsynet ble gjennomført i samarbeid med kommunelegen i Hammerfest. Kontrollen foregikk ved samtaler, dokumentasjonsgjennomgang og befarung på Melkøya den 30. august 2007.

StatoilHydro fikk oversendt SFTs rapport fra utrykningskontrollen den 2. oktober 2007. I rapporten konstaterer SFT tre avvik fra utslippstillatelsen:

- (1) Større utslipp av røyk (partikler og PAH) enn tillatt
- (2) Brudd på varslingsplikten
- (3) Mangelfull internkontroll - dårlige rutiner knyttet til måling av utslipp

StatoilHydro ble ilagt et gebyr pålydende kr. 120 000,- for den gjennomførte utrykningskontrollen. I tillegg ble ledelsen ved StatoilHydro Snøhvit LNG kalt inn til et møte hos SFT den 9. oktober 2007 for en gjennomgang av hendelsen. Tema var lærdommer og hva som skal gjøres for å unngå en tilsvarende situasjon i framtiden.

Etter utrykningen på Snøhvit LNG påla SFT StatoilHydro å utforme en skriftlig redegjørelse knyttet til faklingen og dannelsen av partikler og sot i oppstartfasen på Melkøya. StatoilHydro ble blant annet bedt om å utrede mulige tiltak som reduserer ut-

slippene ved fakling, interne rutiner for varsling som tilfredsstillende kravene i tillatelsen, samt rutiner knyttet til miljøovervåking som oppfyller kravene. StatoilHydro skulle også legge frem resultater fra utførte prøvetakinger, grunnlaget for beregninger av utslipp av PAH og andre prioriterte stoffer, samt gi sin vurdering av hvor representative målingene er.

StatoilHydro leverte i brev av 26. oktober 2007 sin redegjørelse om avvikene som ble avdekket under inspeksjonen. Redegjørelsen bekrefter at målte konsentrasjoner av PAH i miljøet er så lave at det ikke gir skadelige helseeffekter. SFT er imidlertid ikke fornøyd med redegjørelsen for øvrig. SFT har ikke fått seg forelagt utslippstall for PAH i oppstartsfasen og har dermed ikke fått grunnlag for å vurdere om dette

skal reguleres i tillatelsen for Snøhvit LNG-anlegget. SFT har tatt kontakt med StatoilHydro for å få tilsendt den manglende informasjonen. Videre oppfølging av saken vil bli vurdert på grunnlag av tilbakemeldingen fra StatoilHydro.

Hammerfest kommune v/kommunelegen har foretatt separate analyser av drikkevannkilder. Denne partikkelanalysen og PAH-målingen har ikke avdekket noe unormalt.

Det er viktig at en finner en løsning på problemet slik at miljøet og lokalsamfunnet ikke påføres uakseptable virkninger. Jeg har stor tiltro til at SFT håndterer denne saken på en god måte. Jeg har for øvrig bedt Statens forurensningstilsyn om en redegjørelse for status i saken.

SPØRSMÅL NR. 212

Innlevert 13. november 2007 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 21. november 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Aftenposten og flere andre medier har formidlet at flere veier kan bli satt på vent som følge av prisvekst.

Hva er SDs tall på det laveste tilbudet på Kråkerøyforbindelsen, Hardangerbroen, Ulven-Sinsen, Gardermoen-Kolomoen, tunnell Voss-Vik, ny Nidelvbru og midtdele på E18 i Arendal, og hva representerer dette i prosentvis økning etter stortingsbehandling av prosjektene?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til at Statens vegvesen i Aftenposten 12. november påstår at prisene har steget 40-50 prosent og i enkelte tilfeller opp til 70 prosent på "enkelte" prosjekter. Det framgår ikke hvilke prosjekter det er snakk om. Det er derfor av interesse å få vite når Statens vegvesen har gjort sitt prisoverslag knyttet til de prosjektene som er omtalt i Aftenpostens oppslag. Og hvor mye kostnadsrammen er oppjustert med fra prisoverslaget ble foretatt til det ble utlyst anbud på de ovenfor nevnte prosjekter.

<http://www.ssb.no/emner/08/02/30/bkianl/>

Svar:

Prisøkningen den siste tiden har medført stor usikkerhet i de kostnadsoverslag som er gjort for de fleste utbyggingsprosjekter. Til grunn for Stortingets behandling ligger kostnadsoverslag for det enkelte prosjekt på grunnlag av reguleringsplan, og kostnadsoverslaget skal ha en nøyaktighet på $\pm 10\%$. For prosjekt som har vært til ekstern kvalitetssikring, opereres det med styringsramme og kostnadsramme.

Prosjektene som er nevnt i spørsmålet, med unntak av rv 150 Ulvensplitten - Sinsen og rassikringsprosjektet rv 13 Myrkdalen i Voss, er store prosjekter med flere enkeltkontrakter. For alle disse har en i konkurranser om enkeltkontrakter på deler av prosjektene fått tilbud som har vært vesentlig høyere enn forventet. Opplysninger om de enkelte prosjektene fremgår av nedenstående tabell. Tallene i kolonnene for byggherreoverslag og laveste tilbud er knyttet til selve kontraktsummen. Selve kostnadsoverslaget for prosjektet er høyere pga. byggherrekostnader m.m.

Prosjekt	Byggherreover- slag mill. kr	Laveste tilbud mill. kr	Økning i pst.	Antall tilbud	Avgjørelse
Rv 108 Kråkerøyforbindelsen i Østfold. Klaffebru Vesterelva	130	217	67	1	Avsluttet uten kontrakt
Rv 108 Kråkerøyforbindelsen i Østfold - Bjøl- stadtunnelen	126	158	25	¹⁾ 3	Avsluttet uten kontrakt
Rv 150 Ulvensplitten - Sinsen i Oslo (kun tunnelen)	²⁾ 610	³⁾ 1083	78		Avsluttet uten kontrakt
E6 Hovinmoen - Dal i Akershus	450	521	16	4	Ikke avgjort
E6 Skaberud - Kolomoen i Hedmark	400	470	18	2	Ikke avgjort
E18 Harebakken - Sørsvann v/Arendal i Aust-Agder. Midtrekk-verk	34	42	24		Inngått kontrakt
Rv 7 Hardangerbrua i Hordaland - Tilførselsveger	215	292	36	3	Avsluttet uten kontrakt
Rv 13 Myrkdalstunneien i Hordaland - Rassikringsprosjekt	100	126	26	4	Inngått kontrakt
E6 Ny Nidelv bru i Trondheim (kun selve brua)	70-80	149	100	1	Avsluttet uten kontrakt

¹⁾ To tilbydere avvist. Kun ett gyldig tilbud.

²⁾ I 2005-kr.

³⁾ Februar 2006

Prosjekter settes ikke på vent som følge av prisvekst. Statens vegvesen har ikke myndighet til å godta tilbud som vil medføre at kostnadsoverslag oppgitt til Stortinget ikke vil holde. Dersom tilbudene i kon-

kuransene medfører at kostnadsøkningene blir større enn 10 %, eller at kostnadsrammen overskrides, skal saken tilbake til Stortinget for ny behandling.

SPØRSMÅL NR. 213

Innlevert 13. november 2007 av stortingsrepresentant Åge Starheim

Besvart 23. november 2007 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Ein er kjend med at fleire kommunar i Sogn og Fjordane vil kome til å betale "fallskjermar" til ordførarar som er blitt kasta/ikkje gjenvalgt etter siste kommuneval.

Synes statsråden at dette er rett bruk av offentlege midlar, når kommunane slit med å tilsetje nok folk til dei lovpålagte oppgåvene?»

Svar:

Politikarar er på val. Dei har ikkje som ordinære arbeidstakarar vern mot oppseiing eller oppseiings-tid. For ordførarar og andre heiltidspolitikarar kan det by på problem å koma inn i jobb like etter ein valperiode. Deltidspolitikarar kan også ha problem med

å sikra seg fulltids jobb igjen etter at perioden som folkevald er over.

Kommunelova § 41 har reglar for godtgjering for den som har kommunale tillitsverv, men desse regulerer ikkje spesielt ettergodtgjering. Det vil såleis vera opp til kommunane sjølve å finna gode ordningar lokalt.

Etter mitt syn bør det framleis vera opp til det lokale nivået å avgjera desse spørsmåla ut frå lokale tilhøve og ønskje. Denne vurderinga er kommunestyra sjølv dei næraste til å gjera. Slike godtgjeringar bør likevel haldast innanfor rimelege grenser. For eksempel bør ein kritisk vurderer etterløn dersom politikarar som ikkje vert attvalde går rett tilbake til full løn. I alle høve meiner eg det er viktig at ein er open om til-

høva, slik at innbyggjarane og veljarane kan gjera seg kjende med dei ordningane som gjeld.

Kommunane er omfatta av dei allmenne, samfunnsmessige utfordringane knytt til etikk og samfunnsansvar. Tilliten til kommunane heng saman med innbyggjarane sin tillit til sine folkevalde. Om tilliten mellom veljarane og dei valde blir svekka, står lokaldemokratiet i fare. Det er nettopp her lokal-

demokratiet og nærleiken mellom innbyggjarane og dei folkevalde viser sin styrke. Lokalpolitikarane har innbyggjarane tett på seg, og i val har innbyggjarane moglegheit til å seia frå om kva dei meiner om politikarane. Meiner veljarane at partigrupper i kommunestyret løner sine eigne urimeleg godt, er det opp til veljarane sjølv å seia frå om dette.

SPØRSMÅL NR. 214

Innlevert 13. november 2007 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen

Besvart 23. november 2007 av olje- og energiminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Det vises til svar på Dokument nr. 15 Spørsmål nr. 127 (2007-2008). Statsråden unnlater å svare på andre del av spørsmålet om "hvordan vil statsråden forholde seg til det faktum at stortingsflertallet ikke la inn noen begrensninger på kostnader men kun vektla tekniske muligheter og miljømessige hensyn?"

Kan statsråden bekrefte at hun vil ta hensyn til

kostnader og tidshorisonnt i denne saken, og derved vektlegge momenter utover kun å se på om en Lute-landløsning er teknisk mulig og miljømessig forsvarlig?»

Svar:

Regjeringen er opptatt av at framdriften til Gjøa-prosjektet følges. Kostnader og tidshorisonnt er momenter som vil bli vurdert i den videre prosessen.

SPØRSMÅL NR. 215

Innlevert 13. november 2007 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 23. november 2007 av olje- og energiminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Regjeringens gasskraftpolitikk styres i dag av CO₂-spørsmålet. Statsråden synes å mene at det er greit å brenne norsk gass i Tyskland, men at det er ugreit å brenne norsk gass i Norge. Ut fra et CO₂-perspektiv er det derimot ingen forskjell. Kullkraft står for marginalproduksjon av kraft i Europa.

Er statsråden virkelig uenig i at produksjon fra norske gasskraftverk reduserer etterspørselen av europeisk kullkraft (reduisert norsk import av kullkraft/økt norsk eksport av gasskraft)?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden viser i sitt svar (Dokument nr. 15, Spørsmål nr. 128, (2007-2008)) til at man i Europa har mye kullkraft i bunn, mens man i Norge har et renere utgangspunkt og derfor ikke kan akseptere gasskraftverk i Norge. For mange andre virker det derimot rart at geografiske grenser skal ha noe å bety for et globalt CO₂-problem. CO₂ molekylet har samme effekt uavhengig av hvor det slippes ut.

I et felles kraftmarked blir produksjonssignalene til aktørene påvirket av hverandres produksjonsenheter. Et kullkraftverk kan like mye bli overflødig om

konkurrenten etablerer seg i 2 kilometers avstand som om konkurrenten er 200 kilometer borte, gitt at infrastrukturen er god. Ergo, den relevante problemstillingen i denne sammenheng er hvordan markedet opptrer på "marginen". Geografisk plassering av gasskraftverk i Norge kontra Tyskland betyr relativt lite i så måte. Det er god grunn til å anta at bygging av et gasskraft innen et marked utkonkurrerer mer forurensende alternativ, uansett om bunnlasten består av kull eller vann. Det er ingen grunn til å tro at flere gasskraftverk vil utkonkurrere vannkraftverk. Tvert imot er det en kjensgjerning at marginalproduksjon av kraft i Europa skjer hos kullkraftprodusentene.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål 128 til skriftlig besvarelse om samme tema. Som jeg ga uttrykk for i dette svaret, er det nordiske og nord-europeiske kraftmarkedet bundet sammen i et felles kraftmarked

gjennom overføringslinjene for strøm. Det er riktig at samspillet mellom disse markedene medfører at norsk kraftproduksjon kan påvirke tilpasningen i øvrige nordiske eller nord-europeiske kraftsystemer. Den samlede tilpasningen i kraftmarkedet over timer, sesonger og år er imidlertid et komplisert samspill mellom en rekke teknologier, som har ulike egenskaper når det gjelder kostnader, bruksmønster og utslipp.

Det er en uansett en positiv utvikling når svært utslippsintensiv elproduksjon blir erstattet med ny elproduksjon som har vesentlig lavere CO₂-utslipp. Gevinstene ved en slik omlegging over tid må imidlertid antas å være større jo mindre utslipp det genereres fra eventuell ny produksjonskapasitet. Dette er bakgrunnen for at det er spesielt positivt at en i Norge har valgt en ambisiøs satsing på gasskraft med CO₂-håndtering, ikke minst i forhold til en mer langsiktig teknologiutvikling.

SPØRSMÅL NR. 216

Innlevert 13. november 2007 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 21. november 2007 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«I Stortingets debatt 08.11.07 om utenriksministerens redegjørelse om viktige EU- og EØS-saker henger det flere spørsmål i luften, som jeg ber Utenriksministeren konkretisere svarene på.

Står utenriksministeren fast på sitt utsagn om at norske bedrifter skal ha like rammevilkår som i EU hva gjelder tildeling av klimakvoter, og hva mente utenriksministeren egentlig om at næringslivet må forberede seg på at "ingen kvoter skal være vederlagsfrie etter 2012"?»

BEGRUNNELSE:

I debatten om utenriksministerens redegjørelse om viktige EU- og EØS-saker, 08.11.07, uttalte utenriksministeren:

"Vi har lagt vekt på å få Norge inn i kvotedirektivet for å gi våre bedrifter like rammevilkår - det var et poeng i min redegjørelse - som en del av EØS-avtalen. Og så får vi påvirke der så godt vi kan, når dette blir utviklet også i videreutviklingen av kvotemekanismene i EU."

Faktum er at Regjeringen foreslo, og Stortinget vedtok at kun klimagassutslipp som var "etablert" før

utgangen av 2001 skal kunne tildeles gratiskvoter. Altså, virksomhet som er ny etter 2001 får ingen gratis CO₂-kvoter. Eksisterende virksomhet får ikke gratiskvoter for økninger til å dekke opp for utvidelser foretatt etter 2001.

Basert på dette er det tydelig at Regjeringen IKKE har lagt vekt på like rammevilkår for norsk industri. Derfor fremstår utenriksministerens svar i replikkvekslingen med undertegnede som uklare, siden premisset for utenriksministerens politiske tolkning åpenbart var feil.

Til sammenligning vises det til utenriksministerens redegjørelse, hvor det ble lagt vekt på at norsk industri må få de samme rammevilkår som sine konkurrenter i EU innenfor kjemikaliepolitikken (ref REACH). Altså: Når det gjelder kjemikaliepolitikken, skal en ha like rammevilkår. Når det gjelder CO₂-politikken, har denne regjeringen bevisst gått inn for at en skal være strengere i Norge enn i EU.

Undertegnede utfordret også utenriksministeren til å oppklare hva han egentlig mente da han sa at næringslivet forbereder seg på at "ingen kvoter skal være vederlagsfrie etter 2012". Det er kjent at Regjeringen vil jobbe for at EU skal ha den policyen i 2012, men essensen i spørsmålet er om Regjeringen

vil at Norge skal legge seg på den strenge policyen å ikke dele ut noen gratiskvoter, uavhengig av hva EU gjør. Det vil jo være interessant å vite for de som vurderer nye industrietableringer i Norge de neste årene.

Svar:

Norges tilknytning til EUs kvotesystem innebærer at vi gir kvoteplikt til de samme typene virksomhet i Norge som i EU. Adgangen til å overføre kvoter over landegrensene betyr at norske virksomheter står overfor samme pris på kvotene som tilsvarende virksomhet i EU. Når det gjelder kvoteplikt og kvotepris står altså norske virksomheter likt med virksomheter i EU i 2008-2012.

Kvotedirektivet gir de europeiske landene betydelig frihet når det gjelder tildeling av kvoter innenfor et sett av generelle kriterier. I EU er det 27 for-

skjellige tildelingssystemer tilpasset nasjonale forhold. Disse tildelingssystemene er godkjente av EU-kommisjonen. Det er således ikke noe harmonisert system for tildeling av kvoter i EU/EØS.

Jeg har merket meg de klager som norske aktører har sendt ESA i saken. Disse er for tiden til vurdering i ESA, og jeg finner derfor ikke grunn til å uttale meg konkret om disse.

Som spørsmålet slår fast, vil Regjeringen arbeide for at ingen kvoter skal være vederlagsfrie etter 2012. Alvorligheten i klimautfordringene tilsier et slikt stramt opplegg. Jeg synes ikke det er grunn til å spekulere i hva Norge skal gjøre dersom EU følger et annet opplegg. Vi vil delta i en omfattende prosess med revisjon av kvotesystemet for perioden etter 2012 og i utviklingen av det globale klimaregimet.

SPØRSMÅL NR. 217

Innlevert 13. november 2007 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 16. november 2007 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«EUs landbruksministere har nå vedtatt at det skal være full offentlighet om overføringene til landbruket. Opplysninger om hvem som mottar landbruksoverføringer og hvor mye disse mottar skal være tilgjengelig på Internett. Det er viktig i et moderne samfunn at slike opplysninger er offentlige fordi det kan fungere som en viktig kontrollmekanisme for at offentlige midler blir benyttet på en riktig måte.

I hvilken grad ønsker statsråden å bidra til offentlighet rundt landbruksoverføringene i Norge?»

Svar:

Jeg vil takke for denne anledningen til å gjøre representanten Asmyhr oppmerksom på at man i Norge i lengre tid har hatt rett til innsyn i individualiserte tilskuddsutbetalinger - i alle fall siden 1970 da offentlighetsloven ble vedtatt av Stortinget. De siste to årene har Statens landbruksforvaltning i tillegg praktisert utvidet innsyn på dette området. Dette innebærer at man fra forvaltningens side aktivt har bistått i å

sammenstille opplysninger knyttet til utbetalinger av produksjonstilskudd slik at pressen deretter har kunnet presentere tilskuddsordningene for offentligheten, f.eks. gjennom å gjøre opplysningene søkbare på internett. I perioder har dette ført til stor grad av oppmerksomhet og offentlig diskusjon om ordningene.

Ved å gi pressen innsyn i tilskuddsordninger har norsk landbruksforvaltning praktisert meroffentlighet i forholdt til gjeldende offentlighetslov. Det vil si at forvaltningen har gått lenger i offentliggjøring enn det man er pålagt. Når den nye offentlighetsloven trer i kraft 1. juli 2008 vil landbruksforvaltningen dermed trolig allerede oppfylle de krav til offentlighet som ligger der.

At EUs borgere fra og med 2008 også får innsyn i hva landbruksstøtten går til, er positivt. EU har valgt å legge dette ut på internett. I hvilken form norske støtteordninger skal presenteres for offentligheten vurderes løpende av norsk landbruksforvaltning. For meg er dette underordnet, så lenge vi sikrer åpenhet og offentlig debatt om ordningene.

SPØRSMÅL NR. 218**Innlevert 14. november 2007 av stortingsrepresentant Solveig Horne****Besvart 26. november 2007 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Kan justisministeren svare på hvilken praksis som har blitt strammere?»

BEGRUNNELSE:

Viser til pressemelding fra justisministeren 13.11.07 angående soningskøen. Justisministeren viser til at denne regjering bruker samme måte til å telle antallet i soningskøen som den forrige regjering og at regjeringens praksis og regelverk for tidligløslatelse ikke har blitt løsere. I tillegg sier justisministeren at praksisen i realiteten har blitt strammere.

Svar:

Jeg kommenterte arbeidet med avvikling av soningskøen i et intervju med NTB 13. november i år. Køen av ubetingede dommer er betydelig redusert i

løpet av det siste året. Ved utgangen av juni i fjor var det 2791 dommer i kø. Dette ble redusert til 2499 dommer ved årsskiftet og per 9. november var køen redusert til 1030 dommer.

Regjeringen benytter samme definisjon av soningskøen som Regjeringen Bondvik II. Vi har heller ikke utvidet reglene for fremskutt løslatelse eller løslatelse på 2/3-tid. Når jeg i intervjuet viste til at praksisen for tidlig løslatelse i en periode har vært strammere, viser jeg til at andelen av alle løslatte som fikk fremskutt løslatelse i 2006 var noe lavere enn andelen i 2005. Andelen var 79 % i 2005 og 77 % i 2006. Denne statistikken ble publisert på regjeringen.no 30. september i år. Jeg kan videre opplyse at andelen med avslag på løslatelse på 2/3-tid har vært høyere til og med 2. tertial i år enn i årene 2001-2006. I disse årene varierte avslagsprosenten mellom 20-25 %. Til og med 2. tertial i år var avslagsprosenten på 27 %.

SPØRSMÅL NR. 219**Innlevert 14. november 2007 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 21. november 2007 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«I dagens VG er det en artikkel om en barnemishandlingssak fra Troms. Saken fremstår som grotesk og uvirkelig. At foreldre kan oppføre seg på en slik måte er uforståelig. Det samme er straffeutmålingen i denne saken. Mitt spørsmål til statsråden blir derfor:

Mener statsråden at straffeutmålingen i denne konkrete saken tar inn over seg det barnet er blitt utsatt for og likeledes om domstolen her har fått med seg de klare signaler fra lovgiver og straff, i saker som rammer de svakeste av de svake?»

BEGRUNNELSE:

Saken kan på mange måter oppfattes som unorsk. Likevel er det et faktum som her beskrives. At mange forhold burde ha gjort at dette ble oppdaget tidligere forhindrer ikke at straffeutmålingen må stå i forhold til det et uskyldig barn er utsatt for.

Stortinget har ved flere anledninger påpekt at

straffeskjerpelser er nødvendige for å vise hvor avskyelig angrep og mishandling av barn er. Det snakkes ofte om barns oppvekstvilkår, Regjeringen skryter av satsingen på kommuneøkonomien og gode offentlige tilbud. Likevel skjer slike ting som ikke skal skje.

En straffeutmåling er et svar på hvor alvorlig en kriminell handling er. Slik denne dommen fremstår, tar vi ikke barns rettigheter på alvor, men vi fokuserer heller på hvor vanskelig foreldrene har det. Det mener jeg er urimelig og ser derfor frem til statsrådens svar.

Svar:

Rent generelt kan bemerkes at utmåling av straff hører under domstolene. Domstolenes frihet og uavhengighet er et grunnleggende prinsipp i norsk rett. Straffutmålingen kan evt. angripes ved å anke dommen. Utover at saken det refereres til er ytterst alvor-

lig og tragisk, ber jeg derfor om forståelse for at jeg som statsråd ikke kan kommentere denne enkeltsaken. Dessuten forstår jeg det slik at dommen ennå ikke er rettskraftig.

På generelt grunnlag vil jeg understreke at regjeringen har vært tydelig på at vold som rammer barn er å anse som svært alvorlig kriminalitet. Dette fremgår bl.a. av regjeringens målsettinger i Soria Moria-erklæringen om å intensivere innsatsen mot vold og overgrep mot barn, noe det kontinuerlig jobbes mot og som har gitt seg utslag i konkrete tiltak.

Videre står det i Soria Moria-erklæringen at regjeringen vil jobbe for å få opp straffnivået for vold-

tekt, drap, grov vold og sedelighetsforbrytelser. Dette vil bli fulgt opp i arbeidet med den nye straffeloven. Jeg vil likevel understreke at strengere straffer alene neppe kan løse de store utfordringene vi har knyttet til volds- og mishandlingsproblemer. Vi må i større grad videreutvikle den samlede forebyggende innsats slik at vi kan hindre at vold, mishandling og overgrep skjer. Videre må vi bli enda bedre til å hjelpe ofrene når de først har blitt utsatt for overgrep.

Regjeringen vil om kort tid legge fram en omfattende handlingsplan mot vold i nære relasjoner. Denne inneholder en rekke tiltak med sikte på å styrke rettighetene til ofre og etterlatte.

SPØRSMÅL NR. 220

Innlevert 14. november 2007 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen

Besvart 22. november 2007 av barne- og likestillingsminister Manuela Ramin-Osmundsen

Spørsmål:

«Statsråden skriver i sitt svarbrev til Stortinget datert den 1. d.m., på spørsmål om anskaffelser i private barnevernstiltak gjennom anbud, at Bufetat har utarbeidet egne prosedyrer for direkte kjøp av barnevernsinstitusjonsplasser fra ideelle organisasjoner.

Kan statsråden redegjøre for betydningen av utagnet "kjøp fra ideelle organisasjoner"?»

BEGRUNNELSE:

En rekke barnevernstiltak driver sin virksomhet på ideelt grunnlag. Disse tiltakene kan være eid av ideelle organisasjoner som f.eks. Frelsesarmeen. Andre kan være etablert og registrert som ideelle stiftelser, som f.eks. Stiftelsens Havnøy i Tønsberg. Det er også flere ideelle aktører som driver sine virksomheter som aksjeselskap, men har begrenset retten til å ta ut utbytte, og kan dermed ikke anses å være kommersielle aktører. Det er av avgjørende betydning å få klarhet i hvilke regler som gjelder for disse ulike selskapsformer hvis man skal sikre en likeverdig behandling i henhold til anbudsreglementet. De aktører som har vært i kontakt med departementet, viser til at departementet ikke har klargjort dette i tilstrekkelig grad, og det råder stor usikkerhet om hvilket regelverk de ulike aktører skal forholde seg til, og hvem statsråden sikter til når hun viser til særbehandling av "de ideelle".

Svar:

Bufetat følger forskrift om offentlige anskaffelser (FOA) ved kjøp av barnevernplasser fra private. Ved offentlige anskaffelser av barneverntjenester fra ideelle organisasjoner er ikke oppdragsgiver forpliktet til å følge reglene i forskriftens del II eller III (med noen eksplisitte unntak), jf. FOA § 2-1 tredje ledd. For å følge opp regelverket har Bufdir etablert prosedyrer for anskaffelser av barneverntjenester fra ideelle organisasjoner.

Ideell organisasjon er i ikke definert i forskriften. I Rettleiar til reglane om offentlege anskaffingar fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet (P-0933 N) 7.3 Unntak: Kjøp etter forskrifta del I (side 86 og 87) sies det at dette må vurderes, og det gis følgende føringer:

Ein ideell organisasjon har ikkje profitt som formål, eventuelt at overskot utelukkande går til å drive og tilby humanistiske og sosiale tenester til ålmenta eller spesielle grupper uten at mottakaren yter eit fullt ut rekningsssvarande vederlag. Verksemdar som blir dekte av unntaksføresegna, fell som hovudregel inn under reglar som gir skattefritak eller vesentleg skattelette for slike aktivitetar, men ...begrepet "ideelle organisasjonar" ikkje er særskilt samordna med skatte- og avgiftsreglar for frivillege og allmennnyttige organisasjonar.

For ytterligere presiseringer henviser jeg til veilederen.

Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) må derfor i hvert enkelt tilfelle vurdere om en organisasjon er å regne som en "ideell organisasjon" i forhold til FOA eller om den skal regnes som en kommersiell virksomhet. Det er ikke selskapsform som her er avgjørende. Det Bufetat må vurdere, er bl.a. formålet med virksomheten og om hvordan et eventuelt overskudd disponeres. Institusjonen må selvsagt også være godkjent av Bufetat som en barneverninstitusjon.

For øvrig kan jeg også orientere om at BLD og Barne-, ungdoms- og familieetaten har nedsatt en arbeidsgruppe som skal vurdere Bufetats bruk av barneverninstitusjoner eid av ideelle organisasjoner med sikte på at etaten bedre skal legge til rette for et godt samarbeid mellom de ideelle organisasjonene og etaten. Arbeidet vil bli avsluttet i begynnelsen av desember. Et av forholdene som blir vurdert, er om det bør presiseres nærmere hva som er en ideell organisasjon i denne sammenhengen.

SPØRSMÅL NR. 221

Innlevert 14. november 2007 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 19. november 2007 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Kan statsråden gi en oversikt over hvilke land norske myndigheter for tiden er i dialog med for å få i stand avtaler om retur av utenlandske borgere etter folkerettslige bindende garantier fra hjemlandets myndigheter i enkeltsaker, hvilke land vi har slike avtaler med og hvorfor Irak ikke er ett av disse landene, i den grad så er tilfellet?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til brev fra statsråden til kommunal- og forvaltningskomiteen, datert 16. januar 2007, i forbindelse med Dokument nr. 8:23 (2006-2007) - forslag fra stortingsrepresentantene Siv Jensen, Per-Willy Amundsen og Jan Arild Ellingsen om endring i lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven).

I forbindelse med henvisninger til returvernet av utenlandske borgere etter EMK, fremkommer det følgende opplysning fra statsråden: "Norske myndigheter arbeider også for å få i stand avtaler om retur og folkerettslige bindende garantier fra hjemlandets myndigheter i enkeltsaker".

Svar:

Norge har til i dag inngått tilbaketakelsesavtaler i en eller annen form med følgende land:

Bulgaria 1998, Romania i 2003, Sverige (forenklede prosedyrer for retur av personer påtruffet i grensenære områder) 2003, Kroatia 2005, Slovakia 2005, Sveits 2005, Bosnia- Hercegovina 2005, Afghanistan 2005, og Moldova 2006.

Vi har en avtale om returer i form av en "Memorandum of Undertanding" (MOU) med Sri Lanka.

Vi har i tillegg hatt visumfrihetsavtaler med re- turklausuler med følgende land: Tsjekkia 1990, Estland 1997, Litauen 1997 og Latvia 1997.

Vi har undertegnet avtaler, som ennå ikke er trådt i kraft, med følgende land:

Hong Kong 2006, Makedonia 2006, Russland, Vietnam og Ukraina i 2007.

Vi arbeider for tiden med avtaleutkast til følgende land: Macao (SAR), Serbia, Montenegro, Armenia, Albania og Georgia.

Når det gjelder tvungne returer til Irak, så er det en problemstilling som hyppig drøftes mellom migrasjonsmyndigheter i vestlige land. Etter det vi vet har praktisk talt ingen land inngått tilbaketakelsesavtale med Irak, men situasjonen vurderes løpende. Departementet arbeider med sikte på å etablere et opplegg for frivillige returer til Nord-Irak, til antatt trygge områder med det første.

SPØRSMÅL NR. 222**Innlevert 14. november 2007 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 23. november 2007 av miljøvern- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Røde Kors har et sterkt behov for snøskuterkjøring ifm. øvelser i vernede områder i Nordland. Røde Kors er ofte ute i kompliserte og tidvis ekstreme oppdrag, bl.a på Saltfjellet. Fylkesmannen har lagt hindringer i veien ved at eksempelvis Beiarn Røde Kors blir nektet å øve i vernede områder med skuter, øvelser som er livsviktige for at redning kan finne sted også i ekstreme vær-situasjoner.

Vil statsråden sørge for at Røde Kors nå kan gjennomføre nødvendig skuterkjøring for å sikre en optimal redningsberedskap i fylket?»

Svar:

Den virksomheten som omtales i spørsmålet er i utgangspunktet underlagt to sett av regler: de reglene som gjelder generelt etter motorferdselloven og regelverket som gjelder særskilt for hvert enkelt vernet område i Nordland fylke. Verneforskriftene gjelder i tillegg til motorferdselloven, og det er disse reglene som er avgjørende for hvilken motorferdsel som kan tillates innenfor verneområder.

Generelt er det lagt til grunn at motorferdselloven § 4 første ledd bokstav a gir Norges Røde Kors Hjelpekorps hjemmel for motorferdsel ved utrykninger i redningstjenesten og i forbindelse med øving og utdanning som er nødvendig for tjenesten. Redningstjenesten koordineres av politiet, og det er politiet som kaller ut Norges Røde Kors hjelpekorps dersom det er behov for deres bistand. Adgangen til motorisert ferdsel i forbindelse med redningstjeneste er i utgangspunktet tillatt i vernede områder med direkte hjemmel i verneforskriftene. Dette gjelder også for blant annet Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark.

Når det gjelder øvelsesvirksomhet er vurderingen noe annen. Utenfor verneområder er det lagt til grunn at det må være snakk om reelle øvelser som ledd i et øvelsesprogram. Virksomheten må innskrenkes til et begrensede områder og til et så kort tidsrom som mulig for å unngå skader og ulemper for friluftsliv, naturopplevelse og naturmiljø. Ved planleggingen av slike øvelser i terreng utenfor verneområder, er det etter det departementet er kjent med, vanlig å ta kontakt med kommunen og eventuelt fylkesmannens miljøvernavdeling for samarbeid om tidspunkt for øvelsen og hvor og hvordan øvelsen skal foregå.

Innenfor verneområdene har praksis vært strengere, noe som også er fulgt opp i verneforskriftene. Det fremgår for eksempel av verneforskriftene for Saltfjellet - Svartisen nasjonalparker punkt 4 at øvelseskjøring ikke er tillatt. Forvaltningsmyndigheten etter vernebestemmelsene er lagt til Fylkesmannen i Nordland, og det er fylkesmannen som må ta stilling til eventuelle søknader om dispensasjon.

Etter vår oppfatning kan øvelseskjøring med snøskuter like godt skje utenfor verneområdet, og kjentmannsproblemet kan også løses på andre måter. Til orientering har spørsmål om øvelseskjøring innenfor verneområder vært stilt tidligere, jf Dokument nr. 15 (1996-97) Spørsmål nr 54, datert 09.12.1996.

Når det gjelder den konkrete saken hvor Beiarn Røde Kors er involvert har Fylkesmannen i Nordland etter det jeg er kjent med, satt i gang et arbeid med sikte på å finne en løsning på den lokale konflikten. I dette arbeidet er koordinator for redningsarbeidet også blitt involvert. Jeg legger til grunn at Fylkesmannen i Nordland finner en løsning som er tilfredsstillende innenfor det regelverk som han skal forvalte.

SPØRSMÅL NR. 223**Innlevert 14. november 2007 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 20. november 2007 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Kravet til offentlighet fører til at høyskolenes styremøter i mange tilfeller kan hindre åpne og utdypende strategiske diskusjoner i styrene. Det er en selvfølge at styrets beslutninger skal være offentlige, og da må også styret forsvare og forklare dem. Men diskusjonen fram til en konklusjon kan med fordel holdes internt.

Hvilke muligheter har et høyskolestyre ifølge dagens lovverk til å holde diskusjonene lukket, og vil statsråden eventuelt vurdere å endre lovverket slik at dette behovet ivaretas?»

BEGRUNNELSE:

Saker av strategisk interesse for de statlige høyskolene får også stor oppmerksomhet i de lokale media. Gjennom media vil dermed allmennheten kunne få innblikk i alle styrets avveininger og vurderinger. At diskusjonen foregår i full offentlighet, vil dermed lett kunne føre til at ikke debattene blir så åpne og uhemmet som de burde være i fasen før en beslutning tas. Det kan også føre til at styremedlemmer "flytter" de mest følsomme diskusjonene til andre fora enn i styremøtet. Åpenheten vil dermed lett kunne stimulere til fraksjonsvirksomhet i styret.

Et styre er ansvarlig for en virksomhets strategi og økonomi. Skal et styre kunne fungere godt, må de enkelte styremedlemmene kunne ta opp problemstillinger og framføre meninger på ferden mot en styrebeslutning uten at verken institusjonen eller styremedlemmet skal behøve å "forsvare" alt i media etterpå. Full offentlighet vil lett kunne legge bånd på meningsutvekslingen og kreativiteten i styret.

Det er en selvfølge at styrets beslutninger skal være offentlige, og da må også styret forsvare og forklare dem. Saklisten og styrets agenda bør også være offentlig tilgjengelig, men styret må kunne gjennomføre diskusjonene uten at media følger diskusjonen. Alle styremedlemmene vil da være svært

oppmerksom på media og allmennhetens fokus på deres endelige beslutning uansett.

Styrets rolle er viktig. Det er helt sentralt at styret har arbeidsvilkår som gjør at man utnytter de enkelte styremedlemmers kompetanse til fulle. En viss innskrenking i offentlighetens innsynsmuligheter i diskusjonsfasen kan derfor være et viktig grep å diskutere. Det er derfor av interesse å få statsrådets syn på problematikken og få belyst hvilke muligheter et styre i dag har til å holde interne diskusjoner lukket.

Svar:

Styrets møter ved statlige universiteter og høyskoler skal som hovedregel holdes for åpne dører, jf. universitets- og høyskoleloven § 9-6 sjette ledd første punktum. Det er lagt til grunn at åpenhet er viktig fordi det gir allmennheten innsyn og mulighet for kontroll. Det skaper også større interesse for virksomheten, og det er i tråd med prinsippet om offentlighet i forvaltningen, jf. også loven § 9-2 sjette ledd som bestemmer at det i størst mulig grad skal være åpenhet om styrets arbeid.

Styremøter kan holdes for lukkede dører, jf. § 9-6 sjette ledd andre punktum. Beslutning om dette treffes av styret og kan gjelde hele eller deler av saklisten. Selve drøftelsen av hvorvidt en sak skal behandles bak lukkede dører, skjer for lukkede dører. Saker bør behandles for lukkede dører hvis styret selv finner det nødvendig, eller hvis de hensyn som ligger til grunn for offentlighetslovens unntaksbestemmelser for dokumenter, gjør seg gjeldende, jf. Innst. O. nr. 40 (1994-1995).

Departementet mener at universitets- og høyskolelovens bestemmelser i hensiktsmessig grad balanserer hensynet til offentlighet opp mot vern av konfidensielle opplysninger og styrets behov for ro rundt sitt arbeid. Departementet har ingen konkrete planer om å foreslå endringer i loven på dette området.

SPØRSMÅL NR. 224**Innlevert 14. november 2007 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 21. november 2007 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Det vises til spørsmål nr 142.

Har departementet noen normtall i forbindelse med oppfølgingen av satsing på psykisk helse for hvor mange plasser et DPS bør ha for å kunne ha tilstrekkelig kompetanse, beredskap og kapasitet til å kunne betjene en befolkning på ca. 60000 mennesker, slik et DPS ved Kongsvinger skal gjøre?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden henviser i sitt svar på spørsmål 142 til opptrappingsplanen for psykisk helse og til det "sørge for"-ansvaret som et helseforetak har på dette området, men sier ingenting konkret om hva dette "sørge for"-ansvaret innebærer. Det vil være naturlig at departementet har opprettet en viss standard for hva dette ansvaret innebærer slik at en på en enkel måte kan følge opp i hvilken grad "sørge for"-ansvaret oppfylles av de forskjellige helseforetakene.

Svar:

Opptrappingsplanen for psykisk helse jf St.prp.nr 63 (1997- 1998) la opp til en styrking av alle ledd i tiltakskjeden for å skape et helhetlig og sammenhengende behandlingsnettverk med vekt på brukerperspektivet, mestringsperspektivet, frivillighet, tilgjengelighet, kontinuitet, helhet, samarbeid, nærhet til brukerne og kvalitet i behandlingen. Sektorrapporten for det psykiske helsevernet 2006 2/07 fra SAMDATA viser at døgnvirksomheten har endret seg i retning av flere utskrivninger og kortere oppholdstider. Analyser av perioden 2003-2006 viser også at forskjellene mellom regionene når det gjelder antall oppholds- og døgnopphold i forhold til folketallet er redusert.

Denne utviklingen er i tråd med føringene som ligger til grunn i opptrappingsplanen om et mer normalt liv for psykisk syke gjennom økt vekt på lokalbaserte tiltak, der mestringsperspektivet står i fokus. Gjennom Opptrappingsplanen er poliklinisk og ambulant behandling styrket vesentlig. Behovet for døgnplasser må sees i sammenheng med den totale kapasiteten i tjenesten, herunder polikliniske tiltak, dagtilbud, ambulante funksjoner, øvrige tiltak i spesialisthelsetjenesten og med lokale forhold mm. I

områder med spredt befolkning og store geografiske avstander vil det kunne være behov for flere døgnplasser enn i områder med en konsentrert befolkning, hvor en i større grad vil kunne basere seg på dagtilbud og ambulant behandling for en del pasienter med behov for tettere oppfølging enn vanlig poliklinisk behandling.

Det eksisterer ikke normtall for antall polikliniske fagstillinger, dagplasser eller dimensjonering av ambulante team i Opptrappingsplanen. Opptrappingsplanen innebærer en økning i døgnplasser i DPS, dagbehandling og poliklinisk behandling, jfr. St.prp.nr. 63 (1997-98).

Distriktspsykiatriske sentre er ifølge St.meld.nr. 25 (1996-97) Åpenhet og helhet og St.prp.nr. 63 (1997-98) "... aktive behandlingsenheter på lokalsykehusnivå som skal gi tilbud om korttids døgnopphold, døgnopphold for lengre tids behandling og rehabilitering, poliklinisk og ambulant behandling, dagbehandling, samt rådgivning og veiledning overfor kommunale tjenester".

Ut fra dette skal DPSene ha ansvaret for en vesentlig del av det allmennpsykiatriske tilbudet i psykisk helsevern innenfor sitt opptaksområde. Oppgaver og ressurser ved DPSene må stå i forhold til hverandre. For at et DPS skal kunne yte et kvalitativt godt tilbud, må også tilbudet være i samsvar med og bygges opp ut fra behovene i opptaksområdet.

Ved starten av opptrappingsperioden anslo SINTEF at behovet for døgnplasser ved DPS tilsvarte ca. 6 plasser per 10 000 innbyggere, som også utgjør en av grunnforutsetningene i opptrappingsplanen. Ved utgangen av 2006 var det 5,5 døgnplasser per 10 000 innbyggere i DPS. Døgnplassdekningen varierer fra 2,3 per 10 000 innbyggere ved Sykehuset Telemark HF til 10,7 per 10 000 innbyggere i Helse Finnmark HF (figur 10.11, SAMDATA sektorrapport 2006 2/07).

Psykisk helsevern er et felt i stor utvikling, og det er derfor viktig at man hele tiden evaluerer utformingen av tjenestetilbudet med utgangspunkt i nyere tenkning og forståelse mht hva som er befolkningens behov. Sosial- og helsedirektoratet vil i 2008 kartlegge behovet for døgnplasser i psykisk helsevern, både for barn og unge, og voksne.

SPØRSMÅL NR. 225**Innlevert 14. november 2007 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 22. november 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Jeg viser til svar på spørsmål 1417 2006-2006 om endring i kostnader for bygging av Bybane i Bergen, datert 4.10.2007. Den 30.10.2007 har departementet i brev til Vegdirektoratet og Jernbaneverket understreket forhold knyttet til kostnadsøkninger som nå fremkommer for en rekke prosjekter innen veisektor og jernbanesektor og betydningen av god prosjekt- og kostnadsstyring. Det er Bergen kommune som er byggherre for Bybanen i Bergen.

Hvordan vil prosjekt- og kostnadsstyring bli fulgt opp for Bybanen?»

BEGRUNNELSE:

Det er tidligere rapportert varsel om betydelig kostnadsøkning for prosjekt Bybane i Bergen - et av to store samferdselsprosjekt i Bergensprogrammet. Bybanen finansieres i det vesentlige med bompenger fra bilistene i Bergensregionen; statlig andel av finansieringen er bare 10%. Byggherre for Bybaneprojektet med en kostnadsramme på ca. 2 mrd. er Bergen kommune. Kommunen er uten erfaring når det gjelder prosjekt av tilsvarende størrelse og karakter.

Jeg har merket meg at Samferdselsdepartementet i sitt brev av 30.10.2007 til hhv. Vegdirektoratet og Jernbaneverket slår full alarm pga. de mange rapporter om mulige store kostnadsoverskridelser på prosjekter som er godkjent - mange basert på stor grad av bompengefinansiering - når anbud foreligger etter anbudsrunder. Jeg har merket meg at SD bl.a. sier følgende: "I situasjoner hvor det kan være aktuelt å vurdere stopp i igangsatte anlegg, ber vi om at etatene vurdere dette opp mot merkostnader og mulige erstatningssøksmål fra involverte entreprenører. For prosjekter som ikke er startet opp, bør etatene som hovedregel ikke starte opp prosjekter før det er innhentet nytt godkjent kostnadsoverslag."

Jeg har videre merket meg at SD har understreket det bevilgningsreglement som gjelder, jf. reglementets § 6, "når det oppstår situasjoner hvor innhentede anbudspriser klart indikerer at godkjente kostnadsoverslag for prosjekter som er tatt opp til bevilgning, ikke kan overholdes. Dette betyr at dersom det er klarlagt eller er stor sannsynlighet for at godkjente kostnadsoverslag ikke kan overholdes, har etatene ikke fullmakt til å inngå nye forpliktende kontrakter før det kan legges fram et oppdatert kostnadsoverslag for Stortinget. SD ber Vegdirektoratet og Jernbaneverket forholde seg til denne tolkningen av bevilg-

ningsreglementet. Slike saker må tas opp med departementet så snart det er klarlagt at det er behov for å utarbeide nytt kostnadsoverslag."

Jeg går ut fra at dette også gjelder for byggherren Bergen kommune som altså er ansvarlig for et samferdselsprosjekt på ca. 2 mrd. kr. uten spesiell kompetanse. Jeg går ut fra at statsråden derfor på særlig måte vil forsikre seg om at Bergen kommune får samme varsel som Vegdirektoratet og Jernbaneverket har fått, og at statsråden på særlig måte vil sørge for at Bergen kommune utviser den aktsomhet som er anvist i brevet fra departementet. Endelig går jeg ut fra at dette følges opp overfor Stortinget så raskt som mulig.

Jeg minner om at bygging av Bybanen i Bergen er igangsatt, men har lang byggetid frem til ferdigstillelse i juni 2010. Likevel er det viktig med kostnadsmessig avklaring for å unngå ev. erstatningssøksmål fra både involverte entreprenører og leverandører.

Jeg viser til slutt til at en viktig grunn til kostnadssprekk iflg. kommunens eget saksfremlegg er "spesiell økning i kostnader på tunnelarbeider og nødvendige endringer fra opprinnelig prosjektgrunnlag."

Svar:

Bergen kommune har som byggherre for Bybanen i Bergen ansvaret for prosjekt- og kostnadsstyring på prosjektet, og har dermed også ansvaret for tilbudsdokumentenes innhold og kvalitet. Jeg forutsetter at Bergen kommune har knyttet til seg den kompetanse og kapasitet som er nødvendig for å ivareta rollen som byggherre for bybaneprojektet.

I St.prp. nr. 76 (2001-2002) er det slått fast at det skal gjennomføres ekstern kvalitetssikring av prosjektene Bybanen og Ringveg vest i tråd med opplegget i Gul bok for 2000. Ekstern kvalitetssikring av kostnadsoverslagene (KS2) er i utgangspunktet et opplegg for kvalitetssikring av store statlige investeringer. Når det i proposisjonen er lagt til grunn at også Bybanen skal underlegges ekstern kvalitetssikring, er det slått fast at prosjektet skal underlegges det samme kvalitetssikringsregime som store statlige investeringsprosjekter, uavhengig av hvem som har det formelle byggherreansvaret. Begrunnelsen for dette er at Bybanen forutsettes finansiert gjennom alternativ bruk av riksvegmidler og bompenger. Siden nye kostnadsprognoser tyder på at prosjektet blir vesentlig dyrere enn planlagt, og forventes å overstige kostnadsrammen, er saken lagt fram for Stortinget i

St.prp. nr. 24 (2007-2008) Om endringer i statsbudsjettet for 2007 mv. under Samferdselsdepartementet.

I tillegg til bompengavtalen, som regulerer hva bompengene skal brukes til, er det inngått en tilleggsavtale mellom Statens vegvesen Region vest og Bergen kommune som regulerer prosessen rundt utbetaling av bompenger til bybaneprosjektet. I denne avtalen er det også lagt inn rutiner for hvordan Bergen kommune skal rapportere forbruk av bompenger på bybaneprosjektet. Staten vil dermed ha kontroll med forbruket av statlige midler og bompenger.

Jeg vil for øvrig vise til at det i St.prp. nr. 75 (2004-2005) er skissert et opplegg for å håndtere kostnadsoverskridelser i Bergensprogrammet. Opplegget innebærer at hvis kostnadsoverslaget på noen av enkeltprosjektene øker, vil andre prosjekt i Ber-

gensprogrammet ikke bli bygd. Dette er i seg selv et incitament for god kostnadsstyring. Store overskridelser på enkeltprosjekt går ut over innholdet i Bergensprogrammet og får ingen betydning for den statlige innsatsen i Hordaland eller andre fylker. De store kostnadsoverskridelsene på bybaneprosjektet aktualiserer likevel behovet for god økonomistyring i Bergensprogrammet. I St.prp. nr. 75 (2004-2005) og St.prp. nr. 24 (2007-2008) er det derfor lagt til grunn at det ikke skal settes i gang nye prosjekt i Bergensprogrammet før utbyggingen av Bybanen og Ringveg vest er kommet så langt at man har full oversikt over kostnadsutviklingen i prosjektene. Jeg forutsetter at Statens vegvesen, som har ansvar for å rekvirere midler fra bompengeselskapet og utbetale til prosjekt i Bergensprogrammet, følger opp dette.

SPØRSMÅL NR. 226

Innlevert 15. november 2007 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 21. november 2007 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Skattereglene knyttet til velferdsarrangementer/turer tolkes ofte ulikt. Ikke minst gjelder dette kriteriene for når et velferdsarrangement skal innberettes til skattemyndighetene.

Er et velferdsarrangement/tur med faglig innhold med start lørdag ettermiddag og slutt mandag morgen innberettighetspliktig for den ansatte, og hvilke skatteregler gjelder for ledsager dersom hun/han er med på arrangementet/turen, og hva om ledsager betaler en egenandel for å være med på arrangementet/turen?»

Svar:

Naturalytelser som i sin helhet er skattefrie kreves med noen få unntak ikke lønnsinnberettet. Det følger av forskrift av 30.12.1983 nr. 1974 om begrensning av lønnsoppgaveplikten § 3. Dersom naturalytelsen ikke oppfyller vilkårene for skattefrihet, skal fordelene uansett innberettes av arbeidsgiver på vanlig måte, jf. ligningsloven § 6-2.

Det må her skilles mellom ulike former for reiser med utgangspunkt i den konkrete reisens formål og innhold. Reiser kan grovt sett grupperes slik:

1. velferdsreiser, som normalt vil være skattefrie dersom de anses som rimelige velferdstiltak
2. studie-/seminar-/kongressreiser, som normalt vil være skattefrie som tjenestereise når det faglige innholdet er relevant og tilstrekkelig, og
3. feriereiser, som er skattepliktige.

I lignings-ABC er det gitt nærmere beskrivelse av vilkårene for eventuell skattefrihet/fradragsrett for verdien av/kostnadene til reiser som nevnt i punkt 1 og 2.

For velferdstiltak følger det av Finansdepartementets forskrift av 19.11.1999 nr. 1158 § 5-15-6 første ledd at "[n]aturalytelser som kan anses som rimelige velferdstiltak for alle eller en betydelig gruppe ansatte i bedriften" er skattefrie. Av forarbeidene til skatteloven § 5-12 om naturalytelser fremgår det at velferdstiltak må være "rimelig hensett til hva som er vanlig i arbeidslivet eller bransjen" for å falle inn under skattefritaket, jf. Ot.prp. nr. 86 (1997-1998). Rimelige velferdstiltak vil typisk være ytelser av sosial eller velferdsmessig art, med grunnlag i en bedrifts ønske om å skape trivsel på arbeidsplassen, og å øke fellesskapsfølelsen blant de ansatte.

Jeg har tidligere, i svar av 15. mars 2006 på spørsmål nr. 571 fra stortingsrepresentant Gjermund

Hagesæter, gjort rede for mitt syn på rammene for reiser/hotellopphold som kan anses skattefrie som rimelige velferdstiltak. Svaret følger vedlagt.

Helge-/weekendopphold er et velferdstiltak som vil være skattefritt på den ansattes hånd hvis vilkårene ovenfor, slik de er utdypet i bl.a. Lignings-ABC, er oppfylt. Det betyr at slike reiser kan strekke seg fra fredag ettermiddag (eventuelt fra lørdag ettermiddag hvis lørdag er arbeidsdag) til mandag morgen uten at det medfører skatteplikt.

Spørsmålet om skatteplikt mv. for arbeidsgivers dekning av kostnader for den ansattes ledsagers deltagelse på en reise må på tilsvarende måte vurderes ut fra reisens formål og innhold.

På rimelige velferdsreiser vil ansattes ledsagere/familier kunne delta uten at det i seg selv anses som en skattepliktig fordel. Det forhold at arbeidsgiver dekker hele eller deler av kostnaden knyttet til ledsagers/andre familiemedlemmers deltagelse, vil imidlertid inngå som et moment i den konkrete vurderingen av om velferdstiltaket kan karakteriseres som rimelig. Det følger av Lignings-ABC for 2006 s. 1271 at "[v]ed vurderingen av om slike tiltak skal anses som rimelige, legges arbeidsgivers totale kostnader for reisen til grunn."

For øvrig vil arbeidsgivers dekning av reise- og oppholdskostnader til ansattes ledsager/familie normalt anses som en skattepliktig fordel for den ansatte, unntatt ved helt spesielle, tungtveiende ledsagerbehov pga. for eksempel den ansattes helseforhold. Dekker den ansatte selv de reelle kostnadene til sin ledsagers deltagelse, vil det generelt ikke foreligge noen fordel i skattemessig forstand av ledsagerens deltagelse.

Vedlegg til svar:

Svar på skriftlig spørsmål nr. 571 (2005-2006) fra finansministeren.

I utgangspunktet er alle ytelser av privat, økonomisk verdi fra arbeidsgiver til arbeidstaker skattepliktige som lønnsinntekt, uavhengig av om de har form av rene penger eller annet. Ulik sammensetning av avlønningen, kontant lønn med tillegg av et større eller mindre innslag av naturalytelser, bør ikke påvirke den skattemessige behandlingen av verdien av de totale ytelser arbeidstakeren mottar fra arbeidsgiveren. Dette er viktig for ikke å skape muligheter for skattemessig tilpasning ved valg av ulike avlønningsformer. En konsekvent skattlegging gjennom et bredest mulig skattegrunnlag har dessuten gode fordelingsmessige virkninger.

Dels på grunn av verdsettingsproblemer, og dels ut fra rimelighetsbetraktninger, må det aksepteres enkelte unntak fra dette prinsipp. Området for skattefrie naturalytelser i arbeidsforhold er for størstedelen regulert i Finansdepartementets forskrift til skatteloven § 5-15.

Et slikt unntak er forskriften § 5-15-6 første ledd, som gir skattefritak for naturalytelser som kan anses som rimelige velferdstiltak for alle eller en betydelig andel av de ansatte i bedriften. I Lignings-ABC 2005 sidene 1295-1300 har Skattedirektoratet gitt nærmere anvisninger på praktisering og avgrensning av dette skattefritaket.

Et rekreasjonspreget (ikke tjenstlig) hotellopphold finansiert av arbeidsgiver kan enten være skattefritt som et rimelig velferdstiltak, eller skattepliktig som feriereise. Grensen kan i mange tilfeller være vanskelig å trekke. Ved grensedragningen legges det vekt både på tidspunkt, varighet, hyppighet og kostnadsnivå. Som skattefritt velferdstiltak kan godtas helgeopphold på hotell en eller to ganger i året, forutsatt at oppholdene ligger innenfor den ordinære fritid som arbeidstakerne normalt har i helgen. Dersom arbeidsgiver betaler gratis hotellopphold i normale arbeidsperioder (og gir fri til dette), anses betalingen som skattepliktig feriedekning. At betalingen gjelder fellesopphold for alle eller de fleste ansatte, og at oppholdet ikke varer lenger enn det en skattefri helgetur ville ha gjort, hindrer ikke klassifisering som feriedekning.

Begrunnelsen for å skille mellom opphold i ordinær fritid og opphold hvor det gis fri i deler av vanlig arbeidstid, ligger i at de sistnevnte opphold rett og slett har mer feriekarakter enn den førstnevnte. Ferie kjennetegnes som kjent av å ha fri i perioder, også korte, som ellers er vanlig arbeidstid. Regelverket sier ikke noe om tilfeller der personalet "bytter" arbeidstid og fritid, ved å få fri til en midtuke tur eller lignende mot helgearbeid i stedet. Fordi turen da får mer preg av fritidstur, og mindre preg av ferie (i tillegg til ordinær helgefri), kan det nok her reises spørsmål om å godta klassifisering som skattefritt velferdstiltak til tross for tidspunktet. Jeg går ikke nærmere inn på det.

Også kostnadsnivået må holdes innenfor rimelige rammer for at arbeidsgiverdekningen skal kunne anses som skattefri. Nærmere beløpsgrenser er ikke angitt i Lignings-ABCen, men noe kan sikkert utledes av reiselivsnæringens stadige tilbud om rimelige helgepakker mv. Dersom kostnadsgrensene overholdes, er det ikke noe i veien for å legge et skattefritt fritidsopphold til utlandet.

Det framsatte spørsmålet er særlig knyttet til helgeturer som innebærer så lang reisetid at deler av ordinær arbeidstid må tas i bruk for å kunne gjennomføre turen.

For det første er det klart nok at også selve reisekostnadene (billetter mv.) må inngå i den samlede vurdering av om turkostnadene totalt sett er rimelige. Det kan heller ikke opereres med en høyere kostnadsnorm per person for bedrifter beliggende i distrikter med lang reiseavstand og mer kostbart kommunika-

sjonstilbud, enn for bedrifter med gode og billige tilbud. Det er ikke hensikten med skattereglene for rimelige velferdstiltak å kompensere for at enkelte sosiale bedriftstiltak kan falle dyrere for noen bedrifter enn for andre. Vi må her legge opp til at alle holder seg innenfor en moderat kostnadsnorm, og velger velferdstiltak som gir mest valuta for pengene i forhold til dette. Dekning av høye reisekostnader er for øvrig også helt generelt en større fordel enn dekning av lave reisekostnader, selv om forskjellen skyldes beliggenhet.

For det andre registrerer jeg at Skattedirektoratet anser reisetiden som en integrert del av turen og hotelloppholdet, og at bruk av for eksempel fredag før arbeidstidens slutt til å reise til hotellet derfor gjør turen til feriereise istedenfor helgereise. Begrunnelsen ligger da i det som er sagt ovenfor, nemlig at fri i de-

ler av arbeidstiden for å kunne avvikle turen, gjør feriepreget mer framtrepende enn ellers. Det kan her diskuteres hvor grensen bør gå, men ett sted må den gå, slik regelverket er bygd opp. Flyttes grensen f. eks. slik at inntil 3 timer av ellers ordinær arbeidstid kan benyttes til reisetid uten at turen derved blir en skattepliktig ferietur, oppnår vi bare at de forskjeller som grensedragningen skaper, er flyttet tilsvarende, uten å være fjernet.

Jeg ser det derfor ikke som aktuelt å gripe inn overfor direktoratets valg av grensedragning på dette punkt. Jeg ser det heller ikke som aktuelt å fjerne behovet for en slik grensedragning, ved å godta at også ferieturer i ellers ordinær arbeidstid skal kunne kvalifisere som skattefrie velferdstiltak. Det bør fastholdes at dette skattefritaket ikke omfatter ferieturer, selv om de skjer samlet for bedriftens personale.

SPØRSMÅL NR. 227

Innlevert 15. november 2007 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen

Besvart 21. november 2007 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Godtgjørelsen for meddommere er på 250 kr. pr døgn, og i forslag til statsbudsjett blir den foreslått fjernet, hvis man beholder lønn fra arbeidsgiver.

Er den lave og snart manglende godtgjøringen, en måte å skremme folk fra å bli meddommere på, slik at ordningen kan avskaffes grunnet mangel på kandidater?»

BEGRUNNELSE:

I VG onsdag den 14. november kunne man lese at KrF-politikeren Bernhard Lillevik får bot for ikke å ha møtt som meddommer. Han uttaler at han taper tid og penger på å stille i retten. Bernhard Lillevik sier at det kunne vært lettere å møte hvis betalingen hadde vært anstendig. Å være meddommer er en borgerplikt, men det betyr ikke at det ikke er en belastning for den enkelte meddommer. Det er også en borgerplikt å stille som folkevalgt, men man gjør en jobb og får en godtgjørelse som ligger godt over godtgjørelsen som meddommere får. En lav godtgjøring, eller en fjerning av godtgjøring for de som mottar lønn fra arbeidsgiver kan vel ikke sies å være et rekrutteringstiltak.

Svar:

Det er i budsjettforslaget for 2008 foreslått å fjerne godtgjørelsen på 250 kr til ansatte som ikke blir trukket i lønn av sin arbeidsgiver når de tjenestegjør som meddommere.

Etter dagens regler gis det enten en godtgjørelse på 250 kr eller dekning av tapt arbeidsfortjeneste. De som ikke blir trukket i lønn av sin arbeidsgiver når de gjør tjeneste i retten, får dermed en godtgjørelse på 250 kr pr. dag i tillegg til sin ordinære lønn. De som blir trukket i lønn av sin arbeidsgiver vil derimot kunne velge å kreve godtgjørelse for tapt arbeidsfortjeneste istedenfor godtgjørelsen på 250 kroner pr dag, og får således ikke utbetalt noe mer enn sin ordinære lønn. Denne forskjellsbehandlingen foreslår regjeringen å fjerne.

Forslaget vil ikke ha konsekvenser for personer som ikke har lønnet arbeid, slik som studenter, pensjonister, trygdede, arbeidsledige og andre som verken får lønn fra arbeidsgiver eller får dekket tapt arbeidsfortjeneste for dagene man er i retten. Disse gruppene vil fortsatt få godtgjøringen på 250 kroner pr. dag. Forslaget vil heller ikke ha konsekvenser for personer som i dag vil kunne søke om å få dekket utlegg og/eller tapt arbeidsfortjeneste i stedet for å motta godtgjørelsen.

Meddommerne ivaretar en viktig rolle i rettssystemet, og det foreligger ingen planer om å fjerne dette lekmannsinnslaget i straffeprosessen. Vervet som meddommer må imidlertid ses på som en samfunnsplikt, og det er ikke meningen at dette er noe man skal påta seg for å oppnå en ekstraintekt. Reglene om godtgjøring er derfor i hovedsak utformet slik at man

økonomisk sett blir stilt i samme situasjon som om man ikke hadde gjort tjeneste som meddommer. En tidligere undersøkelse har vist at for de fleste meddommere har godtgjørelsens størrelse lite eller intet å si for deres motivasjon til å møte i retten selv om de fleste meddommere mener at godtgjøringen er for lav, jf. NOU 2002:11 "Dømmes av likemenn".

SPØRSMÅL NR. 228

Innlevert 15. november 2007 av stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim

Besvart 22. november 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Er statsråden enig i at man på sikt bør innføre en ordning hvor alle må etterspørre telefonkatalogen for å motta den, og ønsker statsråden som et skritt på veien, å medvirke til at også bedrifter på en enkel måte kan reservere seg mot å motta telefonkatalogen?»

BEGRUNNELSE:

Telefonkatalogen skaper et unødvendig avfallsproblem. Ifølge Naturvernforbundet blir syv av ti telefonkataloger kastet ubrukt. Man opplever en overgang til bruk av opplysningen, Internett og sms-tjenester. Dette samsvarer godt med en artikkel i Dagens Næringsliv 12. november hvor det fremgikk at Bergen Interkommunale Reservasjonsselskap så seg nødt til å annonsere i avisen for å få folk til å ta plikten av de nye katalogene før de ble kastet. Påtrykket av nye kataloger skapte problemer for avfallsselskapet. Som privatperson er det i dag mulig å reservere seg mot å motta telefonkatalogen over Eniros nettsider. Tilsvarende muligheter er ikke like tilgjengelige for bedrifter.

Svar:

Jeg mener det er viktig for folk å ha tilgang til en oversikt over andres telefonnummer. En slik oversikt har tradisjonelt vært utgitt i form av trykt katalog. Telenor har i henhold til avtale inngått i 2004 med Samferdselsdepartementet under daværende samferdselsminister plikt til å distribuere katalogen i trykt form til de som ikke har reservert seg mot å få en slik katalog.

Avtalen med Telenor gjelder den vanlige telefonkatalogen og omfatter ikke Gule Sider eller Ditt Distrikt. Departementet har ingen hjemmel til å forby noen å utgi kataloger på egen hånd dersom de ønsker det.

Departementet mente at det var for tidlig å gå

bort fra katalog i trykt form, og avtalen omfatter derfor både trykte kataloger og katalogopplysninger over Internett. På bakgrunn av begrunnede spørsmål fra miljøorganisasjoner ba departementet Telenor 20.03.2007 om å forbedre reservasjonsløsningen sin gjennom følgende tiltak:

- Sikre tilgang til reservasjonslink fra Telenors hjemmeside
- Tydeliggjøring av reservasjonsordningen sammen med utsendte kataloger
- Epost til alle Telenors epostkunder
- Informasjonsbrev til alle Telenors fakturakunder (til sammen over 2 millioner epost og brev)
- Gi bedre opplæring og mer nøyaktige distribusjonslister til distributørene

Eniro, som utgir telefonkatalogen på vegne av Telenor, har også etablert et eget reservasjonsregister.

Telenor opplyser at de har valgt å informere andre teleaktører i det norske markedet om hvilke tiltak som er satt i gang. Hensikten er at andre tilbyderes kunder også skal få informasjon om distribusjonen og mulighet til å reservere seg mot å motta den trykte katalogen. Telenor er pålagt av departementet å evaluere tiltakene og de forbedrede reservasjonsløsningene etter ett driftsår, og gi departementet tilbakemelding om resultatene av denne evalueringen. Saken vil deretter bli vurdert igjen av departementet, bl.a. i lys av kommunikasjons- og miljømessige hensyn.

Når det gjelder adgangen for bedrifter til å benytte reservasjonsordningen på lik linje med privatkunder, opplyser Telenor følgende:

- Store bedrifter, dvs. bedrifter som mottar flere enn ti kataloger, blir oppringt av Eniro med

spørsmål om hvor mange kataloger de ønsker. Bedriftene kan da si fra om dette.

- Enkeltmannsforetak som drives hjemmefra kan reservere seg på samme måte som enkeltpersoner ved hjelp av Eniros hjemmeside.
- Småbedrifter, dvs. bedrifter som mottar færre enn ti kataloger: Telenor opplyser at man i nåværende reservasjonsordning ikke har fanget opp disse med en egen reservasjonsløsning. Bedriftene kan imidlertid selv ringe Eniros sentralbord

for å reservere seg. Denne ordningen er bl.a. gjort kjent gjennom magasinet Trigger som distribueres til alle bedrifter og foretak som er kunder hos Telenor. Telenor opplyser videre at de i nær fremtid skal ha et møte med Eniro med sikte på å forbedre reservasjonsløsningen også for denne typen bedrifter. Samferdselsdepartementet vil be Telenor sørge for at en reservasjonsløsning tilbys og markedsføres også overfor denne kundegruppen.

SPØRSMÅL NR. 229

Innlevert 15. november 2007 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 22. november 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å få ferdigstilt KS1-prosessen for Rogfast?»

BEGRUNNELSE:

E39 Kyststamvegen er sentral for næringslivet og regional utvikling på Vestlandet og for verdiskapingen i landet. Prosjektet E39 Rogfast - fast vegforbindelse på tvers av Boknafjorden er et sentralt element i utviklingen av Kyststamvegen.

Jeg er gjort kjent med at Samferdselsdepartementet/Vegdirektoratet gjennomfører en såkalt KS1-prosess (kvalitetssikring 1 prosess) for Rogfast-prosjektet. KS1-prosessen må ferdigstilles for at kommunedelplaner/konsekvensutredning skal kunne sluttbehandles av kommunestyre og fylkesting. De nevnte planene må videre være godkjent for mulig priori-

tering av prosjektet i Nasjonal Transportplan for perioden 2010-2013. Ferdigstillelse av KS1-prosessen er med andre ord tidskritisk.

Svar:

Hensikten med en KS1 (ekstern kvalitetssikring i tidlig planfase) er å få en uavhengig analyse av et konseptvalg før forslag til konseptvalg forelegges regjeringen.

Arbeidet med en KS1 for Rogfast er i slutfasen. Så snart endelig rapport fra kvalitetssikringen foreligger, vil Regjeringen ta stilling til valg av konsept i saken. Det er for tidlig for meg nå å si med sikkerhet når Regjeringens beslutning vil kunne foreligge, men jeg vil gjøre det jeg kan for at dette kan skje så snart som mulig.

SPØRSMÅL NR. 230**Innlevert 15. november 2007 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 23. november 2007 av miljøvern- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Ifølge "Lloyds Marine Intelligente Unikt" (Lloyds MIU) har bare i år mer enn 10 NIS-registrerte fartøyer blitt hugget opp utenfor Europa, også på strender i Bangladesh, India og Afrika. Dette skjer i stor grad under forhold som på langt nær tilfredsstiller norske forpliktelser i forhold til Basel-konvensjonen.

Hva vil statsråden foreta seg for å sørge for at denne praksisen for norskregistrerte fartøy snarest opphører?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge "Lloyds Marine Intelligence Unit" (Lloyds MIU) har bare i år mer enn 10 NIS-registrerte fartøyer blitt hugget opp utenfor Europa, under forhold som på langt nær tilfredsstiller norske forpliktelser i forhold til Basel-konvensjonen. Opphugging av skip på diverse strender i Asia og Afrika er ikke bare et alvorlig miljø/forurensningsproblem. Det er også et sosialt problem i og med at mange av de som utfører selve huggingen ikke er kvalifiserte til å håndtere avfall av den farlighetsgrad dette dreier seg om. Disse forholdene gjør arbeidsplassene svært farlige, og både ulykkesfrekvensen og antallet arbeidere som pådrar seg giftrelaterte diagnoser er høyt. Det er åpenbart at det i de offisielle statistikkene også finnes store mørketall. Kostnadene ved ikke å hugge dette opp på en forsvarlig måte i europeiske eller asiatiske skipsverft med reell kompetanse på håndtering av farlig avfall, er ikke høyere enn at vrakmetallet ville kunne dekke utgiftene ved forsvarlig hugging. Kostnadene kunne eventuelt blitt dekket gjennom et miljøfond i det enkelte rederi, særlig dersom Regjeringen vil tillate den delen av rederinæringen som valgte å fortsatt være registrert i NIS å beholde den skattefordelen de har hatt av overgangsordningen.

Svar:

Over 90 prosent av skipsopphuggingen skjer i Bangladesh, India, Kina og Pakistan. Bangladesh har i dag det meste av markedet, og for dette landet utgjør denne aktiviteten en viktig økonomisk sektor. Problemet sett med norske øyne er at opphuggingen skjer under svært uforsvarlig forhold som verken tilfredsstiller våre krav til sikkerhet for ansatte eller til beskyttelse av miljøet.

Kunnskapen om dette var bakgrunnen for at Norge satte saken på den internasjonale dagsorden i

1999. Forholdene i opphuggingsindustrien ble fra norsk side tatt opp både i FNs sjøfartsorganisasjon, IMO og Baselkonvensjonen om import og eksport av farlig avfall, og senere i ILO. Norge tok til orde for å utvikle et helhetlig, internasjonalt bindende regelverk som i langt sterkere grad vil sikre forsvarlig opphugging av skip enn det gjeldende internasjonale regelverket.

Norge har siden vært ledende i arbeidet med å utvikle frivillige retningslinjer om forsvarlig opphugging av skip under hhv. IMO og Baselkonvensjonen, men det var først i 2005 at Norge fikk gjennomslag i IMO for å utarbeide en ny internasjonal konvensjon om resirkulering av skip. Norge utformet et første utkast til en ny konvensjon, og leder nå forhandlingene. Konvensjonen skal etter planen vedtas på en diplomatkonferanse i IMO i april 2009.

Målet er å utarbeide et internasjonalt bindende regime i IMO som etablerer krav til skip og opphuggingssted i et "vugge til grav"-perspektiv. Dette betyr at konvensjonen vil stille krav både til skipet (konstruksjon, utrustning og drift) og til opphuggingen på land, samt at det innarbeides sertifiserings- og kontrollordninger for å følge opp kravene. Når konvensjonen er vedtatt og trådt i kraft vil det bety at opphuggingssteder i for eksempel Bangladesh og India må oppgraderes vesentlig, for å tilfredsstille konvensjonens standarder for helse, miljø og sikkerhet.

Norge har tatt initiativ til å etablere et bistands-samarbeid med Bangladesh for å bistå i arbeidet med å fremskynde en slik oppgradering. Også andre land og organisasjoner viser interesse for slikt samarbeid, og Norge vil søke å samarbeide med disse, inkludert IMO, ILO og Baselkonvensjonen.

Norge har som mål at konvensjonen i størst mulig grad skal bidra til å løse problemene knyttet til arbeidsmiljø og miljøskade i forbindelse med skipsopphugging, og vi må oppnå at de store skipsopphuggingslandene og flaggstatene vil ratifisere konvensjonen. Når konvensjonen har trådt i kraft og er gjennomført, vil vi i lys av landenes erfaringer kunne skjerpe kravene.

Baselkonvensjonens regelverk kommer til anvendelse når et utrangert skip eksporteres fra et land for opphugging i et annet land. Dette er å anse som eksport av avfall. Det norske forbudet mot eksport av farlig avfall kommer til anvendelse dersom et skip som inneholder farlig avfall eksporteres for opphugging i et u-land. Erfaringsmessig vil skip befinne seg utenfor Norge når det selges til opphugging. Salg av

disse skipene vil da ikke kunne anses som eksport av avfall fra Norge. Vi viser i denne sammenheng til at når det gjelder NIS registrerte skip er det et vilkår etter lov om norsk internasjonalt skipsregister § 4 at disse ikke går i fart mellom norske havner eller i fast rute mellom norsk havn og utenlandsk havn. Før en ny konvensjon er på plass, har norske myndigheter li-

ten mulighet til å kontrollere hvor eller hvordan disse skipene hugges opp. Det er imidlertid all grunn til å oppfordre norske redere til å velge opphuggingslokaliteter som er best mulig etter norsk målestokk. Dette har departementet tidligere gitt klart uttrykk for i kontakten med redernæringen.

SPØRSMÅL NR. 231

Innlevert 15. november 2007 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 23. november 2007 av miljøvern- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Når vil Regjeringen kunne presentere allokeringsplanen for vederlagsfrie klimakvoter for de kvotepliktige virksomhetene i henhold til klimakvoteloven?»

BEGRUNNELSE:

Statsministeren svarte på spørsmål i muntlig spørretime 14. november om gasskraftverket på Kårstø ville få tildelt vederlagsfrie klimakvoter med å henvise til en nasjonal allokeringsplan fra Regjeringen, hvor de endelige kvotene fordeles i henhold til de prinsippene som Stortinget vedtok i forbindelse med klimakvoteloven. Det nye kvotesystemet vil tre i kraft fra 1. januar 2008. Fortsatt er det usikkert om gasskraftverket på Kårstø vil måtte kjøpe alle kvotene for sine klimagassutslipp selv, eller om de vil få tildelt vederlagsfrie kvoter. Dette spørsmålet vil være svært avgjørende for økonomien ved gasskraftverket. Siden det er mindre enn 7 uker til kvotesystemet trer

i kraft, så haster det med å bringe klarhet i hvordan vederlagsfrie kvoter skal fordeles.

Om ikke statsråden kan si nøyaktig hvilken dag allokeringsplanen vil bli presentert, så bør han hvertfall kunne svare i hvilken av de 7 ukene som gjenstår før kvotesystemet trer i kraft.

Svar:

Regjeringen arbeider med å avklare reglene for kvotereserven. Et forskriftsutkast med regler blant annet for denne reserven vil bli sendt på høring om kort tid. Vi tar også sikte på å legge frem et utkast til tildelingsplanen på høring parallelt. Denne planen vil bli formelt oversendt til ESA når vedtaket om innlemmelse av kvotedirektivet i EØS-avtalen er trådt kraft. Ikrafttredelse krever samtykke fra Stortinget og tilsvarende samtykke i Island og Liechtenstein. Regjeringen vil også legge frem en samtykkeproposisjon for Stortinget om kort tid.

SPØRSMÅL NR. 232**Innlevert 15. november 2007 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 26. november 2007 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Det meldes om en utvikling der rollen som revisjonsenhet og sekretariat for kontrollutvalgene i større grad blandes sammen.

Er en slik utvikling i tråd med loven og intensjonen om skille mellom bestiller og utfører?»

BEGRUNNELSE:

Ved lovendring av kommuneloven i 2003 ble det åpnet for at private revisjonsselskap kunne revidere kommunene på lik linje med kommunens egen revisjon. Uavhengig av løsning om privat eller kommunal leverandør av revisjonstjenestene ble kommunene pålagt å sikre sekretærbistand til kontrollutvalgene. Betingelsen var at det ikke kunne være oppdragssansvarlig revisor eller kommunens administrasjon hvor administrasjonen kunne ha organisasjons- eller instruksjonsmyndighet over. I stor har kommunene valgt å følge dette med ulike løsninger, selv om ikke de har kjøpt private revisjonstjenester. Men noen kommuner og fylker har i det siste begynt å bevege seg bort fra dette. I den sammenheng viser jeg til brevet fra Kontrollutvalgssekretariatet Nordmøre til Kommunal- og regionaldepartementet som til nå ikke er besvart.

Svar:

Jeg er opptatt av at forholdet mellom kontrollutvalget/kontrollutvalgets sekretariat og revisjonen er ryddig og forståelig. Det har i praksis vokst frem modeller der kontrollutvalget/sekretariatet for kontrollutvalg blandes sammen med revisjon. En problemstilling er om leder av kontrollutvalget eller ansatt i sekretariatet for kontrollutvalget samtidig kan være den som utfører revisjonsoppdraget. En annen problemstilling er hvorvidt medlemmer av kontrollutvalget eller ansatte i kontrollutvalgets sekretariat kan sitte i styret for et revisjonsselskap.

Det er en vesensforskjell på "den som utfører revisjonsoppdrag", slik det gjerne er uttrykt i regelverket, og den som sitter i et styre for et revisjonsselskap. Rollekonfliktene er vesentlig sterkere dersom medlem av kontrollutvalget eller en som er ansatt i

sekretariatet for kontrollutvalget også er "den som utfører revisjonsoppdrag". Ifølge forskrift av 15. juni 2004 nr. 905 om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 20 kan den som utfører revisjonsoppgaver for den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen ikke utøve sekretariatsfunksjoner for kontrollutvalget.

I utgangspunktet er det ikke rettslige hindringer i veien for at kontrollutvalgets leder eller ansatt i kontrollutvalgets sekretariat sitter i styret for revisjonsselskap som reviderer kommunen. Det kan imidlertid oppstå situasjoner der vedkommende vil være inhabil iht. forvaltningslovens regler. Om slik inhabilitet foreligger må vurderes fra sak til sak. Selv om en leder av kontrollutvalget eller ansatt i kontrollutvalgets sekretariat som sitter i styret for revisjonen ikke nødvendigvis vil være inhabil i enhver situasjon, kan det tenkes at denne personen vil være inhabil etter forvaltningslovens regler så hyppig at det vil kunne skape vanskeligheter for gjennomføringen av kontrollutvalgets arbeid. Kommunal- og regionaldepartementet anbefaler generelt sett kommuner og fylkeskommuner ikke å innrette seg på en slik måte at hyppig inhabilitet skaper problemer for utføringen av virksomheten.

Jeg er opptatt av at det skal være mulig å finne praktiske og gode løsninger lokalt. Det har vist seg at det ikke er uproblematisk i alle kommuner å finne revisor som fyller de nødvendige kvalifikasjonskravene, og at det heller ikke er uproblematisk å finne medlemmer til kontrollutvalgene. Det er derfor viktig at det ikke stilles krav som viser seg å være vanskelige å oppfylle i praksis. Samtidig må forholdet mellom kontrollutvalget og revisjonen være ryddig og ikke skape rom for uheldige rollekonflikter. Etter mitt syn er det mest hensiktsmessig at mulige rollekonflikter vurderes i hvert tilfelle. Jeg vil presisere at jeg er oppmerksom på mulige rollekonflikter i slike situasjoner og vil følge utviklingen på dette området. Som ellers vil publikums tillit til ordningen naturligvis være sentralt i vurderingen. For øvrig gjør jeg oppmerksom på at brevet fra Kontrollutvalgssekretariatet Nordmøre vil bli besvart i nærmeste framtid.

SPØRSMÅL NR. 233**Innlevert 15. november 2007 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 23. november 2007 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Hva er status i departementets arbeid med det nye KRL-faget, og når vil statsråden legge frem sak for Stortinget om eventuelle endringer Regjeringen vil foreslå i faget?»

BEGRUNNELSE:

Norge ble dømt i Den Europeiske Menneskerettighetsdomstolen (EMD) 29. juni d.å. for brudd på menneskerettighetskonvensjonen. Etter dommen uttalte statsråd Øystein Djupedal at han var usikker på hvilke endringer dette vil medføre i praksis. Siden den uttalelsen kom fra Regjeringens side har det vært svært stille fra Regjeringen i dette viktige spørsmålet.

Innføringen av KRL-faget ble behørig drøftet av Stortinget. Stortingets sterke involvering i saken ved innføring av nytt fag må sette dette faget i en særstilling hva gjelder større endringer i fagets innhold.

Siden dommen av EMD ble offentliggjort har all utvikling av læreverk mv. stanset opp i faget. Usikkerheten er stor blant både lærere, elever og foreldre.

Den omleggingen som eventuelt er nødvendig som følge av dommen, vil kunne avvike fra de intensjoner Stortinget i sin tid la til grunn for sine vurderinger av KRL-faget. På den bakgrunn vil det være viktig og naturlig at Regjeringen forelegger for Stortinget ny sak om KRL-faget.

Svar:

Eg viser til spørsmål fra representanten Anders Anundsen om status i arbeidet med KRL-faget og om når eg vil leggje fram sak for Stortinget om eventuelle endringar.

Kunnskapsdepartementet arbeider med å gjere dei endringane som er naudsynte for å bringe KRL-faget i samsvar med dommen i Den europeiske menneskerettighetsdomstolen. Noreg kan ikkje ha eit fag som ikkje er i samsvar med menneskerettane.

Eg vil gjere framlegg for Stortinget om eventuelle endringar i føresegna om KRL-faget i § 2-4 og føresegna om fritak i § 2-3a når arbeidet i departementet er slutført.

SPØRSMÅL NR. 234**Innlevert 15. november 2007 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 22. november 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden konkret gjøre for å holde sitt løfte til Larviks innbyggere om at tjenestetilbudet for innbyggerne ikke skulle reduseres, og vil statsråden vurdere å be Statens vegvesen om å gjenopprette kontrollstasjonen i Larvik?»

BEGRUNNELSE:

Statens vegvesens kontrollstasjon i Larvik er blitt nedlagt av den sittende regjeringen. Jeg har tidligere tatt saken opp med statsråden i spørsmål 1112 (2005-2006), samt i tilleggsspørsmål 31. august 2006. I svaret på tilleggsspørsmålet skriver statsråden bl.a.:

"Det er tjenestetilbudet som står sentralt i høringen. Av mindre betydning vil være hvilke lokaler tje-

nestene ytes fra, så lenge flytting av tjenestetilbud skjer uten at tilgjengeligheten for brukerne i Larvik-området ikke blir dårligere."

Jeg har den siste tiden fått flere henvendelser fra brukere som forteller til dels rystende historier om det radikalt forverrede tjenestetilbudet for brukerne i Larvik, etter at trafikkstasjonen er nedlagt og flyttet til Tønsberg.

En har fortalt at han ble bedt om å møte med tilhenger for godkjenning og registrering etter avtale 19. september. Der fikk han mangel på bremsefunksjon og rettet dette. Ved forsøk på å bestille ny time 10. oktober, fikk han beskjed om å møte på "drop in" dagen etter (altså 11. oktober). Ved ankomst kl. 09.00, den 11. oktober fikk han beskjed om at tilhengeren ikke kunne bremsetestes før om ca. fire uker.

Mandag 5. nov. kommer vedkommende med en ny henger fra Tyskland og bestiller time for registrering. På grunn av telefonsystemet tar det svært lang tid å komme frem til Tønsberg trafikkstasjon. Der foregår ifølge min kilde en underlig samtale, for ekspeditøren ber ham ringe tilbake om en uke eller to for å bestille time, fordi hun selv hadde så mange gule lapper å holde orden på, så da lot det seg ikke gjøre å registrere ny timebestilling.

En annen har fortalt at han skulle registrere 3 importerte tilhengere. Ventetiden i Tønsberg var 8 uker. Han fikk heller ikke registrert alle hengerne samtidig, men måtte ha tre forskjellige timer. Han fikk beskjed om at han kunne velge "drop in", men måtte i tilfellet komme fem om morgenen for å være sikker på at han kom så tidlig i køen at han fikk hjelp i løpet av dagen. Trafikkstasjonen åpner klokka 08.00.

Det ryktes også at det selges forhåndsregistrerte kontrolltimer på svartebørs.

Det finnes også en rekke andre tilfeller som vitner om et sterkt redusert tjenestetilbud til innbyggerne i Larvik. Dette står i sterk kontrast til lovnadene fra Regjeringen i forkant av behandlingen av restruktureringen av tjenestetilbudet. Innbyggerne i Larvik må i tillegg kjøre 4,5 mil lenger for kontroll nå enn før.

Svar:

Vegvesenets tilbud i Larvik betegnes i dag som "avgrenset tjenestested". Dette innebærer en begrensning i tjenestetilbudet i forhold til en fullverdig trafikkstasjon. Statens vegvesen skal imidlertid her som på andre tjenestesteder løpende vurdere hvilke tjenester som skal tilbys, herunder innen kjøretøykontroll. Eventuelle endringer i tilbudet skal skje i samarbeid med berørte kommuner og større brukere.

Tjenestetilbudet ved et avgrenset tjenestested er

ikke statisk, men kan endres blant annet som følge av utviklingen i kundenes etterspørsel og mulighetene for bruk av elektroniske tjenester. Eksempler er registrering av nye typegodkjente og brukte kjøretøy, som nå i stadig større grad foretas av den enkelte forhandler ved hjelp av internett, og ambulerende kontroll av kjøretøy for større kunder (bruktbilimportører). Dette er en ordning som også benyttes i Larvik, og som etter det jeg har fått opplyst, brukerne er fornøyd med.

Jeg beklager at det har forekommet situasjoner som av brukerne oppleves som dårlig service. Dette må antas å være utslag av en generelt sterkt presset arbeidssituasjon for ansatte på trafikkstasjonene, og har trolig mindre med lokaliseringen av det enkelte tjenestetilbudet å gjøre.

Statens vegvesen ønsker selvfølgelig å ha riktig servicenivå i forhold til publikums etterspørsel etter tjenestene. Bemanningssituasjonen på flere av trafikkstasjonene har imidlertid den siste tiden vært langt fra ideell, noe som også har sammenheng med dagens pressede arbeidsmarked. Vegvesenet rekrutterer derfor nå aktivt for å få ønsket balanse mellom bemanning og oppgaver, og dermed bli rustet til å gi et godt tjenestetilbud med riktig kvalitet og servicenivå.

Statens vegvesen har i dag tidsmessige, romslige og gode lokaler i Larvik sentrum. For kandidater til teoriprøver og praktiske førerprøver, og for kunder til det øvrige tjenestetilbudet i skranke, er både tilgjengeligheten og totaltilbudet blitt bedre enn da tjenestene ble utført ved den gamle trafikkstasjonen. Jeg vil imidlertid be Vegdirektoratet på ny vurdere behovet for å gjenopprette et tilbud om kontrolltjenester for kjøretøy i Larvik, herunder også hvilken form et eventuelt slikt tilbud kan ha.

SPØRSMÅL NR. 235

Innlevert 15. november 2007 av stortingsrepresentant Heikki Holmås

Besvart 21. november 2007 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hvor stor del av inndekningsforslagene i Høyres alternative statsbudsjett må anses å være urealistiske i den forstand at de ikke er praktisk gjennomførbare, vil føre til andre utgifter for staten eller bryter med normale budsjetteringsprinsipper for statsbudsjettforslag?»

BEGRUNNELSE:

I Høyres alternative statsbudsjett har de funnet rom for sine satsinger og til å redusere oljepengebruken med 1,6 milliarder kroner gjennom inndeknninger på totalt 10,02 milliarder kroner. Inndekningsforslagene er blant annet eiendomssalg, kutt i bevilgninger som er avtalt i jordbruksavtalen, dynamiske skatteef-

fekter, økte krav til effektivisering i sykehus, innføring av nye modeller for nettolønn og antatte innsparinger av omlegging av statlige ordninger.

Svar:

I Høyres alternative budsjett for 2008 foreslås det inndekninger på til sammen vel 10 mrd. kroner, fordelt med 7,1 mrd. kroner i utgiftsreduksjoner og 2,9 mrd. kroner i inntektsøkninger.

Flere av inndekningsforslagene er konkrete og gir således uttrykk for andre politiske prioriteringer enn det som følger av Regjeringens forslag i St.prp. nr. 1 (2007-2008). Dette gjelder bl.a. regelendringer i skatte- og avgiftsopplegget, økt foreldrebetaling for barnehageplass, reduserte bevilgninger til bistand og færre arbeidsmarkedstiltak. Jeg har også merket meg at Høyre budsjetterer med 800 mill. kroner i inntekter fra rederienes opparbeidete skatteforpliktelser i tilknytning til innføring av ny skatteordning for rederivirksomhet, uten at det er anvist hvordan dette skal gjennomføres.

Enkelte av inndekningsforslagene er det imidlertid grunn til å kommentere nærmere.

Høyre foreslår å redusere budsjetttrammen for jordbruksavtalen med i alt 1 850 mill. kroner. Jordbruksorganisasjonene vil antakelig hevde at et slikt kutt vil kreve reforhandling av gjeldende avtale iht. § 2-4 i Hovedavtalen. Et slikt kutt etter at jordbruksavtalen er forhandlet og vedtatt i Stortinget, vil dessuten bidra til å undergrave forhandlingsinstituttet i landbrukspolitikken.

Høyre foreslår en rekke utgiftsreduksjoner som gjelder effektivisering av enkelte virksomheter i offentlig sektor uten at det er nærmere spesifisert hvordan innsparingene skal realiseres. Dette gjelder bl.a. reduserte utgifter til statlig administrasjon med 612 mill. kroner, redusert tilskudd til fylkeskommene med 250 mill. kroner, økt samordning mellom helseforetakene med 100 mill. kroner og den statlige bygge- og eiendomsforvaltningen med 200 mill. kroner. Høyre foreslår også å innføre en nettoordning for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift for ordinære statlige forvaltningsorganer, og legger til grunn at en gjennomføring av forslaget vil gi en innsparing på om lag 250 mill. kroner som følge av økt effektivitet. Effektiviseringskravene som Høyre har lagt til grunn, må regnes som ordinære kutt i bevilgningene til de berørte virksomhetene og vil kunne få betydelige konsekvenser for det tilbudet virksomhetene skal gi. Jeg har også merket meg at Bondevik II-regjeringen ikke foreslo innsparinger i 2006-budsjettet som følge av forslaget om å innføre en ordning med nøytral merverdiavgift i sentralforvaltningen i St.prp. nr. 1 (2005-2006).

Høyre foreslår også innsparing på enkelte overføringsordninger uten at det er gjort nærmere rede for

hvordan utgiftsreduksjonene skal realiseres. Det innebærer at det er vanskelig å vurdere realismen i forslagene. Dette gjelder bl.a. innsparingen på 100 mill. kroner som følge av forslaget om strengere regler for familiejenforening og innsparingen på 70 mill. kroner i trinnprismodellen for legemidler.

Høyre foreslår et eget skattefradrag på 6 000 kroner for 62-67-åringer som står i arbeid, samt å øke trygdeavgiften for AFP-pensjonister. Høyre anslår at forslagene vil redusere antall AFP-pensjonister med 2 500, og anslår en utgiftsbesparelse på 210 mill. kroner. I tillegg budsjetteres det med økte skatteinntekter på 225 mill. kroner knyttet til at flere vil velge å jobbe som følge av disse endringene og tiltak for seniorer innenfor utdanning og i politiet. Det framkommer heller ikke av budsjettforslaget hvilket faglig grunnlag anslaget på 2 500 færre AFP-pensjonister bygger på. Det er ikke praksis å budsjettere med kort-siktige innsparingseffekter på grunnlag av atferdsendringer på denne måten. Slike mulige, men usikre dynamiske virkninger på arbeidstilbudet vil over tid fanges opp av nye anslag over stønadmottakere og nye skatteanslag. Høyre har da heller ikke budsjettert med virkninger på arbeidstilbudet når det gjelder andre av partiets forslag, for eksempel økt minstefradrag, økt bostøtte, økt barnehagepris med inntektsgradering m.m.

Høyre har videre lagt til grunn en innsparing på 142 mill. kroner som følge av ulike tiltak for å redusere sykefraværet mv. Det framgår ikke nærmere hvordan denne anslåtte innsparingseffekten er beregnet, og det er dermed vanskelig å vurdere grunnlaget for innsparingen. Det er imidlertid ikke praksis å budsjettere med reduserte utgifter til sykepenger eller andre trygdeytelser uten at det følger av konkrete regelendringer, jf. også omtalen av dynamiske virkninger i avsnittet ovenfor.

Det kan også bemerkes at Høyre har lagt til grunn en innsparing på 10,5 mill. kroner i tilknytning til forslaget om å avvikle ventelønnsordningen for nye tilfeller. Ettersom det avkreves refusjon for alle nye ventelønnsstilfeller vil inntektene over kap. 3635 reduseres om lag tilsvarende, slik at forslaget ikke vil gi en netto innsparing i 2008-budsjettet.

Høyre legger i sitt forslag til grunn økte inntekter på 600 mill. kroner fra uspesifiserte eiendomssalg, hvorav 100 mill. kroner gjelder salg av forsvarseiendommer. Det er ikke i tråd med budsjetteringspraksis å legge til grunn inntekter fra salg av eiendommer uten at det spesifiseres nærmere hvilke eiendommer som det tas sikte på å avhende.

Høyre vil også øke inntektskravet til Innovasjon Norge med 25 mill. kroner. Inntektene fra Innovasjon Norge begrenser seg per i dag til renteinntekter og utbytte fra lavrisikoordningen. Det er ikke rom for å budsjettere med høyere inntekter på disse postene,

slik at det må legges til grunn at Høyres forslag gjelder inntekter fra øvrig virksomhet. Dette er imidlertid ikke nærmere spesifisert.

Samlet sett innebærer dette at en rekke av inndekningsforslagene til Høyre ikke synes å være i tråd

med god budsjetteringspraksis og krav til realistisk budsjettering. Dersom det tas hensyn til disse forholdene er Høyres budsjettalternativ betydelig mer ekspansivt enn det partiet selv framstiller det som.

SPØRSMÅL NR. 236

Innlevert 15. november 2007 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 23. november 2007 av nærings- og handelsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Statsråden har nylig lagt frem en maritim handlingsplan og har varslet at han også vil komme med en tilsvarende handlingsplan for reiselivsnæringen. Begge disse næringene er store og omfattende næringer i Norge som sysselsetter mange personer. Det er viktig at Stortinget får ta del i å diskutere fremtidige rammevilkår for disse og andre næringer.

Hvorfor vil ikke statsråden involvere Stortinget i behandlingen av de planer som han legger frem som omhandler fremtidige rammevilkår for viktige næringer i Norge?»

Svar:

Regjeringen understreket i Soria Moria-erklæringen at vi vil satse spesielt på næringer der Norge har naturgitte fortrinn eller særlig kompetanse. Vi har pekt ut fem næringspolitiske satsingsområder: marin sektor, maritim sektor, energi, miljø og reiseliv. Regjeringen har allerede utarbeidet en nasjonal maritim

strategi, og vi er nå i ferd med å utarbeide en nasjonal strategi for reiselivsnæringen.

Regjeringen diskuterer rammevilkårene både for de fem næringspolitiske satsingsområdene og andre næringer i Norge med Stortinget gjennom behandlingen av de årlige statsbudsjettene og i lovprosesser. I statsbudsjettet reguleres rammevilkårene for næringslivet, for eksempel skatter og avgifter og støtte til forskning og innovasjon.

Regjeringen har i tilknytning til den maritime strategien lagt frem forslag til lovendringer for å få på plass en ny rederiskatteordningen. Videre er det i budsjettet for 2008 lagt inn 252 millioner kroner til oppfølging av ulike tiltak til maritim forskning, innovasjon og utvikling av kompetanse. På samme måte vil alle tiltak med budsjettkonsekvenser i den kommende strategien for reiselivsnæringen behandles av Stortinget i den ordinære budsjettprosessen. Dette innebærer at Stortinget på denne måten får til behandling sentrale elementer i regjeringens nasjonale strategier.

SPØRSMÅL NR. 237**Innlevert 16. november 2007 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold****Besvart 23. november 2007 av nærings- og handelsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«I Nationen 12. april i år uttalte energiminister Enoksen: "Et forslag til nytt industrikraftregime vil komme i revidert nasjonalbudsjett." I Stortingets spørretime 16.05.07 hevdet næringsministeren at han anså Enoksens løfte som innfridd.

Står statsråden fast ved dette, og kan statsråden i så fall gi en beskrivelse av dette industrikraftregimet og hvordan det er kommunisert til industrien, samt industriens respons?»

BEGRUNNELSE:

Referat fra spørretimen 16.05.07:

"Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:24:34]: [...]"

Jeg siterer fra Nationen 12. april i år, der energiminister Enoksen sier:

"Et forslag til nytt industrikraftregime vil komme i revidert nasjonalbudsjett."

Dette er ikke så vanskelig å forstå. Alle er klar over at Regjeringen jobber med dette. Det vi etterlyser, er resultatene som Regjeringen lenge har lovet,

men som den ikke har levert. Spørsmålet er da forbillig enkelt:

Mener statsråden at energiminister Enoksens løfte i Nationen har blitt innfridd?"

"Statsråd Dag Terje Andersen [10:25:40]: Ja, det mener jeg selvfølgelig. [...]"

Svar:

Regjeringen arbeider med å finne gode kraftløsninger for kraftintensiv industri. Olje- og energidepartementet er hovedansvarlig for håndteringen av denne saken. I Revidert nasjonalbudsjett 2007 sa regjeringen at vi ville arbeide videre med saken og ha en dialog med EFTAs overvåkingsorgan ESA. Dette framhevet jeg også i mitt innlegg i Stortingets spørretime 16. mai i år.

Regjeringen erkjenner at det innenfor rammen av EØS-avtalen er svært vanskelig å innføre egne, norske ordninger som gir den kraftintensive industrien fordeler av betydning. Vi arbeider videre med saken og har kontakt med industrien om dette.

Jeg viser forøvrig til olje- og energiministerens svar av 15.10.2007 på spørsmål nr. 39 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Bente Thorsen.

SPØRSMÅL NR. 238**Innlevert 16. november 2007 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg****Besvart 22. november 2007 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«EFTAs overvåkningsorgan ESA gjennomførte i oktober en inspeksjon for å kontrollere om norske myndigheter overholder EØS-avtalens forpliktelser bl.a. når det gjelder offentlig kontroll av fisk og fiskeprodukter. I den foreløpige oppsummeringen avdekker ESA mange feil og mangler med kontrollsystemet som Mattilsynet har ansvar for. Også leder for de ansatte i Veterinærforeningen i Mattilsynet mener kontrollen med fisk er for dårlig.

Hva vil statsråden gjøre for å imøtekomme ESAs krav?»

Svar:

Jeg, og mine to kolleger med ansvar på matområdet, fiskeri- og kystminister Helga Pedersen og helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad, samt Mattilsynet, tar ESAs merknader til den norske sjømatkontrollen svært alvorlig. Slike ESA - inspeksjoner er nyttige korrektiver til hvordan norske myndigheter gjennomfører sine forpliktelser etter EØS-avtalen.

Den endelige rapporten fra ESA - inspeksjonen foreligger ennå ikke. Under sluttmøtet for inspeksjonen pekte ESA på at Mattilsynet har et forbedringspotensial når det gjelder kontroll med at regelverket

om produksjon av fisk og fiskeprodukter etterleves. Mattilsynet vil, når den endelige rapporten foreligger, gjennomgå tilbakemeldingene fra ESA og vurdere hvilke tiltak som må iverksettes for å sikre samsvar med regelverket, som er en del av EØS-avtalen. Det er derfor for tidlig å konkludere med hvilke konkrete tiltak Mattilsynet vil iverksette på grunnlag av denne inspeksjonsrapporten.

Som det fremgår av St.prp. nr. 1 (2007-2008) for Landbruks- og matdepartementet, har jeg, i samråd med fiskeri- og kystministeren og helse- og omsorgsministeren, lagt klare føringer på at vi forventer at Mattilsynets samlede tilsynsproduksjon i 2008 skal økes på bekostning av intern administrasjon. Vi har videre bedt Mattilsynet om å fokusere på enhetlig tilsyn, nærhet til brukerne og fleksibel bruk av ressursene for å sikre best mulig effektivitet og produktivi-

tet. I tillegg er Mattilsynet bedt om å fremskaffe bedre dokumentasjon av status, tilsynsaktivitet og bruk av ressurser på ulike områder, herunder sjømatområdet.

Det er viktig at produksjonen av sjømat skjer i samsvar med kravene i EØS-regelverket, slik at den er trygg og holder god hygienisk kvalitet. Sjømatproduksjonen og -eksporten er viktig for Norge. Det er derfor viktig at vi overholder våre internasjonale forpliktelser, slik at norsk sjømat sikres markedsadgang, og ikke blir gjenstand for mer eller mindre godt begrunnede handelshindrende tiltak, slik vi har opplevd fra russiske veterinærmyndigheter. Jeg vil i denne sammenheng benytte anledningen til å understreke at Mattilsynet i tillegg bruker betydelige ressurser knyttet til tilsyn av bedrifter som ønsker å bli godkjent for eksport til det russiske markedet.

SPØRSMÅL NR. 239

Innlevert 16. november 2007 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 23. november 2007 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Jeg viser til spørsmål nr.184, men ser at det fremdeles er uklart hva som ligger i setningen: "Det gjøres en omformulering av punktet som omhandler institusjonenes mulighet for å reservere seg mot LAR-behandling, med sikte på å myke opp referansen til alder (23 år.)".

Vil statsråden gjøre helt klart hva som ligger i denne setningen?»

BEGRUNNELSE:

Fremdeles er det litt uklart hva som ligger i statsrådens svar på mitt forrige spørsmål. Slik jeg ser det, må det være mulig for behandlingsinstitusjonene å reservere seg mot å ta imot LAR-pasienter, også for dem som gir tilbud til de over 23 år. Det er viktig å opprettholde helt LAR- frie alternativ.

Statsråden viser til det som fremgår av evalueringen av rusreformen, at vi ennå ikke er kommet så langt at vi kan si at alle rusmiddelavhengige som har behov for tverrfaglig spesialisert behandling, får et individuelt tilpasset behandlingsopplegg. Det er derfor spesielt viktig å opprettholde gode individuelt tilpassede tilbud som Solliakollektivet er eksempel på.

Virksomheten ved stiftelser som for eksempel Solliakollektivet og Kimerud er rettet mot tverrfaglig spesialisert behandling av rusmiddelavhengige. Dis-

se stiftelsene arbeider etter en helhetlig tenkning der både fysisk og psykisk helse og sosial og yrkesmessig funksjon skal bedres med tanke på et fremtidig liv uten rusavhengighet. En slik endringsprosess krever lang tid, vanligvis fra 1-3 år.

For disse kollektivene vil det være viktig å få mulighet til å videreføre det konseptet de har etablert gjennom mange år for å oppnå gode resultater. De har tro på et LAR-fritt tilbud. Det må komme klare retningslinjer som ivaretar mangfoldet, og det er viktig at omformulering av punktet som omhandler institusjonenes mulighet for å reservere seg mot LAR-behandling klargjør at LAR-frie behandlingstilbud fortsatt kan være et alternativ.

Svar:

Innledningsvis vil jeg gjerne si meg enig med representanten Giltun i at det er viktig å opprettholde gode og individuelt tilpassede tilbud. Vi vet at rusmiddelavhengige og deres sammensatte problemer og lidelser fordrer at behandlingstiltakene i størst mulig grad tilpasser sine tjenester til de ulike behandlingsbehovene de rusmiddelavhengige har. I dette ligger at vi trenger et stort mangfold av behandlingstilbud, noe som også ligger i de samlede tilbudene ved de private og offentlige behandlingstiltak i dag.

Samtidig vil det alltid være behov for å videreut-

vikle ulike behandlingstjenester og foreta endringer i tråd med den faglige utviklingen på dette feltet. Helse Sør-Øst RHF er ansvarlig for inngåelse av avtaler om kjøp av tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige i helseregionen. I dette inngår også ansvar for de prosesser som må gjennomføres i tilknytning til avtalene som skal inngås med private tilbydere. I forkant av anskaffelsesprosessen kan det være nødvendig med dialog mellom Helse- og omsorgsdepartementet, Sosial- og helsedirektoratet og de regionale helseforetakene for eventuelt å identifisere problemstillinger som bør underlegges nasjonal avklaring og styring. Dersom det blir aktuelt med styringstiltak, må dette skje i de former som helseforetaksloven angir.

Slik det fremgår av mitt svar på spørsmål nr. 184

fra representanten Giltun, er jeg kjent med at Helse Sør-Øst RHF er inne i en anskaffelsesprosess for kjøp av tjenester innen tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige. I denne saken er jeg informert av Helse Sør-Øst RHF om at de vil utsette fremdriften i anskaffelsesprosessen noe. I tillegg er jeg informert om at de vil foreta justeringer i kravspesifikasjonen, som vil berøre de forhold som representanten Giltun omtaler i sitt spørsmål og sin begrunnelse for dette. Jeg vil samtidig be Sosial- og helsedirektoratet om å foreta en vurdering av det faglige grunnlaget for anbudsdokumentet og hvilke konsekvenser dette kan medføre for feltet. Denne vurderingen vil berøre både spørsmål knyttet til behandlingsslengde og mulighet for LAR-frie tilbud til pasienter over 23 år.

SPØRSMÅL NR. 240

Innlevert 16. november 2007 av stortingsrepresentant Arild Stokkan-Grande

Besvart 27. november 2007 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hvilke vurderinger er foretatt av Utenriksdepartementet når det gjelder forutsetninger for retur til Irak?»

BEGRUNNELSE:

På et oppslag i TV2s nyhetssending torsdag 15. november uttalte arbeids- og inkluderingsministeren seg om forutsetninger for retur til Irak. Det ble referert til vurderinger foretatt av UD i forhold til dette.

Svar:

I samarbeid med Utenriksdepartementet foretar mitt departement en fortløpende vurdering av forholdene i Irak, og om det vil være trygt å returnere Krekar dit.

Onsdag 14. november d.å. mottok jeg fra Utenriksdepartementet et notat med vurdering som gir en samlet fremstilling pr.14.11 av de folkerettslige hovedvurderingene som er foretatt i tilknytning til dette spørsmålet.

Vurderingen vedlegges dette brevet som et utfyllende svar på stortingsrepresentantens spørsmål.

Vedlegg til svar:

Etter anmodning fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) foretar Utenriksdepartementet en

fortløpende vurdering av forholdene i Irak og mulighetene for iverksetting av retur av personen kjent som Mullah Krekar. I det følgende gis en samlet fremstilling pr. 14. november 2007 av de folkerettslige hovedvurderingene som er foretatt i tilknytning til ovennevnte spørsmål.

Utenriksdepartementets bistand til AID omhandler generelle og fortløpende vurderinger av landsituasjon og av folkerettslige forpliktelser, samt kontakt med fremmede staters myndigheter. Vurderingene i det følgende går ikke inn på individuelle forhold, men knyttes generelt til folkerettens rammebetingelser for utsendelse fra Norge til Irak av personer som der kan tenkes å bli satt i forbindelse med terrorvirksomhet. Behandlingen av de utlendingsrettslige spørsmål foretas av utlendingsmyndighetene.

1. Rettslige utviklingstrekk i Irak. Institusjonelle avklaringer

Irak har det seneste året generelt vært preget av ustabilitet og en særdeles vanskelig sikkerhetssituasjon. FNs sikkerhetsråd har gitt anvisning på en politisk reformprosess, som også etter de demokratiske valg i 2005 byr på store utfordringer. Dette har særlig betydning for den endelige rettslige kompetansefordelingen mellom myndighetene internt i føderasjonen på områder av betydning for den indre sikkerhet og terrorismebekjempelse. Regjeringen til statsmi-

nister Nuri al-Maliki, innsatt i mai 2006, arbeider med sikte på å styrke de nasjonale institusjoner, i samsvar med FNs forutsetninger for å sikre fred og sikkerhet i regionen.

Sikkerhetssituasjonen i landet er fortsatt svært vanskelig, samtidig som den anses å være bedre i de tre kurdiske distriktene Suleymania, Erbil og Duhok. Forbehold må her tas i tilknytning til Tyrkias anklager om PKK-aktiviteter i området og trussel om militære aksjoner. Sikkerhetssituasjonen har dessuten i vesentlig grad vanskeliggjort mulighetene for ambassaden i Amman til å foreta egne undersøkelser i landet.

Statsrettslig har det funnet sted en rekke avklaringer. Grunnlovforslaget for Irak ble vedtatt ved folkeavstemning 15. oktober 2005. Nytt parlament tok stilling til teksten 25. september 2006.

FNs sikkerhetsråd har på dette grunnlag i resolusjon 1770 av 10. august 2007 vist til at det nå finnes en demokratisk valgt og grunnlovbasert regjering i Irak. Samtidig understreker Sikkerhetsrådet betydningen av en fortsatt styrking av de irakiske institusjoner, samt fremme av menneskerettighetsvernet og av reformer av både lovverk og domstolsvesen. I denne forbindelse er FNs operasjon UNAMI (United Nations Assistance Mission for Iraq) bedt om blant annet å bistå regjeringen i Irak med gjennomgang og iverksetting av nye grunnlovbestemmelser (operativ paragraf 2 (a) (iii)). Sikkerhetsrådet har derved understreket behovet for ytterligere institusjonell konsolidering i Irak, og lagt opp til en FN-rolle for å bistå også i denne forbindelse.

Etter politiske kompromisser i tilknytning til vedtakelsen av ny grunnlov er det nedsatt en irakisk komité for grunnlovsgjennomgang (Constitutional Review Process) med sikte på vurdering av justeringer og utfyllende regelverk, som også referert til av Sikkerhetsrådet. Det er ikke lagt opp til at denne revisjonsprosessen vil berøre strafferettens område, som i henhold til grunnlovens system skal reguleres og håndheves av regionale kurdiske myndigheter i Nord-Irak - så langt gjelder eventuelle straffbare forhold i Nord-Irak. Terrorbekjempelse er imidlertid regulert i særlovgivning i motsetning til straffeloven, se nedenfor.

Det er heller ikke forventet at det vil finne sted endringer i forhold til presidentenes formelle adgang til å inngå traktater på vegne av Irak overfor fremmede stater. Derimot hefter det fortsatt visse uklarheter med hensyn til den endelige kompetansefordelingen internt i føderasjonen på flere felter, der man ikke kan utelukke utfylling eller tilpasninger i regelverket. Grunnloven forutsetter særskilt utfyllende regelverk hva angår bekjempelse av terrorisme eller indre sikkerhetsspørsmål. Uavhengig av Iraks antiterrorlovgivning av 2005 har det kurdiske parlamentet i Nord-

Irak vedtatt en egen antiterrorlov, som trådte i kraft i juli 2006. Dødsstraff ble gjeninnført for hele Irak i august 2004 (i de kurdiske distriktene i 2006 offisielt særlig under henvisning til terrorismebekjempelse), og det er i den senere tid blitt fullbyrdet en rekke dødsdommer med hjemmel i denne antiterrorlovgivningen.

Det finner sted tvungen retur av utlendinger til Nord-Irak i en rekke tilfeller, der spørsmål om terrorvirksomhet ikke reises. Vurderingene i det følgende vil kun gjelde den situasjon der det er en risiko for at personer lokalt skulle bli anklaget for terrorvirksomhet. Her minnes også om at grupperingen Ansar Al-Islam og Mullah Krekar er blitt listeført av FNs sikkerhetsråds sanksjonskomité for Taliban/Al-Qaida (iht resolusjon 1267) for å ha forbindelser til slik virksomhet.

2. Alminnelige returforutsetninger i henhold til Norges folkerettslige forpliktelser

En gjennomføring av utvisningsvedtak må skje innenfor folkerettens rammer. Konkret kan ikke norske myndigheter sende en person til et sted der vedkommende kan bli utsatt for tortur, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff, eller dersom dødsstraff kan bli gjennomført. I det følgende gis et omriss av de mest relevante skranker. Omtalen av internasjonal rettspraksis er summarisk gjengitt.

Norske myndigheter er i henhold til Menneskerettsloven og etter Utlendingsloven § 4 forpliktet til å overholde ovennevnte menneskerettighetsforpliktelser av betydning for utsendelse fra riket. I denne sammenheng er særlig Den europeiske menneskerettighetskonvensjon (EMK) art. 3 om beskyttelse mot tortur og umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff relevant. Andre bestemmelser av særlig betydning er EMK art. 2 om retten til liv, samt forbudet mot dødsstraff i 6. og 13. protokoll til EMK. Det vises også til FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter art. 7 og FNs torturkonvensjon art. 3.

I henhold til rettspraksis fra Den europeiske menneskerettighetsdomstol (EMD) må den utvisende stat sikre at disse minimumsrettighetene ivaretas ikke bare ved utlevering, men også ved utvisning av utlendinger, jf. Chahal v. UK 1996 (utvisning av sikh-leider til India, RJD 1996 s. 1831). Sistnevnte sak gjaldt utvisning av hensyn til rikets sikkerhet og bekjempelse av terrorisme. Domstolen fastslo at art. 3 er ufravikelig også i ekstraterritoriell sammenheng, herunder i utvisningssaker og uavhengig av de handlinger som begrunner utvisningen. Den viste til betydelig risiko for klageren og fant at utsendelse ville stride mot art. 3.

I H L R v. France 1997 (utvisning av narkotikakurér til Colombia, RJD 1997 s. 745) utelukket ikke EMD at art. 3 ville komme til anvendelse dersom det

var reell risiko for mishandling fra andre enn myndighetene - i motsetning til kun en generelt voldelig situasjon i landet. Spørsmålet var om mottakerstaten kunne gi tilfredsstillende beskyttelse mot slik mishandling. Domstolen fant imidlertid ikke at en reell risiko var påvist eller at myndighetene ikke kunne gi ham tilfredsstillende beskyttelse. Utsendelse ville derfor ikke stride mot art. 3. I forbindelse med vurdering av returforutsetninger til Irak, må det tas hensyn både til evt. sannsynlighet for straffeforfølgning og risiko for overgrep fra andre enn statlige aktører.

FNs torturkomité har i saker om utvisning av utlendinger lagt til grunn at FNs torturkonvensjon, sammenholdt med komiteens General Comments om artikkel 3, forbyr retur dersom det er konkrete holdepunkter for å anta at utlendingen vil bli utsatt for fare for tortur ("substantial grounds for believing that he or she would be in danger of being subjected to torture"). Den test som torturkomiteen nylig anvendte i en sak som også gjaldt utvisning fra riket, *E.R.K. and Y.K. v. Sweden*, 2. mai 2007, gir et godt bilde av de aktsomhetskrav som må oppstilles:

"In assessing the risk of torture, the Committee takes into account all relevant considerations, including the existence in the relevant State of a consistent pattern of gross, flagrant or mass violations of human rights. However, the aim of such determination is to establish whether the individual concerned would be personally at risk in the country to which he would return. It follows that the existence of a consistent pattern of gross, flagrant or mass violations of human rights in a country does not as such constitute a sufficient ground for determining that a particular person would be in danger of being subjected to torture upon his or her return to that country; additional grounds must exist to show that the individual concerned would be personally at risk. [...] The risk of torture must be assessed on grounds that go beyond mere theory or suspicion. However, the risk does not have to meet the test of being highly probable [...] but it must be foreseeable, real and personal."

Det må foretas en konkret og individuell vurdering av risiko for iverksettelse av dødsstraff, tortur eller umenneskelig behandling. Disse vurderingene må foretas i forhold til returforutsetningene knyttet til de kurdiske selvstyrte områdene, i forhold til de sentrale myndigheter, men også opp mot den sikkerhetsmessige situasjonen i tilknytning til sekterisk vold.

Virkningen av disse forpliktelser er altså at retur bare kan finne sted når norske myndigheter har forvisset seg om at det ikke foreligger en reell risiko for at utlendingen vil bli utsatt for slike grove menneskerettsbrudd som omtalt. Denne vurderingen må foretas konkret, i det enkelte tilfellet, basert på opplysninger om den generelle menneskerettighetssituasjonen i mottakerlandet og på eventuelle opplysninger som kan sannsynliggjøre at vedkommende person vil være utsatt for overgrep. En moderne forstå-

else av prinsippet som er kjent under betegnelsen "non-refoulement" innebærer som nevnt at ikke bare risiko for overgrep i regi av statlige myndigheter må vurderes. Også situasjoner der ulike, ikke-statlige væpnede grupperinger kan representere en tilsvarende aktuell risiko for personen som returneres må eventuelt tas i betraktning (en slik forståelse er for øvrig nedfelt i FNs konvensjon mot tvungne forsvinninger av 2006, som Norge p.t. ikke er part i).

3. *Menneskerettighetssituasjonen i Irak. Særlige spørsmål i tilknytning til påstått terroristknytning*

Utviklingen i de menneskerettslige forholdene i Irak behandles i UNAMIs periodiske rapporter. Den seneste rapporten dekker tidsrommet 1. april - 30. juni 2007. Den viser også til en voldsutvikling som har funnet sted i Nord-Irak i den senere tid. I paragraf 7, samt 82-92, omtales videre mishandling av fanger og langvarig varetekt, ved terrorismistanke. UNAMI viser riktignok til enkelte oppmuntrende utviklingstrekk, i form av tiltak av kurdiske regionale myndigheter med sikte på rettslig prøving av varetektsgrunnlag.

UNAMI omtaler blant annet også uklarheter knyttet til behandlingen av saker som er overført mellom kurdiske og ikke-kurdiske distrikter i landet (paragraf 86-87).

Når det gjelder tortur eller umenneskelig behandling, rapporteres det videre fra frivillige organisasjoner om krenkelser av pågrepne personers rettigheter, både sentralt og regionalt. Eksempelvis peker organisasjonen Human Rights Watch i sin siste rapport på systematiske og utbredte krenkelser av rettighetene til pågrepne personer (*Kurdistan Security Forces Torture Detainees - Regional Government Must End Detainee Abuse and Violations of Due Process*, New York, July 3, 2007).

Selv i saker der det ikke foreligger noen utleveringsbegjæring eller vedtak om utvisning med bakgrunn i straffbare forhold, bør det tas høyde for at returlandets myndigheter likevel vil vurdere personer med tidligere eller fortsatt tilknytning til Ansar Al-Islam opp mot stedlig terrorlovgivning. Det presiseres for ordens skyld at verken AIDs anmodning eller tidligere behandling ved norske domstoler gir grunnlag for å vurdere avtaleinngåelse med irakiske myndigheter om strafferettslig samarbeid. Vurderingene går derimot på tvungen utsendelse av person som lokalt kan tenkes å bli satt i forbindelse med terrorvirksomhet. De menneskerettslige skrankene som gjelder for norske myndigheter ved utsendelse i slike tilfeller, ville imidlertid selvsagt også gjelde ved utlevering. Norges forpliktelser i bekjempelsen av internasjonal terrorisme gjør ingen endring i disse grunnleggende menneskerettslige skranker.

Så langt gjelder personer som lokalt kan knyttes

til mistanke om delaktighet i terrorrelaterte forbrytelser, må det for tiden anses utelukket å gjennomføre retur med mindre det kan etableres tilfredsstillende garantier mot eksekvering av dødsstraff og anvendelse av tortur eller mot andre overgrep som nevnt ovenfor.

4. *Spørsmålet om forpliktende tilsagn (diplomatiske garantier)*

Anvendelsen av dødsstraff i Irak innebærer at det ved en eventuell retur som et minimum må innhentes folkerettslig bindende garantier mot iverksettelse av dødsstraff. Garanti mot iverksettelse av dødsstraff er vanlig i internasjonalt strafferettslig samarbeid, og har vært akseptert av internasjonale overvåkningsmekanismer som et regulært og nødvendig virkemiddel.

Selv om folkerettslige tilsagn eller såkalte diplomatiske garantier ofte benyttes for å sikre mot eksekvering av dødsstraff eller for å garantere rettfærdig rettergang, er det imidlertid grenser for hvilke garantier en utleverende stat kan bygge på ved risiko for tortur og annen grusom eller umenneskelig behandling.

Norske myndigheter står ikke alene om slike vurderinger i relasjon til utsendelse. Spørsmålsstillinger knyttet til tvangsretur av personer til Irak, som der kan tenkes å bli satt i forbindelse med terrorvirksomhet, er ikke bare aktuelle i Norge. Basert på tilgjengelig informasjon, har ingen europeiske land så langt funnet at tiden er moden for å basere utsendelse i slike saker på forpliktende tilsagn (diplomatiske garantier) fra irakiske myndigheter.

Generelt bemerkes at Europarådets kommisjon for demokrati gjennom lovgivning (Venezia-kommisjonen) i en betenkning avgitt i mars 2006 har stilt særlige aktsomhetskrav ved vurdering av utlevering på grunnlag av forpliktende tilsagn, og understreket at:

"Where there is substantial evidence that a country practices or permits torture in respect of certain categories of prisoners, guarantees may not satisfactorily reduce this risk on cases of extradition of prisoners belonging to those categories".

Dette må også gjelde tilsvarende i utvisningssaker. FNs torturkomité har i saken *Agiza v. Sweden*, 20. mai 2005, konkludert med brudd på konvensjonens forpliktelser til tross for avgivelse av diplomatiske garantier, når de konkrete forholdene i mottakerlandet var preget av utbredt bruk av tortur overfor personer som var ansett å utgjøre en trussel mot rikets sikkerhet.

Komiteen la i dette konkrete tilfellet betydelig vekt på at

"it was known, or should have been known, to the State Party's authorities at the time of the complainant's removal that Egypt resorted to consistent and widespread use of torture against detainees, and that the risk of such treatment was particularly high in the case of detainees held for political and security reasons".

I avgjørelsen ble det blant annet lagt vekt på at garantiene ikke var fulgt opp med tilfredsstillende mekanismer for overvåking med sikte på å verifisere at tortur ikke ble anvendt:

"the State party's expulsion of the complainant was in breach of article 3 of the Convention. The procurement of diplomatic assurances, which, moreover, provided no mechanism for their enforcement, did not suffice to protect against this manifest risk."

Internasjonale overvåkningsorganer har i de senere år inntatt en kritisk holdning til bruk av diplomatiske garantier mot tortur eller umenneskelig behandling, og særlig i situasjoner der det foreligger en reell og manifest risiko for tortur. Europarådets styringskomité for menneskerettigheter vurderte imidlertid i 2006 hvorvidt det burde utarbeides et eget rettslig instrument om minimumskrav for bruk av rettslige garantier ved utvisning, men besluttet å ikke gå videre med dette.

Tilrådning

Før man formelt kan ta kontakt med irakiske myndigheter med sikte på å inngå en avtale, må norske myndigheter på selvstendig grunnlag ha forsikret seg om hvorvidt en eventuell retur fullt ut vil ivareta Norges menneskerettighetsforpliktelser.

Tvungen retur av personer som lokalt kan tenkes å bli satt i forbindelse med terrorvirksomhet, reiser særlige spørsmål i Irak, herunder Nord-Irak. Dette gjelder både ut fra dagens lovgivning og sikkerhets situasjonen. For å kunne vurdere hvorvidt det kan tas kontakt med irakiske myndigheter, må det også være en forutsetning at de interne ansvarsfordelinger i landet, gjeldende regler og praksis er tilstrekkelig klare. Videre må vi ha grunn til å tro at eventuelle garantier vil bli etterlevd.

Irak praktiserer i dag dødsstraff både sentralt og regionalt. Særlig i saker med tilknytning til terrorismebekjempelse kan fremdeles ikke kravene om beskyttelse mot tortur eller umenneskelig behandling i EMK og FNs torturkonvensjon anses å være tilstrekkelig ivarettatt.

Ved vurdering av eventuelle diplomatiske garantier som avgis for å sikre ivarettelse av grunnleggende minimumsrettigheter, må det foretas en grundig vurdering. I større grad enn for iverksettelse av dødsstraff (og overføring til andre land som har dødsstraff), reiser spørsmålet om effektive garantier mot

bruk av tortur eller umenneskelig behandling vanskelige spørsmål i dagens situasjon. Dette inkluderer også muligheten for effektiv kontroll av etterlevelsen.

Den uavklarte situasjonen med hensyn til kompetansefordeling mellom sentrale og regionale myndigheter innebærer at inntil slik avklaring foreligger, må eventuelle garantier innhentes fra både sentrale og regionale myndigheter. Så lenge den innledede grunnlovsgjennomgangen ikke er avsluttet, kan det dessu-

ten være usikkerhetsmomenter knyttet til enkelte myndighetsorganers framtidige oppfyllelsesevne.

Basert på en totalvurdering av situasjonen i landet, kan ikke Utenriksdepartementet i dagens situasjon tilrå innhenting av forpliktende tilsagn fra irakiske myndigheter i saker om retur til Irak av personer som kan tenkes å bli satt i forbindelse med terrorvirksomhet.

Utenriksdepartementets rettsavdeling, 14. november 2007

SPØRSMÅL NR. 241

Innlevert 16. november 2007 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 23. november 2007 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«I Riksrevisjonens rapport Dokument nr. 1 (2007-2008) avslører Riksrevisjonen at det i 2005 og nå også i 2006 har forekommet flere brudd på regelverket for offentlige anskaffelser hos Fiskeri- og kystdepartementet. I tillegg ser Riksrevisjonen alvorlig på at det er foretatt anskaffelser både i Fiskeridirektoratet og kystverket som er i strid med regelverket for offentlige anskaffelser.

Når - eller vil statsråden ta regelverket for offentlige anskaffelser på alvor og etterleve regelverket?»

Svar:

Departementet har i hovedinstruksene til underliggende etater stilt krav om at bl.a. gjeldende regelverk for offentlige anskaffelser skal følges.

Departementet legger stor vekt på at regelverket for offentlige anskaffelser blir fulgt både i departementet og underliggende etater, og følger dette opp i den løpende styringsdialogen.

Departementets styring av etatene er basert på økonomireglementets krav og regler for statlige virksomheter, herunder regelverket for offentlige anskaffelser. Styringsdialogen omfatter føringer og styringssignaler i tildelingsbrev, etatsstyringsmøter og rapportering fra etatene.

SPØRSMÅL NR. 242

Innlevert 16. november 2007 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 21. november 2007 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Kutt i ortopedisk døgnberedskap ved Kirkenes sykehus har helt forståelig ført til store reaksjoner i hele Øst-Finnmark. Pasienter som nå må opereres mellom fredag morgen og mandag morgen, blir fra nå av fraktet til sykehuset i Hammerfest eller Tromsø.

Hvilke innsparinger oppnås helt konkret i kroner

og øre i løpet av ett år i forbindelse med dette tiltaket?»

BEGRUNNELSE:

Folk i Finnmark har på lik linje med de som bor i mer sentrale strøk av landet et behov for å føle trygghet i forhold til det helsetilbudet som tilbys. Det kan virke som om de endringene som nå har blitt gjen-

nomført, kun er basert på økonomi og ikke på et tilbud som setter den enkelte pasient i fokus. Pasienter i dette landet har krav på et fullverdig tilbud uavhengig av bosted - men dessverre har vi nå fått en svekkelse av spesialisthelsetilbudet i Finnmark. Assistentlegene som i dag er i utdanningsstillinger ved sykehuset i Kirkenes, føler utrygghet i denne situasjonen da de har fått mer ansvar enn naturlig er i en utdanningsstilling. Dette vedtaket kan dessuten føre til at det blir svært vanskelig å rekruttere leger til sykehuset i Kirkenes i framtida.

Svar:

Med bakgrunn i begrunnelsen for spørsmålet fra representanten Lysklætt vil jeg innledningsvis få understreke at det skal være et velfungerende lokalsykehus i Kirkenes, som skal bidra til at det opprettholdes og videreutvikles et godt og forsvarlig spesialisthelsetjenestetilbud for befolkningen i Øst-Finnmark.

Bakgrunnen for endringen ved sykehuset i Kirkenes, som innebærer at det ikke er spesialist i ortopedi i vakt fra fredag morgen til mandag morgen, er bl.a. at det er vanskelig å rekruttere ortopeder til Finnmark. Virksomheten er derfor basert på en "vikarstafett" fra Sverige. Det langsiktige målet for Helse Nord RHF er imidlertid å kunne rekruttere ortoped til en fast overlegestilling/ortopedstilling ved sykehuset. Ordningen med vikarer fra Sverige er kostbar, og

endringen som nå er gjort vil gi en besparelse på om lag 600 000 kroner pr. år.

Jeg har i brev til Helse Nord RHF lagt til grunn at det skal opprettholdes en generell kirurgisk vaktberedskap ved sykehuset i Kirkenes, som kan vurdere og håndtere akutte ortopediske tilfeller når det i henhold til den nye vaktplanen ikke er ortopedisk vakt til stede. Ifølge Helse Nord berører omleggingen kun et fåtall pasienter. Det har vært gjennomsnittlig 20-30 ortopediske operasjoner pr år i helgene, dvs. i gjennomsnitt en pasient annenhver helg. Antall henvendelser er ca 100, men ca 80 pst. av disse blir ikke operert. De pasientene som må ha behandling av ortoped i helgen, må transporteres til Hammerfest eller Tromsø i fly eller ambulanse. Enkelte pasienter må uansett transporteres, fordi de på grunn av skadens art, skal behandles på Universitetssykehuset i Tromsø.

Helse Nord RHF har samlet den ortopediske virksomheten på ett sted innenfor flere av helseforetakene. De vanligste akutte ortopediske lidelsene, dvs. beinbrudd, kan oftest behandles uten spesialist tilstede og uten operasjon. Det skjer løpende endringer i medisinen og også i behovene hos befolkningen. Vi må derfor hele tiden arbeide aktivt med å fornye sykehusene våre, slik at det samlede tilbudet tilpasses utviklingen. Dette vil innebære at man også må gjøre endringer i oppgavefordelingen mellom sykehusene, slik at de samlede fagressursene utnyttes best mulig.

SPØRSMÅL NR. 243

Innlevert 16. november 2007 av stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug

Besvart 27. november 2007 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Den siste tiden er det skapt betydelig usikkerhet og utrygghet rundt tilbudet til psykiatriske personer som får sitt tilbud ved sikkerhetsenheten på Hjelset. Ifølge media er det kommet bekymringsmeldinger fra flere hold, det være seg politiet, kontrollkommissjonen for psykiatrien, pårørende og sist, men ikke minst fra de ansatte.

Er statsråden som øverste ansvarlig tilfreds med situasjonen, og vil statsråden gi forsikring om at den psykiatriske sikkerhetstjenesten i Møre og Romsdal er og vil være av høy kvalitet?»

BEGRUNNELSE:

Sikkerhetsenheten på Hjelset gir behandling til svært krevende psykiatriske pasienter i Møre og

Romsdal. Det har vært mye uro i tilknytning til den nåværende og framtidige kvaliteten på tjenestene. Gjennom media har ulike instanser som politi og kontrollkommissjonen for psykiatrien i Helse Nordmøre og Romsdal gitt uttrykk for at de er urolige over situasjonen ved sikkerhetsenheten. Også brukere og pårørende føler uvisshet og utrygghet, og gir uttrykk for at de er redde for et svekket og mindre kvalitativt tilbud.

Tillitsvalgte har også gitt uttrykk for det samme.

Ledelse og ansatte ved sikkerhetsenheten har erklært unntakstilstand på avdelingen. De vil la ansattes sikkerhet gå foran pasientenes med en mulig konsekvens at "farlige" pasienter kan slippe ut. For to uker siden stakk en psykiatrisk pasient av fra Hjelset.

All medieomtale om usikkerhet og utrygghet

rundt tilbudet har ført til en svært uheldig situasjon.

Uten at jeg ønsker eller forventer at statsråden vil engasjere seg i en personalsak, er det likevel rett i denne sammenhengen å nevne at lederen for sikkerhetsenheten er suspendert.

Samtidig som ledelsen i Helse Nordmøre og Romsdal beroliger innbyggerne med at omstillingsprosessen i psykiatrien går etter planen, står nye personer fram med hard kritikk av forholdene de ansatte opplever ved sikkerhetsenheten. Det gis uttrykk for at det jobbes i en fryktkultur og at ansatte er redde for å stå åpent fram. Dette til tross for at ledelsen i Helse Nordmøre og Romsdal ifølge media ønsker åpenhet og frihet til meningsytringer.

Det er en uholdbar situasjon som har oppstått. Det er viktig at selv om det foregår omstillinger, må det skje på en måte som ikke sår tvil om kvaliteten på tjenestene for denne pasientgruppen.

Jeg håper statsråden vil prioritere å sette seg inn i saken og gi uttrykk for sin mening om forholdene ved sikkerhetsenheten på Hjelset nå, og videre sitt syn på hvordan den framtidige kvaliteten blir etter den planen som er tenkt fulgt for denne pasientgruppen i Møre og Romsdal.

Svar:

Helse Midt-Norge RHF har informert meg om at det ikke skal legges ned sikkerhetsplasser i Møre og Romsdal fylke, men at planene innebærer at en andel av sikkerhetspsykiatrien i Helse Nordmøre og Romsdal HF overføres til Helse Sunnmøre HF. Helse Midt-Norge RHF har forsikret meg om at den totale

kapasiteten blir opprettholdt, og Helse Nordmøre og Romsdal HF får beholde egen kapasitet.

Jeg har videre fått opplyst at planene ikke trer i kraft før 2009, og uansett ikke før Helse Sunnmøre HF har et fullt forsvarlig tilbud. Helse Midt-Norge RHF forsikrer at alle pasienter vurderes individuelt, og at faglige prinsipper og juridiske krav vil bli fulgt. Helse Midt-Norge RHF sin vurdering er således at planene ikke medfører redusert behandlingskvalitet for pasientene. Helse Midt-Norge RHF understreker overfor meg at omorganiseringen ikke medfører noen endring når det gjelder tilbudet til de med behov for forsterkede sikkerhetsplasser. Disse brukerne vil fremdeles få et tilbud ved Brøset, slik de får i dag.

Helse Midt-Norge RHF har videre understreket overfor meg at ulike faglige synspunkter har blitt vurdert i prosessen. Situasjonen som representanten Kongshaug refererer til er en sak mellom ledelsen i Helse Nordmøre og Romsdal HF og ansatte ved sikkerhetsavsnittet. Slik saken står nå, er det ledelsen i helseforetaket som må håndtere denne.

Når det gjelder representanten Kongshaug sin bekymring for at det har utbredt seg en fryktkultur hos de ansatte ved Hjelseth, så er dette noe jeg tar svært alvorlig. Jeg har bedt Helse Midt-Norge om å følge opp denne saken særskilt, og forsikre seg om at de prosesser som er i gang tar nødvendige hensyn til sikkerheten både for brukere, pårørende, ansatte og for lokalsamfunnet.

Jeg vil også forsikre meg om at Helse Midt-Norge RHF ikke legger ned sikkerhetsplasser før nye plasser er etablert.

SPØRSMÅL NR. 244

Innlevert 16. november 2007 av stortingsrepresentant Morten Høglund

Besvart 26. november 2007 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Det bør være en prioritert oppgave fra Regjeringen å sikre at norske interesser i Tunisia ikke blir skadelidende som følge av nedleggelsen av ambassaden i Tunis.

Hvordan vil Regjeringen ivareta norske interesser i Tunisia i fremtiden?»

BEGRUNNELSE:

Tunisia har en av de mest dynamiske økonomiene på det afrikanske kontinentet. Regjeringen i Tunis fjerner gradvis handelsbarrierene mot EU og Norge,

man øker privatiseringen for å få ned offentlige utgifter, man søker aktivt etter utenlandsk investeringskapital og det jobbes iherdig med å redusere handelsunderskuddet. President Zine El Abidine Ben Ali er meget populær blant befolkningen og sammenlignet med nabolandet Libya, oppnår Tunisia en bedre score på Freedomhouse sin demokratiindeks.

Landet opplever en formidabel, årlig økonomisk vekst på rundt seks prosent. Mye av denne veksten kommer fra turistindustrien. I løpet av 2005 dro 18 711 norske turister til Tunisia. Tunisias tidligere Charge d' Affaires i Norge, Nehrou El Arbi, mener

det er potensial for å få dobbelt så mange nordmenn til å reise til landet.

På likestillingsområdet er Tunisia et foregangsland blant de muslimske landene. Landet har hatt slørforbud i offentlige stillinger i om lag 40 år. Kort tid etter frigjøringen i 1956 ble polygami avskaffet, det ble vedtatt et forbud mot tvangsekteskap, retten til øyeblikkelig skilsmisse ble fastslått og man fikk mulighet til å etablere særeie.

Tunisia er aktivt engasjert i rollen som medspiller i utviklingen av MENA-regionen (Midtøsten og Nord-Afrika). Samtidig er landets politiske orientering global og med sterke bånd til EU, USA og Vesten for øvrig.

Middelhavsdialogen i NATO ble lansert for å bidra til regional sikkerhet og stabilitet og for å oppnå bedre gjensidig forståelse mellom alliansepartnerne og dens støttespillere i middelhavsregionen. Tunisia var ett av landene som NATOs utenriksministre i 1995 inviterte til dialog med alliansen. Landet spiller i så måte en viktig rolle som kontaktpunkt mellom MENA-regionen og norsk forsvars- og sikkerhetspolitikk generelt, og NATO spesielt.

Svar:

Regjeringen foretar en løpende vurdering av hvordan vi på best mulig måte skal disponere gitte ressurser for å ivareta eksisterende og nye oppgaver og utfordringer som vår utenriksforvaltning stilles

overfor. I en verden i stadig raskere endring er evne til omstilling og fleksibilitet av stadig økende betydning, for at vi skal kunne sette inn ressursene der det er størst behov for dem. Beslutningen om å flytte ambassaden i Tunis til Alger inngikk som ledd i denne løpende prosessen, og bygget på en totalvurdering av våre interesser i Nord-Afrika.

Regjeringen vil sørge for at norske interesser i Tunisia blir ivaretatt selv om vi ikke lenger har stedlig representasjon der. Vi vil fortsatt bistå norsk næringsliv, norske borgere, og på en forsvarlig måte håndtere saker i henhold til norsk utlendingslovgivning. I tillegg vil vi på vanlig måte holde kontakt med tunisiske myndigheter om bilaterale og internasjonale saker. Det minnes i denne forbindelse om at vår nyåpnede ambassade i Alger har ansvaret også for Tunisia og Libya, på samme måte som ambassaden i Tunis hadde ansvaret også for Algerie og Libya.

I tillegg til å ha styrket ambassaden i Alger med en ambassadesekretærstilling for bedre å kunne ivareta våre oppgaver i de tre landene, er Norge representert med en honorær generalkonsul i Tunisia. Det honorære generalkonsulatet har også en egen medarbeider, lønnet ved norske midler, som tar seg av de løpende konsulære saker. Når det gjelder det viktige og stadig mer omfattende arbeidet med saker i henhold til norsk utlendingslovgivning og Schengensamarbeidet, har vi inngått samarbeid med den finske ambassaden i Tunis.

SPØRSMÅL NR. 245

Innlevert 16. november 2007 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 22. november 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Legger Regjeringen Stortingets bruksorienterte definisjon av bredbånd til grunn for satsingen på bredbånd, og når mener statsråden at Regjeringens løfte om bredbånd til alle vil være nådd?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden har ved en rekke anledninger slått fast at løftet om bredbånd til alle snart er nådd. Bakgrunnen er en rapport utarbeidet av Teleplan på oppdrag fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet. Her defineres bredbånd som overføringshastighet på 640

kbit/s og oppover. Begrunnelsen er at dette skal være den nødvendige overføringshastigheten for å kunne motta direkte sendinger fra Stortinget over nett.

For å kunne motta levende bilder fra NRK, kreves det imidlertid en hastighet på minimum 768 kbit/s ifølge den samme rapporten. Det nasjonale veilednings- og informasjonssenteret om bredbånd, Høyvis, påpeker imidlertid på sine nettsider at man generelt "må ha 50-100 % mer kapasitet tilgjengelig enn det den tjenesten du skal benytte", dvs. en overføringshastighet på ca 1200 kbit/s og oppover for overføringer fra Stortinget.

Bondevik II-regjeringen tok i sin tid initiativ til å

styrke bredbåndssatsingen i Norge og la i den forbindelse fram St.meld. nr. 49 (2002-2003), "Breiband for kunnskap og vekst". Stortingsflertallet sluttet seg da til en bruksorientert definisjon av bredbånd. Bredbånd ble definert som et "toveis kommunikasjonsnett som kan overføre ulike former for data som tekst, lyd og levende bilder og som må kunne bære nye tjenester og tillate at mange bruker nettet samtidig".

I Soria Moria-erklæringen heter det at "Regjeringen vil at hele landet skal ha tilbud om tilknytting til høyhastighetsnett innen utgangen av 2007."

Svar:

Ja, regjeringen legger Stortingets bruksorienterte definisjon til grunn for satsingen på bredbånd til alle. Jeg mener denne definisjonen er best egnet fordi tilbudet av overføringskapasitet og tilbudet av nye innholdstjenester er i rask vekst og utvikling. En bruksorientert definisjon er også teknologinøytral og gir uttrykk for behovet for skalerbare overføringsteknologier.

En bruksorientert definisjon er vanskelig å måle. I forbindelse med den nevnte rapporten har Teleplan på selvstendig grunnlag valgt å tallfeste en bestemt overføringshastighet for å kunne gjennomføre målingen.

Vi har kommet meget langt på vei til å nå målet om bredbånd til alle slik vi har forpliktet oss til i Soria Moria-erklæringen. Vi har fremskrivninger og andre indikasjoner på at hele 99% av husstandene vil ha et tilbud om fast eller trådløst bredbånd per 31. desember 2007. Andelen med fast bredbåndsforbindelse vil øke ytterligere utover våren ettersom utbyggingsprosjektene som er satt i gang i løpet av året blir ferdigstilt. Regjeringen vil deretter gjøre en ny vurdering av situasjonen og eventuelt behov for å sette inn ytterligere tiltak.

Jeg vil også tillate meg å benytte anledningen til å nevne at en, selv etter denne regjeringens store satsing på bredbånd til alle, trolig alltid vil kunne finne et fåtall enkelte husstander rundt om i landet som det av ulike grunner vil være helt spesielle utfordringer med å få dekket med bredbåndskommunikasjon.

SPØRSMÅL NR. 246

Innlevert 16. november 2007 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 23. november 2007 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Hvorfor har den rød-grønne regjeringen nedprioritert dialogen med estiske politikere, og hva vil utenriksministeren gjøre for å bedre dette, samt stimulere til økt handel mellom Norge og Estland?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede var denne uken på offisielt besøk i Estland sammen med en stortingsdelegasjon (bestående av en stortingsrepresentant fra hvert parti), med stortingspresident Thorbjørn Jagland i spissen, etter en invitasjon av den daværende estiske parlamentspresidenten, Toomas Varek.

Der hadde vi særdeles interessante møter med bl.a. Estlands president, Ene Ergma, Estlands utenriksminister Urmas Paet, Estlands forsvarsminister Jaak Aaviksoo, samt flere parlamentskomiteledere og parlamentsrepresentanter.

Det som undrer undertegnende og er litt oppsiktsvekkende er statistikken over offisielle besøk fra

Norge til Estland etter at de rød-grønne overtok regjeringskontorene. I 2005 og 2006 har ingen norske politikere besøkt Estland, bortsett fra Thorbjørn Jagland som i mai 2006 deltok på en konferanse for parlamentspresidenter, samt nå denne uken ledet en stortingsdelegasjon etter en invitasjon fra den tidligere parlamentspresidenten. Kontrasten til de andre nordiske lands besøksvirksomhet er betydelig, spesielt i lys av UD's politiske mål om å styrke forbindelsene med de baltiske land og Polen. Undertegnede vil derfor sterkt oppfordre utenriksministeren til å ta initiativ til å styrke den bilaterale dialogen, blant annet ved å oppnå bedre bredde i besøksvirksomheten både politisk og på høyere embetsmannsnivå, og stimulere til økt fokus på hvilke muligheter norske bedrifter har av handel og investeringer i Estland, i tillegg til turisme som er veldig økende.

Eksporten til Norge utgjorde i 2006 om lag NOK 2,025 milliarder kroner. Import fra Norge lå i fjor på kun NOK 0,824 milliard. Noe som utenriksministeren bør gjøre noe for å øke. Det er over 300 norske

bedrifter som driver handel med og/eller annen virksomhet i Estland.

Nivået på utenlandske direkte investeringer er blant de høyeste i Sentral - og Øst-Europa. Nordiske investeringer er dominerende, spesielt svenske og finske. Finland og Sverige ligger langt foran med til sammen 75% av alle investeringer, mot Norges knappe 3% totalt.

Politisk vektlegges særlig styrking av rammebetingelsene for handel og investeringer. Estland samarbeider nært med Latvia og Litauen på mange områder, også innen Baltisk Råd og med land i østersjøregionen. Statsministrene i de tre baltiske landene har tatt konkrete skritt for å styrke samarbeidet i EU dem imellom og med de nordiske land, hvilket reflekterer en økende tendens til nordisk-baltisk samarbeid i et 3 + 3 format, hvor Norge og Island faller utenfor. Derfor burde det bekymre utenriksministeren, og til dels næringsministeren, at man ikke fra norsk side tar initiativ til økende samarbeid.

Estland har siden 1990-tallet opplevd en sterk og vedvarende økonomisk vekst, og har i dag en av Europas raskest voksende økonomier. Lave skatter og avgifter, lavt lønns- og kostnadsnivå, en relativt velutdannet arbeidsstyrke, stor utbredelse av informasjonsteknologi, fokus på økonomisk frihet, frihandel, lav korrupsjon, gode rammebetingelser for næringsliv og gründere, har gitt god konkurranseevne og tiltrukket betydelige utenlandske investeringer. Med andre ord, det er mye norske politikere har å lære av Estland. Videre så er Estland langt fremme når det gjelder informasjonsteknologi innen viktige områder som helse-, finans- og næringssektoren, i tillegg til demokratideltakelse (stemmegivning via Internet).

Svar:

Det medfører ikke riktighet at Regjeringen har nedprioritert dialogen med Estland og estiske politikere. Estland er et naboland Norge deler mange interesser og ofte også synspunkter med. Energi og klima, sikkerhetspolitikk, forholdet til Russland, FN og internasjonale operasjoner, er blant de meget aktuelle problemstillingene vi diskuterer med esterne. Vi er allierte i NATO, vi samarbeider i EØS i en rekke fora knyttet til Østersjø-området, samt gjennom nordisk-baltiske strukturer. Vi møtes således flere ganger i året på ulikt nivå, fra statsminister til høyt embetsnivå. I tillegg gjennomføres bilaterale besøk, senest statssekretær Walaas i dag, 22. november. Samlet gir dette oss god anledning til å ha løpende dialog med estiske myndigheter om et bredt spekter av bilaterale, utenrikspolitiske og økonomiske saker. La meg gi noen eksempler som viser bredden i relasjonene og den vekt vi legger på dialogen med estiske politikere og myndigheter.

EUs Nordic Battle Group blir formelt etablert neste år. Her arbeider vi sammen med Estland, i tillegg til Sverige, Finland og Irland. De to siste årene har Norge bidratt med instruktører til Baltic Defence College. I NATOs overvåking av estisk luftterritorium er Norge en aktiv deltaker, der vi stiller med F-16 fly. Dette er viktige sikkerhetspolitiske saker hvor vi har tett dialog og samarbeid med estiske myndigheter.

EØS-finansieringsordningene er et nytt viktig element i det bilaterale forholdet mellom Norge og Estland. I perioden 2004-2009 vil Estland over disse ordningene motta over 240 millioner kroner i støtte til tiltak på en rekke områder som miljø, kulturarv, helse og det sivile samfunn. Disse midlene bidrar til å styrke forbindelsene mellom våre to land på mange måter. Som representanten Rytman peker på er turismen fra Norge til Estland sterkt økende. Norske besøkende vil snart kunne oppleve storslåtte, gamle herregårder i Estland og andre deler av den estiske kulturarven som har blitt renoveret og tatt vare på for framtiden med bidrag fra EØS-ordningene.

EØS-finansieringsordningene bidrar også til å styrke samarbeidet mellom våre to land i frivillig sektor. I dag deltar statssekretær Walaas i Utenriksdepartementet på lanseringen av et eget fond for frivillige organisasjoner i Estland. Fondet retter seg inn mot områder der sivil sektor spiller en nøkkelrolle. Det legges til rette for utstrakt partnerskap mellom frivillige organisasjoner i våre to land. Dette vil ytterligere utvide kontaktflaten mellom det sivile samfunn i Estland og Norge.

Handelen mellom Norge og Estland har økt kraftig de siste årene. Gjennom EØS-avtalen er det skapt et godt fundament for en ytterligere styrking av det økonomiske samkvemmet. Norske selskaper ser Estland som et interessant marked, og mer enn 300 norske bedrifter er økonomisk engasjert i Estland. Bl.a. er det viktige norske aktører inne i oppbyggingen av en cellulosefabrikk i Estland til en verdi av rundt 1,3 milliarder kroner. Dette er den nest største utenlandske investeringen i estisk historie.

I lys av den store interessen fra norsk næringsliv har det nå, med oppstartshjelp fra vår ambassade i Tallinn, blitt etablert en norsk næringslivsforening i Estland. Jeg tror denne foreningen vil bidra ytterligere til å øke samarbeidet mellom norsk og estisk næringsliv.

Estland er et naboland som står oss nært. Jeg har etablert et nært forhold til min estiske kollega - bilateralt, i NATO og i en nordisk-baltisk sammenheng. Vi vil videreføre og videreutvikle vår tette politiske dialog, vårt praktiske samarbeid, de økonomiske relasjonene og det tette folk- til-folk samarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 247**Innlevert 16. november 2007 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 26. november 2007 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Hvilke tiltak vil utenriksministeren gjøre for å legge forholdene til rette for økt handel med Israel, og hvilke synspunkt presenterte statssekretær Raymond Johansen under AUF-arrangementet på Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til oppslag i Dagbladet fredag 2. november 2007, der det kommer frem at utenriksministeren nå vil jobbe for økt handel med Israel. Det er meget prisverdig og vil utvilsomt bidra til en normalisering mellom forholdet mellom Norge og Israel. Samtidig som vi kan lese om at ministeren vil hjelpe norsk næringsliv med handel med israelsk næringsliv, så arrangeres det såkalt skoleringsseminar i møterom på Stortinget i regi av AUF, om hvorfor man bør boikotte Israel. Til stede var flere Palestinaorganisasjoner og deres statssekretær Raymond Johansen.

Vi er inne i en spennende tid i Midtøsten. Om få uker møtes Israel og palestinerne president, Mahmoud Abbas til viktige forhandlinger i USA. Det vil være til det beste for hele verden, i tillegg til de stridende parter, om store fremskritt gjøres på nevnte toppmøte. Med det mål for øye at Israel kan leve bak sikre grenser, uten frykt for terrorangrep eller beskytning fra muslimske naboland. Samtidig kan vi se frem til en palestinsk enhet, som vil lede til et godt land for alle sine innbyggere, som vil være et lysende eksempel på at menneskerettighetene respekteres. Noe som for øvrig er en mangelvare blant flere av de muslimske naboland i Midtøsten.

Undertegnede mener det er meget viktig å støtte partene som står inne for Veikartet for fred, Israel og Fatah, i denne prosessen.

Hjelp dem til å gjøre modige valg. En normali-

sering, bl.a. gjennom økt handel, i motsetning til oppfordring til forbrukerboikott mot en av de nevnte parter, har vi kunne lese i dagspressen tidligere denne måneden, at utenriksministeren ønsker å gå inn for mer handel. Vi vet fra før at våre naboland Sverige, Danmark og Finland gjør mer handel med Israel enn Norge, og vi faktisk ligger på bunnen i europeisk sammenheng (22.plass). Skal Norge i det hele tatt bli tatt for å være en nøytral part, må dette normaliseres.

Svar:

Israelske myndigheter har gitt uttrykk for et ønske om å utvikle det bilaterale handelssamarbeidet med Norge, særlig innenfor forskning og utvikling.

UD påtar seg den samme tilretteleggerrollen overfor den israelske ambassaden i Oslo som andre lands representanter. Vi planlegger i samarbeid med israelske myndigheter et møte om nærings-, handels- og forskningsspørsmål som berører våre to land. Møtet vil etter nåværende planer bli gjennomført neste vår med deltagelse fra NHD, Innovasjon Norge, NHO og NFR, i tillegg til representanter fra norsk og israelsk næringsliv. Møtet vil gi næringslivsrepresentantene mulighet til å orientere om sine respektive interesser og mulighetsområder. Ansvar for eventuell videre oppfølging vil ligge hos aktørene selv.

Næringslivssamarbeid er ikke noe som dikteres fra norske myndigheters side. Det er næringslivet selv som velger sine samarbeidspartnere. Utenrikstjenestens rolle - hjemme og ute - er å tilrettelegge for kontakt mellom landene, herunder næringssamarbeid.

Når det gjelder statssekretær Raymond Johansens deltakelse på et AUF-seminar på Stortinget var han invitert til å snakke om Regjeringens midtøstenpolitikk. Jeg antar at representanten er klar over at det ikke er regjeringens politikk å boikotte Israel.

SPØRSMÅL NR. 248**Innlevert 19. november 2007 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 23. november 2007 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Mener statsråden at deling av elever i grupper etter kjønn eller faglig nivå er positivt hvis det fører til et bedre læringsmiljø og bedre læring, og med hvilket tidsperspektiv tolker statsråden det som står i §8-2 i Opplæringslova om at "til vanleg skal organiseringa ikkje skje etter fagleg nivå, kjønn eller etnisk tilhør"?»

BEGRUNNELSE:

Gudbrandsdølen Dagningen skriver torsdag 15. november i et oppslag at en ved Kringsjø skole har delt 6. klasse i jente- og guttegrupper åtte timer i uken i fagene natur og miljø, kunst og håndverk og gym. Denne delingen har vært et ledd i arbeidet for å redusere bråk og for å bedre klassemiljøet. Kontaktlærer Heidi Margrete Nilsen mener denne delingen har vært vellykket, at det ikke er i strid med opplæringsloven og sier: "Før brukte vi mye undervisningstid på å løse konflikter. Etter at vi skilte kjønnene har konfliktnivået gått betraktelig ned". Foreldrene er også positive til dette tiltaket for å forbedre klassemiljøet.

Utdanningsdirektør i Oppland mener imidlertid praksisen ved Kringsjø skole er i strid med § 8-2 i Opplæringsloven som sier at "til vanleg skal organiseringa ikkje skje etter fagleg nivå, kjønn eller etnisk tilhør". Han mener at siden delingen har pågått i over et år, så er ikke dette med hjemmel i loven (Gudbrandsdølen Dagningen, 15.november).

Fylkesmannen reagerer på samme måte, og mener at åtte timer per uke i nesten ett og et halvt år er i strid med det som står i Opplæringslova om at organisering basert på kjønn ikke skal skje "til vanleg" (Gudbrandsdølen Dagningen, 16.november).

Denne saken viser at det er en del uklarhet om hvordan § 8-2 i Opplæringslova skal tolkes, og vi vet at det er en rekke andre skoler og klasser i landet som benytter seg av differensiert undervisning for å bedre klassemiljø og læringsresultater. Disse gjør det som regel med stort hell. Som eksempel på dette kan vi trekke frem Strinda videregående skole som har gått fra ti til null prosent stryk i matematikk i 1.videregående etter å ha delt elevene inn i grupper basert på faglig nivå, og slik gitt dem differensiert undervisning (Bladet Utdanning nr 10/2007). Både elevene og lærerne er kjempefornøyde med denne modellen, og dette er et klart eksempel på at alle tjener på differensiert undervisning.

For at alle skoler i landet i fremtiden skal vite hvor lenge og hvor mye de kan differensiere under-

visningen, er det imidlertid nødvendig å få en avklaring på hvordan § 8-2 i Opplæringslova skal tolkes.

Svar:

Opplæringsloven § 8-2 første ledd fjerde punktum fastsetter et forbud mot til vanlig å organisere elevene etter faglig nivå og kjønn. Regelens begrunnelse er å ivareta skolens rolle som et inkluderende fellesskap. Dette er presisert i forarbeidene til bestemmelsen i Innst.O.nr.95 (1996-97) som fremhever at skolen skal være møteplass på tvers av sosiale, økonomiske og evnemessige forhold samt kjønn.

Uttrykket "til vanlig" i loven angir at det kan være situasjoner der det, i kortere eller lengre tid, er tillatt med en annen organiseringsform. Hva som vil være tillatt i det konkrete tilfellet må vurderes ut fra en forsvarlig og skjønnsmessig avveining. På generell basis og på bakgrunn av ovennevnte kriterier kan ikke skolen ha gruppeorganisering som en normalordning. Faste og langvarige inndelinger er etter disse kriteriene ikke tillatt.

Inndeling etter faglig nivå og kjønn må forbeholdes særskilte og begrensede deler av undervisningen. Det kan for eksempel være lovlig med korte perioder med inndeling etter hvor langt elevene har kommet i lese- og skriveopplæringen. Inndelingen bør være begrunnet i behovet hos den aktuelle elevgruppen, være fleksibel slik at inndelingen kan endres ved behov og være avgrenset i tid.

Pedagogisk differensiering er viktig. Elever er gode i ulike emner, og i noen sammenhenger kan det være nyttig å dele inn elever etter hva elevene trenger å arbeide mer med. Noen vil for eksempel ha behov for intensiv lesetrening, mens andre har behov for å øve på andre ferdigheter. De fleste elever har sterke og svake sider, noe som nødvendiggjør en fleksibel pedagogisk differensiering. Skoler kan ikke lage faste grupper der elevene deles inn etter faglig nivå. Internasjonal forskning viser at faste inndelinger av elevene etter ferdighetsnivå har uheldige konsekvenser både for læringsmiljø og læringsutbytte.

For det første finnes det forskning som viser at det er en risiko for at slike inndelinger blir tilfeldige og basert på andre karakteristikk ved elevene enn deres ferdigheter. En stor britisk undersøkelse fant for eksempel at inndeling av elever til skolene ikke bare handlet om ferdigheter. Til tross for en uttalt praksis om at ferdigheter skulle være det eneste inndelingskriteriet, så man i undersøkelsen at skolene oftere plasserte barn av arbeiderklasseforeldre i lav-

ferdighetsgrupper enn barn av middelklassen også når barna hadde de samme ferdighetene. Det er et ikke ukjent fenomen at lærere undertiden har lavere forventninger til noen grupper elever. Forskning tilsier at man skal være forsiktig med å dele inn barn i A- og B-lag.

For det andre er det godt dokumentert at faste inndelinger i grupper etter ferdigheter på ingen måte er nødvendig for å gi elever et godt læringsutbytte. Andre forhold er derimot avgjørende, for eksempel høy kvalitet på undervisningen, fravær av bråk og uro, gode relasjoner mellom elever og lærer samt tilbagemeldinger og oppfølging. Tvert i mot viser internasjonale undersøkelser at slik inndeling ikke gir de mest optimale betingelsene for læring. Det er særlig elevene med svake ferdigheter som taper på en slik inndeling. Elever med gode resultater har mye å vinne på å lære sammen med elever som har dårligere ferdigheter. Forskerne mener at de faglig sterke elevene som er med på å forklare oppgaver og løsninger for andre, lærer mer enn dem som bare lytter til forklaringer.

For det tredje finnes det også dokumentasjon på at dersom undervisningen tar hensyn til ulike måter å lære på og ulike læringsforutsetninger, har blandede grupper bedre muligheter for å skape respekt og forståelse mellom elever fra ulike miljøer og med ulike ferdigheter. Det er en verdi i seg selv at skolen kan sees på som et samfunn i miniatyr der alle typer elever samhandler.

På samme måte som inndeling etter nivå er inndeling etter kjønn på ingen måte et nødvendig grep for å sikre et godt læringsmiljø eller et godt læringsutbytte. Det finnes dokumentasjon på at få og enkle regler for oppførsel som håndheves konsekvent på hele skolen skaper ro og trivsel, og at både gutter og jenter er i stand til å respektere slike. Det er likevel slik at rene jente- og guttegrupper kan være riktig i visse sammenhenger og for kortere perioder. Men som hovedregel skal elevene arbeide i kjønnsblandede grupper, og det skal tilstrebes lik fordeling av oppgaver mellom kjønnene. Fra forskerhold er det uttalt at inndeling i rene jente- og guttegrupper ikke vil være heldig, men at det kan være hensiktsmessig å skille gutter og jenter i noen få timer i ulike sammenhenger. Det vil si at grupperingen kan skje når situasjonen krever det, men ikke som en fast ordning. Det er viktig at alle elever behandles som de individene de er, ikke som representanter for sitt kjønn. Forventninger om at gutter er bråket og jenter er pliktoppfyllende må ikke styre opplæringen som den enkelte eleven mottar. Vi skal ta hensyn til at kjønn har betydning i noen sammenhenger. Men det er også viktig at skolen ikke forsterker kjønnsstereotyper som kan virke negativt inn på elevenes tiltro til egne evner og deres læringsutbytte. Det antas at spesielt gutter har mye å tape på at lærere og andre har lave forventninger til hva de kan utrette i skolen.

SPØRSMÅL NR. 249

Innlevert 19. november 2007 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 27. november 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere strekningen Bommestad-Sky (E18) i lys av miljøkonsekvenser, Bøkeskogen og Farriseidet?»

BEGRUNNELSE:

Valget av E18 trasé forbi Larvik er meget viktig for Larviks nåværende generasjon og de kommende generasjoner. Som en veritabel barrikade ligger dagens motorvei og stenger forbindelsen mellom Larviks beboere og Vestmarka og drikkevannskilden Farris.

Ca. 7000 beboere og de mange tusen brukere av

turområdet langs hele dagens E-18 plages av støy, svevestøv, nitrogenoksider og estetisk forøpling. E18 gjennom Vestfold går hovedsakelig gjennom landlige omgivelser, men forbi Larvik går veien gjennom store boligkonsentrasjoner, unike og attraktive naturområder.

Alternativ 3E er en trase som er konsekvensutredet av Vegvesenet - den er ønsket av Larviks befolkning og av et samlet politisk miljø i Larvik. Men Vegvesenet har pr. i dag landet på en annen løsning (alternativ 1D og 2D). Pr. i dag pågår det en dialog mellom Vegvesenet, politikere og 3 talsmenn for 22 interesseorganisasjoner (som har samlet seg alle om alternativ 3E). Pr. i dag ligger det økonomiske gapet

mellom Alternativ 2D og 3E på ca. 640 millioner. Politisk behandling i Larvik vil foregå våren 2008.

Alternativ 3E har følgende løsning: Tunnel fra Bommestad til Farriseidet. Ny bru over Farriseidet og videre i tunnel i Martineåsen fram til Sky.

Alternativ 1D og 2D er begge med tunnel forbi Månejordet og Bøkeskogen, men ingen tunnel på strekningen Månejordet - Bommestad eller Farriseidet (Martineåsen) - Sky.

Forskjellen på 1D og 2D er bruløsningen på Farriseidet der 2D er en løsning med ny bru og mulighet for skilting 100-110km/t.

Svar:

Jeg vil vise til at Statens vegvesen har utarbeidet utkast til kommunedelplan med konsekvensutredning for ny E18 Bommestad - Sky. Det er i dette planarbeidet utredet 5 hovedalternativer for ny E18 på strekningen Bommestad - Sky, i tillegg til 0-alternativet. Innenfor hvert hovedalternativ er det også utredet flere varianter. Variantene er i hovedsak tunnel-løsninger på ulike delstrekninger.

Prosjektet har vært styrt av en samarbeidsgruppe med deltakere fra kommunen både administrativt og politisk, fylkesmann, fylkeskommune, Mattilsynet og politiet. Gjennom hele planleggingen har det vært jobbet bredt med medvirkning og involvering av omgivelsene i en åpen prosess. På denne måten har det kommet fram nyttig kunnskap som har forbedret løsningene og påvirket konsekvensene. Gjennom prosessen har det vært avholdt 9 åpne møter og 3 møter med planutvalget/politikere.

Statens vegvesen har i forbindelse med offentlig ettersyn av planen for ny E18 forbi Larvik, anbefalt en løsning (det såkalte alternativ 2D) hvor vegen følger dagens trasé, men suppleres med en 950 meter lang tunnel forbi Bøkeskogen og Månejordet. Planen har ligget ute til offentlig ettersyn i perioden 4. juni - 15. oktober 2007.

Vegvesenet vurderer nå de innspillene som har kommet inn gjennom høringen og dette vil skje i en prosess der politikerne i Larvik er involvert.

Planprosessen om valg av løsning skjer etter plan- og bygningslovens bestemmelser.

Kommunedelplanen med konsekvensutredning forventes oversendt Larvik kommune til politisk behandling vinteren 2008. Kommunen vil deretter fatte planvedtak etter plan- og bygningsloven § 20-5. Der som det foreligger innsigelse til planen fra berørte myndigheter, vil det bli gjennomført meklings. Fører ikke dette fram, vil saken bli oversendt til Miljøverndepartementet for endelig avgjørelse, i henhold til den behandlingsmåten som er beskrevet for innsigelser i plan- og bygningsloven § 20-5.

Jeg mener at det ikke er riktig av meg på nåværende tidspunkt å gå aktivt inn i en planprosess som ennå ikke er avsluttet. Jeg forutsetter at representanten Tenden også er opptatt av å ivareta lokale myndigheters mulighet til gjennomføre sine lokale prosesser, uten innblanding fra statlige myndigheter. Skulle det vise seg at det ikke blir en løsning lokalt, vil Miljøverndepartementet i samråd med Samferdselsdepartementet ta beslutning på et senere tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 250

Innlevert 19. november 2007 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 27. november 2007 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Slik overgangsreglene i rederibeskatningen i forbindelse med fond for miljøtiltak er utformet, så vil ikke avsetningene til slike fond kunne regnskapsføres som egenkapital for 2007. Grunnen er at overgangsregelen gir et betinget skattefritak for 1/3 av gevinsten, forutsatt at den skatt som skulle vært betalt i stedet benyttes til miljøtiltak. Men kvalifiserende type miljøtiltak er ikke avklart, og det må derfor avsettes for 28% av hele gevinsten for 2007.

Hvordan vil statsråden avklare dette i tide for næringen?»

Svar:

I forbindelse med statsbudsjettet for 2008 er det foreslått endringer i rederiskatteordningen som blant annet innebærer skattefritak for nye skipsfartsinntekter fra og med inntektsåret 2007. For selskaper som er lignet innenfor rederiskatteordningen for inntektsåret 2006, og som velger å lignes etter rede-

riskatteordningen også for inntektsåret 2007, er det foreslått overgangsregler for behandlingen av oppbygde skattekreditter i gjeldende ordning. Overgangsreglene innebærer at to tredjedeler av beregnet gevinst per 31. desember 2006 skal tas til inntekt over en periode på 10 år, mens skattebeløpet knyttet til den resterende tredjedelen av gevinsten kan avsettes på selskapets fond for miljøtiltak mv.

Jeg vil understreke at det er regnskapsreglene som er bestemmende for hvorvidt det skal avsettes for utsatt skatt på den delen av beregnet gevinst ved overgang til ny ordning som knytter seg til fond for miljøtiltak mv. Som nevnt i Ot.prp. nr. 1 (2007-2008)

på side 31, vil regnskapsføringen kunne avhenge blant annet av om selskapet kan sannsynliggjøre at fondet (eller deler av det) skal benyttes til skattefri miljøinvestering. Spørsmålet vil også kunne avhenge av hvordan overgangsordningen på dette punktet blir endelig utformet.

Finansdepartementet tar sikte på å sende et forslag til forskriftsbestemmelser om fond for miljøtiltak mv. på høring så raskt som mulig. Jeg legger stor vekt på at saken skal være godt utredet, slik at forskriften kan ivareta formålet med fond for miljøtiltak mv., som er å bidra til å redusere miljøproblemene som knytter seg skipsfarten.

SPØRSMÅL NR. 251

Innlevert 19. november 2007 av stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen

Besvart 27. november 2007 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Det går fram av Soria Moria- erklæringa at Regjeringa vil oppretthalde eit desentralisert sjukehus-tilbod og at ingen lokalsjukehus skal leggjast ned.

Er raseringa av nærsjukehuset i Florø i samsvar med Soria Moria-erklæringa, vil statsråden godta og godkjenne ei slik rasering, og vil statsråden syte for at det nasjonale pilotprosjektet som nærsjukehuset i Florø representerer, får eigne ressursråmer slik at prosjektet kan utviklast og gjennomførast etter dei opphavelige intensjonane?»

GRUNNGJEVING:

Nærsjukehuset i Florø vart etablert - og politisk bestemt - av tidlegare helseminister Dagfinn Høybråten. Nærsjukehuset vart oppretta som "eit nasjonalt pilotprosjekt med overføringsverdi til andre helsefor-etak". Hovedintensjonen var at nærsjukehuset spesielt skulle behandle eldre, kronikarar, observasjonspasientar, rehabiliteringspasientar, døyande m.fl.

Etter om lag eit års drift gjorde SINTEF ei evaluering (i 2006) av drifta ved nærsjukehuset. SINTEF konkluderte med at målformuleringa for nærsjukehuset har vore uklar, pilotprosjektet har fått for dårleg oppfølging, kommunikasjonen med aktuelle samarbeidspartnarar har vore dårleg, ansvarstilhøva har vore uklare og medarbeidarane har blitt for lite inkluderte i prosessen. SINTEF peikar vidare på at eit slikt pilotprosjekt burde ha eigne ressursråmer i ein av-

grensa periode; altså i praksis vore finansiert direkte frå helse- og omsorgsdepartementet.

Nærsjukehuset har ei sengeavdeling med 12 plassar, driv noko dagkirurgi og relativt omfattande poliklinisk verksemd.

Styret i Helse Førde vedtok 26. oktober 2007 at sengeposten (i realiteten) skal avviklast, men at den polikliniske verksemda skal vidareførast. Tidlegare har styret vedteke nedlegging av den ortopediske aktiviteten. Onsdag sist veke vart det kjent at leiinga i Helse Førde vurderer å leggje ned all dagkirurgi ved nærsjukehuset og dessutan at heile drifta ville bli vurdert med tanke på avvikling.

Sjølv om nærsjukehuset skulle få halde fram med poliklinisk og dagkirurgisk verksemd, så vert no så mange funksjonar lagde ned at nærsjukehuset ikkje lenger kan halde fram slik intensjonane var.

Svar:

Soria Moria-erklæringa slår som kjent fast at "Regjeringa vil oppretthalde nærhet til akuttfunksjoner og fødetilbud. Ingen lokalsykehus skal legges ned. Regjeringa vil vidareføre arbeidet med en bedre arbeidsdeling mellom sykehus, som fremmer styrket kvalitet i pasientbehandlingen." Dette er mitt utgangspunkt også i denne saken.

Jeg er kjent med at styret i Helse Førde, på styremøtet 26. oktober 2007, har vedtatt at det skal legges frem egen sak på neste styremøte 28. november 2007,

med forslag til endringer i driften ved nærsykehuset i Florø. Saksdokumenter og forslag til vedtak foreligger nå. Styret i Helse Førde har imidlertid ikke fattet sin beslutning, og saken har heller ikke vært vurdert av styret for Helse Vest. På bakgrunn av den beslutningen som styret for Helse Vest fatter, må jeg vurdere om kompetansen til endelig beslutning ligger hos styret, eller om den hører hjemme i departementet. Ettersom det foreligger et foretaksmøtevedtak fra 2003 om etablering av et offentlig nærsjukehus i Florø, vil det måtte vurderes om styrevedtaket er i samsvar med foretaksmøtevedtaket. Jeg vil derfor følge denne saken nøye.

Finansieringsordningene for spesialisthelsetjenestene skal understøtte de regionale helseforetakenes "sørge for"-ansvar. Finansiering foregår i flere trinn. Staten overfører penger til de regionale helseforetakene, som på sin side har et selvstendig ansvar for å benytte midlene til å finansiere egne helseforetak og private virksomheter i egen helseregion i samsvar med "sørge for"-ansvaret. De regionale helseforetakene har ansvar for å sikre gode faglige løsninger, og disse skal i utgangspunktet fremmes gjennom ledelse og organisering, klare ansvarslinjer og riktige faglige prioriteringer.

SPØRSMÅL NR. 252

Innlevert 19. november 2007 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 27. november 2007 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Norske tollregler favoriserer import av usunn jukseost (analog ost) basert på palmeolje, fremfor ekte ost som er sunnere, ifølge VG mandag 19. november. Det er særlig såkalte pizza- og tacotoppinger som inneholder planteoljer istedenfor melk.

Vil finansministeren på bakgrunn av dette redusere tollen på ekte ost, slik at ikke usunt kosthold favoriseres av tollavgiftene?»

Svar:

Av hensyn til importvernet for landbruksvarer er det for sentrale norske jordbruksprodukter, som for eksempel ost, fastsatt tollsatser på et nivå som sikrer avsetning av norske produkter på det innenlandske markedet.

For ost er ordinært tollnivå i størrelsesorden 25-27 kr/kg. Det er likevel en betydelig import av ost til

Norge på i størrelsesorden 7500 tonn årlig. EU har en tollfri kvote for import til Norge på 4500 tonn. Det importeres også betydelige mengder ost til full toll.

Den såkalte analogosten inneholder plantefett som gjør at tollsatsen ved import av slik ost til Norge er lavere. Plantefett har ikke tilsvarende beskyttelsesbehov som melkefettet i ordinær ost. Importen til Norge av analogost kommer i hovedsak fra EU og tollsatsene er regulert i Protokoll 3 til EØS-avtalen. Tollsatsen avhenger av størrelsen på innholdet av plantefett i analogosten. Jo høyere innhold av plantefett, jo lavere toll. Analogost har et noe annet bruksområde enn andre oster, og brukes bl.a. i bearbeidede matvarer som pizza.

Regjeringen har i forslaget til statsbudsjett lagt fram forslag om at tollsatsene for ost skal ligge fast også i 2008, jfr. St.prp.nr.1 (2007-2008) Skatte-, avgifts og tollvedtak.

SPØRSMÅL NR. 253**Innlevert 20. november 2007 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn****Besvart 27. november 2007 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Antall nordmenn som studerer i utlandet har gått tilbake med over 11 % i løpet av de siste 3-4 årene.

Når vil Regjeringen legge frem en samlet strategiplan for å stimulere til studier i utlandet, samt å få høyt kvalifiserte studenter til Norge?»

BEGRUNNELSE:

Det er i dag kun rundt 19000 norske utenlandsstudenter, og antallet har vært nedadgående de siste årene. For Norge som nasjon er det av stor viktighet at vi får på plass samarbeid mellom norske og utenlandske studieinstitusjoner. Det er også av stor betydning at Norge er attraktivt og tilstrekkelig åpent for å kunne tiltrekke seg høyt kvalifiserte utenlandske studenter. For norsk næringsliv er det også vesentlig at langt flere nordmenn studerer i land som er viktige handelspartnere for Norge. I budsjettssammenheng

berøres noe fragmentert områder som er av vesentlig betydning for å stimulere norsk ungdom til å studere i utlandet. Undertegnede savner imidlertid en helhetstenkning og en plan som synliggjør en norsk strategi på dette viktige området.

Svar:

Regjeringen vil legge fram en stortingsmelding om internasjonalisering i utdanningen høsten 2008.

Meldingen vil gi en helhetlig vurdering av dagens rammer, ordninger og ressursbruk i internasjonalisering av videregående opplæring, fagskoleutdanning og høyere utdanning. I stortingsmeldingen vil departementet gjennomgå hele det internasjonale feltet for å vurdere både vektleggingen av de ulike elementene i internasjonaliseringen, samsvar mellom nasjonale mål og virkemidler, samt resultatene av arbeidet som gjøres. Studentmobilitet vil bli et viktig tema i meldingen.

SPØRSMÅL NR. 254**Innlevert 20. november 2007 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli****Besvart 27. november 2007 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at Stortingets vedtak om desentralisert og differensiert fødselsomsorg, med klare krav til forsvarlighet og kvalitet i fødselsomsorgen, blir fulgt opp, og i så fall på hvilken måte?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til statsrådens redegjørelse 15. november 2007 for helse- og omsorgskomiteen om fødselsomsorgen, samt oppslag i VG den 16. november vedrørende det samme. I VGs oppslag var statsråden tydeligere enn i høringen hva behovet for omstrukturering av tilbudet angår. Det har vært mye oppmerksomhet rundt fødselsomsorgen den senere tid, blant annet fordi alle medlemmene av Nasjonalt råd for fødselsomsorg har trukket seg i protest mot det de

oplever som manglende vilje fra departementets side til å følge opp Stortingets vedtak, og ikke bidratt i de vanskelige omstillingsprosessene som igjen har lammet RHF'enes handlingsrom. Det avgåtte rådet mener at en ustabil og vedvarende liten bemanning og drift, basert på kortidsvikariater og klart ulovlige vaktssystemer der leger kan gå i kontinuerlig vakt i 168-336 timer i strekk, er blitt neglisjert av departementet. Videre mener de at strateginotatet som departementet har presentert for RHF'ene, virker lite gjennomarbeidet, gir en feilaktig beskrivelse av forholdene i svangerskaps- og fødselsomsorgen, og mangler en analyse av hvorfor omstillingsprosessene har vært så vanskelig noen steder, herunder departementets egen rolle. De mener at de tiltak som er foreslått for en stor del er forsøkt tidligere uten resultat.

Svar:

Det er denne regjeringens mål at norsk fødselsomsorg skal være desentralisert og differensiert. Det fremgår av Soria Moria-erklæringa at "Regjeringen vil opprettholde nærhet til akuttfunksjoner og fødetilbud. Ingen lokalsykehus skal legges ned. Regjeringen vil videreføre arbeidet med en bedre arbeidsdeling mellom sykehus, som fremmer styrket kvalitet i pasientbehandlingen."

Selv om svangerskaps- og fødselsomsorgen i Norge holder svært høy kvalitet internasjonalt sett, og selv om Norge er et av verdens tryggeste land å føde barn i, mener jeg at det er behov for en helhetlig gjennomgang av situasjonen på området. Det er behov for å se svangerskap, fødsel og barsel under ett, for å skape rammer som sikrer høy kvalitet i alle ledd i behandlingsskjeden, samt helhet og kontinuitet i tilbudet. Tjenestene skal være faglig forsvarlige. Trygghet for mor og barn har derfor første prioritet i den kommende strategien, som skal legge grunnlaget for et helhetlig kvalitetssystem for svangerskaps- og fødselsområdet.

Departementet sendte i september ut et problemnotatet om strategiarbeidet på en 6 ukers innspillsrunde. Problemnotatet er ikke et strateginotat, dvs. at det ikke er et utkast til strategi. Det er et notat der problemer beskrives og mulige tiltak skisseres, og som har som formål å gi grunnlag for konstruktive innspill. Notatet er en del av en pågående prosess, noe som innebærer at ingen konklusjoner er trukket. Dette er presisert i notatet. På bakgrunn av de skriftlige innspill som mottas i innspillsrunden, de mange tilbakemeldinger som er mottatt i avholdte dialog- og høringsmøter, samt de løpende prosesser som skal videreføres for å sikre at både brukere, representanter for fagmiljøene og for organisasjonene og andre berørte blir hørt, vil departementet utforme et utkast til strategi. I utkastet vil faglige krav til forsvarlighet og kvalitet bli ivaretatt. Strategiutkastet vil bli sendt på en bred høringsrunde. Saken vil så bli lagt frem for Stortinget på egnet måte i 2008.

SPØRSMÅL NR. 255

Innlevert 20. november 2007 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 27. november 2007 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Helseministeren opplyste under høringen i Stortinget med helse- og omsorgskomiteen om fødselsomsorgen den 15/11-07 at hun ville oppnevne et nytt nasjonalt råd for fødselsomsorgen etter at alle medlemmene av rådet, som har fungert i flere år, har trukket seg fra sine verv.

Vil sammensetningen og mandatet til det nye rådet følge Stortingets vedtak i Innstilling S. nr. 300 (2000-2001)?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til Innstilling S. nr. 300 (2000-2001) hvor Stortinget vedtok å gjøre Statens helsetilsyns nivåinndelinger for fødselsomsorgen gjeldende for planleggingen og organiseringen av fødselshjelpen. Det ble pekt på at en slik omorganisering ville være en krevende faglig, organisatorisk og juridisk prosess, og at man ikke kunne forvente at lokale krefter rundt mindre fødeavdelinger og fødestuer kunne klare en slik omorganisering alene. Stortinget vedtok

derfor å opprette et nasjonalt råd for fødselsomsorgen med flerårig funksjonstid som skulle bistå i omstillingsprosessen, kvalitetssikring og evaluering av drift i forbindelse med organiseringen av en desentralisert og differensiert fødselsomsorg. Videre mente Stortinget at et slikt råd skulle bestå av gynekolog, jordmor, almenlege og helseadministrativt personell.

Svar:

Det kan bekreftes at Nasjonalt råd for fødselsomsorgen skal være et viktig virkemiddel for arbeidet med videreutvikling av fødselsomsorgen. Når det nå skal settes sammen nytt råd, skal dette selvsagt baseres på de rammer som følger av Stortingets vedtak i tilknytning til Innst. S. nr. 300 (2000-2001). Jeg føyer også til at i arbeidet med å videreutvikle fødselsomsorgen, herunder i arbeidet med strategien for fødselsomsorg, vil jeg legge vekt på inkluderende prosesser, og med særlig vekt på at brukerne trekkes inn i arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 256**Innlevert 20. november 2007 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen****Besvart 27. november 2007 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2007 ble det bevilget 604 mill. kr. til ordningen "raskere tilbake til arbeid" med bakgrunn i ny IA-avtale. Det viser seg, iflg. NRK Tekst-Tv at bare 2 500 sykemeldte er kommet tilbake i jobb basert på denne bevilgningen. Det hevdes at "Bedriftene har dårlig kjennskap til ordningen" i en undersøkelse foretatt av NAV. Det er departementets oppgave å sørge for at ordningen er tilstrekkelig kjent.

Vil statsråden sørge for at ordningen heretter benyttes som forutsatt?»

BEGRUNNELSE:

Også i forslaget til budsjett for 2008 er det lagt inn ca. 600 millioner kroner som tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykemeldte. For 2008 er midlene foreslått overført til de regionale helseforetakene på kap. 732 post 79. Det er forutsatt at RHF'ene også skal innhente anbud fra private aktører og at disse skal tas i bruk på en målrettet måte. Det vises, i St.prp. nr. 1 (2007-2008), til at det ved utgangen av juni d.å. var behandlet 1602 pasienter under ordningen, noe som må kunne betegnes som et beskjedent antall, og at tilbudet til sykemeldte med sammensatte lidelser i hovedsak starter opp i løpet av høsten 2007.

Det er viktig at kapasiteten i spesialisthelsetjenesten benyttes fullt ut slik at så mange som mulig av de sykemeldte kan komme raskt tilbake til arbeid. Det må derfor være en forutsetning at det totale tilbudet av helstjenester utnyttes og at flest mulig arbeidsgivere og NAV-kontorer blir oppmerksomme på ordningen og får informasjon om hvordan de skal forholde seg.

Svar:

Det er på bakgrunn av St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 4 (2006-2007) vedtatt i statsbudsjettet for 2007 å avsette totalt 604 millioner kroner til en ordning for tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykemeldte ("raskere tilbake"). Formålet er å bringe personer som mottar sykepengene raskere tilbake til arbeidslivet og dermed redusere sykefraværet. Dette følges opp av Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet. Regjeringen foreslår å styrke ordningen i statsbudsjettet for 2008.

Ordningen med tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykemeldte er i gang.

Det er per 22. november henvist 5245 sykemeldte arbeidstakere til behandling i helselinjen. Per oktober var det henvist 4101 pasienter til behandling i helselinjen. I tillegg har en nå startet opp henvisning av sykemeldte til nyetablerte tjenester i regi av Arbeids- og velferdsetaten. Den sterke veksten viser at ordningen nå begynner å falle på plass.

Det har vært nødvendig med et godt forarbeid og å følge de normale prosedyrer for iverksetting av slike ordninger (herunder bruk av anbud) for å forsikre seg om at midlene blir brukt effektivt i forhold til formålet. Det har vært en utfordring for de regionale helseforetakene å etablere ekstraordinære tilbud, der forutsetningen har vært at disse ikke skal konkurrere med ordinære tilbud og fortrenge ordinære rettighetspasienter. Det har også vært viktig å etablere gode systemer for å sikre sporbarhet og styring.

Arbeids- og velferdsetaten har hatt behov for noe lengre tid enn helsesiden på å etablere sine tjenester, bl.a. som følge av at det har vært nødvendig å utforme nye tjenester innen avklaring, arbeidsrettet rehabilitering og oppfølging, og gjennomføre anskaffelsesprosesser overfor tilbydere. Arbeids- og velferdsetaten har gjennomført anbudsprosesser for både dagbaserte og døgnbaserte tilbud.

Vi ønsker å utnytte kapasiteten på best mulig måte. De regionale helseforetakene inngår avtaler med private tilbydere i økende grad. Samtlige regionale helseforetak har inngått avtaler med kjøp av rehabiliteringstjenester fra private rehabiliterings- og opptreningsinstitusjoner. De regionale helseforetakene er spesielt bedt om å benytte private kommersielle aktører der disse kan tilby sykemeldte en kortere ventetid enn helseforetakene. To regionale helseforetak har inngått avtaler med private kommersielle sykehus mens de to øvrige regionale helseforetakene nå forbereder slike avtaler. Tjenester fra Arbeids- og velferdsetaten vil i all hovedsak kjøpes fra private.

Behovskartleggingen som ble foretatt i ordningens første fase viser størst behov for tilbud til personer med sammensatte sykdommer. De regionale helseforetakene har arbeidet med å utvikle tilbud opp mot denne målgruppen, og de fleste startet opp nå i høst.

En viktig del av oppfølgingen er å innhente informasjon om bruken av ordningen som grunnlag for å iverksette nødvendige tiltak. Stortingsrepresentant Svendsen viser til undersøkelse fra Arbeids- og velferdsetaten, der det hevdes at bedriftene har dårlig kjennskap til ordningen. Nær halvparten av bedrifte-

ne i undersøkelsen har imidlertid kjennskap til den. Svarene bør imidlertid ses i lys av at undersøkelsen ble gjennomført tidlig i høst da mange av tjenestene ennå ikke var etablert. Studien er trolig først og fremst en bekreftelse på at ordningen er i en etableringsfase.

Informasjonsstrategien for "raskere tilbake" består av flere elementer og ulike faser. I mars ble en egen nettside for ordningen opprettet under [www.nav.no/raskere tilbake](http://www.nav.no/raskere_tilbake) som løpende oppdateres og forbedres. Ifølge opplysninger fra Arbeids- og velferdsdirektoratet har nettsiden kommet opp i gjennomsnittlig ti tusen treff i måneden. Fastlegene og andre som kan henvise pasienter ble tidlig informert om ordningen, og de får nå tilsendt oppdatert informasjon. Informasjon om de ulike tilbudene og henvisningsprosedyrer er også tilgjengelig på nettsidene til de regionale helseforetakene.

Informasjonen om ordningen må være tilpasset hvor langt man er kommet i etableringen av tilbudene. I startfasen har det også vært nødvendig å legge vekt på å forberede virksomhetene internt. Nå når tilbudene er etablert, kjøres en stor nasjonal informa-

sjonskampanje i samarbeid mellom Arbeids- og velferdsetaten og Sosial- og helsedirektoratet, og i forståelse med partene i arbeidslivet og Arbeidstilsynet. Målgruppene for informasjonen er arbeidstakere, arbeidsgivere og de som henviser pasienter. Kampanjen utvides ytterligere på nyåret.

En bred evaluering av ordningen er igangsatt. Sentrale forhold i evalueringen er implementeringsprosessen, måloppnåelse (det vil si om sykmeldte som kommer inn under ordningen kommer raskere i arbeid enn de ellers ville gjort), avdekke eventuelle utilsiktede konsekvenser av ordningen og samfunnsøkonomiske konsekvenser.

Jeg mener at etableringen av ordningen med Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester har vært vellykket og gått som planlagt. Jeg forventer at antall henvisninger vil øke betydelig framover, og at dette over tid vil føre til at personer i målgruppen kommer raskere i arbeid. Arbeids- og inkluderingsdepartementet vil sammen med Helse- og omsorgsdepartementet ha en tett oppfølging av framdriften i de regionale helseforetakene og Arbeids- og velferdsetaten.

SPØRSMÅL NR. 257

Innlevert 20. november 2007 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen

Besvart 6. desember 2007 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Den 8. november i 2005 lovet statsråden å fremme tiltak slik at barn skulle få rett til bistandsadvokat. I forbindelse med årets statsbudsjett lovet statsråden å "ta en vurdering" angående samme sak.

Mener statsråden at han, i løpet av de to årene som har gått siden november 2005, har gjort det han har lovet, og ser ikke statsråden på dette som et viktig tiltak?»

BEGRUNNELSE:

Da statsråden sto fram på fjernsyn den 8. november i 2005 og lovet at barn skulle få rett til bistandsadvokat, var det mange, blant dem Stine Sofies Stiftelse, som ble meget fornøyd. Når statsråden nå, to år senere, har brutt dette løftet og endog står fram i forbindelse med statsbudsjettet og sier at han vil "vurdere saken", var det like mange som ble meget skuffet. Det har gått to år uten at barn, der for eksempel for-

eldre er tiltalt for overgrep, har fått mulighet til å ta opp igjen saker på sine vegne. I disse sakene er det ingen til å ivareta barnets interesser, og dette er en situasjon man ikke burde være stolt av i et av verdens beste land å bo i.

Svar:

Etter mitt syn er det en svært viktig oppgave for alle involverte aktører å ivareta barns trygghet og rettsikkerhet i straffesaker. Dette gjelder påtalemyndigheten/politiet, domstolene, bistandsadvokater, behandlingsapparatet m.v. Barns rettsikkerhet har vært et satsningsområde under Regjeringen Stoltenberg II, og har blitt styrket i vår virketid. I vårt budsjettforslag for 2008 foreslår vi en rekke tiltak som ytterligere vil styrke barns rettsikkerhet, herunder en utvidelse av bistandsadvokatordningen som i stor grad vil komme barn til gode. I det følgende vil jeg redegjøre for fem av disse tiltakene:

1. Utvidet rett til bistandsadvokat

Barn har i dag rett til bistandsadvokat i de sakstyper som omfattes av bistandsadvokatorordningen. Ved valg av hvilke sakstyper som skal omfattes av ordningen, har barns særlige behov stått sterkt, og flere av disse sakstypene gjelder derfor straffebestemmelser om overgrep mot barn. Regjeringen har ved fremleggelsen av Ot.prp. nr. 11 (2007-2008) foreslått en ytterligere styrking av bistandsadvokatorordningen, som vil komme barn til gode. Det foreslås blant annet en utvidelse av omfanget av ordningen til flere sakstyper som særlig rammer barn. Dette gjelder saker om seksuell handling med barn under 16 år (uavhengig av om handlingen er begått under særdeles skjerpene omstendigheter) og saker om vold i nære relasjoner. Det er også foreslått at det skal gis rett til bistandsadvokat i alle saker der det er grunn til å tro at fornærmede som følge av handlingen får betydelig skade på legeme eller helbred. Videre foreslås det at domstolene skal gis myndighet til å oppnevne bistandsadvokat i andre tilfeller der sakens art og alvor, hensynet til de berørte eller andre særlige forhold tilsier at det er behov for advokat. I domstolenes vurdering av denne skjønsmessige adgangen til å oppnevne bistandsadvokat kan fornærmedes unge alder være et moment som kan tale for oppnevning.

Ved arbeidet med Ot.prp. nr. 11 (2007-2008) ble det også vurdert om det skal gis rett til bistandsadvokat i saker hvor et barn er omkommet som følge av en straffbar handling, og hvor barnets nærmeste er siktet i saken. Spørsmålet ble tatt opp av Fornærmedeutvalget, jf. utvalgets rapport, NOU 2006:10 Fornærmede i straffeprosessen - nytt perspektiv og nye rettigheter. Utvalgets medlemmer, med unntak av Ada Sofie Austegard, kom til at utvalget ikke skulle foreslå noen slik rett. I Ot.prp. nr. 11 (2007-2008) har Justisdepartementet sluttet seg til flertallet i utvalget når det gjelder dette spørsmålet, og tiltrer den begrunnelsen utvalget har gitt. Begrunnelsen er i hovedsak gjengitt i Ot.prp. nr. 11 (2007-2008), og jeg inntar den også i det følgende:

"Viktigst for flertallet er imidlertid at eventuelle reformbehov på dette området bør ivaretas på andre måter enn ved at det oppnevnes bistandsadvokat for avdøde. Formålet med en advokatorordning er å yte hjelp og støtte til en person som har behov for bistand og støtte i møte med rettsvesenet. Hvor et barn er død som følge av en straffbar handling, er situasjonen annerledes, og det finnes heller ingen "klient" som kan ta stilling til eventuelle klager etc. Utvalgets mandat er å foreslå tiltak for å bedre de fornærmedes og etterlattes straffeprosessuelle stilling. I sakene som nevnt ovenfor er det ingen som kan gis straffeprosessuelle rettigheter. Når fornærmede er død, og det ikke er etterlatte som har behov for bistand, svikter mye av begrunnelsen for å oppnevne advokat."

Selv om Regjeringen ikke har foreslått at det skal gis bistandsadvokat i disse sakene, er jeg opptatt av

spørsmålet om å verne rettighetene til barn som dør som følge av foreldrenes kriminelle handlinger. Vi må derfor prøve å finne andre måter å bistå avdøde på i disse sakene, og Justisdepartementet jobber blant annet med konkrete tiltak som vil kunne bidra til økt oppklaring av slike saker. Disse tiltakene er blant annet innføring av obligatorisk dødsstedsundersøkelse ved plutselig spedbarnsdød og styrkingen av ordningen med familievoldsteam/familievoldskoordinator i politiet, som er nærmere beskrevet nedenfor.

2. Politiets økte innsats mot vold i nære relasjoner

Jeg har vært veldig opptatt av å sette søkelyset på den volden som skjer innad i familien, og som særlig rammer kvinner og barn. Arbeidet mot vold i nære relasjoner er svært viktig for barns trygghet og rettsikkerhet. Regjeringen foreslår derfor i budsjettproposisjonen å styrke innsatsen mot vold i nære relasjoner med ytterligere 10 mill. kr i 2008 til ordningen med familievoldsteam/familievoldskoordinatorer i politidistriktene. Dette skal sikre en helhetlig tilnærming til fagområdet - som også skal omfatte seksuelle overgrep - samt en bedre ressursutnyttelse.

3. Barnehus.

Regjeringen etablerer i løpet av 2007 to barnehus i henholdsvis Bergen og Hamar. Regjeringen vil slik styrke og videreutvikle samarbeidet mellom politiets spesialister og barnehusene i 2008. Det skal etableres ytterligere tre barnehus i 2008, hvorav ett i Kristiansand. Ordningen vil da være landsdekkende og etablert i alle helseregioner. I barnehusene vil barn som har vært utsatt for seksuelle overgrep eller vært vitne til overgrep eller vold, bli medisinsk undersøkt, få hjelp og behandling og det vil bli foretatt avhør av barna her. Det vil også bli etablert samarbeid med de regionale volds- og traumesentrene i helseregionene.

4. Plutselig spedbarnsdød.

Regjeringen har besluttet at det skal innføres en ordning med obligatorisk plikt for helsetjenesten (spesialisthelsetjenesten) til å tilby barnets foreldre dødsstedsundersøkelse ved alle tilfeller av plutselig uventet sped- og barnedød. Hovedhensikten med en dødsstedsundersøkelse er å bidra til fastsetting av dødsårsak, og er en nødvendig forutsetning for bruk av diagnosen Sudden Infant Death Syndrome (SIDS) - krybbedød. Det legges opp til at det etableres et eller flere team med nødvendig kompetanse til å foreta slik dødsstedsundersøkelse. Viser dødsstedsundersøkelsen at dødsårsaken kan skyldes en straffbar handling, skal helsepersonellet gi melding til politiet om dette som en del av meldeplikten. Dette vil bidra til økt opplysning av disse sakene, noe som er viktig for barnas rettsikkerhet.

5. Voldsoffererstatning.

Et annet tiltak for barn som har vært utsatt for overgrep, er endringer i voldsoffererstatningsloven. Regjeringen har ved fremleggelsen av St.prp. nr. 10 (2007-2008) foreslått en egen bestemmelse om at barn som har opplevd vold mot en nærstående som er egnet til å skade barnets trygghet og tillit, har rett til voldsoffererstatning. Det at barn er vitne til vold, vil

innebære at de også er ofre for vold. De vil da ha samme behov for støtte. Samtidig foreslås det en særskilt foreldelsesregel for barn og unge om at det alltid skal være tilstrekkelig at søknaden fremsettes før skadelidte fyller 21 år. Forslaget er ment som et sikkerhetssnett i alle tilfelle hvor barn er voldsofre, og ikke vergen, bistandsadvokaten eller andre har sørget for at søknad om voldsoffererstatning ble sendt i tide.

SPØRSMÅL NR. 258

Innlevert 20. november 2007 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 27. november 2007 av barne- og likestillingsminister Manuela Ramin-Osmundsen

Spørsmål:

«Siden 1997 har Aslam Ahsan drevet stiftelsen Ressurssenter for pakistanske barn med til sammen 3,7 millioner kroner i offentlig støtte.

Jeg vil spørre statsråden om hvilken kontroll departementet har med tilskuddene som bevilges til denne stiftelsen, og om senterets virksomhet er i overensstemmelse med formålet?»

BEGRUNNELSE:

FAFO er kritisk til at Ahsan styrer sentret enevelldig. Årsrapporten for sentrets virksomhet forteller om en omfattende aktivitet med henvendelser, møter, hjemmebesøk, konfliktløsning, kursvirksomhet, arbeid mot tvangsekteskap og aktiv deltakelse i samfunnsdebatten. Men ikke alle er like overbevist om sentrets virksomhet er i overensstemmelse med formålet. Forsker Anne Britt Djuve i FAFO utga en rapport i 1998 med til dels kraftig kritikk av ressurs-senteret. Det var stor forskjell på planer og virksomheten man søkte om ressurser til, og det som faktisk ble gjort i henhold til årsrapportene. Rapporten var også kritisk til Ahsans rolle: "I og med at Aslam Ahsan er leder og eneste ansatte ved senteret, er det vanskelig å skille personen Aslam Ahsan fra sentret". Forskeren har ikke inntrykk av at det har skjedd dramatiske endringer. Det er fortsatt Aslam Ahsan som styrer dette nokså enevelldig, og det kan ikke være helt uproblematisk hvis det er sann at det offentlige bevilger penger til et senter som driver med noe helt annet enn det de søker om penger til.

Svar:

Ressurssenter for pakistanske barn har i perioden 1992 -1996 fått midler over departementets til-

skuddsordning "Ungdomstiltak i større bysamfunn". I det årlige rundskrivnet stilles klare krav til regnskap og rapportering fra gjennomføringen av tiltakene. Norsk institutt for iorskning om oppvekst, velferd og aldring, NOVA, ble engasjert av departementet til å evaluere denne ordningen med tilskudd til ungdomstiltak i de ni største byene. Fokus på evalueringen var perioden 1992 -1996/97. Pakistansk ressurs-senter gis her en grundig gjennomgang. Senteret har som hovedmål å bidra til å bedre pakistanske barn og ungdoms integrering i det norske samfunnet Rapporten oppsummerer at slike effekter er vanskelig å måle. De har derfor valgt å intervju representanter for Oslo kommune og prosjektlederen, samt foretatt en gjennomgang av årsrapporter. Ut fra dette oppsummerer rapporten at det ser ut til at tiltakene ved senteret har bidratt til økt samhandling mellom deler av målgruppa og kommunale myndigheter.

Fra januar 1997 ble senteret en stiftelse og har fra dette tidspunkt fått kommunale midler gjennom tilskuddsordningen "Oslo kommunes tilskudd til integreringstiltak". På oppdrag fra Oslo kommune har Forskningsstiftelsen Fafo evaluert ressurs-senterets virksomhet i 1997.

I desember 1998 la regjeringen fram den første handlingsplanen for arbeid mot tvangsekteskap. Ett av tiltakene i planen var å stimulere til informasjons- og holdningsskapende arbeid gjennom aktuelle frivillige organisasjoner og andre miljø som hadde engasjert seg i dette problemet Dette da man anså at organisasjoner som er berørt av dette problemfeltet ville kunne nå ut til målgruppene på en bedre måte enn storsamfunnet ofte kan. Denne støtten til organisasjonene ble underlagt en evaluering av stiftelsen Fafo i 2002, finansiert av departementet Også her er virksomheten ved Ressurssenter for pakistanske barn

grundig vurdert. Rapporten konkluderer med at senteret delvis har gjort det som ble lovet, om enn i noe mindre omfang enn omtalt i søknadene. Det sies også at senteret med fordel kunne beskrevet i større detalj kriteriene bak rapporteringen av antall henvendelser og behandlede saker og hvor omfattende oppfølgingen har vært av de rapporterte enkeltsakene. Pakistansk ressurscenter har fra år 2000 søkt om og fått tildelt midler til sitt arbeid mot tvangsekteskap. Dette utgjør i alt kroner 940 000 over åtte år. I tilsagnsbrevet til organisasjonen er det stilt krav til rapportering. Departementet har årlig mottatt rapport og revidert regnskap fra senterets virksomhet og har ikke hatt merknader til rapporteringen.

Ressurssenterets målgruppe er den pakistanske

befolkningen. Dette er en svært viktig gruppe å nå innen arbeidet mot tvangsekteskap. Senteret har barn og unge selv og deres foreldre som to viktige målgrupper å få i tale om problemfeltet tvangsekteskap. Senterets leder har tatt utfordringen å sette vanskelige og ubehagelige spørsmål på dagsorden internt i eget miljø og i den offentlige sfære. Departementet har ønsket å bidra til at dette senteret, som en av flere organisasjoner, kan drive et opplysnings- og holdningsskapende arbeid på et område hvor målgruppene er vanskelig å nå. Senteret har bidratt med sine erfaringer på konferanser der departementet har invitert til utveksling og drøfting mellom organisasjoner som arbeider med disse spørsmålene.

SPØRSMÅL NR. 259

Innlevert 20. november 2007 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 26. november 2007 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«I Aftenposten 20.11. 2007 står flere personer som har skjult ulovlige innvandrere frem med fullt navn i artikkelen "Har skjult papirløse innvandrere i 25 år". Medvirkning til brudd på utlendingsloven er straffbart i henhold til §47.

Hva vil arbeids- og inkluderingsministeren gjøre for å straffeforfølge de som skjuler ulovlige innvandrere, og som derved undergraver norsk innvandrings- og integreringspolitikk?»

Svar:

Henvendelsen ble etter avtale med arbeids og inkluderingsministeren sendt meg til besvarelse.

Først vil jeg fremheve at jeg som justisminister er opptatt av å opprettholde respekten for et demokratisk vedtatt regelverk. Jeg ser alvorlig på det dersom enkeltpersoner medvirker til brudd på loven ved å skjule personer som er i landet uten lovlig oppholdstillatelse.

For regjeringen er det viktig at personer uten lovlig opphold faktisk forlater landet. Dette omtales i Soria Moria erklæringen, hvor vi presiserer at en rask retur av utlendinger med avslag på asylsøknad har stor betydning for asylinstituttets legitimitet. Videre sier vi at Regjeringen vil styrke arbeidet med utsendelse av utlendinger som oppholder seg ulovlig i landet. Vi gjør det imidlertid klart at det må etableres humane ordninger for de som har fått endelig avslag,

men foreløpig ikke har returnert. Intensjonene følges opp både av Justisdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet, ref. St.prp. nr 1. (2006-2007), der regjeringens arbeid for rask retur av personer uten lovlig opphold er omtalt.

Det å leve i skjul har en rekke negative konsekvenser både for samfunnet og enkeltindivider. Det kan innebære en helsemessig belastning å leve i skjul. Jeg er særlig bekymret for konsekvensene for medfølgende barn når foreldrene velger å leve ulovlig i Norge. I tillegg vil utlendinger med ulovlig opphold i mange tilfeller livnære seg ved svart arbeid eller bli involvert i ulike former for kriminalitet, med de uheldige konsekvensene dette får for samfunnet.

Et viktig formål med straffebestemmelsen i utlendingsloven § 47 femte ledd, som gjør det straffbart å medvirke til brudd på utlendingsloven, er å bidra til respekt for et demokratisk vedtatt regelverk og for forutsetningene for lovlig opphold er. Det er opp til politiet, påtalemyndigheten og i siste instans rettsvesenet å trekke grensene for hva som er straffbare handlinger etter medvirkningsbestemmelsen i loven. Det er også politiet og påtalemyndighetene som må vurdere om oppslagene i Aftenposten tilsier at det er grunnlag for etterforskning.

Når denne type informasjon blir kjent gjennom media forutsettes det at den lokale politimester vurderer om det er grunnlag for å undersøke forholdet nærmere og eventuelt setter i verk etterforskning.

Fra Riksadvokaten har jeg fått opplyst at det fra Riksadvokatembetet ikke er gitt sentrale retningslinjer til politiet og påtalemyndigheten for behandlingen av slike straffbare overtredelser som det her kan være tale om. I dialog med Politiets utlendingsenhet (PU) har riksadvokaten til vurdering om det skal gis retningslinjer i forbindelse med straffbare handlinger

som avdekkes i tilknytning til utlendingssaker. Det er ikke tatt standpunkt til om retningslinjene eventuelt også skal omfatte ulike former for medvirkningshandling, herunder forhold som er utgangspunktet for stortingsrepresentantens henvendelse. Dette spørsmålet må en komme tilbake til etter at saken er nærmere utredet.

SPØRSMÅL NR. 260

Innlevert 21. november 2007 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 26. november 2007 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Ser statsråden at dette er en sikkerhetstrussel mot de ansatte, og hvilke tiltak mener statsråden bør iverksettes for å hindre at slike bilder/opplysninger er tilgjengelig?»

BEGRUNNELSE:

Det har nå kommet frem informasjon om at en på Gule Sider kan laste ned bilder av norske fengslers bygningsmasse og beliggenhet. Dette er helt uakseptabelt og en trussel for ansatte i fengslene. At slike opplysninger ligger fritt ute på nettet til nedlastning er svært uheldig, da de kan brukes i forbindelse med en fluktplanlegging.

Svar:

Generelt vil jeg si at det er uheldig at denne typen detaljerte bilder av fengsler er tilgjengelig på internett. Dette er ikke et nytt fenomen. Også internasjonale aktører leverer oversiktsbilder av norske fengsler, dog ikke av samme kvalitet. Slik informasjon kan være til hjelp ved lovbrudd som inntrengning i anstalt, innsnugling av narkotika for å nevne noen eksempler.

Imidlertid kan denne typen informasjon innhentes på flere måter ikke minst ved at disse arealene er tilgjengelig for innsyn blant annet ved besøk og gjennom samtaler med tidligere innsatte. Kriminalomsorgen vektlegger sikkerhetstiltak som ikke kan identifiseres på en slik måte. Dette sett i sammenheng med at antall rømninger fra norske fengsler er relativt lavt, medfører at jeg for tiden ikke ser behov for nye tiltak.

SPØRSMÅL NR. 261

Innlevert 21. november 2007 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 30. november 2007 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Tippedirektør Reidar Nordby jr. har fratrådt sin stilling etter det ble kjent at han hadde unnlatt å innrapportere fordelene av utført hagestell over en 7-årsperiode til beskatning. Nordby jr. får allikevel fort-

sette i en spesialrådgiverstilling med samme lønn, foruten hagestellet.

Ser kultur- og kirkeministeren det problematiske i at samfunnsstopper som Nordby beholder skyhøye godtgjørelser selv om de fratrer den stillingen de opprinnelig hadde?»

Svar:

Ansvar for tilsetningsforholdet for administrerende direktør i Norsk Tipping AS tilligger styret for selskapet.

Jeg har fått opplyst at Reidar Nordby jr.s arbeidsforhold i Norsk Tipping er avsluttet gjennom en avtale med styret. Norsk Tipping kan nyttiggjøre seg Nordbys kunnskaper gjennom kjøp av konsulenttjenester ved behov. Det er imidlertid ikke gjort avtale om at Nordby er sikret et bestemt omfang av kjøp av slike tjenester eller at Norsk Tipping er garantert at Nordby er tilgjengelig for slike oppdrag.

Ut fra den kunnskap jeg har om avtalen som nå foreligger mellom Norsk Tippings styre og Reidar Nordby jr., kan jeg ikke se at det er grunnlag for å hevde at Nordby beholder skyhøye godtgjørelser selv om han fratrer stillingen sin i Norsk Tipping. Statlige selskap skal for øvrig ikke være lønnsledende, men vi skal kunne tilby konkurransedyktige betingelser.

Jeg har bedt Norsk Tippings styre om en skriftlig redegjørelse for saken innen jul.

SPØRSMÅL NR. 262

Innlevert 21. november 2007 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 30. november 2007 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Sykehjemmet i Sykkylven ble lagt ned i 2003. I dag har kommunen intet tilbud til pasienter med heldøgns pleie- og omsorgsbehov over lang tid. Kommunen har 92 omsorgsleiligheter hvor to og to pasienter må dele leilighet - en i soverommet og en i stuen. Kommunen har, iflg. de opplysninger jeg har mottatt, i år 398 personer over 80 år. I 2004 ble pasientene fra sykehjemmet uten videre flyttet til omsorgsbolig.

Kan statsråden godta at Sykkylven ikke har noe tilbud om heldøgns pleie og omsorg?»

BEGRUNNELSE:

Den 6. februar 2004 ble det i brev fra Helsetilsynet i Møre og Romsdal slått fast at av forskriften for sykehjem av 14.11.1988 § 4-11 går frem at "utflytting mot beboernes ønske kan bare finne sted når faglige grunner taler for det og det er ordnet med annet opphold". Ca. 40 pasienter hadde et sykehjemstilbud frem til 2004. Uten videre ble mange av disse flyttet fra sykehjem inn i egen bolig - omsorgsbolig - med manglende pleietilbud og utgifter som førte til at trygden ofte ikke strakk til. Det er et mål at tilbudet

av sykehjemsplasser skal tilsvare 25 % av befolkningen over 80 år i kommunen. Sykkylven er svært langt fra dette målet.

Svar:

Jeg har som grunnlag for svar på spørsmålet fra representanten Nesvik innhentet opplysninger fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Fylkesmannen opplyser at Sykkylven kommune nå har 30 sykehjemsplasser og 90 omsorgsleiligheter som også er døgnbemannet. I hver enkelt omsorgsbolig bor kun en beboer, eller ektepar.

Videre opplyser fylkesmannen om at kommunen på bakgrunn av en spesiell situasjon fikk behov for to sykehjemsplasser utover det man i utgangspunktet har tilgang på. Dette ble løst ved at man i dag benytter en omsorgsbolig som to sykehjemsplasser, der to personer deler bad.

Imidlertid opplyser fylkesmannen at kommunen i byggefasen rundt 2004 benyttet nye omsorgsboliger midlertidig som institusjon.

På bakgrunn av opplysninger fra fylkesmannen i Møre og Romsdal ser jeg ikke behov for at ta særskilt stilling til omsorgstjenesten i Sykkylven kommune.

SPØRSMÅL NR. 263**Innlevert 21. november 2007 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark****Besvart 27. november 2007 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«3 nære slektninger til Thuan Nguyen, som leder menneskerettighetskomiteen for Norsk Vietnamese Senter, ble fengslet 17. november i Saigon, Vietnam. Fengslingen synes å være en ren hevn for det arbeidet Thuan Nguyen gjør for et fritt og demokratisk Vietnam.

Hva vil utenriksministeren gjøre for å få frigitt de tre slektningene til Thuan Nguyen, og hvordan kan Norge bedre beskytte norske statsborgere som arbeider for et demokratisk Vietnam?»

BEGRUNNELSE:

De arresterte er:

Navn: Nguyen The Vu, 30 år, salgskonsulent.

Navn: Nguyen Viet Trung, 28 år, grafisk designer, Vus bror

Navn: Nguyen The Khiem, 18 år, Student, Vus lillebror.

Dessuten ble Vus 2 andre brødre tatt inn til avhør den 20.11.07 i Phan Thiet, Binh Thuan.

Svar:

Jeg har gjennom vår ambassade i Hanoi fått opplyst fra vietnamesiske myndigheter at tre utenlandske statsborgere ble arrestert i Ho Chi Minh City mandag 17. november 2007. De tre er: Mr. Truong Leon fra USA, Ms. Nguyen Thi Thanh Van fra Frankrike og Mr. Somsak Khunmi fra Thailand. De tre ble etter det vi kjenner til arrestert sammen med de tre vietnamesiske borgerne som det vises til i representanten Gitmarks brev. Fra vietnamesiske myndigheter er det offisielt bekreftet at de tre utenlandske borgerne sitter i varetekt. Det blir opplyst at eventuell tiltale mot de tre vil bli tatt ut så snart etterforskningen er avsluttet.

Det er foreløpig ikke opplyst noe offisielt om arrestasjonen av de tre vietnameserne. Ifølge uoffisielle

opplysninger antas imidlertid at også disse er under etterforskning. Den ene av de tre skal nå ha blitt løslatt.

De berørte ambassader (USA, Frankrike og Thailand) har så langt ikke kommet i kontakt med sine respektive borgere. Vår ambassade i Hanoi holder løpende kontakt med de berørte ambasadene for å få informasjon om saken, inkludert situasjonen for de personene det refereres til i representant Gitmarks brev.

Siden årsskiftet har menneskerettighetssituasjonen i Vietnam opplevd et alvorlig tilbakeslag. Norge har siden nyttår både alene og sammen med andre land, foretatt eller overlevert til sammen ti henvendelser og protester mot den negative menneskerettighetsutviklingen i landet. Vi har også vært til stede ved rettssaker, herunder rettssaken mot den katolske presten fader Ly, og har besøkt den buddhistiske munken og UBCV-lederen Thich Quang Do. Jeg viser forøvrig til min redegjørelse for Stortinget 1. juni 2007 om menneskerettighetssituasjonen i Vietnam.

Norge har siden 2003 hatt en egen menneskerettighetsdialog med Vietnam. Hovedformålet er å styrke gjennomføringen av landets menneskerettighetslovverk. Dialogen gir også anledning til å ta opp konkrete menneskerettighetssaker, fra begge sider. Fra norsk side trekker vi inn kompetanse og ekspertise fra forskjellige fagmiljøer, rettsvesen og frivillige organisasjoner. Dette gir oss et godt utgangspunkt for å gå i dybden på konkrete, alvorlige problemstillinger. Under dialogmøtet mellom Norge og Vietnam i Oslo i januar i år tok statssekretær Raymond Johansen opp problemstillinger knyttet til bl.a. menneskerettighetsforsvarere, samvittighetsfanger, ytringsfrihet, medias rolle, demokratiutvikling, dødsstraff og religionsfrihet. Dette er tunge og viktige temaer som vi fra norsk side vil fortsette å ta opp med Vietnamesiske myndigheter.

SPØRSMÅL NR. 264**Innlevert 21. november 2007 av stortingsrepresentant Åge Starheim****Besvart 29. november 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Den 14.11.06 stilte eg statsråden spørsmål om manglande helgeberedskap ved regionale flyplassar. Svaret frå statsråden var at ho ville leggje vekt på å finne gode og praktiske løysingar som sikrar god regularitet ved flyplassane også i helgane. Etter det ein kjenner til manglar det framleis helgeberedskap ved våre regionale flyplassar, med dei store samfunnsøkonomiske konsekvensane dette kan få for dei reisande.

Meiner statsråden at lovnaden om å finne løysingar som sikrar god regularitet ved flypl. også i helgane er haldne?»

GRUNNGJEVING:

Den 14. november 2006 stilte eg samferdselsministeren eit skriftleg spørsmål om kva statsråden ville gjere for å unngå helgestenging ved våre regionale flyplassar grunna våt snø på rullebana, og manglande helgeberedskap blant teknikarane som kan løyse "våt-snø"-problema ved desse flyplassane.

Grunngjeving for å stille spørsmålet i 2006 var at ein søndag opplevde at knappe 10 cm nysnø hindra fly i å lande på Førde Lufthamn Bringeland p. g. a. manglande helgeberedskap.

Svaret frå statsråden var at ho ville leggje vekt på at ein skulle finne gode og praktiske løysingar som skulle sikre god regularitet ved flyplassane også i helgane.

I avisa Firda av 16. november 2007 kunne ein lese at søndag 11. november 2007 stoppa snøen all flytrafikk til og frå Bringeland, og 200 reisande vart råka.

Forklaringa til dei reisande som vart råka av denne stenginga var at det ikkje var autorisert personell til å restarte og koste snø av innflygingsinstrumenta ved flyplassen.

Dette betyr at det framleis manglar helgeberedskap blant teknikarane ved våre regionale flyplassar, og det kan sjå ut som at statsråden ikkje har halde sin lovnad som ho gav i sitt svar til meg på mitt spørsmål for eit år sidan.

Flyplassjefen ved Førde Lufthamn Bringeland forklarar til avisa Firda at det er for dyrt for Avinor å ha helgeberedskap ved flyplassen.

I tillegg til at manglande helgeberedskap vil kunne få konsekvensar for sikkerheita for dei reisande, meiner eg at det er respektlaust overfor dei reisande, som har bestilt og betalt for ei teneste som dei ikkje får.

Svar:

Som hyppig brukar av dei regionale flyrutene på Vestlandet er eg svært klar over kor viktig det er med god regularitet òg i denne delen av luftfarten. Eg står ved at ein skal finne gode og praktiske løysingar som sikrar god regularitet også i helgane, som eg skreiv i mitt svar den 24. november 2006 på spørsmål nr 200 frå representanten Åge Starheim.

Avinor AS har ei viktig samfunnsoppgåve i å halde lufthamnene opne for trafikk. Samstundes har styret og leiinga i selskapet eit ansvar for å finne hensiktsmessige og kostnadseffektive løysingar på den praktiske lufthamndrifta. Eg har også denne gongen henta informasjon frå Avinor til svaret.

Når det gjeld den konkrete problemstillinga med snø på instrumentlandingssystema, opplyser Avinor at beredskapen i dag er den same som for eit år sidan. Det betyr at utanom arbeidstid gjeld ei uttrykingsavtale som inneber at dersom ein får tak i ein ingeniør utanom arbeidstida, skal han møte opp så sant dette er mogeleg for vedkommande. Avinor meiner det i praksis viser seg at ingeniørane som oftast er i stand til å stille på kort varsel, men at det av og til oppstår hendingar der ein ikkje klarer å få dette til. Det skal t.d. ha vore situasjonen søndag 11. november, då alle driftsingeniørane av ulike grunnar var på reise utanfor regionen.

Eg opplyste i mitt svar den 24. november 2006 at Avinor ville vurdere to alternative tiltak. Det første var å vurdere om det var mogeleg å la anna personell utføre avgrensa oppgåver på innflygingsanlegga utanom den ordinære arbeidstida for ingeniørane. Slik bruk av instruert personell ville innebære at lufthamnbetjentar mellom anna børstar snø av antenner, slår instrumentlandingssystemet på igjen og kontrollerer at systemet fungerer. Avinor opplyser at det ligg føre ein foreløpig rapport som konkluderar med at det er påkravd at autoriserte driftsingeniørar foretar kontroll av instrumentlandingssystemet etter stans som følgje av snøfall. Avinor vil difor ikkje gå vidare med dette alternativet.

Det andre alternativet som har vore vurdert, er å gjeninnføre ei beredskapsavtale slik som den som eksisterte før omstillingsprogrammet Take-Off 05. For å halde kontroll med kostnadsutviklinga meiner Avinor at det er svært viktig å analysere alle aktuelle tiltak ut frå samla tryggleiks- og regularitetsmålingar ved dei aktuelle flyplassane. Ein slik analyse blir difor no gjennomført for å sjå på ei eventuell innføring av beredskapsordning, samt omfanget av ei slik ord-

ning. Ein konklusjon på denne analysen er forventa å liggje føre i løpet av året.

Eg meiner difor ut frå dette at Avinor arbeider for

å finne gode og praktiske løysingar som skal sikre god regularitet ved flyplassane også i helgene. Eg vil følgje dette vidare opp i dialogen med selskapet.

SPØRSMÅL NR. 265

Innlevert 21. november 2007 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 30. november 2007 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Vil finansministeren legge til rette for at flere nordmenn skal spare/investere i aksjer, eller er finansministeren motstander av at privatpersoner eier aksjer?»

BEGRUNNELSE:

Aksjer er investeringer i arbeidsplasser, og i mange tilfeller en fornuftig spareform i forhold til avkastning. Nordmenn sparer imidlertid lite i aksjer i forhold til innbyggere i andre land. Privatpersoners andel av verdiene på Oslo børs har gått fra 12 prosent i 1989 til 4 prosent i 2006. En forklaring kan være at aksjemarkedet blir stadig mer spesialisert. En annen kan være at skattereglene for aksjegevinster har blitt langt mer komplisert, og at nå dessuten mange på grunn av skattereglene velger å ikke eie direkte, men gjennom holdingselskap.

I denne forbindelse kunne det være interessant om finansministeren gir en oversikt over utviklingen i nordmenns vilje til å investere i aksjer, samt sammenligning med hvordan innbyggere i andre land, som f.eks. Storbritannia, Tyskland, USA, Frankrike, Sverige, Danmark og Estland sparer i aksjer.

Svar:

Sparebeslutninger handler om å avveie forbruk i dag mot forbruk i framtiden. Økt skatt på sparing ved å skattlegge avkastningen eller selve formuen kan for det første påvirke nivået på sparingen. Økt skatt på sparing vil gjøre sparing mindre lønnsomt og dermed isolert sett redusere sparingen. På den andre siden må en persons sparing øke for å opprettholde et gitt forbruk i framtiden. Den samlede virkningen på sparingen er usikker, men antas ofte å være negativ. For det andre kan skatt på sparing endre sammensetningen av sparingen. Dersom sparesammensetningen uten skatt er slik at avkastningen blir høyest mulig, vil enhver beskatning som vrir denne sammensetningen, gi en lavere avkastning før skatt.

Hensynet til effektiv ressursbruk tilsier at skatt på sparing bør innrettes slik at sammensetningen av sparingen ikke påvirkes. Det er en av grunnene til at utbytteskatten har et skjermingsfradrag. Skjermingsfradraget gjør at det marginale avkastningskravet til investeringer i aksjer ikke øker som følge av utbytteskatten, slik at sparebeslutningene ikke påvirkes.

Dagens formuesskatt har skjevheter i verdsettingen som påvirker sammensetningen av sparingen. Regjeringen har i hvert budsjett siden tiltredelsen økt verdsettingen av aksjer, og fra 2008 fjernes aksjerabatten helt. Det gir økt skattemessig likebehandling av aksjer og andre formuesobjekter som obligasjoner og bankinnskudd. Samtidig har Regjeringen økt bunnfradraget i formuesskatten vesentlig, noe som også kommer aksjeeiere til gode.

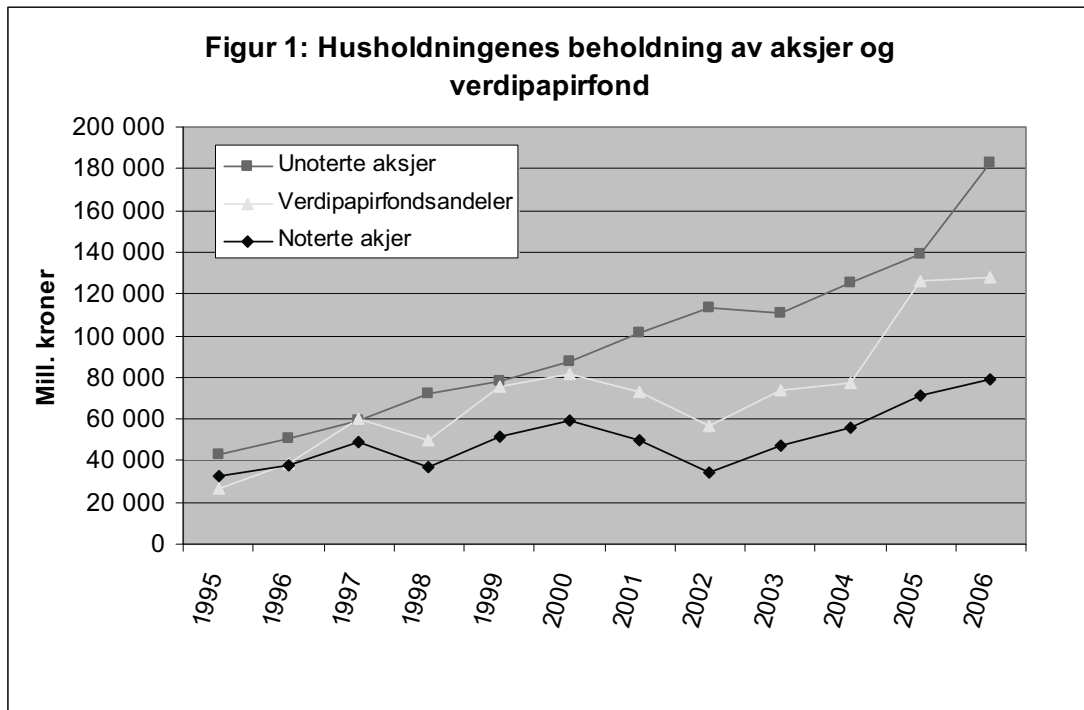
Regjeringen har også økt ligningsverdiene av bolig m.m. for å motvirke at skjevhetene i formuesskatten økes i perioder med sterk prisvekst på bolig. Det bidrar til at skattlegging av bolig tross alt opprettholdes på et visst nivå, selv etter at Bondevik II-regjeringen avvirket fordelsskatten på bolig fra 2005. Det er likevel fortsatt store forskjeller i verdsettingen av bolig på den ene siden og bankinnskudd, aksjesparing mv. på den andre siden, som gir skattemessige incentiver til å spare i bolig. I tillegg slår skjevheten i verdsettingen urimelig ut ved at særlig dyre boliger i sentrale strøk har lave ligningsverdier sammenliknet med faktisk verdi. Det vil imidlertid være krevende å rette opp disse skjevhetene i formuesskatten, og en mer lik verdsetting av bolig sammenliknet med andre formueskomponenter må veies mot hensynet til at folks bolig ikke skal skattlegges for hardt.

Når det gjelder spørsmålet om hvorvidt skattereglene for aksjegevinst er for kompliserte, vil jeg minne om at det tidligere RISK-systemet også av mange ble oppfattet som svært komplisert. Det er ikke unaturlig at en systemendring i seg selv oppleves som kompliserende. I tillegg medfører de nye reglene for skattlegging av aksjeinntekt at alle inngangsverdier må fastsettes fra inntektsåret 2006. Det har vært ad-

ministrativt krevende å få dette på plass for en del aksjer, men det er likevel først og fremst et overgangsproblem. Disse inngangsverdiene måtte uansett fastsettes ved realisasjon med de reglene som gjaldt før 2006.

Figur 1 viser husholdningene og ideelle organisasjoners beholdning av aksjer og verdipapirfond basert på nasjonalregnskapstall for perioden 1995 til 2006 i løpende kroner. Figuren viser at beholdningen

av disse formuesobjektene har økt relativt sterkt. Husholdningssektorens totale fordringer økte således fra vel 830 mrd. kroner i 1995 til over 2 200 mrd. kroner i 2006. Beholdningen av aksjer og verdipapirfondsandeler har økt som andel av husholdningenes totale fordringer, fra vel 12 pst. i 1995 til om lag 17,5 pst. i 2006. Departementet har ikke innenfor tidsrammen funnet sammenliknbare tall for de landene som nevnes.

Kilde: Statistisk sentralbyrå, nasjonalregnskapet, finansielle sektorbalanser.

SPØRSMÅL NR. 266

Innlevert 21. november 2007 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 30. november 2007 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Viser til Aftenposten 20. november 2007, side 30 og 31 om systemfeil i Aksjonærregisteret og feil i tilsendte oppgaver fra aksjonærregisteret.

Hva er begrunnelsen for at fristen 22. november 2007 er endelig, og mener finansministeren det er greit at kompliserte systemer og rot i aksjonærregisteret skal gå utover skattyterne gjennom at de av-

skjæres klagerett dersom de på et senere tidspunkt skulle oppdage vesentlige feil?»

BEGRUNNELSE:

Som det fremgår i artikkelen står tidligere leder av Riksrevisjonen Fridtjof Wiese frem fordi kompliserte skatteregler gjør at han og mange andre slutter å spare i aksjer.

Tilsvarende bekymringsmeldinger er kommet fra interesseforeninger som bl.a. NARF, Skattebetalerforeningen og Aksjonærforeningen.

Det vises i avisartikkelen til at Skattebetalerforeningen og NARF får mange frustrerte henvendelser fra sine medlemmer, spesielt knyttet til at fristen er 22. november 2007. Det er ikke klagerett etter denne fristen dersom man skulle finne feil senere. Det vil derfor være interessant å få begrunnet hvorfor det ikke er en mer fleksibel frist.

Svar:

Innføringen av skjermingsmetoden for aksjonærer, som var en del av Skattereformen 2006, forutsetter at det fastsettes inngangsverdi på samtlige aksjer ved ligningsbehandlingen for inntektsåret 2006. Skatteetaten sendte i uke 41 ut informasjon til skattyterne om hvilke inngangsverdier som var fastsatt på aksjene. I samsvar med de alminnelige reglene i lig-

ningsloven § 9-2 nr. 4 ble det gitt tre ukers klagefrist. For å sikre en best mulig kvalitet på opplysningene i Aksjonærregisteret forlenget Skattedirektoratet klagefristen med ytterligere tre uker, til 22. november 2007.

Selv om klagefristen er utløpt, kan ligningsmyndighetene gjennomføre endringer i ligningen etter en konkret vurdering av spørsmålets betydning, skattyterens forhold, sakens opplysning og den tid som er gått. Dette følger av reglene i ligningsloven § 9-2 nr. 8, jf. § 9-5 nr. 7. Som hovedregel kan ligningen tas opp til endring i inntil 10 år etter utløpet av inntektsåret. Skattytere som først ble klar over feil i verdifastsettelsen etter klagefristens utløp, kan derfor få registrert riktig inngangsverdi. Det er i alles interesse at fastsettelsen av inngangsverdien på aksjer blir korrekt. Skattedirektoratet har derfor opplyst at det skal være en lav terskel for å behandle saker som gjelder endring av fastsatte inngangsverdier også etter 22. november 2007.

SPØRSMÅL NR. 267

Innlevert 21. november 2007 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 29. november 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Det er nå i november 2007 blitt kjent at Luftfartstilsynet i mars 2007 har gitt uttrykk for at sikkerheten til flyselskapet SAS da var ansett som dårlig. Alle ønsker best mulig sikkerhet i luftfarten. Da er det også viktig at så vel tilsynsmyndighet som flyselskap åpent viser frem om forhold knyttet til flysikkerhet påpekes og/eller kritiseres og hva dette gjelder.

Vil statsråden sørge for at rapporter og pålegg fra Luftfartstilsynet til flyselskap også blir offentliggjort når de foreligger?»

BEGRUNNELSE:

Luftfartstilsynet i mars i år har stilt seg svært kritisk til sikkerheten i flyselskapet SAS uten at dette er blitt kjent før nå. Angivelig hevdet Luftfartstilsynet i mars at det bare er et tidsspørsmål før noe alvorlig kan skje. Slike funn bør ikke hemmeligholdes.

Absolutt alle - flyselskap, myndigheter, politikere og ikke minst flypassasjerene - ønsker best mulig sikkerhet i luftfarten. Det skal være trygt å fly. Derfor er det også i flyselskapenes og tilsynsmyndighetenes

interesse at kritiske merknader og sikkerhetspålegg blir kjent.

Det fremstår som provoserende når flypassasjerer og flygere daglig detaljkontrolleres om det faktisk forholder seg slik at kommentarer, kritikk, avviksrappporter og pålegg som kommer fra Luftfartsverket til de enkelte flyselskap skal holdes hemmelig.

Jeg ber nå statsråden om å rydde opp i dette og sørge for at slike påpekninger og slike rapporter blir kjent straks de foreligger. Det vil også kunne styrke Luftfartstilsynets arbeid for å ivareta sikkerheten i luftfarten. Også flyselskapene bør se seg tjent med full åpenhet omkring forhold som tilsynsmyndighetene påpeker i forbindelse med sitt tilsynsarbeid i de enkelte selskap.

Svar:

"Jeg antar at representanten Sorteviks henvisning til uttalelser fra Luftfartstilsynet skriver seg fra omtale 20. november 2007 i danske Jyllandsposten, av uttalelser fra en ansatt i Luftfartstilsynet i et internt notat vedrørende SAS.

Notatet det er vist til ovenfor er utarbeidet som et ledd i saksforberedelsen for OPS-utvalget. Notatet er internt, og har en slik foreløpig, uformell og fortrolig karakter at det ble vurdert å være både et saklig og et reelt behov for å unnta det fra offentlighet i henhold til den norske offentlighetsloven § 5 første ledd. Det forhold at opplysninger underveis i en utredning dukker opp på en sensasjonspreget måte i media, kan dessuten svekke bransjens rapporteringsvilje, noe som igjen kan representere en fare for flysikkerheten. Notatet ble likevel, i henhold til opplysninger fra Luftfartstilsynet, offentliggjort av Statens Luftfartsvæsen (SLV) etter innsynsbegjæring fra Jyllandsposten.

Forhistorien for dette notatet er at OPS-utvalget i 2006, etter en gjennomgang av tre rapporterte alvorlige hendelser i SAS med flytypene Airbus A340/A330, ønsket å se nærmere på om SAS-konsortiet tok flysikkerhetsarbeidet tilstrekkelig alvorlig. Luftfartstilsynet har imidlertid presisert at OPS-utvalget som sådan ikke hadde grunn til å tro at flysikkerheten i SAS-konsortiet var verken kritisk eller tilnærmet kritisk. Det var de skandinaviske luftfartsdirektørenes oppfatning at bare muligheten for at noe kunne være galt var tilstrekkelig til at man burde klarlegge spørsmålet nærmere og i en samlet fremstilling.

Jeg vil nedenfor orientere om Luftfartstilsynets generelle strategi når det gjelder offentliggjøring av rapporter og pålegg vedrørende flyselskaper og andre tilsynsobjekter.

Det skal som et helt klart utgangspunkt være størst mulig åpenhet når det gjelder offentlighetens innsyn i endelige inspeksjonsrapporter og andre dokumenter, i tråd med offentlighetsloven. Det fremgår av Luftfartstilsynets postjournal hvilke dokumenter Luftfartstilsynet utarbeider. Postjournalen føres i samsvar med bestemmelsene i arkivloven og forskrift av 12. november 1998 om offentlige arkiv. En-

hver som har interesse av å følge med på hva Luftfartstilsynet gjør, kan gå gjennom postjournalen og be om innsyn i dokumenter, herunder inspeksjonsrapporter og pålegg til flyselskaper og andre tilsynsobjekter jf. offentlighetsloven §§ 2 og 3.

Det er på denne måten lagt til rette for at offentligheten kan gjøre seg kjent med de aktuelle dokumentene straks de er ferdig utarbeidet.

Offentlighetsloven gir i visse tilfeller anledning til å unnta dokumenter fra offentlighet. Denne muligheten benyttes generelt i svært liten grad for Luftfartstilsynets dokumenter, herunder inspeksjonsrapporter og pålegg. Et unntak gjelder inspeksjonsrapporter vedrørende security, dvs. forebyggelse av anslag mot sikkerheten i luftfarten. Slike rapporter unntas med hjemmel i offentlighetsloven § 6a fordi offentliggjøring av mangler og svakheter på dette området vil kunne lette gjennomføringen av straffbare handlinger, og dermed ha negative konsekvenser for flysikkerheten.

I de tilfeller hvor Luftfartstilsynet kan unnta et dokument fra offentlighet, foreligger det uansett en plikt til å vurdere hel eller delvis meroffentlighet jfr. offentlighetsloven § 2 tredje ledd. Luftfartstilsynets policy er at det skal praktiseres meroffentlighet i størst mulig grad, med mindre meroffentlighet vil ha negative konsekvenser for flysikkerheten.

I visse tilfeller inneholder inspeksjonsrapporter opplysninger som er undergitt taushetsplikt, f.eks. fordi opplysningene gjelder drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde, jf. offentlighetsloven § 5a, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr 2. Luftfartstilsynet har opplyst at det sjelden er grunnlag for å benytte denne bestemmelsen, og at det da i tilfelle praktiseres offentlighet for de delene av dokumentet som ikke inneholder slike opplysninger i henhold til prinsippene i offentlighetsloven § 5a annet ledd."

SPØRSMÅL NR. 268**Innlevert 22. november 2007 av stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen****Besvart 29. november 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å bidra til at et av Drammen bys største miljøproblem løses, flytting av godsterminalen i Nybyen (nær Strømsø sentrum)?»

BEGRUNNELSE:

Drammens Tidende kunne nylig opplyse at Jernbaneverket ikke vil flytte godsterminalen i Nybyen før etter 2019.

Terminalen i Nybyen i Drammen er av de viktigste i det nasjonale transportnettet. Planen for denne terminalen og for de andre i landet er at godstransporten skal fordobles innen 2020. Det betyr at det vil losses og lesses stadig flere containere i sentrum av Drammen. Derfor legger Jernbaneverket opp til at kapasiteten, blant annet i Nybyen, skal økes. Med de store miljøkonsekvenser dette vil ha.

Jernbaneverket legger til at det i Drammen kan bli aktuelt med en ny lokalisering av terminalen, men det vil først skje om 10-15 år.

Fremskrittspartiet har en rekke ganger tatt til orde for at godsterminalen i Nybyen må vekk. Byen tåler ikke strømmen av trailere til og fra godsterminalen - dette gir både forurensning og støy som er langt over det akseptable.

Ifølge avisen DT behandles det i dag rundt 45 000 containere årlig i Nybyen. Så vidt jeg forstår er det mulig at man vil øke dette til 90000 containere.

Svar:

Godstransporten på jernbane har økt betydelig de siste årene. Frå 2003 til 2005 økte innenlands gods-transport med jernbane med nesten 50 prosent. Veksten har fortsatt i 2006 og 2007, og ser ut til å gjøre det også i 2008. I Jernbaneverkets stamnettutredning som ble lagt fram for ca. 1 år siden, ble det for de tyngste transportkorridorene lagt til grunn en årlig vekst på ca. 4-5 pst. fram mot 2020. En slik vekstbane vil gi om lag en dobling av volumene fram mot 2020. Samferdselsdepartementet arbeider sammen

med Jernbaneverket med å utvikle en langsiktig godstransportstrategi for jernbanen, og vil komme tilbake til dette i stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2010-2019.

Når det gjelder terminalen i Nybyen i Drammen, er det knyttet relativt stor usikkerhet til framtidig veksttakt. Investeringer på Alnabru Nord og ferdigstillelsen av en ny terminal i sør, vil antakelig påvirke den videre utvikling i Drammen slik at veksten kan bli noe lavere enn den ville vært uten utbygging i Oslo. Jernbaneverket vil derfor følge markedsutviklingen for Nybyen spesielt nøye over de neste årene.

Jernbaneverket har i samarbeid med Drammen og Lier kommuner, Buskerud fylkeskommune og Drammen havn fått utarbeidet en mulighetsstudie hvor det er sett på alternative løsninger for en ny jernbaneterminal på Holmen i Drammen. Denne har vist at en ny terminal vil koste over 500 mill. kr. Samferdselsdepartementet har derfor bestemt at videre planlegging av ny godsterminal i Drammen skal underlegges ekstern kvalitetssikring i tidlig fase (KS1). Både behov, mål for prosjektet, krav til effekter og funksjonalitet, samt alternative lokaliseringer og løsningskonsepter, vil bli utredet.

Det vil i 2008 bli igangsatt en prosess for gjennomføring av KS1. I første omgang må det utarbeides en konseptvalgutredning (KVU) som vurderer ny godsterminal i Drammen i sammenheng med eksisterende og nytt vegsystem, samt foreliggende og framtidige byutviklingsprosjekter i Drammen. Det vil bli lagt opp til samarbeid med lokale myndigheter i dette arbeidet. Den ferdige KVUen vil bli sendt på høring til fylkeskommunen og kommunene. Basert på KVU, høringsuttalelser og KS1 vil Regjeringen fatte beslutning om valg av konsept for framtidig baneterminal i Drammen, samt videre framdrift og planlegging.

Jeg tillater meg å bemerke at med det lavere investeringsnivået for jernbanen som Fremskrittspartiet foreslår, vil de økonomiske mulighetene for å få realisert en flytting av godsterminalen i Nybyen og andre tiltak på jernbaneområdet bli mer krevende.

SPØRSMÅL NR. 269**Innlevert 22. november 2007 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 29. november 2007 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Kan statsråden se for seg etablering av en ny avdeling ved politihøgskolen et annet sted enn Oslo og Bodø?»

BEGRUNNELSE:

I St.prp. nr I (2007-2008) fra Justis- og politidepartementet i kapitlet utdanning - politihøgskole på side 111 er det vist til at det høye opptaket på 432 studenter til grunnutdanning skal fortsette i 2008. Det sies videre at skal det antallet videreføres framover, må kapasiteten på Politihøgskolen økes.

Svar:

For å sikre tilgang på politiutdannet personell ble det i 2007 tatt opp 432 studenter ved Politihøgskolen. Det rekordhøye opptaket videreføres i 2008. Et vedvarende opptak på nåværende eller høyere nivå vil medføre kapasitetsproblemer ved Politihøgskolens

anlegg i Oslo. Det er derfor satt i gang flere utredninger med sikte på å vurdere kapasitet og lokalisering av Politihøgskolens tilbud på kort og lang sikt.

Justisdepartementet har bedt Politidirektoratet om å vurdere en eventuell utvidelse av kapasiteten, ulike løsningsalternativer og økonomiske konsekvenser. Her vil også hensiktsmessigheten ved å opprette ytterligere en avdeling bli vurdert.

Parallelt med dette arbeidet pågår det en studie omkring etablering av en ny Politihøgskole i Oslo. Dette arbeidet pågår i regi av Statsbygg siden Politihøgskolen er å betrakte som et formålsbygg.

Samtidig vurderes midlertidige løsninger som sikrer PHS muligheten til å ta opp et tilstrekkelig antall studenter også de neste år, i påvente av at nybygg eller andre permanente løsninger kan etableres.

Før disse utredningene foreligger er det ikke mulig å ta stilling til lokaliseringsalternativer andre steder i landet.

SPØRSMÅL NR. 270**Innlevert 22. november 2007 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 30. november 2007 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen****Spørsmål:**

«Welltug Shipping har utviklet og patentert en ny type fartøy benevnt "Welltug". Fartøyet er designet etter gjeldende standarder for brønnbåtfartøy, men vil også kunne brukes som slepefartøy.

Vil kystministeren ta initiativ til en utredning av om Welltug-konseptet kan være et fornuftig, økonomisk og miljøriktig bidrag til å erstatte deler av den havgående beredskapen i nord og etablering av en havgående beredskap etter britisk modell også i sør?»

BEGRUNNELSE:

Welltug Shipping har utviklet og patentert en ny type fartøy benevnt "Welltug". Dette fartøyet er designet etter gjeldende standarder for brønnbåtfartøy, men vil også kunne få spesifikasjoner som slepefartøy med over 100 tonn bollard pull. Langs norskekys-

ten går i dag ca. 90 brønnbåter som til daglig frakter laks langs kysten. Ved å erstatte noen av disse fartøyene med "Welltugs" kunne denne virksomheten være et meget konstruktivt bidrag til å etablere en slepebåtbereidskap etter britisk modell, jf. "Nasjonal slepeberedskap - Rapport fra arbeidsgruppe, 18. januar 2006.

Som slepeberedskapsfartøy, ville slike "Welltugs" ikke avgi noen ekstra utslipp, ettersom de ville erstatte brønnbåter som uansett er i drift. Dagens løsning for beredskapen i Nord-Norge, mellom Røst og Russegrensa med 2,5 offshore fartøy forurenser tilsvarende 55000 personbiler.

Regjeringen har i Soria Moria-erklæringen og "Stø kursstrategien" utpekt fem hovedområder innen maritim strategi: Globalisering og rammevilkår, miljøvennlige maritim næringer, maritim kompetanse, maritim forskning og innovasjon og nærskipfart.

Regjeringens mål er at de norske maritime næringene skal være verdens mest miljøvennlige, og gå foran i utviklingen av nye løsninger.

Forsvarsministeren har i svar på spørsmål 125 fra meg gjort det klart at de nye IKV-fartøyene primært er tilpasset Forsvarets behov, tidligere nevnte rapport fra Kystverket har også påpekt begrensninger i fartøyene i ytre-Kystvakt. Det er videre påpekt begrensninger i militær og overvåkningskapasitet i Barentshavet fordi fartøyet KV Harstad er bundet i slepeberedskapen og ikke kan gå nord i Barentshavet på oppdrag. "Welltugs" eller tilsvarende løsninger kan tilsynelatende imøtekomme mange utfordringer av både miljømessig og militær karakter, men det forutsetter da at myndighetene legger til rette for videre utvikling og implementering av en slik teknologi.

Svar:

Det er et mål at vi langs kysten skal ha en god og riktig tilpasset slepebåtberedskap, og at vi organiserer denne beredskapen på en kostnadseffektiv og miljømessig gunstig måte.

Slepebåtberedskapen baserer seg i dag på tilgjengelige private aktører i markedet. I tillegg er det etablert en statlig beredskap i Nord-Norge på grunn av manglende privat kapasitet i landsdelen.

Som oppfølging av Kystverkets rapport fra 2006 om behovet for slepebåtberedskap nasjonalt, vurderer departementet ulike modeller for etablering og organisering av slepebåtberedskapen. Kystverket anbefaler i sin rapport at slepebåtberedskapen styrkes enkelte steder på Vestlandet, Sørlandet og i Nord-Norge.

Det er flere mulige måter å organisere en slepebåtberedskap på, og ulike modeller er til vurdering. Disse modellene må også ses i lys av nye tiltak som er kommet eller vil komme innen sjøsikkerhetsarbeidet, slik som for eksempel arbeidet med seilingsleder langs kysten. Departementet har derfor ikke tatt endelig stilling til hvordan dette skal løses.

Departementet og Kystverket har vært kontaktet av flere aktører innen slepebåtnæringen med forslag til samarbeid med staten om slepebåtberedskapen, herunder også Welltug Shipping AS. Jeg vil i denne sammenheng nevne at departementet er bundet til regelverket om offentlig anskaffelser. Vi kan derfor ikke love et enkelt foretak midler eller andre løfter knyttet til dette fagområdet. Dersom det blir aktuelt å inkludere flere private fartøy i den statlige slepebåtberedskapen, vil det bli utlyst en offentlig anbudskonkurranse. Welltug Shipping AS vil i så tilfelle være et av flere selskaper som kan legge inn et tilbud.

SPØRSMÅL NR. 271

Innlevert 22. november 2007 av stortingsrepresentant Åge Starheim

Besvart 30. november 2007 av barne- og likestillingsminister Manuela Ramin-Osmundsen

Spørsmål:

«Barnevernet er etter det ein kjenner til ikkje særleg prioritert av mange kommunar. Dette medfører eit dårleg fagmiljø, opphoping av saker, og i mange tilfelle ei slett sakshandsaming. Det er også svært liten vilje i desse kommunane til å inngå samarbeid, på tross av at slikt samarbeid har vore anbefalt av sentrale styresmakter.

Kva vil statsråden gjere for å tvinge fram ei sterkare satsing på barnevern i kommunane?»

GRUNNGJEVING:

Grunngjeving for å stille dette spørsmålet har sin bakgrunn i skriv frå Fylkesmannen i Sogn og Fjordane til kommunane i fylket. Fylkesmannen påpeikar dårleg sakshandsaming og manglande kompetanse i mange kommunar. For å få ei kartlegging av man-

glande kompetanse og saksomfang i Sogn og Fjordane har Fylkesmannen sendt ut spørjeskjema. Ein stor del av kommunane har ikkje eingong svart på skrivet frå Fylkesmannen, som no på nytt sender ut purring på dette.

Sannsynlegvis er bakgrunnen for Fylkesmannen sitt engasjement på dette området ei rekke klager på handsaming/manglande handsaming.

Svar:

Eg er glad for at Stortinget sin representant Åge Starheim sett det kommunale barnevernet på den politiske dagsorden. Det er ulikt kor mykje barnevernet vert prioritert rundt om i kommunane. Eg har tru på at eit politisk engasjement kan bidra til at barnevernet kjem betre til syne og at di barna som treng det får den hjelpen dei har rett til.

Å prioritere barnevernet i kommunane er eit kommunalt ansvar. Kommunane har ansvar for lovpålagte oppgåver som ikkje etter barnelova er tillagt staten. Kommunen sitt lovpålagte ansvar gjeld blant anna å treffe vedtak, sette i verk og følgje opp tiltak. Departementet har ingen direkte styringsrett overfor kommunane og må difor påverke utviklinga gjennom andre verkemidlar.

Regjeringa har satsa på kommunane i forslag til budsjett for 2008. Budsjettforslaget inneber ein reell vekst i kommunesektoren sine samla inntekter på om lag 6,2 mrd. kroner regnet i forhold til nivået i 2007 fra Revidert Nasjonalbudsjett. Veksten i frie inntekter er omlag 1,5 mrd. kroner. Eg legg til grunn at desse midlane også vil kome barnevernet til gode.

Barne- og likestillingsdepartementet har sett i verk tiltak som kan betre situasjonen i kommunane. Krav om internkontroll for barneverntenesta i kommunane blei innført frå 1. januar 2006. Innføring av internkontrollplikt inneberer at kommunen må utarbeide eit system som sikrar og dokumenterer korleis krav som er stilt i lover og forskrifter blir fulgt opp. Kommunen skal vidare beskrive verksemda sine hovudoppgåver og korleis ansvar, oppgåver og myndighet er fordelt. Grunngevinga for innføring av plikt til internkontroll er å gi kommunane eit verkemiddel for å sikre at lovpålagte oppgåver blir utført.

Departementet har også utvikla rettleingsmateriell og rutinehandbøker på viktige og sentrale områder i kommunane sitt arbeid på barnevernområdet. Hensikta er å beskrive arbeidsprosessar i dei ulike fasane i kommunanes arbeid med barnevernsaker for å sikre rask og rett bruk av regelverket. Materiellet gir vidare eksemplar på skjema, brev, arbeidsopplegg, sjekklistar med meir.

Departementet arrangerte dessutan våren 2006 ni regionale konferansar over to dagar. Formålet med konferansane var tosiding. På den eine sida ønsket departementet gjennom deltaking frå politisk leiding i departementet, å sette politisk fokus på barnevernet i kommunane og på den andre sida å presentere nytt materiell til bruk i det kommunale barnevernet. Alle konferansane var godt besøkt frå alle kommunar og bydelar.

For å tvinge fram ei sterkare satsing på barnevern i kommunane har departementet etablert eit kunnskaps- og kompetanseprogram (2007-2011) for det kommunale barnevernet. I 2007 er viktige innsatsområder identifisert, og det er satt i gang ei rad prosjekt, mellom anna for å styrke den fleirkulturelle kompetansen og styrke kunnskapen om ettervern. I tillegg utviklast nytt verktøy og opplæring i korleis barnevernet kan samtale med barn på ein fagleg god måte. Det er dessutan stor mangel på kunnskap og

retningslinjer om korleis barneverntenesta skal ivareta foreldre på ein god måte etter ein omsorgsovertaking. Departementet utarbeider i høve dette ein kunnskapsoversikt, eit rettleingsmateriell og ein opplæringspakke til kommunane.

I 2008 vil departementet arrangere ni regionale konferansar med landets kommunar. Siktemålet er å auke kunnskapen om metodar retta mot barn og unge med atferdsvanskar (PMTO, FFT, ART, Multi-FunC), barn som lever med vold i familien og barn og unge av psykisk sjuke og rusmisbrukande foreldre. Det er òg oppretta ein stilling i kvar region i BUFetat som skal støtte kommunane med kompetanse i oppfølging av barn av psykisk sjuke og/eller rusmisbrukande foreldre og barn som har vært utsette for vold.

Det er også nedsett ein ekspertgruppe som skal vurdere ei styrking av grunnutdanninga i barnevern, i samarbeid med universitets- og høgskulemiljøane. Kunnskapsprogrammet blir vidareutvikla og styrka i 2008 i samarbeid med høgskular og universitet, KS og fagorganisasjonar. Målsettinga er å betre kommunane sine føresetnader for å løyse eit aukande tal samansette og komplekse barnevernsaker. Programmet skal bidra til å heve kompetansen gjennom eit styrka etter- og vidareutdanningstilbod til tilsette i barnevernet. Vi tar òg sikte på å styrke det praksisrelaterte utviklingsarbeidet på området barnevern ved enkelte høgskular, slik at dei kan gje eit betre tilbod om opplæring for kommunalt tilsette.

Eg har stor tru på interkommunalt samarbeid for dei små kommunane. Ein evalueringsrapport viser at det interkommunale samarbeidet har styrka fagmiljøa og betra kvaliteten på barneverntenesta. Barnevern synes å vera godt egna for interkommunale løysingar (rapport nr 229- Telemarksforskning 2006). I 2006 blei lovverket dessutan endra slik at det no er lagt til rette for at kommunane kan ha interkommunale samarbeid organisert med utgangspunkt i vertskommunemodellen, jfr. (Ot. prp. nr. 95 (2005-2006) Om lov om endringar i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommunar (interkommunalt samarbeid)). Eg har mellom anna oppfordra fylkesmennene til arrangere møter med kommunane der dei gjev informasjon om interkommunalt samarbeid.

Det overordna ansvaret for barnevernet ligg i kommunane, og barnevernet må på den politiske dagsorden. Vi oppfordrar stadig lokalpolitikarar til aktivt å søkje og etterspørje meir informasjon om barnevernet. Meir informasjon og kunnskap vil auke innsikta for barnevernet sitt arbeid. Dette vil gi eit betre grunnlag for at barnevernet vert prioritert høgre i kommunane.

SPØRSMÅL NR. 272**Innlevert 22. november 2007 av stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen****Besvart 30. november 2007 av barne- og likestillingsminister Manuela Ramin-Osmundsen****Spørsmål:**

«Vil barne- og likestillingsministeren sørge for at departementets anbefaling om www.blikk.no og www.gaysir.no som ressurser for skoleelever bortfaller så lenge disse har direkte adgang til annonsører som selger og synliggjør grov pornografi?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge avisen Magazinet anbefaler Barne- og likestillingsdepartementet nettstedene www.blikk.no og www.gaysir.no som ressurser for skoleelever. Begge websidene har direkte adgang til annonsører som selger og synliggjør grov pornografi. Bare ved hjelp av et tastetrykk på PC-en er man inne på nettsider med grov porno. Pornolinkene ligger godt synlig på forsiden av nettstedene og må ha vært kjent for departementet som har vedtatt anbefalingene. FrP mener at når det offentlige anbefaler ressurser som samfunnsinformasjon, må man også være nøye på hva som ligger inne på disse sidene.

Svar:

Det er vanskelig å svare på dette spørsmålet siden det ikke er en referanse til i hvilken sammenheng Barne- og likestillingsdepartementet skulle ha kommet med en slik anbefaling. Etter det jeg kjenner til har ikke departementet anbefalt skoleelever å bruke nettstedene til Blikk og Gaysir.

I november 2006 skrev statsråd Bekkemellem et brev til 13 kommuner der hun oppfordret kommunene til å utarbeide en handlingsplan for bedre levekår for lesbiske, homofile og bifile. Her viser statsråden først og fremst til Likestillings- og diskrimineringsombudet som en kilde der kommunene kan hente ideer i sitt arbeid med å utforme planer for en bedre hverdag for lesbiske og homofile. De to nevnte nettstedene sammen med nettstedet til Landsforeningen for lesbisk og homofil frigjøring er nevnt som andre aktuelle kilder. Dette brevet gikk ikke til landets skoler eller skoleelever.

Som statsråd for barn og ungdom er jeg svært opptatt av at de skal ha gode nettvaner. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har videreutviklet og befestet ung.no, som nettportalen for offentlig informasjon rettet mot ungdom, med midler fra departementet. Her blir også temaer om seksualitet tatt opp på en seriøs måte.

Tiltaksplan - Barn, unge og Internett, har vært aktiv siden 2001, og skal bidra til at barn, unge og familier kan benytte Internett på en trygg måte. Planen er en del av det internasjonale prosjektet Safety, Awareness, Facts and Tools, SAFT. Tiltaket har hatt stor oppmerksomhet, nasjonalt og internasjonalt, og har utviklet svært gode og nyttige nettsider til hjelp for barn, ungdom, foreldre og skoleverket for trygg og fornuftig nettbruk.

SPØRSMÅL NR. 273**Innlevert 22. november 2007 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 3. desember 2007 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Det går frem av St.prp. nr. 1 (2007-2008) at finansministeren jobber med kildeskatt på pensjon for pensjonister som er utflyttet og har bosatt seg i utlandet.

Hvor mye høyere skatt kan f.eks. pensjonister som er emigrert til Spania forvente seg, og kan finansministeren opplyse hvilke andre skjerpelser Fi-

nansministeren med for tiden jobber med for å skatte vanlige folk hardere?»

BEGRUNNELSE:

Det går frem av St.prp. nr. 1 (2007-2008) at Finansdepartementet arbeider med et høringsnotat om kildeskatt på pensjoner som utbetales fra Norge til personer som er bosatt i utlandet. Dette kan bety be-

tydelige skatteskjerpelser for eksempelvis pensjonister emigrert til Spania. Det ønskes opplyst når høringsnotatet er klart og blir sendt på høring, hva det vil inneholde noe mer spesifikt, samt hvor store skatteskjerpelser og problemer med byråkratiet både i Norge og Spania en eventuell endring forventes å innebære for eksempelvis pensjonister emigrert til Spania.

Svar:

I St.prp. nr. 1 (2007-2008) ble det opplyst at Finansdepartementet arbeider med et høringsnotat om innføring av kildeskatt på pensjoner som utbetales fra Norge til personer som er bosatt i utlandet. Videre ble det opplyst om at det tas sikte på utsendelse i løpet av

høsten 2007. Innholdet i høringsnotatet vil framkomme når dette blir sendt ut.

Jeg nevner likevel det generelle poeng at skattlegging etter de til enhver tid gjeldende interne regler kun skjer innenfor det Norge har adgang til etter skatteavtale. For eksempel innebærer Norges skatteavtale med Spania at skatt av pensjonsinntekter kun skal betales til bostedslandet. Pensjonister bosatt i Spania berøres derfor ikke av eventuelle endringer i de norske reglene på dette området så lenge skatteavtalen ligger fast. Departementet har ikke tatt stilling til hva som skal foreslås i høringsnotatet.

Departementets prioriterte oppgaver med hensyn til skattesystemet framgår av St.prp. nr. 1 (2007-2008).

SPØRSMÅL NR. 274

Innlevert 22. november 2007 av stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad

Besvart 30. november 2007 av barne- og likestillingsminister Manuela Ramin-Osmundsen

Spørsmål:

«Stortinget handsama i førre stortingsperiode ei stortingsmelding om erstatning til barn som hadde vert utsett for overgrep medan dei budde på barneheim eller skuleheim. Staten har fått om lag 1800 søknader om erstatning, men 1670 av barneheimsoffra ventar enda på svar. Nokre av desse har venta i 3 år.

Kva vil statsråden gjere for å sikre at handsaminga av disse sakene skjer mykje raskare, og kva meiner statsråden er akseptabel ventetid?»

GRUNNGJEVING:

Vaksne som har opplevd overgrep på barneheim og skuleheim har venta i mange tiår på erstatning frå staten. Mange av dei vart utsette for omsorgssvikt og overgrep av til dels svært alvorleg karakter medan dei var under statleg omsorg. Dette er godt dokumentert, mellom anna i kartleggingsutvalet sin rapport NOU 2004:23 Barnehjem og spesialskoler under lupen. Oslo kommune gir svar på søknader om erstatning i løpet av om lag eit halvt år. Stortinget har uttalt at ein skulle legge mindre vekt på dokumentasjonskrav og meir på søkarane si eigenerklæring. Då er det vanskeleg å forstå kvifor staten skal bruke meir enn 6 gonger så lang tid i nokre tilfelle. Utvalsleiar professor Edvard Befring har uttalt til Klassekampen nyleg at saka må tilbake til Stortinget. Ein lurar på om ret-

ningslinene til Stortinget vert fulgt i desse sakene, sidan handsamingstida er så lang.

Svar:

Først vil eg seie at det er svært leitt at tidligare barn og unge som har blitt utsett for overgrep medan dei budde på barneheim eller skuleheim, skal måtte vente lenge på å få saka si handsama. Lang sakshandsamingstid er ei ekstra påkjenning for den enkelte. Det er viktig å sikre at handsaminga av desse sakene skjer innan rimeleg tid.

Stortinget si rettferdsvederlagsordning blei i 2005 utvida ved at Stortinget vedtok ei erstatningsordning for krigsbarn og erstatningsordningar for romanifolk/tatarar og eldre utdanningsskadelidne samar og kvenar, og gjennomførte ei tilpassing av ordninga for barn i barneheim og spesialskular for barn med åtferdsvanskar. Dette førte til ei sterk auke av søknader til rettferdsvederlagsordninga, som igjen førte til auka sakshandsamingstid, både i Justissekretariata, faginstansane og rettferdsvederlagsutvala. Den lange handsamingstida er svært beklageleg, og det har kontinuerleg vorte arbeidd med å få sakshandsamingstida ned i desse sakene.

Saksgangen i Stortinget si rettferdsvederlagsordning er slik at søknader blir sendt til Justissekretariata, som er sekretariat for Stortinget sitt Rettferdsvederlagsutval. Enkelte sakstypar blir berre

handsama av Justissekretariata, medan dei fleste sakstypene blir oversendt til ulike faginstansar etter kva for grunnlag søknaden gjeld, og nokon gongar må dei sendast til fleire (dersom vedkommande har vore på for eksempel både barneheim og skuleheim). I barneheimsakene er det Barne- og likestillingsdepartementet sitt direktorat; Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), som utgreiar og gir innstilling, i skuleheimsakene er det Utdanningsdirektoratet (Kunnskapsdepartementet). Utgreiinga blir gjort i samsvar med den praksis som Rettferdsvederlagsutvalet har bestemt i denne type saker. Etter utgreiing i faginstansen(e) får Justissekretariata saka tilbake for gjennomgang og ferdigstilling for vedtakshandsaming i Stortinget sitt Rettferdsvederlagsutval. Det er dette utvalet som treff avgjerd i sakene, på grunnlag av dei føringane som er gitt i stortingsmeldingar og innstillingar. Det er oppretta eit Rettferdsvederlagsutval II som handsamar barne- og skuleheimsakene.

I Bufdir er det per no 16 personar som arbeider med desse sakene, mot tidligare 2 personar. Det har vore møter mellom Barne- og likestillingsdepartementet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Utvala og Justissekretariata for å avklare prinsipielle spørsmål mellom anna med omsyn til dokumentasjon og beviskrav. Som ei følge av dette er beviskrava senka. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet vil ha nådd målet om 1 års handsamingstid innan utgangen av året. I tillegg har mitt departement tilført dei ressursane til Justissekretariata og Rettferdsvederlag-

sutval II som Justisdepartementet har bedt om, både i 2006 og 2007.

Regjeringa sitt mål for gjennomsnittleg saksgang er på 12/14 månader for saker handsama høvesvis berre i Justissekretariata eller førebudd av faginstansane. Generelt sett er det no slik at sakshandsamingskapasiteten i førebuande instansar har blitt vesentleg styrkt dei seinare åra, samtidig som det har blitt nedlagt eit stort arbeid for å betre og effektivisere sakshandsamingsprosedyrane. Dette arbeidet må halde fram med full styrke.

Den effektiviseringa som har skjedd har igjen medført ein sterk auke i talet på saker til Justissekretariata og dermed til Rettferdsvederlagsutvala for avgjerd. Mellom anna har eg fått opplyst frå Justissekretariata at det no ligg om lag 400 barne- og skuleheimsaker klargjorde for handsaming i Rettferdsvederlagsutval II (dei har hittil handsama 257 slike saker).

Regjeringa har foreslått for Stortinget å auke løyvinga til Justissekretariata med 10,1 mill. kr, der det mellom anna er sett av midlar til oppretting av eit mellombels Rettferdsvederlagsutval III (St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2007-2008)).

Justisministeren har vidare i eige brev til Presidentskapet i Stortinget bedt dei om å oppnemne medlemmer og personlege varamedlemmer til det mellombelse Utval III, og at Presidentskapet vurderer tiltak som kan vere med på å auke kapasiteten i utvala.

SPØRSMÅL NR. 275

Innlevert 22. november 2007 av stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad

Besvart 30. november 2007 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Adm. dir. i Norsk Tipping har gått av på grunn av manglande innrapportering av frynsegoder. Styreleiaren har uttala at han ikkje tenkte på dette som eit frynsegode. Kultur- og kyrkjeministeren har uttala at han har tillit til styret si handtering av saka.

Kva tid fekk statsråden kjennskap til saka, og har statsråden, i lys av det som er framkome i media, framleis tillit til styret i Norsk Tipping?»

Svar:

Styreleiaren i Norsk Tipping underretta Kultur- og kyrkjedepartementet om saka etter at den vart kjent for styret. Det tilligg styret å handtera tilsetjinga for administrerande direktør i selskapet. Ut frå dei opplysningane eg sit med i dag, har eg tillit til styret.

Eg har bedt styret om ei orientering om heile saka innan jul. Orienteringa vil gi oss bakgrunn til å vurdere om Norsk Tipping har gode nok rutinar til å hindra at slike saker dukkar opp igjen i framtida. Når ei slik orientering føreligg, kan ein vurdere om det trengs fleire tiltak for å ivareta ei god drift av Norsk Tipping.

SPØRSMÅL NR. 276**Innlevert 22. november 2007 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 30. november 2007 av olje- og energiminister Åslaug Haga****Spørsmål:**

«Regjeringen har flere ganger varslet en gjennomgang av støtteordningen for fornybar energi. En slik gjennomgang er kjærkommen. I svar på Dokument nr. 15 (2007-2008), Spørsmål nr. 48, skriver dog statsråden: "Eventuelle justeringer i ordningen vil da gjelde for kraftproduksjon fra anlegg som bygges etter at endringer i ordningen er vedtatt." Med en slik tilnærming kan mange aktører bli sittende på gjerdet inntil videre, i frykt for at de går glipp av en enda høyere støttebeløp senere.

Hvordan vil statsråden unngå slike utsettelse?

BEGRUNNELSE:

Det vises til en tilsvarende situasjon da Stortinget vurderte grønne sertifikater i forrige stortingsperiode. Da gikk daværende energiminister Einar Steensnæs ut og lovet at alle som investerte i "grønn kraftproduksjon" etter 01.01.04 var garantert å få delta i systemet med grønne sertifikater.

Enkelte aktører hevder at de fra OED har fått bekreftet at alle prosjekter realisert etter 1.1.04 kan gå over på et nytt/bedre støttesystem hvis det kommer på plass. Da er det viktig å få avklart om det kun gjelder det støttenivået som da gjelder ved overgang, eller om man alltid kan være sikker på å få delta på det beste nivået.

Svar:

Fornybar energi er en av Regjeringens viktigste satsingsområder. Vi ønsker å bidra til å utløse investeringer i fornybar energi. Regjeringen har vedtatt å innføre en støtteordning for fornybar elektrisitet, jf. St.meld. nr. 11 (2006-2007) om støtteordningen for elektrisitetsproduksjon fra fornybare energikilder. Støtteordningen er forutsigbar og gir investorene sikkerhet for støtte for produksjonen over 15 år når de inngår kontrakt med Enova. I budsjettet for 2008 er det foreslått en ramme for ordningen på 630 mill. kroner.

Vi ønsker å få denne støtteordningen raskt på plass basert på eksisterende vedtak. Den omtalte gjennomgangen av alle virkemidler for økt produksjon av fornybar energi har høy prioritet, men vil ta noe tid.

Støtteordningen må notifiseres og godkjennes av ESA før den kan tre i kraft. Olje- og energidepartementet har pågående diskusjoner med ESA om notifikasjonen. Som jeg redegjorde for i Stortinget onsdag 28. november har ESA gitt signaler om at de sannsynligvis ikke vil kunne godkjenne ordningen før jul. Ordningen kan derfor ikke tre i kraft 1. januar 2008.

Olje- og energidepartementet vil vurdere ordningen i lys av utviklingen i markedet, jf. St.meld. nr. 11 (2006-2007). Eventuelle justeringer i ordningen vil da gjelde for kraftproduksjon fra anlegg som bygges etter at endringer i ordningen er vedtatt.

SPØRSMÅL NR. 277**Innlevert 22. november 2007 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn****Besvart 28. november 2007 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Styret til Høgskolen i Østfold har etter en lang prosess fattet et vedtak om at ingeniørutdanningen skal flyttes til Fredrikstad. Næringslivet i Fredrikstad og kommunen har lyktes med å reise den kapitalen som kan sikre selve flyttingen. Undertegnede har nå mottatt signaler om at departementet er involvert i en

prosess sammen med Halden kommune som i realiteten betyr en omkamp om lokaliseringen.

Kan statsråden bekrefte eller avkrefte dette?»

BEGRUNNELSE:

Som nevnt har det vært en lang prosess i styret ved Høgskolen om fremtidig lokalisering av ingeni-

ørutdanningen. Signaler fra departementet var at en slik flytting måtte skje innenfor de økonomiske rammene høyskolen rådde over. Derfor har næringslivet og kommunen stilt opp og reist den nødvendige kapital som kan sikre selve flyttingen. Østfold fylke som et gammelt industrifylke i omstilling har stort behov for realfagkompetanse både i forhold til eksisterende næringsliv og i lys av innovativ virksomhet og omstillingsprosesser. Det er derfor nødvendig å få avklart fremtidig lokalisering så raskt som mulig.

Svar:

Spørsmålet omhandler prosessen omkring lokalisering av ingeniørutdanningen ved Høgskolen i Østfold og høyskolens vedtak om å flytte Avdeling for ingeniør- og realfag til Fredrikstad og å samlokalisere den med Avdeling for helse- og sosialfag. Det bes om en bekreftelse eller avkreftelse på om "Departementet er involvert i en prosess sammen med Halden kommune som i realiteten betyr en omkamp om lokaliseringen."

Kunnskapsdepartementet har i brev av 1. november 2007 fra Halden kommune v/ordføreren blitt orientert om Halden kommunes tilbud i brev av 29. oktober 2007 til Høgskolen i Østfold om lokaler for ingeniørutdanningen i et nybygg på Remmen, hvor høyskolens avdelinger i Halden nå er lokalisert. I tillegg inneholder tilbudet fra Halden kommune finansiering av fem vitenskapelige stillinger for Høgsko-

len i Østfolds avdelinger i Halden. I brevet til departementet blir det gjort nærmere rede for de økonomiske betingelsene som knyttes til tilbudet. Jeg har forstått det slik at styret ved høyskolen er blitt orientert om tilbudet fra Halden kommune, men at saken ikke er realitetsbehandlet av styret.

Jeg er videre kjent med at høyskolens administrasjon er i dialog med en utleier i Fredrikstad om en avtale om leie av lokaler for Avdeling for ingeniør- og realfag. Så vidt jeg er orientert, vil omfanget av en leieavtale være slik at høyskolen ikke selv kan inngå denne uten at saken har vært lagt fram for departementet.

Jeg viser også til spørsmål til skriftlig besvarelse fra representanten Gåsvatn, besvart i brev 29. januar 2007 av statsråd Øystein Djupedal der det ble redegjort for at høyskolen innenfor sine rammer selv kan avgjøre lokalisering. Det statlige økonomiregelverket med tilhørende retningslinjer forutsetter imidlertid at en i spørsmål som gjelder inngåelse av leiekontrakter og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret, vurderer mulige alternativer og vilkårene for disse. For å sikre at retningslinjene blir fulgt, og at det inngås avtaler som er gunstigst mulig for staten, har departementet i brev av 27. november 2007 bedt Høgskolen i Østfold vurdere alle aktuelle alternativer for lokalisering av Avdeling for ingeniør- og realfag og betingelsene i disse.

SPØRSMÅL NR. 278

Innlevert 22. november 2007 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen

Besvart 29. november 2007 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Jeg viser til oppslag i Aftenposten i dag, 22. november der omorganiseringen i Follo politidistrikt står omtalt. I artikkelen kommer det fram at forsøksprosjektet må godkjennes av Stortinget.

Kan statsråden opplyse når han har planer om å legge denne saken fram for Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Omorganiseringen av politiet som står omtalt i Aftenposten er et forsøksprosjekt, og kan bli realitet for hele landet. Omorganiseringer kan være positive, hvis resultatet blir et bedre politi. Slike store prosjek-

ter bør ha en bred forankring i Stortinget, og jeg ser fram til en slik behandling.

Svar:

Jeg arbeider for å sikre et politi med en tjenestestruktur, et vaksamarbeid og en bemanning som ivaretar publikums behov for service og beredskap. Regjeringen har økt politibudsjettet med til sammen ca. 260 millioner kroner i løpet av 2006 og 2007, og foreslår å øke bevilgningen til politi- og påtalemyndigheten med til sammen ca. 245 millioner kroner i 2008.

For å møte publikums forventninger ønsket Re-

gjeringen en viss oppmyking i sentrale føringer for lokal organisering. Dette er et ønske Stortinget har gitt sin tilslutning til i forbindelse med behandlingen av St.meld. nr. 42 (2004-2005) Politiets rolle og oppgaver, jf. Innst. S. nr. 145 (2005-2006). Regjeringen ønsker også å videreutvikle politiets muligheter til samlokalisering med offentlige servicekontorer der dette er hensiktsmessig, slik Soria Moria erklæringen også legger opp til. Som omtalt i st.prp. nr. 1 (2006-2007) og st.prp. nr. 1 (2007-2008) er det derfor etablert en prøveordning i Follo politidistrikt og i Hordaland politidistrikt med mulighet for å få prøvd ut

både grensereguleringer, offentlige servicekontorer og politiråd, som grunnlag i arbeidet med å videreutvikle organiseringen lokalt. Ordningen skal evalueres med frist 1.7.2009.

Dersom tiltaket innebærer forslag om endring i strukturen, skal dette forelegges departementet før beslutning tas. Når det gjelder endringer i driftsenhetsstrukturen, sammenslåing eller opprettelse av lensmannsdistrikter viser jeg til politilovens § 16.

Jeg avventer Politidirektoratets forslag før jeg tar stilling til den videre prosess i denne sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 279

Innlevert 23. november 2007 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 3. desember 2007 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Vil kommunal- og regionalministeren, på bakgrunn av den aktuelle sak nevnt i begrunnelsen nedenfor, ta initiativ til en grundig gjennomgang både av statlig tilsyn med kommunal finansforvaltning, og av aktuell lovgivning, for å sikre at alle kommuner som investerer større beløp på vegne av sine innbyggere faktisk besitter nødvendig kompetanse til dette, og ikke gjør seg avhengig av å stole på råd fra eksterne rådgivere?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til den svært medieprofilerte sak den siste uke, hvor det er fremkommet at fire kommuner i Nordland fylke, etter råd fra Terra Securities, har investert store beløp i amerikanske verdipapirfond forvaltet av Citibank, med sikkerhet i fremtidige kraftinntekter. Det har også fremkommet at kommuneadministrasjon og kommunestyre, som henholdsvis har gitt anbefaling om, og vedtatt slike investeringer, ikke kan ha vært kjent med den risikoen som var forbundet med å investere i fond som igjen benytter såkalt "gearing" (belåning med sikkerhet i fondets innskudd) for å øke investeringsvolumet.

Saken har illustrert at innbyggere i den enkelte kommune vil bli potensielt svært skadelidende dersom de som forbereder sak for kommunestyrene om investeringer av større beløp som kommunen disponerer, ikke har grunnlag til selv å kunne stille tilstrekkelige kritiske spørsmål omkring ulike investerings-

muligheter som finansielle rådgivere selger inn. Et mangelfullt grunnlag vil gjerne oppstå dersom fagmiljøet i kommunen for å kunne vurdere slike investeringer er for lite. Dersom det kun er én enkelt person i kommuneadministrasjonen som forbereder en slik sak, og ingen andre har grunnlag for å utøve effektive kontrollfunksjoner, vil også selve saksforberedelsen i seg selv være uforsvarlig.

Et mulig alternativ for å forebygge slik kompetansesvikt vil være å stille klarere krav både til kompetanse og til tilstedeværelse av effektive kontrollmekanismer i forkant av at anbefalinger om investeringer blir lagt fram til beslutning i kommunestyret, eventuelt foretatt etter delegert fullmakt fra kommunestyret. Slike hensyn kan styrkes både ved å styrke fylkesmennenes tilsynsplikt og myndighet til å stille krav til kvalitet og kompetanse i kommunenes finansforvaltning, eventuelt ved å presisere sterkere kontrollutvalgenes og kommunerevisjonens plikt til å vurdere kompetanse og effektive kontrollrutiner både i selve forvaltningen og i saksforberedelser til beslutende organer. Mulighetene for fylkesmennene til å kunne pålegge løsninger med interkommunal finansadministrasjon for å sikre tilstrekkelige kompetente fagmiljø, bør vurderes i den sammenheng.

Jeg er innforstått med at den konkrete sak også kan illustrerer et behov for sterkere krav til kommunens finansielle rådgivere. Dette er imidlertid et område som sannsynligvis ligger utenfor kommunalministerens ansvar.

Svar:

De sakene vi har sett i det siste, aktualiserer det ansvaret politikerne og administrasjonen i kommunene har for å sikre en forsvarlig finansforvaltning. Dagens regelverk setter de ytre rammene for hvor stor finansiell risiko og hvilke økonomiske forpliktelser en kommune kan påta seg, men innenfor dette har kommunene stor frihet til selv å bestemme hvordan de ønsker å forvalte sine egne midler.

Etter kommuneloven skal kommunene forvalte midlene slik at de kan oppnå en tilfredsstillende avkastning, men uten å ta vesentlig finansiell risiko eller å komme i fare for å misligholde sine betalingsforpliktelser. Det enkelte kommunestyre skal i tråd med dette fastsette de nærmere retningslinjene for hvordan kommunens likviditet, langsiktig finansielle aktiva og gjeldsportefølje skal forvaltes gjennom å vedta et eget finansreglement. Kommunestyret skal også påse at det er etablert betryggende rutiner i kommunen for å vurdere finansiell risiko og for å håndtere slik risiko. I tillegg skal finansreglementet og de etablerte rutine- ne bli vurdert av uavhengig kompetanse.

Etter at denne saken ble kjent gjennom media bad jeg den 21. november alle Fylkesmenn om deres vurdering av om det kan være flere kommuner som har inngått liknende avtaler.

Jeg har også skrevet brev til alle landets kommuner og fylkeskommuner, der jeg ber dem om å gå gjennom sin egen finansforvaltning og hvordan de forholder seg til risiko. Der presiserte jeg også at kommuneloven pålegger dem å ta ansvar for dette.

Jeg har videre bedt Fylkesmennene i Nordland, Sogn og Fjordane, Rogaland og Vest-Agder om å foreta lovlighetskontroll av i alt åtte kommuners finansforvaltningsreglement (Rana, Hemnes, Narvik, Hattfjelldal, Vik, Bremanger, Haugesund og Kvinesdal), samt vurdere om de avtalene som kommunene har inngått, er i tråd med reglementet.

I utgangspunktet ønsker jeg at kommunene skal ha en stor grad av frihet til å forvalte egne midler. Det er imidlertid nødvendig å vurdere om regelverket er godt nok når det dukker opp saker som dem vi har sett i det siste. Enkelte kommuner har forskuttert fremtidige kraftinntekter for å kunne plassere disse i finansmarkedet. Jeg ønsker å få en slutt på dette og har tatt et initiativ for å klargjøre dagens lovverk, slik at kommunene i fremtiden bare skal kunne plassere penger de allerede har spart opp. Jeg vil også vurdere om det er behov for å endre det øvrige regelverket for kommunenes finansforvaltning.

SPØRSMÅL NR. 280

Innlevert 23. november 2007 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 30. november 2007 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Vil finansministeren ta et initiativ til at regelverket (lov og forskrift) for verdipapirhandel gir tilstrekkelig, reell investorbeskyttelse i forhold til å begrense adgang for verdipapirforetak til å gi råd om, eller selge, kompliserte finansielt strukturerte produkter til kunder som ikke har grunnlag for å forstå risiko ved investeringene fullt ut, jf. erfaringer med Terra Securities salg av amerikanske verdipapirfond med svært høy belåningsgrad?»

BEGRUNNELSE:

Det har vært stor oppmerksomhet den siste uken omkring de enorme latente tapene som fire kommuner i Nordland har pådratt seg ved investeringer i verdipapirfond som Citibank forvalter, og som Terra Securities har formidlet i Norge. Det fremkommer helt

klart at administrasjonen i kommunene som har gitt kommunestyrene råd om slike investeringer, ikke har vært klar over den betydelige risikoen som den høye belåningsgraden i fondet har medført. Det er også usikkert om deres finansielle rådgiver og megler/for- midler av Citibank-fondene, Terra Securities, i til- strekkelig grad har sørget for å informere om denne risikoen, og om de konkrete enkeltpersonene i Terra som har hatt direkte kontakt med sine kunder, faktisk har forstått fullt ut strukturen i investeringene de har gitt råd om investeringer i.

Stortinget har nylig vedtatt en ny lov om verdipa- pirhandel, som iverksettes fra 1.1.2008. Denne loven inneholder et eget kapittel om investorbeskyttelse. Loven inneholder også generelle adferdsbestemmel- ser som verdipapirforetak skal overholde.

Sett i lys av den konkrete saken, og dens store al-

vorlighetsgrad, bør det på tross av at Stortinget nylig har hatt en helheltlig gjennomgang av verdipapirlovgivningen likevel stilles spørsmål om det er mulig gjennom enten lov eller forskrift (jfr. verdipapirhandellovens § 3-10 annet ledd) å ytterligere forsterke krav til verdipapirforetak som formidler kompliserte strukturerte finansielle produkter til sine kunder. Et alternativ kan være å gi foretak som rådgir, formidler eller selger slike produkter en plikt til å dokumentere at de eksplisitt har vurdert kundenes kompetansegrunnlag for å vurdere finansiell risiko ved produktet. Videre kan en begrensning vurderes innført om at råd om investering kun er gitt etter at rådgiver har vurdert at denne kompetansen er god nok til at kunden på eget, selvstendig grunnlag er i stand til å foreta et informert investeringsvalg.

Jeg er innforstått med, og enig i, at det i den aktuelle sak er vist svakt skjønn fra kjøpers side, og at tiltak for å forebygge svake valg på grunn av dårlig bruk av skjønn må vurderes. I forhold til kommunenes finansielle virksomhet vil dette sannsynligvis være tiltak som ligger utenfor finansministerens ansvarsområde.

Svar:

Terra Securities ASAs rådgivning reiser spørsmål i forhold til lov 19. juni 1997 om verdipapirhandel. Denne loven ble opphevet 1. november 2007, og erstattet av lov 29. juni 2007 om verdipapirhandel. Ved vurderingen av om det er behov for å justere gjeldende regelverk om rådgivning, må det derfor tas utgangspunkt i reguleringen av slike forhold i ny verdipapirhandellov og forskrifter gitt i medhold av denne.

Hva gjelder krav til investeringsrådgivning, innebærer den nye verdipapirhandelloven en tydeliggjøring (men ikke nødvendigvis en skjerpelse) av investeringsrådgiverens forpliktelser overfor sine kunder. For det første innebærer dette at investeringsrådgivning om finansielle instrumenter er en konsesjonspliktig tjeneste og dermed vil være underlagt tilsyn av Kredittilsynet. For det andre må rådene som en investeringsrådgiver kommer med, være "egnet" for

den aktuelle kunden. Konkret innebærer dette at rådet om å foreta den enkelte transaksjon må være i samsvar med kundens investeringsmål og kunden må vurderes som finansielt i stand til å håndtere risikoen og til å forstå risikoen. Rådgiveren er forpliktet til å innhente opplysninger om kunden som setter ham i stand til å vurdere om den aktuelle investeringen er egnet for vedkommende. Egnethetsvurderingen er relativ, avhengig av om investoren er profesjonell. I forhold til en profesjonell investor, kan rådgiveren legge til grunn at kunden er finansielt i stand til å håndtere risikoen og at kunden har nødvendig erfaring og kunnskap til å forstå risikoen. For det tredje innebærer den nye loven strengere krav til rådgivers uavhengighet, blant annet er det innført klare begrensninger på rådgiverens adgang til å få provisjoner fra andre enn kundene sine.

I tillegg til de nye reglene i verdipapirhandelloven, har Finansdepartementet tatt initiativ til at det innføres en særlig dokumentasjonsplikt for hvilken rådgivning som er gitt til kunden og et forbud mot pågående markedsføring av særlig kompliserte finansielle instrumenter. Forslaget er på høring med høringsfrist 1. desember 2007 og nye regler vil kunne tre i kraft i løpet av kort tid. En særlig dokumentasjonsplikt følger for øvrig allerede av gjeldende rundskriv som fastsatt av Kredittilsynet.

Jeg mener den nylig iverksatte verdipapirhandelloven og den pågående prosessen om mulig ytterligere forskriftsregulering av særlig kompliserte finansielle instrumenter samlet sett vil innebære en bedre beskyttelse av kundene i det norske sparemarkedet i forhold til det som gjaldt før 1. november. Det er også av betydning at vi har et godt tilsyn. I lys av den siste tids hendelser, vil jeg imidlertid følge nøye med i den videre kartleggingen av sakens faktiske og juridiske sider for å avdekke behov for eventuelle ytterligere tiltak.

Når det gjelder spørsmål om tiltak for kommunenes finansielle virksomhet og krav til denne, vises det til svar på spørsmål nr. 279 fra kommunal- og regionalministeren.

SPØRSMÅL NR. 281**Innlevert 23. november 2007 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 29. november 2007 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Hvorledes vurderer statsråden mulighetene for å styrke kontrollmulighetene med domstolers mulige feilaktige avgjørelser også i sivile saker?»

BEGRUNNELSE:

Gjenopptakelseskommisjonen er et uavhengig organ som skal ta stilling til om en domfelt med en rettskraftig dom skal få ny behandling av sin sak i retten. Dersom kommisjonen beslutter en sak gjenopptatt, skal saken henvises til ny behandling ved en annen domstol enn den som avsa gjeldende dom. Det må dreie seg om en rettskraftig straffesak. Gjenopptakelseskommisjonen skal ikke behandle sivile saker. Konsekvensene av feil begått i domstolene i sivile saker kan imidlertid få svært inngripende konsekvenser for den enkelte, og mulig korrupsjon og økonomisk kriminalitet kan forbli uoppklart. Undertegnede har vært i kontakt med flere personer som etterlyser bedre kontroll med domstolene i sivile saker. Vår stats-skikk består i en tredeling av makten hvor statsorga-nene skal kontrollere hverandre gjensidig. Spørsmå-let som reiser seg er imidlertid om kontrollen med domstolene i enkeltsaker er god nok, både i straffesa-ker og sivile saker. Også i sivile saker foreligger det fare for at enkeltmennesker kan bli utsatt for justis-mord på grunn av grove feil begått under domstole-nes behandling av disse. Tidspress og mangel på res-surser muliggjør at saker kan gå igjennom hele retts-systemet uten at feil begått i lavere rettsinstanser blir korrigert.

Svar:

Spørsmålet om hvem som skal behandle begjæ-ringer om gjenåpning av sivile saker har vært utførlig vurdert under forberedelsen av ny tvistelov. Tviste-målsutvalget drøftet følgende alternativer for hvem som skal behandle begjæringer om gjenåpning i sivi-le saker: et nytt sentralt organ, overordnet domstol el-ler samme eller sideordnet domstol (NOU 2001: 32

Rett på sak Bind A Del II kapittel 15.6.2 (side 436-439)). Utvalget gikk ikke inn for at gjenåpningsbe-gjæringer i sivile saker skal legges til et nytt sentrali-sert organ slik som i straffesaker, og foreslo i stedet at en sideordnet domstol avgjør spørsmålet. Departementet sluttet seg til utvalgets vurdering, jf. Ot.prp. nr. 51 (2004-2005) Om lov om meklings og rettergang i sivile tvister (tvistemålloven) kap. 21.11.4 (side 270). I begrunnelsen for ikke å foreslå en særskilt en-het heter det (side 270):

"Det legges særlig vekt på at behandlingen av gjenåpningsbegjæringen ville medføre vesentlige ulemper i sivile saker ved å gjøre det vanskelig eller umulig å holde muntlige forhandlinger. Departemen-tet peker også på at dersom et eventuelt sentralisert or-gan skulle ha en slik undersøkende rolle som gjenopp-takelseskommisjonen i straffesaker er tillagt, ville det ikke harmonere med disposisjons- og forhandlings-prinsippet i sivile saker. Prosessøkonomiske hensyn taler også mot dette alternativet."

Justiskomiteen sluttet seg til departementets for-slag, jf. Innst. O. nr. 110 (2004-2005) punkt 19.2 (si-de 58):

"Selv om begjæringer om gjenåpning av sivile sa-ker ikke vil bli behandlet av en gjenopptakelseskommisjon slik som i straffesaker, er det ikke slik at sivile saker ikke kan bli gjenåpnet. I lov 17. juni 2005 nr. 90 (tvisteloven) - som trer i kraft 1. januar 2008 - er det gitt regler om gjenåpning i kapittel 31. Langt på vei er dette en videreføring av gjeldende rett, med det er også flere endringer som styrker adgangen til å få gjenåpnet en sak. Blant annet er fristen for å fremsette begjæring forlenget fra tre til seks måneder (tvistelo-ven § 31-6 (1)) og lengstefristen forlenget til ti år (tvis-teloven § 31-6 (2)). Gjenåpningsbegjæring skal frem-settes for en sideordnet domstol, jf. tvisteloven § 31-1. Hvilke avgjørelser som kan gjenåpnes, og hvilke feil som kan danne grunnlag for begjæring om gjenåp-ning, er omtalt i Ot.prp. nr. 51 (2004-2005) punkt 21.12 og 21.13 (side 270-273).

Den adgang tvisteloven gir for å få en sivil sak gjenåpnet, er etter mitt syn en tilstrekkelig og god ord-ning for å sikre rettsriktige avgjørelser også i sivile sa-ker."

SPØRSMÅL NR. 282**Innlevert 26. november 2007 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 4. desember 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Mener statsråden at situasjonen beskrevet i begrunnelsen er i tråd med Regjeringens overordnede nasjonale politikk, og hvilke grep vil statsråden ta for å hindre at denne godsmengden vi her snakker om, risikerer å bli flyttet fra bane til vei på grunn av ledelsen ved Drammen Havns håndtering av denne saken?»

BEGRUNNELSE:

Drammen er et viktig knutepunkt for godstransporten i Norge. Selskapet RTD (Rail Solutions Norway) driver med transport av vognlast på jernbane i tillegg til at de er landets eneste terminaloperatør for jernbane. I 2007 ligger selskapet an til å transportere gods tilsvarende 25 000 trailere til/fra Norge på jernbane. Problemet til selskapet er at Drammen kommune sammen med ROM eiendom nå har inngått intensjonsavtale om en helt annen benyttelse av området enn dagens. På deler av det området som RTD i dag benytter til sin virksomhet (leie av Rom Eiendom). Selskapet har forsøkt å skaffe seg alternative midlertidige arealer i påvente av utbygging på Holmen/Lierstranda, men dette har så langt vist seg å være svært vanskelig. Dette skyldes ikke minst at selskapet føler at de blir møtt med en kald skulder av ledelsen ved Drammen Havn. Dersom det ikke raskt kommer på plass en midlertidig løsning, vil dette bety at deler av selskapets virksomhet må legges ned, og at store godsmengder må flyttes tilbake på veien. Dette er en løsning som ikke bør være ønskelig fra Regjeringens side, da dette både vil være samfunnsøkonomisk ulønnsomt og en tilnærmet miljømessig skandale.

Svar:

Godstransporten med jernbane har hatt en sterk og svært gledelig vekst de senere årene. Dette har også gitt nye utfordringer i utviklingen av jernbaneinfrastrukturen. Jernbaneverket har derfor på oppdrag fra Samferdselsdepartementet, og som en del av arbeidet med Nasjonal transportplan 2010-2019, nylig lagt fram sitt forslag til strategi for utviklingen av godstransporten på bane i årene framover. Utviklingen av godsaktivitetene i Drammen er den del av denne strategien. Ved siden av kombitransporter, som er den transportformen det særlig er satset på i Norge de senere årene, har det i Drammen også vært en sterk vekst i vognlastmarkedet. Denne virksomhe-

ten ivaretas av terminaloperatøren RTD (Rail Terminal Drammen).

Veksten i godsaktiviteten i Drammen medfører også økende behov for terminal- og sporkapasitet. Både terminalen i Nybyen, som i hovedsak er benyttet til håndtering av kombitransporter (men også noe vognlast), og terminalområdet på Sundland hvor vognlastaktiviteten har sitt hovedområde, er under sterkt press som arealer for byutvikling. Det gamle jernbaneområdet på Sundland er delt mellom NSB/ROM Eiendom AS og Jernbaneverket. RTD leier terminalområde på Sundland av ROM, i tillegg til å benytte Jernbaneverkets spor- og skifteområde. ROM har gjennom reguleringsplaner for området signalisert ønsker om byutvikling, og disse planene er nå konkretisert gjennom intensjonsavtale med Drammen kommune og Strømsgodset Idrettsforening (SIF) om utvikling av nytt stadionbygg, bygging av atkomstveier og bolig- og næringsutvikling. Planene omfatter også deler av Jernbaneverkets sporarealer. Rekkefølgebestemmelser i gjeldende reguleringsplan setter begrensninger for omdisponeringer så lenge sporområdene er i bruk til jernbanedrift.

Jernbaneverket har med bakgrunn i de konflikter om arealbruk som har framkommet, tatt opp spørsmålet om å utrede bygging av ny terminal for både kombi- og vognlast i Drammensområdet. En mulighetsstudie som ble ferdigstilt tidligere i år, viste at kostnadene for en slik terminal sannsynligvis vil være over 500 mill. kroner, noe som utløser behov for å gjennomføre ekstern kvalitetssikring i tidlig fase (KS1). Denne prosessen vil bli igangsatt i 2008. Basert på KS1 vil Regjeringen fatte beslutning om valg av konsept for framtidig godsterminalløsning i Drammen.

For å avhjelpe behovene for spor- og terminalkapasitet på kort sikt, og legge til rette for fortsatt utvikling av vognlasttransport til området, har Jernbaneverket i samråd med RTD søkt å finne alternativer til Sundland. Jernbaneverket er for tiden i dialog med Drammen kommune, Drammen Havn, ROM Eiendom og RTD for å finne løsninger på kort og mellomlang sikt, inntil et alternativt terminalområde kan realiseres. Regjeringen og departementet er svært opptatt av at den positive utviklingen i godsaktiviteten kan fortsette - også i Drammensområdet.

Jeg viser for øvrig også til mitt svar på spørsmål 268 av 29. november 2007.

SPØRSMÅL NR. 283**Innlevert 26. november 2007 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold****Besvart 6. desember 2007 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Hvilket tilbud mener statsråden at et sykehus skal tilby for å kalles et sykehus, og vil statsråden gripe inn for å hindre nedleggelser av fødeavdelinger og kirurgiske avdelinger ved sykehusene i Telemark hvis helsestyrene går inn for dette for å spare penger?»

BEGRUNNELSE:

Sykehusene i Telemark, underlagt Helse Blefjell, står i fare for å miste sine fødeavdelinger, og kanskje kirurgiske avdelinger som en del av en sparepakke. Regjeringen har lovt at det ikke skal nedlegges sykehus under denne regjeringen, men man ser at mange sykehus nå planlegger å legge ned avdelinger. Får denne utviklingen fortsette, så kan man spørre seg om lovnaden til Regjeringen har noen verdi. Så lenge man ikke har en klar formening om hva som skal være av tilbud på et sykehus, så kan man i realiteten "slakte" sykehuset for tilbud uten å bryte løftet fra Regjeringen.

Svar:

Regjeringen vil opprettholde et desentralisert sykehus tilbud som blant annet sikrer nærhet til akuttfunksjoner og fødetilbud. Ingen lokalsykehus skal legges ned. Regjeringen vil dessuten videreføre arbeidet med en bedre arbeidsdeling mellom sykehus, som fremmer styrket kvalitet i pasientbehandlingen, jf. Soria Moria- erklæringen.

Som omtalt i Nasjonal helseplan (2007- 2010) gir både befolkningens behov for helsetjenester og den medisinskfaglige utviklingen et godt grunnlag for å utvikle livskraftige lokalsykehus. Lokalsykehusene skal ha en oppgavefordeling basert på befolkningens behov, og med et tilbud som er kvalitetsmessig for-

svarlig og godt. Med sin nærhet til pasientene og til kommunehelsetjenesten representerer lokalsykehusene en trygghetsbase i befolkningen. Dette gjelder ikke minst for syke eldre, og for pasienter med vanlige kroniske lidelser, livsstilssykdommer, psykiske lidelser, rusavhengighet, behov for rehabilitering mv.

Helse- og omsorgsdepartementet har derfor pålagt de regionale helseforetakene å innrette tilbudet ved lokalsykehusene mot å møte helsetjenestebehovene til de store pasientgruppene og pasienter som krever tett oppfølging. Herunder skal de regionale helseforetakene påse at det er en hensiktsmessig arbeidsdeling mellom lokalsykehusene og regionsykehusene når det gjelder de mer spesialiserte helsetjenestene, jf. Oppdragsdokument 2007.

Når det gjelder Blefjell sykehus HF spesielt, opplyser Helse Sør-Øst RHF at det her pågår en diskusjon om endringer i arbeidsdeling og tilpasninger i tjenestetilbudet mellom lokalsykehusene i Kongsberg, Notodden og Rjukan. Som ledd i prosjektet "Blefjell sykehus 2012" ble det i vår nedsatt flere arbeidsgrupper med nøkkelpersoner fra ledelsen, kliniske fagmiljøer, brukere og tillitsvalgte som fikk i oppdrag å utrede og fremme forslag til fremtidige løsningsmodeller. Det er også etablert et arbeidsutvalg med representasjon fra bl.a. ordførerne i de tre nevnte "vertskommunene". Hovedformålet med dette arbeidet har blant annet vært å vurdere beredskapsnivået ved de ulike driftsenhetene og få til en riktige dimensjonering mellom medisin og kirurgi.

Arbeidsutvalgets forslag skal legges frem for styrebehandling i Helse Blefjell HF den 20. desember i år. Saken ligger med andre ord til behandling i foretakssystemet, og jeg ønsker derfor ikke å gi en spesiell uttalelse nå. Det forutsettes naturligvis at løsninger som velges må ligge innenfor de rammer som er trukket opp i den nasjonale helsepolitikken.

SPØRSMÅL NR. 284**Innlevert 26. november 2007 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold****Besvart 6. desember 2007 av olje- og energiminister Åslaug Haga****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til å reservere gass fra norske gassfelt til norske bedrifter som ønsker å bruke naturgass i innenlands verdiskaping, og vil statsråden da sørge for å reservere gass til Gassrøret til Grenland?»

BEGRUNNELSE:

Næringskomiteens leder Ola Borten Moe og parlamentarisk leder i Senterpartiet Lars Peder Brekk går i Adresseavisa ut og vil si nei til eksport av all gass fra nye felt utenfor Midt-Norge inntil Skogn er forsynt med gass. Det kan virke som regjeringspartiet SP her åpner for en ny politikk på området.

Svar:

Skandled er en planlagt rørledning for transport av gass fra Kårstø til Østlandet, Sverige og Danmark.

Prosjektet er et viktig bidrag til Regjeringens målsetting om økt bruk av naturgass innenlands. Skandled vil i tillegg til å frakte tørrgass erstatte dagens transport av etan på skip til Grenland. Investeringsbeslutning for Skandled er satt til oktober 2009, med en eventuell ferdigstillelse i 2012. Det ligger nå til rette for at private aktører vil bidra til en fullfinansiering av rørledningen i tillegg til at all kapasiteten i gassrøret er reservert. Enkelte av selskapene som har reservert kapasitet i røret besitter betydelige volumer i felt under utvikling som vil knyttes opp mot Kårstø og kan fraktes i røret.

Jeg er kjent med at det foregår gasssalgsforhandlinger mellom produsenter og potensielle kjøpere. Det er det enkelte selskap som har ansvar for salg av sin egen gass. Dette inkluderer StatoilHydros salg av egen og SDØE-gass. Gassalg baseres på vanlige kommersielle prinsipper og forhandlinger. Dette er i tråd med målsettingen om høyest mulig verdiskaping av petroleumsressursene på norsk sokkel.

SPØRSMÅL NR. 285**Innlevert 26. november 2007 av stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn****Besvart 3. desember 2007 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Norge har inngått forskningsavtaler med ei rekke land. På mange område er Israel leiende når det gjeld forskning og ulike høgteknologiske miljø. Landet har ein høg FoU-andel rekna i høve til BNP. Landet har bilaterale forskningsavtaler med 22 land, m.a. med Sverige og Finland. Regjeringa har sagt at den vil auka handelen med Israel. Ein forskningsavtale vil kunna vera eit viktig bidrag til dette.

Vil statsråden ta initiativ til at det vert inngått ein forskningsavtale med Israel?»

Svar:

Jeg viser til representanten Ingebrigt S. Sørfonns spørsmål om hvorvidt jeg vil ta initiativ til at det blir inngått en forskningsavtale med Israel.

I Soria Moria-erklæringen og i den siste forskningsmeldingen legges det føringer for norsk forskningspolitikk, også internasjonalt. Internasjonalt forskningssamarbeid er høyt prioritert; bl.a. skal Norge delta aktivt i europeisk forskningssamarbeid. I tillegg er bilateralt samarbeid med enkelte land utenfor Europa prioritert (USA, Russland, India, Japan, Kina og Sør-Afrika). Vi har forskningsavtaler med samtlige av disse, med unntak av Kina som er under sluttforhandling.

Utgangspunkter for en avtaleinngåelse på forskningsområdet er at det eksisterer en betydelig interesse i norske forskningsmiljøer og i norsk næringsliv for styrket samarbeid, og et behov for å formalisere allerede etablerte samarbeidsrelasjoner. Institusjoner innenfor universitets- og høyskolesektoren, instituttsektoren og norsk næringsliv har, så vidt meg be-

kjent, ikke uttrykt behov for en bilateral avtale på overordnet nivå mellom Norge og Israel. Jeg anser derfor at forskningssamarbeid med Israel bør kunne gjennomføres innenfor rammene av eksisterende samarbeidsavtaler, de internasjonale grunnforskningsorganisasjonene og -programmene og samarbeidet i EU-regi, herunder EUs rammeprogram for forskning, der både Israel og Norge er aktive deltakere.

Når dette er sagt, er regjeringen selvsagt opptatt

av å bevare og styrke gode relasjoner til alle land i Midtøsten, og er følgelig også interessert i tiltak som kan bidra til å styrke relasjonene mellom landene i regionen. Med dette som utgangspunkt kunne man f.eks. sondere mulighetene for å etablere et treparts-samarbeid mellom Norge, Israel og Palestina med sikte på å styrke samarbeidsrelasjonene landene imellom på forskningsområdet. Jeg går gjerne inn i en videre dialog om et slikt initiativ.

SPØRSMÅL NR. 286

Innlevert 26. november 2007 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn

Besvart 4. desember 2007 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Stortinget har nylig behandlet en interpellasjon hvor eierskapet til Opplysningsvesenets fond var tema. Fremskrittspartiet mener, i motsetning til statsråden at eierskapet er uavklart og skal behandles i forbindelse med sak om eventuelt skille av kirke og stat.

Siden statsråden fremholder at OVF er statens eiendom og sorterer under Kultur og Kirkedepartementet vil jeg få spørre statsråden om hvordan han ser på at OVF har plassert rundt 150 millioner i omstridte hedgefond?»

BEGRUNNELSE:

Tidligere kunne OVF eie aksjer i selskaper der mindre enn 20 prosent av virksomheten dreide seg om porno, tobakk, brennevin og våpen. På Kirkemøtet i 2001 ble det tatt initiativ til å få etiske retningslinjer for fondet som innførte en nulltoleranse på disse områdene.

Som nevnt så investerer OVF rundt 150 millioner i hedgefond.

Det som kjennetegner denne type fond er at det er liten åpenhet i forhold til hvilke aksjer, opsjoner, valuta, råvarer og rentepapirer det investeres i. I tillegg kan fondet drive med salg av aksjer man ikke eier, for å oppnå fortjeneste i fallende markeder (Short-sale).

Investor har altså lite innsyn og påvirkningsmulighet i forhold til hvor fondsforvalteren plasserer pengene, og det kan ikke utelukkes at de plasseres i bransjer som strider mot OVF sine etiske retningslinjer.

Hedgefond har også i det siste blitt omtalt fordi

det etter mange eksperters mening var dette Terra solgte til de fire nordlandskommunene.

Det er ikke lov å drive aktiv markedsføring av hedgefond i Norge.

Ellers er det vel også grunn til å berømme OVF for en god forvaltning av kirkens milliardformue med en totalavkastning som prosentvis er tre til fire ganger så stor som Statens pensjonsfond - Utland.

Svar:

På bakgrunn av spørsmålet har departementet innhentet en redegjørelse fra Opplysningsvesenets fond om fondets plasseringer i hedgefond. I fondets redegjørelse heter det bl.a.:

"Som et vesentlig element i målet om en stabil absolutt avkastning er det fondets strategi å ha en meget diversifisert finansportefølje. Den skal være diversifisert ved bruk av flere aktivaklasser, spredt på ulike markeder, ulike bransjer og det skal brukes flere forvaltere. Det er et sentralt poeng at porteføljen skal settes sammen med verdipapirer i aktivaklasser og markeder som har lav korrelasjon til hverandre. Det reduserer risiko.

(...) Sett ut i fra total markedsverdi på fondets samlede formue, ca 6,35 milliarder kroner, utgjør hedgefond ca 2,4 %. Samlet er fondets finansportefølje fordelt på ca 220 enkeltinvesteringer og fond og forvaltet av ca 20 forvaltere/finanshus. Fondet bruker også en uavhengig finansiell rådgiver, som verken er megler eller forvalter av produkter. (...) Ovf er i dag investert i 16 ulike hedgefond i porteføljen til fondet. Den største eksponeringen er på 13,5 mill kroner, eller 0,8 % av finansporteføljen som nå er på ca to milliarder kroner.

Hedgefond er fond som har et friere mandat enn vanlige verdipapirfond og kan i tillegg til vanlige ver-

dipapirer investere i f.eks. råvarer, ulike derivater, kan gjøre shortsalg osv. Mandatet til hedgefond vil som regel være å gi positiv avkastning. I motsetning til Nordlandskommune (...) så har Opplysningsvesenets fond aldri investert i hedgefond eller gjort andre finansinvesteringer, med lånte penger. OVF har heller aldri investert i hedgefond der man kan bli ansvarlig for mer enn opprinnelig innskutt kapital. Derfor er tapspotensialet for oss kun det investerte beløp. (...) Fondet har knyttet til seg en internasjonal rådgiver som bistår ved utvelgelse av hedgefond. Dessuten bistår en norsk rådgiver med kontroll også av hedgefondene. Det er en nitid prosess for å velge hedgefondforvaltere. Sentrale kriterier er bl.a. å ha et godt omdømme, ha et godt system for risikokontroll, porteføljeovervåking/rapportering, ansatte med god vandel, en bra avkastning gjennom flere år, uavhengig prissetting, uavhengige kontrollorganer (...). Videre velger vi hedgefond med god likviditet ved at Ovf kan komme fort ut av hedgefondet dersom det skjer negative hendelser. Det er kontinuerlig oppfølging av hedgefondet fra rådgiver og månedlig oppfølging fra Ovf. Vi bytter ut hedgefond dersom f.eks. nøkkelpersonell slutter, fondet avviker fra strategi, risiko øker, eller det er tap/gevinst som ikke er forklarlige. Vi føler oss trygge på at utvelgelsesprosessen og overvåkning mens vi er investert i hedgefond er god og grundig. (...) Hedgefond og hedgestrategier er forholdsvis utbredt i Norge. Mange pensjonsfond og livselskaper har hedgefond i porteføljen. DnB NOR (som staten eier ca 40 % av) og Storebrand har egne hedgefond som både deres livselskaper og eksterne kunder investerer i. Statens Pensjonsfond utland bruker fra tid til annen hedgeteknikker og hedgefond."

Styret for Opplysningsvesenets fond har fastsatt etiske retningslinjer for fondets forvaltning, i medhold av departementets hovedinstruks for forvaltningen av Opplysningsvesenets fond, der det heter: "Styret fastsetter etiske retningslinjer for finansplasingene som fullt ut ivaretar Den norske kirkes verdigrunnlag." I fondets redegjørelse heter det om dette:

"Fondet har et omfattende regelverk for at investeringene skal være etisk ansvarlige. (...) Bl.a. har fondet i samsvar med disse investeringer i virksomheter i fornybar energi, mikrofinans, miljøteknologi og i plantasjevirkosomhet i Afrika og Mellom-Amerika. Fondets aktive forvaltningsmandater skal følge fondets etiske retningslinjer. Fondet har også ved sitt engasjement bidratt til at forvaltere har etablert produkter med etisk profil.

Det ble i slutten av 2001 nedsatt en arbeidsgruppe med representanter fra Kirkerådet og Opplysningsvesenets fond som i januar 2003 leverte en innstilling om nye og utvidede etiske retningslinjer. Med utgangspunkt i denne vedtok styret i Opplysningsvesenets fond nye etiske retningslinjer eller retningslinjer for samfunnsbevisste investeringer (SBI) våren 2003. (...) Når det gjelder hedgefond finnes det i dag ikke produkter med klare etiske retningslinjer. Det kan derfor ikke utelukkes at det fra tid til annen kan forekomme at noen fond har enkelte investeringer som Ovf i utgangspunktet ikke ville investert i. For øvrig er mye av hedgefondenes handel i valuta, renteinstrumenter og derivater og er dermed ikke selskaps- eller produktspesifikke.

I fondets "Retningslinjer for samfunnsbevisste investeringer" heter det:

"Ved plassering i verdipapirfond skal det så langt råd søkes plassert i fond som har kriterier for samfunnsbevisste investeringer (SBI)"

Styret har utdypet punktet som følger:

"Videre er det investeringsområder som ikke har SBI- alternativer i dag, f.eks. hedgefond. Fondet bør likevel kunne investere i slike dersom dette ut fra en porteføljemessig vurdering er økonomisk interessant."

Fondet er slik sett innenfor sine etiske retningslinjer når fondet plasserer midler i hedgefond. Da et av målene med fondet er å skape stabil avkastning for å kunne nå de politiske målene om utdeling av utbytte, er plassering i hedgefond et viktig element for god og stabil avkastning."

Jeg viser til dette.

SPØRSMÅL NR. 287

Innlevert 26. november 2007 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn

Besvart 3. desember 2007 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«Den 24. oktober 2006 behandlet Stortinget et representantforslag fra FrP om sikker og forsvarlig skolebusstransport. En enstemmig komité ba Regjeringen vurdere behovet for endringer og presiseringer i vegtrafikkloven med tilhørende forskrifter,

eventuelt ny forskrift til opplæringsloven for å sikre elever en forsvarlig skoleskyss.

På bakgrunn av den tragiske bussulykken i Trøndelag vil jeg få spørre om hvordan Regjeringen har fulgt opp denne saken?»

BEGRUNNELSE:

I Innst. S. nr 16 (2006-2007) ber en enstemmig komité Regjeringen vurdere behovet for endringer i vegtrafikklov med forskrifter ev. med ny forskrift til opplæringsloven. Komiteen stilte seg bak bekymringen fra elever, foreldre og lærere og andre som opplever skolebusstransport som utrygg. Komiteen ba også Regjeringen se på kostnadsfordelingen mellom kommunene og fylkeskommunen.

Samferdselsministeren har ved en senere anledning i Stortinget gitt uttrykk for at dette var en sak Samferdselsdepartementet og Kunnskapsdepartementet skulle se på, men undertegnede har ikke registrert at Stortinget har fått noen tilbakemelding i sakens anledning.

Bussulykken i Verdal skjedde på et tidspunkt hvor det like gjerne kunne ha vært en full skolebuss med mange stående små barn i midtgangen som kunne ha forulykket. Vi har i Norge en nullvisjon når det gjelder antall trafikkskade og trafikkdrepte og det er derfor viktig at vi ser på alle virkemidler og ikke skyver ansvaret mellom forvaltningsnivåene.

Svar:

Spørsmålet om å lovfeste særlig sikring av skolebarn har vært oppe i Stortinget en rekke ganger. Jeg viser blant annet til behandling av Dokument nr. 8:68 (2003-2004) Privat forslag fra stortingsrepresentantene Svendsen, Rød, Hedstrøm, Sortevik og Nistad om forbud mot å transportere skolebarn og ungdom stående i skolebuss. Spørsmålet om sikkerhet i skolebusser er også debattert i spørretimen i Stortinget 26. april 2006.

Transport av skoleelever er regulert av ulike regelsett. Det følger av opplæringsloven

§ 13-4 og privatskoleloven 3-7 at det er fylkeskommunen som har ansvaret for å oppfylle de fleste skyssrettighetene til skoleelever, og følgelig også ansvaret for å oppfylle elevens rett til et forsvarlig skyssstilbud. Kommunen betaler refusjon til fylkeskommunen for grunnskoleelever etter persontakst. Kommunen har imidlertid ansvaret for skyssstilbudet for grunnskoleelever som har rett til skyss på grunn av særlig farlig eller vanskelig skolevei.

I opplæringsloven § 7-1 tredje ledd heter det at departementet gir nærmere forskrifter om tryggheten til elevene under skoleskyssen. Forskriftshjemmelen er pr. i dag ikke tatt i bruk. I forarbeidene til loven, Ot. prp. nr. 72 (2001-2002), legges det til grunn at hjemmelen først og fremst er ment å skulle anvendes ved mobbing og lignende problemer under transport av skolebarn.

Den enkelte fylkeskommune/kommune har stor frihet til å utforme tilbudet om skoleskyss. Fylkeskommunen/kommunen kan gjennom avtaler med transportører opprette egne transporttilbud av skolebarn og i den forbindelse stille særskilte krav til sikring. Transport av skolebarn blir i dag gjennomført på ulike måter: blant annet som egne skoleruter, men ofte også som en integrert del av det ordinære kollektivtilbudet. Jeg ser det derfor ikke som hensiktsmessig å innføre egne bestemmelser i forskrift til opplæringsloven om sikkerhet ved transport av skolebarn utover de lovbestemte krav om forsvarlig skyssordning.

Jeg vil i det følgende også redegjøre kort for regelverket og aktuelle prosesser på Samferdselsdepartementets område.

Transport av skolebarn omfattes av vegtrafikklovgivningens regler om sikring av passasjerer. Vegtrafikklovgivningens regler på området er i stor grad utledet av de plikter Norge er pålagt gjennom EØS-avtalen. Vegtrafikkloven og yrkestransportloven sier at transporten skal utføres med et transportmiddel som tilfredsstillende gjeldende krav til trygghet, utført av en transportør som tilfredsstillende de kravene som gjelder for å drive persontransport mot vederlag.

Samferdselsdepartementet utlyste 14. september 2007 en konkurranse for å innhente tilbud om utredning av risikoeksponering og sikkerhet knyttet til transport av skolebarn i buss. Samferdselsdepartementet inngikk 24. oktober 2007 avtale med SINTEF om konsulentbistand til oppdraget - Sikkerhet knyttet til transport av skolebarn i buss. Utredningsprosjektet skal blant annet kartlegge fylkeskommunenes tilbud innen skoleskyss, gjennomføre en risiko- og ulykkesanalyse basert på studie av forskjellige ulykkestall/spørreundersøkelser m.v. hvor sikkerheten knyttet til ståplasser, av- og påstigning, krav til materiell og bruk av sikkerhetsbelter og -utstyr vurderes. SINTEF skal i tillegg gjennomføre nytte-/kostnadsberegninger i forhold til sitteplasser versus ståplasser for barn i buss.

Denne utredningen vil ligge til grunn for Samferdselsdepartementets videre arbeid med saken. På det nåværende tidspunkt er det ikke aktuelt å endre forskrift til opplæringsloven når det gjelder sikkerheten til elevene under skoleskyss. Jeg vil nå avvente ovennevnte utredning fra Samferdselsdepartementet, og vil på bakgrunn av denne eventuelt vurdere behovet for ytterligere oppfølging fra Kunnskapsdepartementets side.

SPØRSMÅL NR. 288**Innlevert 27. november 2007 av stortingsrepresentant Ola T. Lånke****Besvart 5. desember 2007 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Den 8. oktober i år gikk distribusjonsavtalen mellom TV 2 og Canal Digital ut. Det er kjent at forhandlingene om ny avtale har gått i stå, samtidig som Canal Digital har inngått en avtale med konkurrenten Viasat om en gjensidig avtale der begge selskapene kan distribuere både TV 2 og TV3. Situasjonen er at begge selskapene for tiden er uten en fremtidig avtale med TV 2, og at TV 2 i verste fall kan forsvinne fra satelittplattformen.

Hvordan vurderer statsråden denne situasjonen, og vil han ta grep for å hindre dette?»

BEGRUNNELSE:

Tv 2 er den største kommersielle tv-kanalen i Norge med en markedsandel på ca 30%. TV 2-selskapet har fått tildelt konsesjon fra staten fram til 2010 og er en viktig utfordrer til NRK og bidrar til å opprettholde et viktig mangfold i fjernsynsmarkedet. Nå sier representanter for selskapet at de kan klare seg uten paraboldistribusjon dersom de ikke oppnår en pris selskapet kan leve med. Enn så lenge har man i TV 2 valgt å la Canal Digital fortsette å distribuere kanalen uten avtale i påvente av et gjennombrudd i forhandlingene. Men konflikten virker fastlåst. Erfaringer fra utlandet viser at en slik konflikt kan føre til at tv-seere mister en vesentlig del av sitt tv-tilbud. Dette vil bli ytterligere forsterket etter hvert som de

analoge tv-signalene blir slukket rundt i landet, som følge av overgangen til det digitale bakkenettet (NTV/RiksTV). Det vil kunne medføre at en betydelig del av seerne mister muligheten til å ta inn TV 2.

Svar:

Staten regulerer ikke distribusjon av TV 2 i satelittnett. Kanalens status som allmennkringkaster er knyttet til kanalens konsesjon i det analoge bakkenettet for fjernsyn og stiller ikke krav om at kanalen skal distribueres i satelittnett. Etter kringkastingsforskriftens § 4-2, jf. kringkastingslovens § 4-3, har kableiere plikt til å formidle TV 2s fjernsynssendinger. Noen tilsvarende plikt foreligger ikke for satelittnett.

Etter mitt syn bør myndighetene i utgangspunktet være varsomme med å gripe inn i forhandlinger som foregår på forretningsmessig grunnlag. En eventuell inngripen vil for eksempel kunne innebære at styrkeforholdet mellom partene forrykkes, slik at en part drar økonomisk fordel av inngrepet. En statlig inngripen bør derfor kunne begrunnes med at viktige hensyn står på spill.

Jeg vil selvsagt følge utviklingen i saken, men kan ikke se at det i dag er grunnlag for å gripe inn i eller på annen måte søke å påvirke de pågående forhandlingene mellom TV 2 og Canal Digital.

SPØRSMÅL NR. 289**Innlevert 27. november 2007 av stortingsrepresentant Dagfinn Sundsbø****Besvart 5. desember 2007 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Ved endring i arbeidsmiljøloven i 2005 ble paragraf 46.10, om mulighet for Arbeidstilsynet til å gi dispensasjon for arbeid av sosial karakter, opphevet. Skedsmo kommune sier dette er blant årsakene til at de må nedlegge en fritidsklubb da de ikke får forlenge avtaler med medarbeidere, sjøl om disse ønsker det.

Kan statsråden bekrefte at endringene av arbeidsmiljøloven har disse konsekvensene og hva kan

eventuelt gjøres for å gi kommunalt ansatte mulighet til fortsatt å bidra i arbeid av sosial karakter?»

BEGRUNNELSE:

Skedsmo kommune opplyser at de har store problemer med å rekruttere til engasjementer som klubbledere, klubbarbeidere, fritidskontakter, støttekontakter og avlastere. Dette er oppgaver som har vært løst gjennom avtaler om deltidsstillinger, ofte 4 timer pr. uke og en stillingsbrøk på 7,8%, og som har vært

interessante for lærere og andre kommunalt ansatte. Etter endringene av arbeidsmiljøloven i 2005, hvor muligheten for Arbeidstilsynet til å gi dispensasjon for arbeid av sosial karakter ble fjernet, hevder kommuner at de ikke lenger har anledning til å inngå denne typen arbeidsavtaler. To lærere som ønsket å videreføre sitt engasjement som klubbledere, har ikke fått forlenget sin arbeidsavtale. Det har heller ikke vært mulig å rekruttere andre til stillingene og fritidsklubben blir av denne grunn lagt ned. Kommunen opplyser at lovendringene har gjort det svært vanskelig å rekruttere også til andre arbeidsoppgaver av sosial karakter, sjøl om dette tidligere var en populær mulighet til ekstra inntekt og arbeidserfaring innen relevante områder for personer som er ansatt i andre kommunale stillinger og etater.

- Fagforbundets leder i Skedsmo sier til media at situasjonen oppleves som et svært uheldig utslag av endringene i arbeidsmiljøloven - "mye er bra med endringene, men slett ikke dette".

Jeg antar de konsekvensene av lovendringene jeg beskriver, er en utilsiktet effekt av for øvrig nødvendige endringer i arbeidsmiljøloven. Med bakgrunn i dette tillater jeg å stille statsråden spørsmålet over.

Svar:

Det er riktig at den tidligere muligheten Arbeidstilsynet hadde til å tillate en lengre alminnelig arbeidstid for arbeidstakere som frivillig påtar seg arbeid av sosial karakter i tillegg til sitt ordinære arbeid for samme arbeidsgiver, ikke er videreført i den nye arbeidsmiljøloven. Jeg kan imidlertid ikke se at konsekvensen av denne endringen er at fritidsklubber må nedlegges.

I forbindelse med arbeidet med ny arbeidsmiljølov ble det ikke vurdert som nødvendig å videreføre tidligere § 46 tiende ledd. Gjennomgående ble også de nye arbeidstidsbestemmelsene utformet med tanke på at partene gjennom tariffavtaler i større utstrekning skulle inngå avtaler om særlige ordninger fremfor at Arbeidstilsynet skulle gi dispensasjoner.

Ved de innstramninger som ble gjort i arbeidsmiljøloven av 2005 av sittende regjering, ble ikke denne bestemmelsen eksplisitt vurdert. Blant annet som følge av disse innstramningene ble det ved lovendring 15. desember 2006 åpnet opp for en viss utvidelse av dispensasjonsadgangen til Arbeidstilsynet når det gjaldt enkelte særlige ordninger, jf. § 10-12 sjette og sjuende ledd. En viktig forutsetning for denne utvidelsen av dispensasjonsadgangen var imidlertid at Arbeidstilsynet bare skulle gi dispensasjon i de tilfeller partene selv ikke hadde kompetanse til å inngå tilsvarende arbeidstidsordning gjennom tariffavtale, jf. arbeidsmiljøloven § 10-12 åttende ledd.

Ditt spørsmål er direkte knyttet til en problemstilling i Skedsmo kommune og jeg antar at det særlig er innenfor kommunal sektoren det vil være aktuelt å påta seg slikt arbeid av sosial karakter i tillegg til sitt ordinære arbeid for samme arbeidsgiver. Innenfor denne sektoren vil normalt arbeidstakerne være organisert i fagforeninger som har innstillingsrett og de vil således ha kompetanse til å inngå tariffavtale etter arbeidsmiljøloven § 10-12 fjerde ledd som åpner opp for slikt ekstraarbeid av sosial karakter.

Også i de tilfeller der arbeidstakerne ikke kan inngå tariffavtale etter § 10-12 fjerde ledd vil det imidlertid være mulig å arbeide frivillig utover ordinær arbeidstid. Jeg viser til at de fleste har en ordinær arbeidsuke på 37 ½ time, mens loven opererer med en alminnelig arbeidstid på 40 timer som kan gjennomsnittsberegnes over en periode på ett år. Selv uten tariffavtale vil det derfor være mulig å avtale 2 ½ time ekstra arbeid hver eneste uke eller 4 timer ekstra i ca 30 av årets uker dersom det inngås en individuell avtale om gjennomsnittsberegning etter arbeidsmiljøloven § 10-5.

Jeg mener derfor at arbeidsmiljøloven samlet sett gir tilstrekkelig muligheter for at kommunalt ansatte fortsatt kan bidra med arbeid av sosial karakter dersom partene selv tar initiativ til å få etablert de nødvendige avtaler.

SPØRSMÅL NR. 290

Innlevert 27. november 2007 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 7. desember 2007 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Vestfold Fylkeskommune vil, etter positive signaler fra Finansdepartementets politiske ledelse, søke om å få anledning til å forskuttede anleggskost-

nader til utbygging av dobbeltspor Tønsberg-Barkåker på Vestfoldbanen.

Betyr dette at departementet nå vil åpne for at fylkeskommuner, kommuner og ev. private finansier-

ingskilder kan forskuttere samferdselsprosjekter som ikke får plass i de ordinære budsjetter og med garanti om tidfestet senere oppdekning i kommende budsjetter?»

Svar:

Finansdepartementet har ikke gitt signaler til Vestfold fylkeskommune om å forskuttere anleggs-kostnader til utbygging av dobbeltspor Tønsberg - Barkåker på Vestfoldbanen.

Samferdselsdepartementet har i dag fullmakt til å inngå avtaler om forskuttering av midler til vegformål utover gitt bevilgning på kap. 1320 Statens vegvesen, post 30 Riksveginvesteringer, post 31 Rassikring og post 60 Forsøk, slik at samlede løpende refusjonsforpliktelser ikke overstiger 1 800 mill. kroner. Denne ordningen skriver seg tilbake til 1970-tallet. Det er ikke en tilsvarende forskutteringsordning for jernbaneformål, men en henvendelse fra fylkeskommunen vil selvsagt bli vurdert seriøst, og behandlet av ansvarlig fagdepartement.

Det har vært store økninger i bevilgningene til Jernbaneverket og Statens vegvesen i statsbudsjettet for 2007 med nominelt henholdsvis 922 mill. kroner og om lag 1,2 mrd. kroner, og i statsbudsjettet for 2008 med nominelt henholdsvis 335 mill. kroner og 576 mill. kroner i forhold til saldert budsjett året før.

Forskuttering av midler til prosjekter innebærer at staten lånefinansierer utgifter til prosjekter i tillegg til de ordinære bevilgningene på statsbudsjettet, og at avdrag på lånene må dekkes av fremtidige års bevilgninger. Prinsipielt bør statlige utgifter til samferdselsprosjekter fremgå av statsbudsjettet når de påløper. Dersom en statlig utgift ikke synliggjøres på statsbudsjettet, vil dette innebære at utgiften ikke blir gjenstand for reell prioritering, og at statsbudsjettet gir et skjevt bilde av aktivitetsnivået i økonomien.

I tillegg bidrar forskutteringsordninger og andre låneordninger til å undergrave handlingsregelen, ettersom slike ordninger ikke endrer utgiftenes aktivitetsevirkning i økonomien. Omfattende låneordninger vil dermed kunne medføre svekket troverdighet til den økonomiske politikken. Forskuttering og andre typer lånefinansiering kan heller ikke begrunnes med statlig lånebehov.

Jeg viser for øvrig til Regjeringens vurdering av lånefinansiering i Gul bok 2007 kap. 9.3 Budsjettering av investeringer.

Viktigheten av at statsbudsjettet synliggjør den reelle sammenhengen mellom pengebruken på statsbudsjettet og aktiviteten i norsk økonomi vises tydelig når vi som nå er inne i en høykonjunktur med tiltakende kostnadsvekst i deler av økonomien, trolig særlig i bygge- og anleggsbransjen. Eksempelvis har følgende veg- og jernbaneprosjekter ikke kunnet gjennomføres innenfor den vedtatte kostnadsrammen, som tidligere kommunisert overfor Stortinget i ulike sammenhenger:

- Ny Kråkerøyforbindelse i Østfold: Anleggsstart er utsatt som følge av forventet kostnadsøkning på prosjektet. Arbeidet med avgrenset ekstern kvalitetssikring er påbegynt.
- Hardangerbrua: Anleggsstart er utsatt som følge av markedssituasjonen. Anbudsåpning på tilførselsvegene viste en kostnadsøkning på 38,4 pst. i forhold til overslaget for tilførselsvegene. Det skal på denne bakgrunn gjennomføres en ny avgrenset ekstern kvalitetssikring.
- Ny Nidelv bru i Trondheim: Anbudsprosessen er utsatt som følge av markedssituasjonen. Statens vegvesen har anslått at kostnadsoverslaget for prosjektet må økes med 43 mill. kroner til 140 mill. kroner, tilsvarende en økning på 44,3 pst. Det skal gjennomføres en ekstern kvalitetssikring av det nye kostnadsoverslaget.
- Bybanen i Bergen: Kostnadsrammen for prosjektet er foreslått økt med om lag 483 mill. kroner til 2 400 mill. kroner, tilsvarende en økning på 25,2 pst.
- Nytt dobbelt jernbanespor mellom Stavanger - Sandnes: Jernbaneverket har anslått at kostnadsrammen for prosjektet må økes med 389 mill. kroner til 2 040 mill. kroner, tilsvarende en økning på 23,6 pst. Det foretas nå en ekstern gjennomgang av det nye kostnadsoverslaget.
- Fjernstyring av jernbanestrekningen Bodø - Mosjøen: Jernbaneverket har anslått at kostnadsoverslaget for prosjektet må økes med 210,8 mill. kroner til 596,8 mill. kroner, tilsvarende en økning på 54,6 pst. Det foretas nå en ekstern gjennomgang av det nye kostnadsoverslaget.
- - Ny E16 Wøyen - Bjørum: Kostnadsoverslaget for prosjektet er foreslått økt med samlet 250 mill. kroner til 1 197 mill. kroner, tilsvarende en økning på 26,4 pst.

SPØRSMÅL NR. 291**Innlevert 27. november 2007 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 4. desember 2007 av miljøvern- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Vil det innenfor dagens lovverk og gjeldende forskrifter være anledning til å tvinge grunneiere til å akseptere motorferdsel på egen utmark som ikke er begrunnet i tungtveiende nasjonale interesser eller beredskap, og ser statsråden eventuelt noe behov for å endre lov eller forskrift på dette området?»

Svar:

Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag har i § 10 en bestemmelse om at denne loven ikke innskrenker den adgang grunneier eller bruker har etter gjeldende rettsregler til å forby eller begrense motorferdsel på sin eiendom.

Denne adgangen er imidlertid ikke uten unntak. For enkelte kjøreforhold som loven omtaler, kan ikke

grunneier motsette seg kjøring på sin grunn. Det gjelder f. eks. politiets tjenestekjøring og kjøring i forbindelse med redningsoppdrag.

Det vil også i visse andre tilfelle kunne være adgang til motorferdsel som grunneier ikke har gitt tillatelse til, når dette er hjemlet i annet lovverk enn motorferdselloven.

Et eksempel på dette er at friluftsloven § 35 hjemler såkalt inngrepsløyve som bl.a. kan gi anledning til å sette i verk tiltak for å lette ferdseien i utmark. Departementet har antatt at denne bestemmelsen gir anledning til å tillate maskinpreparering av skiløyper der grunneieren har nektet motorferdsel.

Jeg regner ellers med at problemstillingen omkring grunneierens rett til å nekte motorferdsel kan bli aktualisert i forbindelse med behandlingen av forslaget til endringer i motorferdselloven.

SPØRSMÅL NR. 292**Innlevert 27. november 2007 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 7. desember 2007 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Gitt at en kommune som har hatt eiendomsskatt på verk og bruk utvider skatteområdet til alle eiendommer i kommunen, men først sender ut melding om dette 1. juni. Faktura sendes ut i midten av november, med forfall i starten av desember.

Vil en så sen utskrivning av eiendomsskatt for 2007 være ulovlig etter Eiendomsskatteloven § 14, og vil i så fall kravet kunne ses bort fra?»

BEGRUNNELSE:

Eiendomsskatten stiller ganske strenge krav til frist for utskrivning av skatten i lovens § 14 hvor første ledd lyder: "Skatten skal så langt råd er, vera utskriven før 1 mars i skatteåret. Første året kommunen nyttar botnfrådrag i eiedomsskatten er det likevel tilstrekkeleg at skatten så langt råd er, vert utskriven før 1. april i skatteåret."

Bestemmelsen er gitt for at den skattepliktige så

tidlig som mulig skal få rede på skattens størrelse for å få en viss forutsigbarhet.

Det ønskes besvart om en senere utskrivning som skissert vil innebære at skattekravet er ugyldig.

Det ønskes videre belyst hvorledes skatteyterne må gå frem videre dersom skatten må vurderes som ugyldig.

Svar:

Eiendomsskatten er en kommunal skatt. Det er kommunestyret i den enkelte kommune som avgjør om det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen. Videre er det kommunale organer som forestår utskrivning og innkreving av eiendomsskatten.

Utgangspunktet for utskrivning av eiendomsskatt følger av eiedomsskattelova § 14 andre ledd, som sier at "[s]katten skal så langt råd er, vera utskriven før 1 mars i skatteåret." Bestemmelsen er gitt for at den skattepliktige så tidlig som mulig skal få rede på skattens størrelse, samtidig som kommunen får en ri-

melig saksbehandlingstid for å forberede utskrivningen.

Av eieendomsskattelova § 14 følger det at skattemisten må være lagt ut og at det må være sendt skatteseddelt til eieren (skattyteren) for at eiendomsskatten skal anses som skrevet ut.

Ved utvidelsen av virkeområdet for eiendomsskatt fra 2007 ble det vedtatt følgende overgangsregel om fristen for utskrivning, jf. endringslov 16. juni 2006 nr. 25:

"Ved utskrivning av eieendomsskatt for skatteåret 2007 i dei kommunane som vil nytte alternativet om eieendomsskatt i heile kommunen, skal skatten vera utskriven før 1. juni 2007."

Begrunnelsen for denne forlengede fristen var at kommunene skulle ha tid til å gjennomføre taksering av all eiendom i kommunen. En kommune som tidligere har skrevet ut eiendomsskatt på verk og bruk, ev. også på eiendommer i bymessig utbygd strøk, og som utvider til å skrive ut eiendomsskatt i hele kommunen for skatteåret 2007, må derfor ha skrevet ut skatten før 1. juni 2007. I det forelagte spørsmålet synes denne fristen forutsetningsvis å være overholdt. Virkningen av en eventuell fristoversittelse må vurderes konkret ut fra de tilfellene som måtte oppstå, og lar seg derfor ikke ta stilling til her.

De omtalte fristene i eieendomsskattelova gjelder utskrivning av eiendomsskatten, jf. overskriften i kapittel 5 "Utskriving av skatten". Selve innkrevingen reguleres i eieendomsskattelova §§ 24 til 27 i kapittel 7 "Oppgjerd og innkreving".

Eieendomsskattelova § 25 tredje ledd regulerer plikten til å betale eiendomsskattekravet. Det følger av bestemmelsen at eiendomsskatten skal "ytast til fastsett tid og med dei summane som først er fastsette, endå om det er sendt inn klage over utskrivninga eller utskrivningsgrunnlaget, eller dei står under prøving for ein klageinstans eller domstolane." Skatten anses dermed forfalt, og skal betales, selv om utskrivningen blir bestridt av eieren med sikte på formell overprøving. Får eieren medhold ved denne overprøvingen, blir for mye betalt skatt tilbakebetalt med renter.

Denne lovbestemte betalingsplikten hindrer imidlertid ikke at eieren rent faktisk kan velge å la være å betale foreløpig, med risiko for at skatteoppkreveren går til tvangsfullbyrdelse. I sak om tvangsfullbyrdelse har eieren adgang til å få prøvet sine ugyldighetsinnsigelser mot skattekravet, og tvangsfullbyrdelsen avsluttes dersom eieren får medhold.

For eiendomsskattekontorets vedtak om utskrivning av eiendomsskatt etablerer eieendomsskattelova §§ 19 til 22 en klageordning, men disse reglene er ikke trådt i kraft ennå, jf. eieendomsskattelova § 33.

Saksbehandlingen ved kommunens eiendomsskattekontor er ikke underlagt reglene i forvaltningsloven, jf. eieendomsskattelova § 31 som sier at forvaltningsloven ikke gjelder i saker etter eieendomsskattelova. Heller ikke ligningsloven gjelder for eiendomsskatten. Klagereglene i disse lovene kan derfor ikke anvendes i eiendomsskattesaker. For verdsettelsen gjelder likevel fremdeles reglene i den ellers opphevede byskatteloven § 4 første ledd siste punktum. Med unntak for verdsettelsen (taksering) innebærer dette at det ikke finnes noen lovfestet klageordning for de øvrige tvistepunkter som kan oppstå i forbindelse med utskrivning av eiendomsskatt. Jeg legger imidlertid til grunn at alminnelige forvaltningsmessige prinsipper utfyller eieendomsskattelova på områder hvor denne ikke har egne regler.

Kommunestyrets beslutning om å utskrive eiendomsskatt og fastsettelsen av hvilket område utskrivningen skal gjelde for (eieendomsskattelova § 2 og § 3), er vedtak under fritt skjønn. For disse vedtakene gjelder reglene om lovlighetskontroll etter mindretallsklage i kommuneloven § 59. Ordningen innebærer at tre eller flere av kommunestyrets medlemmer kan bringe avgjørelsen inn for departementet (delegert til fylkesmannen) til prøvelse av om avgjørelsen er lovlig. Fylkesmannen kan ikke overprøve selve det frie skjønn hvis avgjørelsen er lovlig. Hvis fylkesmannen kommer til at avgjørelsen er ulovlig, skal avgjørelsen oppheves som ugyldig; Fylkesmannen vil altså ikke fatte nytt vedtak. Enkelt personer kan ikke påklage kommunestyrets vedtak etter reglene i kommuneloven.

SPØRSMÅL NR. 293**Innlevert 27. november 2007 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen****Besvart 5. desember 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Vegdirektoratet har inngått avtale med Euro Parking Collection (EPC) for innkreving av bompenger fra utenlandske feriegjester i Norge. Det er lett for turister å misforstå ulike typer bompengesystemer. Store innkassokrav i etterkant av en ferie vil kunne bli svært dårlig norgesreklame. Staten bruker mer enn 215 millioner på markedsføring av Norge. Gevinsten ved innkrevingen vil antagelig være begrenset.

Hva vil Regjeringen gjøre for å unngå at innkrevingen blir urimelig og stempler Norge som et svært dyrt reisemål?»

BEGRUNNELSE:

Innkrevningen vil gi begrensede inntekter til bomselskapene. Det blir sendt regning til turistene hvis det er mulig å få inn minst 20% av kravet. Resten av beløpet vil EPC ha som betaling for innkreivingsarbeidet. Norske bomstasjoner har et mangfold av innkreivingsmetoder, og mange turister misforstår eller unnlater av andre årsaker å betale.

NHO Reiseliv mener i VG 25. november at utenlandske kjøretøy bør slippe bompengavgift frem til et mer enhetlig system er på plass. Kjersti Danielsen Nordgård i Vegdirektoratet uttaler til VG at i samme sak at direktoratet ikke kan instruere bomselskapene til å la utlendinger kjøre gratis, og at dette i så fall krever en endring i takstretningslinjene, som må behandles av Samferdselsdepartementet og sannsynligvis også i Stortinget.

Norske og utenlandske reisende la igjen nesten 90 milliarder kroner i 2005. Næringen står for om lag 3,5 prosent av BNP og 7% av sysselsettingen i Norge. Sysselsettingen utgjør om lag 150 000 normalårsverk. NHO Reiseliv har gjort en meningsmåling blant landets 600 ordførere, rådmenn og kommuneledere. Konklusjonen fra målingen er klar: Det er reiselivet som har størst potensial i norske distrikter av samtlige næringer - og denne næringen har ifølge de spurte et større potensial enn man hittil har klart å utnytte.

Regjeringen har tidligere mottatt kritikk for dårlig koordinering av vedtak og politikk som har konsekvenser for reiselivsnæringen, blant annet knyttet

til turistfiskekvote og NO_x-avgift for cruiseferger med flere anløp etter hverandre langs kysten.

Svar:

Det foreligger ikke konkrete tellinger for utenlandstrafikken, men Statens vegvesen har anslått at den i gjennomsnitt utgjør i størrelsesorden 1-2 % av den totale trafikken i norske bompengeanlegg.

Finansieringsplanene for de ulike bompengeprojektene er basert på en forventet trafikkmengde, og det skilles her ikke mellom norske og utenlandske kjøretøy. Et annet moment er hensynet til næringslivet. Det vil kunne bli oppfattet som et urimelig konkurransefortrinn dersom utenlandsk næringstransport får fritak fra bompenger i Norge og ikke norske næringstransporter.

Utenlandske kjøretøy i Norge kan deles i tre omtrent like store grupper. Dette er turister, utenlandske arbeidstakere og næringstransport. Siden det er vanskelig å skille mellom disse gruppene, må utgangspunktet inntil videre være at disse behandles likt.

Det er i dag to typer innkreivningsløsninger i Norge. Dette er automatiske bomstasjoner og bomstasjoner med betjent bod eller myntautomat. I de sistnevnte bomstasjonene er det skiltet for de ulike betalingsfeltene. Kjøretøy som passerer i AutoPASS feltet uten gyldig brikke, vil bli ilagt tilleggsavgift.

Ved passering i automatiske stasjoner sendes det først ut en faktura pålydende bompengetaksten. Det er kun i de tilfeller denne fakturaen ikke blir betalt, at det sendes ut krav om tilleggsavgift. I alle tilfeller sendes det to purringer (inkludert tilleggsavgift) før kravet sendes videre til inkasso.

Systemet er bygget opp slik at det skal være mulig for utenlandske bilister å gjøre opp for seg, men det er samtidig et betydelig fokus på å gjøre forbedringer. Utenlandske turister kan oppleve det vanskelig å sette seg inn i det norske bompengesystemet, og det arbeides derfor kontinuerlig med å forbedre informasjonen. Statens vegvesen arbeider blant annet med å gjøre bruk av AutoPASS-brikke/-avtale enklere for turister og utenlandske bilister, forbedring av informasjonen gjennom et samarbeid med Innovasjon Norge og bedre informasjon ved grenseoverganger og på ferjer på vei inn til landet.

SPØRSMÅL NR. 294**Innlevert 27. november 2007 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 4. desember 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Vil statsråden se på muligheten for å benytte seg av fullprofilboring i forbindelse med de mange tunnelene som skal bygges i Vestregionen?»

Svar:

Spørsmålet har sin bakgrunn i en artikkel i *Vegen* og vi, hvor en ansatt i Statens vegvesen gir synspunkter på bruk av fullprofilboring som alternativ til tradisjonell sprengning av vegtunneler.

Innledningsvis vil jeg understreke at *Vegen* og vi er en etatsavis som har som formål å være en kanal for nyheter og debatt om veg- og trafikkfaglige spørsmål. I praksis innebærer dette at uttalelser og innlegg i avisen ikke kan anses for å gi uttrykk for Statens vegvesens offisielle syn. Artikkelen om fullprofilboring er et eksempel på at det ikke er samsvar. Flere av synspunktene kan skape urealistiske forventninger om fullprofilboringens egnethet som alternativ metode til sprengning av vegtunneler.

Fullprofilmetoden ble på 1980-tallet benyttet til å bore Fløyfjellstunnelene og ett løp i Eidsvåg tunnelen i Bergen, samt del av Svartisentunnelen i Nordland. For å tilfredsstille vegnormalens krav til vegbredde i sålenivå måtte det i tillegg til fullprofilboring utføres utstrossing ved sprengning i tunnelveggene i disse tunnelprosjektene.

For øvrig ble metoden i en årrekke benyttet i lange tunneler med mindre tverrsnitt enn hva vegtunneler krever. Metoden ble etter hvert forlatt som følge av en kombinasjon av ugunstig kostnadsutvikling kombinert med liten tilgang på egnete prosjekter.

Hvorvidt fullprofilboring er aktuell som drivemetode i stedet for tradisjonell sprengning vil være avhengig av en rekke faktorer. De viktigste er tunnel-lengde, tunneltverrsnittets størrelse, bergartenes borbarehet, fjellkvalitet målt gjennom oppsprekningsgrad og om det er maskiner tilgjengelig i markedet med riktig størrelse. Investeringskostnadene til ny maskin er så vidt høye at kjøp av ny maskin neppe er realistisk alternativ til innleie. Generelt gjelder at fullprofilmetoden først og fremst er egnet for boring av lange tunneler med små tverrsnitt i bløte bergarter.

I spørsmålets begrunnelse er "Vestregionen" presisert til Asker og Bærum, og jeg omtaler derfor i resten av svaret forhold spesielt relatert til den såkalte

Vestkorridoren, som bl.a. går gjennom de to nevnte kommunene.

For Vestkorridoren gjelder at det for foreliggende alternativer som har tunnelloesninger, i det alt vesentligste må bygges 2 tuber med til sammen 6 felt. Tunnelbredden vil bli ca 13 m. Ramper og armer til hovedløpet vil kunne få mindre tverrsnitt, anslagsvis bredde ca 10 m. For slike store tverrsnitt og med kombinasjon av forskjellige tverrsnitt vil fullprofilboring være uegnet som drivemetode.

Metoden har ikke fleksibilitet til å takle forskjellige tverrsnitt. Det sirkulære utborete tverrsnitt harmonerer dessuten dårlig med utforming av et vegtunnelsnitt. Uten å kombinere med sprengning av deler av tverrsnittet vil utboret volum langt overstige behovet. Dermed vil mengden av overskuddsmasser også bli langt større enn ved å benytte sprengning. Utborete masser har dessuten en flisighet og sammensetning som gjør disse lite egnet for andre formål enn fyllmasser.

Når det gjelder jernbaneprosjekter, ble som kjent fullprofilboring vurdert, men forkastet som drivemetode for alle tunnelene på det nye dobbeltsporet mellom Lysaker og Asker.

Disse tunnelene ligger i tilsvarende bergartsformasjoner som Vestkorridoren. Tunneltverrsnittene varierer i liten grad i størrelse og er vesentlig mindre enn vegtunneltverrsnittene i Vestkorridoren. Forholdene lå følgelig bedre til rette for fullprofilboring her enn for aktuelle tunneler i Vestkorridoren. Høyt kostnadsnivå bidro til at metoden ikke ble valgt.

Det finnes oppdaterte modeller for å kalkulere kostnadsnivået for tunnelprosjekter utført ved fullprofilboring. Regnemodellene kan gi en god pekepinn allerede i en tidlig prosjekteringsfase. I forbindelse med planarbeidene for det nye dobbeltsporet mellom Oslo S og Ski vurderer Jernbaneverket nå også bruk av denne metoden som alternativ til sprengning for driving av den eller de tunnelene som inngår i dette prosjektet.

For Vestkorridoren mener jeg det er innlysende at fullprofilboring ikke er egnet metode for driving av vegtunnelene. Jeg ser derfor ikke at det er nødvendig å gjøre nærmere vurdering av muligheten ved å gjennomføre konkrete alternativskalkyler for bruk av denne metoden for tunneler i Vestkorridoren.

SPØRSMÅL NR. 295**Innlevert 27. november 2007 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 5. desember 2007 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Regjeringen vil pålegge nordmenn med jobb i utlandet skatt på fri bolig. Det skal gjelde ansatte både i offentlig, privat og frivillig sektor. Regjeringspartiene har gitt etter for press fra ansatte i departementene og vil kompensere disse. Frivillige organisasjoner og deres ansatte i utlandet får ikke kompensert.

Hvor mye regner statsråden med at de frivillige organisasjonene og deres ansatte må betale i ekstra skatt i 2008, og hvordan kan statsråden forsvare forskjellsbehandling mellom disse og ansatte i departementene?»

BEGRUNNELSE:

Høyesterett slo i dom av 27. februar i år fast at staten ikke kan pålegge bare ansatte i privat sektor en skatt på fri bolig i utlandet. Praksis har derfor vært ulovlig. Høyre har i Stortinget foreslått at ansatte både i privat, offentlig og frivillig sektor skal være fritatt for denne skatten.

Svar:

Det har vært en fast og langvarig praksis for skattefrihet for fri bolig på tjenestested i utlandet for offentlige tjenestemenn. Denne praksisen fulgte opprinnelig av en fortolkning av den regelen som nå står i skatteloven § 5-15 første ledd bokstav d, hvorefter godtgjørelse til dekning av økte levekostnader som utbetales til norsk tjenestemann i utlandet, ikke regnes som skattepliktig inntekt. Ansatte i frivillige organisasjoner er ikke omfattet av denne bestemmelsen, og har heller ikke vært det.

Departementet har ikke oversikt over hvor mange ansatte de frivillige organisasjonene har i utlandet

og hvor mange av disse som vil være skattepliktige til Norge for fordelene av fri tjenestebolig. Det siste vil blant annet avhenge av hvor lenge de ansatte har vært stasjonert i utlandet og hvilke skatteavtaler Norge har med de aktuelle landene. Departementet har derfor ikke grunnlag for å anslå hvor mye de frivillige organisasjonene og deres ansatte må betale i skatt i 2008 som følge av fordelene ved fri tjenestebolig. I meget stor grad vil slike skatteinnbetalinger i den frivillige sektor gjelde tjenesteboliger som var skattepliktige også tidligere.

Når det gjelder departementsansatte, har departementene et ansvar for disse i egenskap av å være arbeidsgiver. I dette ligger blant annet at arbeidsgiver kan gå i dialog med de ansatte om endringer i lønnsvilkårene når de ytre rammebetingelsene endrer seg. Slik dialog mellom arbeidsgiver og ansatte kan også tenkes i den frivillige sektor. Arbeidsgivere i frivillig sektor må på selvstendig grunnlag ta standpunkt til om det skulle være grunnlag for å vurdere eventuelle kompensasjonsspørsmål.

Som kjent er den generelle skatteplikten for fri tjenestebolig i utlandet nå vedtatt i Odelstinget, og behandles i Lagtinget 6. ds. Denne generelle skatteplikten er vel begrunnet, bl.a. fordi den skaper større likhet mellom skattytere med reelt samme totale arbeidsinntekt. Naturalytelser bør i størst mulig grad inngå i skattegrunnlaget for den enkelte, slik at det ikke oppstår uheldige skatteforskjeller mellom konstant lønn og andre, større fordeler i arbeidsforholdet. Det offentliges støtte til den frivillige sektor er og skal være betydelig, men bør ikke skje på den måte at større naturalytelser til ansatte i denne sektoren spesielt fritas for beskatning. Det er heller ingen god grunn til at fri tjenestebolig i utlandet skal være skattefri, i motsetning til innenlandsk tjenestebolig.

SPØRSMÅL NR. 296**Innlevert 27. november 2007 av stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund****Besvart 5. desember 2007 av barne- og likestillingsminister Manuela Ramin-Osmundsen****Spørsmål:**

«Vil Regjeringen sikre at den varslede antidiskrimineringsloven vil oppfylle FN-konvensjonen om funksjonshemmedes rettigheter sine krav fullt ut, jfr. at konvensjonen ble tiltrådt fra Norge 30. mars i år?»

BEGRUNNELSE:

I FN-konvensjonen om funksjonshemmedes rettigheter står krav om individuell og generell tilrettelegging på alle områder helt sentralt.

Det er hevdet at lovforslaget som ble lagt fram av Syseutvalget i NOU 2005:8 Likeverd og tilgjengelighet, ikke oppfyller konvensjonens krav. Denne kritikken begrunnes i at lovforslagets generelle krav kun omfatter tilrettelegging av de fysiske forhold, dvs. universell utforming. Det er derfor hevdet at personer med funksjonshemning som ikke klarer seg selv i et selvbetjeningssamfunn, ikke får lik rett til tilgang til varer og tjenester som andre.

Det er viktig å få både utredet og konkludert raskt hvordan FN-konvensjonens tilretteleggingskrav skal nedfelles i ny lov mot diskriminering på grunnlag av funksjonsevne.

Svar:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Barne- og likestillingsdepartementet arbeider med oppfølgingen av Syseutvalgets utredning NOU 2005:8 Likeverd og tilgjengelighet med sikte på å legge en odelstingsproposisjon frem for Stortinget våren 2008. Lovforslaget vil innebære en betraktelig styrking av funksjonshemmedes rettigheter. Det er Regjeringens førsteprioritet på dette området å få fram proposisjonen om den nye diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Sammen med 80 andre land og EU undertegnet Norge den nye konvensjonen 30. mars 2007. Undertegning er et signal om at vi tar sikte på å ratifisere, og regjeringen har startet et arbeid for å vurdere hvilke endringer i lov- og regelverk som må gjennomføres før konvensjonen kan ratifiseres. Det er først når

vi har ratifisert og konvensjonen er trådt i kraft at den blir formelt bindende for oss.

FN-konvensjonen slår fast at de universelle menneskerettighetene gjelder også for mennesker med nedsatt funksjonsevne. I den nye konvensjonen forplikter partene seg til "å sikre og å fremme full gjennomføring av alle menneskerettigheter og grunnleggende friheter for alle mennesker med nedsatt funksjonsevne, uten diskriminering av noe slag på grunn av nedsatt funksjonsevne". For dette formål forplikter de seg bl.a. til "å treffe alle lovgivningsmessige, administrative og andre tiltak som er nødvendige for å virkeliggjøre de rettigheter som er nedfelt i denne konvensjon". Konvensjonen legger opp til gradvis gjennomføring av de økonomiske, sosiale og kulturelle rettighetene.

De universelle menneskerettighetene er slått fast i tidligere konvensjoner, bl.a. FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter og FN-konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter. Begge to ble vedtatt i 1966 og trådte i kraft i 1976. Norge har ratifisert begge, og de ble ved menneskerettsloven av 21. mai 1999 gjort gjeldende som norsk lov, med forrang framfor annen lovgivning dersom det skulle være motstrid.

Syseutvalgets lovforslag oppfyller ikke alle tilgjengelighetskravene i konvensjonen. I arbeidet med proposisjon om ny diskriminerings- og tilgjengelighetslov vurderer vi å gå lengre enn utvalgets forslag på flere punkter. Utkast til krav om universell utforming av IKT og til aktivitets- og rapporteringsplikt har vært på høring og blir nå vurdert. Krav om universell utforming for nye transportmidler vil bli tatt inn i sektorregelverket på samferdselsområdet.

Det er enkelte spørsmål i FN-konvensjonen som vi ikke vil klare å løse gjennom ny lov. Disse spørsmålene må vurderes i forbindelse med ratifiseringen av konvensjonen. Regjeringen ønsker så snart som mulig å fremme forslaget om ny diskriminerings- og tilgjengelighetslov. Dette fordi den nye loven vil bety en betydelig forbedring for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

SPØRSMÅL NR. 297**Innlevert 27. november 2007 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 4. desember 2007 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen****Spørsmål:**

«Utdyping og forbedringen av Værøy Havn vil utvilsomt styrke Værøysamfunnets fremtid, samtidig som fiskerinæringen og landindustrien får bedre og sikrere forhold. Imidlertid viser det seg (til Kystverkets overraskelse) at det finns en grunne midt i innseilingen som fortsatt skaper problemer for store fiske-fartøy.

Vil statsråden ta initiativ og bidra til at grunnen i innseilingen nå kan bli fjernet ifm. de gjenværende arbeider i havnen, slik at hele Værøy Havn kan få en optimal funksjon?»

BEGRUNNELSE:

Da planen for utdyping av Røstnesvågen og innseilingen til havna ble lagt, ble ikke to undervannsskjær i innseilingen tatt med. Dette fordi grunnene ikke er korrekt avmerket på de gamle sjøkartene. Grunnene utgjør i dag et stort faremoment i og med at de ligger i den naturlige innseilingsleden. Kystverket er nå klar over de nevnte forhold. I og med at boreriggene nå er i ferd med å gjøre de avsluttende arbeider med sprenging med prosjektet i Sørlandsvågen, vil det det både økonomisk og praktisk være svært gunstig å "ta" grunnene ifm. de eksisterende arbeider.

Svar:

Røstnesvågen i Værøy havn har en dybde på 7 meter. I forbindelse med de pågående arbeidene i Værøy havn ble dybden i Røstnesvågen øket fra 6 m til 7 m, etter ønske fra brukerne av havna. Denne delen av havna i Værøy er dermed dimensjonert for fartøy med størrelse opp til 120 fot og med dypgående på ca 6,5 m. Havna har en naturlig begrensing av manøvreringsarealet til ca 60 meter, og dette legger begrensinger på hvilke fartøy som kan anløpe Røstnesvågen.

Fiskeri- og kystdepartementet har forelagt spørsmålet om fjerning av grunnene i innseilingen til Røstnesvågen for Kystverket. Kystverket har opplyst at fjerning av disse grunnene ikke vil løse de begrensningene som ligger i manøvreringsarealet inne i Røstnesvågen og i selve innseilingen til vågen. Det er i dag foretatt en midlertidig oppmerking. Når permanent oppmerking kommer på plass, vil seilingsleden bli opptil 10 meter bredere enn det den nå er.

Hovedhavna i Værøy er Sørlandsvågen, som skal åpnes for drift i 2008. Det vil da ikke være behov for at de større fartøyene går inn i Røstnesvågen. På denne bakgrunn har Fiskeri- og kystdepartementet sluttet seg til Kystverkets anbefaling om ikke å foreta ytterligere utdyping i seilingsleden inn til Røstnesvågen, men etablere en forsvarlig permanent oppmerking på stedet.

SPØRSMÅL NR. 298**Innlevert 28. november 2007 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 4. desember 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Når bil som frakter farlig gods skal med riksveiferje, gjelder strenge sikkerhetsregler. Konsekvensene er at kapasiteten på ferjen som frakter slikt kjøretøy reduseres kraftig både mht. kjøretøy og passasjerer. Mange ferjesamband har pga. sterk trafikkvekst høy kapasitetsutnyttelse med gjenstående som konsekvens med normal trafikk.

Vil statsråden sørge for at det vurderes ordninger med varsling og transport av farlig gods på ferje slik

at en på bedre måte kan unngå for store ulemper for ordinære reisende?»

BEGRUNNELSE:

Jeg kan konkret viser til to eksempler fra Austevoll kommune i Hordaland i løpet av siste uke - der mange biler og passasjerer ble stående igjen når bil med dynamitt skulle med ferjen fra mellom Krokeide og Hufthamar.

Første uken etter åpning av Austevollsbrua

17.11.2007 har altså ferjereisende mellom Austevoll og Bergen opplevd å bli stående igjen på kaien og at ferjen seiler nesten tom pga. sikkerhetsbestemmelsene.

Jeg har forstått det slik at gjeldende regelverk relativt nylig er blitt endret. Jeg håper statsråden kan få gjennomført en justering, bl.a. slik at transport av farlig last etter avtale med transportører kan legges til tidspunkt der det ikke gir omfattende konsekvenser for mange reisende; altså utenfor tid knyttet til arbeidsreiser.

I tilfellet fra Austevoll kommune medfører gjenståing etter overgang til en ferje i stedet for to at kommunen faktisk er stengt i en periode på 3 timer.

Svar:

Ved transport av visse kjøretøy med farlig gods er det ifølge Sjøfartsdirektoratets forskrift om transport av farlig gods begrensninger på hvor mange passasjerer ferjene kan ta med. Ved transport av visse typer farlig gods kan kun 12 eller 25 passasjerer tas med ferjene.

Forskrift om transport med ferje av 26.03.2003

regulerer i hvilken rekkefølge kjøretøyene skal tas om bord på ferja. § 3 første ledd lyder "Kjøretøy tas med i den rekkefølge disse kommer til ferjekai/oppstillingsplass, med mindre ferjefører eller den denne bemyndiger bestemmer noe annet på grunn av stungs- og vekthensyn." Dette gjelder også for kjøretøy som transporterer farlig gods.

Gjeldende forskrift av 26.03.2003 med endring av 24.06.2004 erstattet forskrift av 16.12.1987 nr. 961. Sistnevnte forskrift hadde den samme bestemmelsen om at kjøretøy tas med ferja i den rekkefølge disse ankommer ferjekai/oppstillingsplass. Det er dermed ikke skjedd noen endring på dette området i den senere tid.

Jeg ser det som lite hensiktsmessig å begrense kjøretøy med farlig gods til å reise med ferjene kun på visse tidspunkter i løpet av døgnet. Det er ingen planer på det nåværende tidspunkt å endre på i hvilken rekkefølge kjøretøyene skal komme med ferjene.

Jeg tror for øvrig det ville bli vanskelig å få til avtaler med transportører, slik at transport av farlig gods kan legges til tider utenfor tid knyttet til arbeidsreiser.

SPØRSMÅL NR. 299

Innlevert 28. november 2007 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 19. desember 2007 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Fædrelandsvennen har de siste dagene referert til konfliktene ved politihuset i Kristiansand. Sørenskriveren frykter at nedgangen i antallet tiltaler kan relateres dette. At personalkonfliktene går ut over kriminalitetsbekjempelsen, er hevet over enhver tvil.

Hva vil statsråden gjøre for å løse konfliktene ved politihuset i Kristiansand, slik at de ansatte får et bedre arbeidsmiljø og at publikum får en mest mulig effektiv politietat i Kristiansand?»

Svar:

Politidirektoratet er departementets utøvende organ for planlegging, iverksetting og koordinering av tiltak innenfor politiets virksomhet, herunder organisering og ledelse av politi- og lensmannsetaten.

Det er politimesterens ansvar å sørge for et godt arbeidsmiljø og gode rutiner for løsning av personalkonflikter i politidistriktet. Det er også politimesterens ansvar å sikre at personalkonflikter løses raskt

og på en god måte slik at konflikten ikke går ut over politiets daglige arbeid og viktige oppgaver. Politidirektoratet følger opp og bistår politidistriktene dersom politimesteren ber om det eller dersom det av andre årsaker vurderes som nødvendig.

Når det gjelder Agder politidistrikt, opplyser Politidirektoratet at de er i dialog med politimesteren og bistår politidistriktet etter behov. Det er imidlertid en forutsetning at konflikter som dette først og fremst må løses av dem det gjelder sammen med politidistriktets ledelse.

Jeg legger til grunn at politiledelsen og de ansatte som er berørt av konflikten sammen gjør sitt beste for å finne gode løsninger slik at Agder politidistrikt kan opprettholde sitt høye innsatsnivå og sine gode resultater. Politidirektoratet opplyser at dette også er politimesterens og Politidirektoratets klare forutsetning. Politidistriktet har svært mange dyktige medarbeidere, og jeg deler stortingsrepresentant Gitmarks målsetting om en mest mulig effektiv politietat i Kristiansand.

